

శ్రీధరసాహిత్యవిరపత్రిక

29, నవంబర్-

5, డిసెంబర్, '85

రు. 2-50

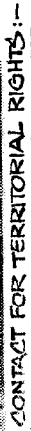
మనస్సుల్ని
ప్రేమించే జంతు
సరాన్న జీవులు

విశృంఖలంగా సాగే
వేలకు బుర్రెసాతున్న
వన్య పక్షిణాలు

చల్లవ చల్లవకా నైభవం

Deborah

BANGALORE - 560 009 - PHONES: 75334 / 70904

'C' BLOCK, 6th FLOOR, ROOM NO: 5, GEMINI PARSON.

వైకాపా పోరాటం

అతిథి: ఎ.ఆర్.రాజు* స్పీకర్-ఉత్తరం: ఎస్.ఎస్.ధనంజయ (ఉత్తరం)

పదవిని వదిలివేసి రాజకీయాలకు దూరమవుతున్నట్లు తెలుస్తోంది.

సమృద్ధ పరిమళము
సరియైన ధరతో

ప్రేమ్ - తాజాతనము నందించు సబ్బు.

"గులాబి మతీయు ఆకుపచ్చ రంగులలో లభించును"

జయలక్ష్మి
గుంటూరు వారి
తయారీ

దసరా సంచిక

18-24 అక్టోబర్ 85 పత్రిక 'శ్రీధర్' ముఖచిత్రంతో అనంత శోభాయమానంగా వెలసింది. సీరియల్ "త్రివేణి సంగమం" బాగుంది.

సపులూరి ఉమాప్రసాద్, కవిలేఖరపురం

* * *

శ్రీధర్ ముఖచిత్రముతో వెలువడిన "ఆంధ్ర సచ్చిత్ర వారపత్రిక" మమ్మెంతగానో అనందింప చేసింది. "మలుపు" కథ చాలా బాగుంది రచయిత్రి అమారి సావిత్రిగార్, నా హృదయ పుర్యక అభినందనలు.

యస్. చిన్నమల్లికార్జుననాథుడు
యర్రగొండపాలెం.

ధర్మపథం

నవీ కుమారి మంజు ముఖచిత్రంతో వెలువడిన 25-31 అక్టోబరు ఆంధ్ర సచ్చిత్ర వారపత్రికలో

"ధర్మపథం" శీర్షికలో సంస్కృత భాషాభివృద్ధి వ్యాప్తికి తీసుకోవలసిన చర్యలు, ప్రభుత్వము, సంస్కృత భాషాభివృద్ధికి తోడ్పడే సంస్థలకు శ్రీ బులుసు వేంకట రమణయ్య గారు చక్కగా వివరించారు.

జిద్దా రమణమోహన్, కడప

గమనిక

దీపావళి సంచిక (8-14 నవంబరు 85), దాని తరువాతి సంచిక (15-21 నవంబరు 85) సంచికలో పడిన 'జా'వేమన' పద్యాలు శీర్షికకి సంబంధించిన బొమ్మలు తారుమారు అయినాయి. మొదటి సంచికలో పడిన బొమ్మ రెండవ సంచికలోని పద్యానికి, రెండవ సంచికలోని బొమ్మ మొదటి సంచికలోని పద్యానికి సంబంధించినదిగా పాఠకులు గమనించుకోరుతున్నాము.

పొరపాటుకి చింతిస్తున్నాము

-సం

ఆంధ్ర సచ్చిత్ర వారపత్రిక

వ్యవస్థాపకులు :

దేశోద్ధారక కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

స్థాపితం : 1908

శివలింగ శంభుప్రసాద్

సంపాదకుడు : (1938-1972)

29, నవంబరు - 5, డిసెంబరు, 1985

శ్రీకృష్ణ నామ సం. శాశ్వత. బ. విదియ
పుటము 78 : సంచిక 12

సంపాదకుడు :

శివలింగ రాధాకృష్ణ

విడి ప్రతి వెల రు. 2-50

హాస్ట్ లో 6 నెలల చందా రు. 71-50

హాస్ట్ లో 12 నెలల చందా రు. 143-00

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము,

గాంధీనగరం, విజయవాడ-520 003

విషయానుక్రమణిక

ముఖచిత్రం :

నవీ : తులస

(ఫోటో : కె.ఆర్.వి. భక్త)

కథలు :

జీబురు పాద 30

గీటురాయి 58

సావిత్రి 68

సీరియల్ నవలలు :

నీడలు-నిజాలు 8

కాంచన సౌధం 20

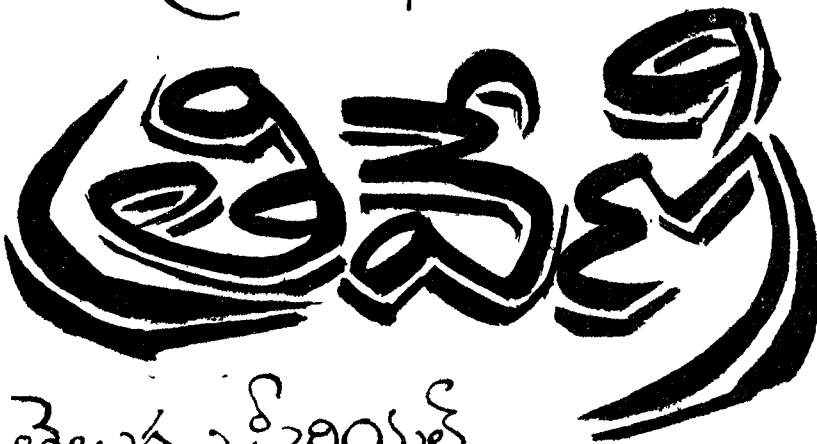
అంతరాలు-అంతర్యాలు 46

ప్రతిభ 62

వ్యాసాలు, శీర్షికలు :

ఉత్తరాలు-4, న్యూఢిల్లీ లేఖ-6, మనుష్యుల్ని పిడించే జంతు పరాన్న జీవులు 16, వ్యక్తిగతం, వారఫలం-18, డాక్టర్ సలహాలు-25, పల్లవ శిల్ప కళా వైభవం-26, 'జా'వేమన' పద్యాలు-34, విశ్వంఖలంగా సాగే వేటకు బల్లెబొతున్న వన్య ప్రాణులు-36, సినిమా విశేషాలు-38, హిందీ చిత్ర విశేషాలు-44, ప్రశ్నావళి-57, ఫలాలుని ధైర్య-66, హైదరాబాద్ నోట్సు-73, అప-జపి-అన్నీ-74

తెలుగులో మొట్టమొదటి
త్రివేణి సంగమం

తెలుగు సీరియల్
నవలలో సామోజీక స్పృహ
ఉంటుందనే వారికి సరస్వతీ
సమర్థం.
త్వరలో ప్రారంభం!

రూ. 42/-
అదా చేయండి.

మీ నడుము, తుంటి, తొడలు,
లా వెక్కుకుండా జాగ్రత్త పడండి వెంటనే!

మీరు ఈ కంది కూపస్ పూర్తి చేసి మీ ఆర్డర్
ఇవారే పంపండి. ఉదాహరణ 14 రోజులపాటు
వాడి చూడండి. అలేమీ లేకుండా మీ లాపు
కాక్కు పెండిమీటర్ ఎలా తగ్గిపోతుందో
గమనించండి. వాతావరణం, ఏ కారణం
చేస్తూ మీకు సంతృప్తి కలగకపోతే దీన్ని
మాకు తిప్పిపంపండి, మీ డబ్బు
వాపసు చేద్దాం. ప్రపంచమంతటా
8,76,000 మందికి
పైగా ఇది
సంతృప్తి
కల్పించింది
ఆ డైర్యంతోనే మేము మీకు ఈ
అద్భుతమైన గ్యారంటీ ఇస్తున్నాం!

అ దైర్యంతోనే మేము మీకు ఈ
అద్భుతమైన గ్యారంటీ ఇస్తున్నాం!

కాశ్మీరుగా
వచ్చుచుంది,
తిండి చూపకండి!
అవును నిజమే!
మొదటి రోజే మీరు 4.8 పెం.మీ.
లావు తగ్గారు. ఏళ్ల నుంచీ తెలిసిన వైద్యానిక, సూత్రం ఇది.
ఇవ్వకుండా ప్రపంచమంతటా ప్రముఖ క్రిడాకారులూ, సినీచా
తారులూ తమ కరీదాన్ని తీరుగా ఉంచుకొనడానికీ ఈ పద్ధతి
అనుసరిస్తున్నారు. మరి మీరు కూడా ఉపయోగించండి..
మీ వయసు .. కుండి.. ఇంకే బాగమైన ఎలా లావు
అరిచుకోవడో గమనించండి.

లావెక్కరండి...దాన్ని వదిలిండుకోండి
సోనా నిన్ను 900 కేవలం లావుని శక్తివదం మూత్రమే కాదు,
మీ శరీరాన్ని మీరు కొనుక్కున్నంత సన్నబరుస్తుంది.
మీరు సన్నబడుతున్నట్లాడే సోనా బెల్లని బాధ తగినటుగా
దిగిం తలుకాకే నడుపాయం దీనిలో ఉంది. సోనా నిన్ను
ఉపయోగిస్తున్నట్లాడే మీ శుభము, కుండి, లావెక్కని ఇతర
శరీర బాగాల శక్తిహీనతాయి. మీకు కావలసినవస్తువుల
దీన్ని ఉపయోగించవచ్చు.

నకిరిది కాదు, అవలెనది!
 నీనా నివమ్ 900 అతి నాజ్యమైన వ్యాచూరు సారవం.
 ఇది అనినోయిన మీ నడుము కంఠరాలకు ఉపకమనాన్ని,
 కత్తిని ఇస్తూ, నురువుగా, నుజుమైన రీతిలో మిమ్మల్ని
 పన్నుచున్నది. మా నడుము, జెల్లె వైపు ఒక్కసారి
 చూడారనే తెలిసిపోయి, మీకు నరైన సారవం ఇవ్వనూ
 దొరికిందని, గుర్తుచుకోండి, ఇలానివ్వూ, నడుము కల్లా
 పసలేది నకిరిలు. అది రావుని కేవలం రోపలే అబద్ధం
 ఉంచుతాయి. కాని నీనా నివమ్ 900 దాన్ని తీసివేసి
 ఉండరాదు! ఈ రోజు, ఈ క్షణంలో కూడా వేలాది మంది
 దీనినుండి ప్రయోజనం పొందుతున్నారు. చురి మీరు మూతం
 ఎదురు పొందకూడదు! వెంటనే అవలెనది!

కానా నిక్షేప 900

తనదైన ఓ సులలిత వ్యాయామ కార్యక్రమంతో
అభివృద్ధి, పొందరగా మీ లావు తగినుంది.

గృహస్థ బర్హవారు

శ్రీ గురమీశ్వరింగ్—బాధియనా
 "నా నకుము, కుంటి మొకం కి నెం మీ
 లాపు కనీది! నానా నీవమ్మ అట్టుకంగా
 మనదేసింది! శేవలం కి నెలల్లో! 10 పాప
 దుష్టత గాను!"

ప్రముఖ మిల్ట్రెక్ సి కేబుల్—
అండ్ ఓ రేస్, స్టాండా.
"నానా జెయింట్, న్యాయాదు కార్మిక్రముం
32 వార్షి నిర్మితు తగాను! నా వర్తకు
8 సెం. మీ., అంటి 11 సెం.మీ.
తావు తగాను."

ఇవి సోనా సిస్టమ్ 900 వాచీ అద్భుత ఫలితాల సాధించినవారు అన్న మాటలు (ప్రమాణ) పూర్వకమైనవి, పూర్తిగా నిజమైనవి), నిజమేనని అందరికీ ఇంత సాఫల్యం చేకూరకపోవచ్చు. కానీ వీటి ఇంతగా సాఫల్యం పొందారంటే, మీరు సోనా సిస్టమ్తో 900 గంటదగ్గరి ఎన్ని వారు ఇద్దరు, ఎన్ని సెంటీమీటర్ లావు కగ్గంగో ఆలోచించండి మరి!

“మీ పొట్ట కొలత మీ ఛాతీ కొలతకన్నా
15% ఎక్కువగా ఉంటే మీ జీవితకాలం
25% తగ్గిపోతుంది”

—అన్నా, రు ఒక ఇంగీషు డాక్టర్

మీ నడుము కొలత
తగించుకోవడం అతి సులభం

ల. ఈ రెండు వలభ మైన
వ్యాయామాలు సానా నీ స్వమీతో
రోజుకు 10 నిమిషాలపాటు చెయ్యండి.

అ. వ్యాయామం పూర్తయ్యెను.
కనీసం 20 నిమిషాలపాటు సానా
నిస్సమమ అలాగే భ్రమకాని నిశ్శాంతి
కీసుకోండి: ఆ సమయంలో మీరు
వదులుకోవడం, సంగీతం వినుట
మొదలైనవి చేయొచ్చు).

4. సొనా నిన్ను తీసేసి పరితాప
 ఎలా వున్నాయో మానుకోండి మీ
 శకుము దిగువుగా, వదులుగా,
 దృఢంగా ఉంటుంది. మొదటిసారికే
 మీరు లె సెం.మీ తగవచ్చు.

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

• రాష్ట్రపతిచే ప్రత్యేక మెషరట్ల ఒకటి
• వ్యాయంపై 16 పేజీల పుస్తకం

బుల్ వర్క్స్ ప్రై. లి., మెహతా మహల్,
15 మాథూర్ రోడ్, చొంబాయి 400 004.

ఈ సప్తందేని ఉచిత ఇండి. పరిక్ష్
కూప్స్ పోస్టు చేయండి.

హరివర్మ కృ. లి. ఉపాధ్యక్షుడు, ఎన్.ఎస్. 101-
 మహా సుహృ. 15 వాడుగు 14 కు, బొంబాయి.400 004 ~~50-400~~ Tel
 కనుచేసి నాకు సో సన్నిహిత భావాల ఉపేత ఇంటి వర్తక
 యందు మెడనే కుంచునే పరిణామ నాకు వర్తక సంకల్పవైపువైదో,
 నా వర్తక కాలం ముగియినానే నేను వర్తకపున్నదే తప్ప వంశ,
 మెడనే తియ్యి (పాగ్లం, వంశం) ముంచెసే తియ్య
 ముంచెసే తియ్యి ముంచెసే తియ్యి SW-43

దయచేసి తగిన గడిలో ప్రతిస్పందన పెట్టండి

□ రిజిస్టర్డ్ పోస్టు ప్యారిల్ రోడ్ వంపరెడ్డి. నేను రూ. 196/-
క్రాంతి వ. డి. / ము. డి. ద్వారా పంపుతున్నాను. దాని వందకు
నేను. . . . . తేదీ
మి. వారికి డెలివరమైనది).

□ వి.సి.పి. ద్వారా పంపిణీ చేసిన అందిన మీదట పోస్టుమెన్టు
సేను ఈ 196/తెలిపగలనని మాట ఇచ్చాను

పేర
చిన్నామ

పెన్ 545

సంతకం

అణు రియాక్టర్ కి ఇండియా మురికివాడలకి భారత్!

బొం బాయి నగరం అణుశక్తి కారుండా మురికి వాడలని కూడా ఉత్పత్తి చేస్తున్నది ఈ నగరం దేశంలోని అణుశక్తి వ్యవస్థకి ప్రధాన కేంద్రమే కాక మురికి వాడలకి కూడా అటవట్టుగా ఉన్నది చరిత్రాత్మకమైన గేట్ వే ఆఫ్ ఇండియాకి అనుగుణే ఉన్న అణుశక్తి సంఘం కార్యాలయంనించి అక్కడికి 25 మైళ్ళ దూరంలో ఉన్న బాదా అణు పరిశోధన కేంద్రంవరకూ ఒకపారి మిరు వెళ్లివస్తే ఆ నగరంలోని పెదల బతుకు ఎలా ఉందో మికు తెలుస్తుంది ఆధునిక ఇండియాకి ప్రాతినిధ్యం వహించే అణుపులకి, భారత్ కి ప్రాతినిధ్యం వహించే మురికివాడలకి సంమర్దణ ఎక్కడే సమయం వస్తుందని నేనెప్పుడూ భయపడుతూ ఉంటాను ఇప్పుడారోజు చగ్గర పడినట్లు నాకు అనిపిస్తున్నది ఇది అచ్చులో కనిపించే సమయానికి బొంబాయి నగర పాలక సంఘం మురికి వాడల నిర్మూలన కార్యక్రమం చేపట్టి, మొదలుపెట్టి వేలాదిమంది గుడిసె వాసులని పీఠులపాలు చేసినా చెయ్యవచ్చు ఇప్పుడు నేను దానిని గురించి రాయటంలేదు మదరాసు సమీపంలో ఉన్న కల్పాక్కల్ లో ఒక కొత్త రియాక్టర్ ఈ మధ్యే ఉత్పత్తి ప్రారంభించింది మొట్టమొదట దాన్ని గురించే కాస్త వెబుతాను అది ఒక ప్రత్యేక తరహాకి చెందిన ప్రయోగ సంబంధమైన రియాక్టరు దానికి

సంబంధించిన సాంకేతిక విజ్ఞానాన్ని మనం ప్రాప్తించింది దిగుమతి చేసుకున్నాం భారతీయ శాస్త్రవేత్తలు దానిపై చాలా పరిశోధనలు చేశారు ఎందుకంటే ఫ్రెంచి శాస్త్రవేత్తలకి ఎదురైన సమస్యలకన్నా మన సమస్యలు భిన్నమైనటువంటివి కాబట్టి ఫ్రెంచి వారికి శుద్ధి చేయబడిన యురేనియం ఉన్నది మనకి అదిలేదు కాబట్టి ఉన్న దానితో నేసరిపెట్టుకొ వాల్సి ఉంటుంది అందువల్ల మనం యురేనియం పూర్తి నియం కార్యుద్దేశం ఉపయోగించాము అలా ఉపయోగించడానికి ఆ రియాక్టర్ లో మౌలికమైన కొన్ని మార్పులు అవసరం అయినాయి కాబట్టి ఒక విధంగా ఆ రియాక్టరు మన శాస్త్రవేత్తల కృషి ఫలితమనే చెప్పొచ్చి ఉంటుంది అందులో పనిచేసే అందరూ కాకపోయినా చాలామంది బొంబాయిలోని మురికి వాడల సమీపంలో శిక్షణ పొందినవారే వారితో కలిసి పనిచేసిన కొంతమంది జమానులు, మెకానిక్ లు ఇప్పటికీ ఆ మురికి వాడలలోనే జీవిస్తున్నారు అయినా ఆ రియాక్టర్ కల్పాక్కల్ లో చక్కగానే పని చేస్తున్నది మనం అణుపుతో అచ్చుతాలని చేయగలుగుతున్నప్పుడు మరి మిగతా రంగాలలో అంటే గృహ నిర్మాణం, లేదా నగర నిర్మాణ పథకాలవంటి వాటి విషయంలో ఎందుకు విఫలం అవుతున్నామనే ప్రశ్న

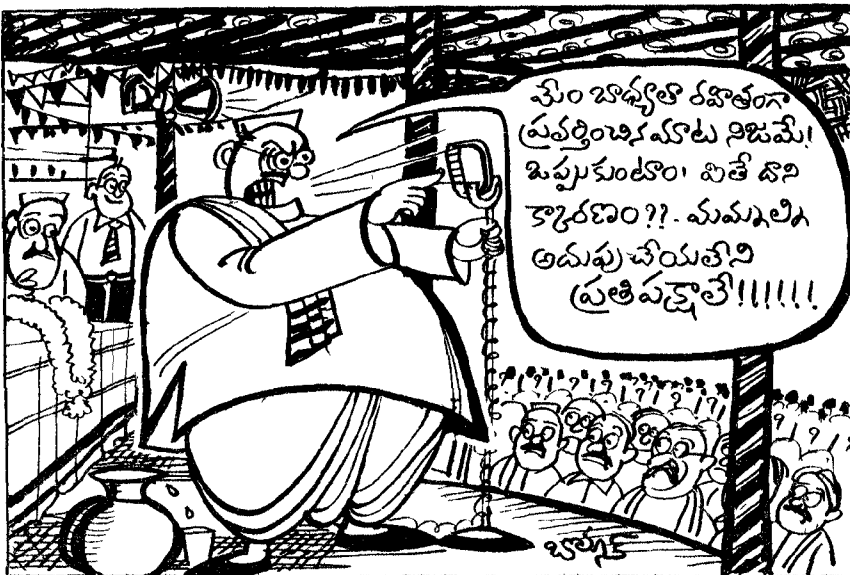
న్యూఢిల్లీ లో

పె.జయదూపా

ఎదురవుతుంది అలా చెయ్యగలిగితే బొంబాయిలో మురికివాడలు లేకుండా చెయ్యలేకపోయినా కనీసం వాటిని అదుపులో పెట్టగలిగి ఉండేవాళ్ళం విజ్ఞాన శాస్త్రాన్ని మనం అలాంటి వాటికి ఉపయోగిస్తామే కానీ సమాజంలో వాతావరణం, పరిసరాలు మెరుగు పరచడానికి వినియోగించడం లేదు భౌతిక ప్రపంచాన్ని, మానవ ప్రపంచాన్ని నిర్దేశించే న్యాయ సూత్రాలలో తేడా ఏమి ఉండదు హిందువులు అలా భావించరు కానీ ఆ రెండు న్యాయ సూత్రాలని మనం ఒకటి చెయ్యలేకపోతున్నాము అందువల్లనే అణుపుతో అచ్చుతాలని చెయ్యగలుగుతున్న మనం మనుషులు నివసించడానికి తగని పరిస్థితులలో జీవిస్తున్నాము ఆ విధంగా మనకి ఇందయా ఒక వైపు భారత్ మరోపక్క ఉన్నాయి రెండూ మనం ఎప్పుడైనా రియాక్టర్ ను రూపొందించి వాటిచేత పని చేయిస్తున్న భారతీయ మేధావు మురికి వాడలని కూడా సృష్టిస్తున్నది ఆ రెండటినీ ఒకే త్రాటిమీదకి తీచి పలుకుతున్న మనం ప్రపరిస్తున్నాము

మిగిలిన దేశాలలో ఇలా జరగదు ఎన్నో సంవత్సరాలలో ఉన్న పేదరికమే జపాన్ లోనూ ఉన్నది కానీ అక్కడ మురికివాడలు చాలాకొద్దిగా ఉన్నాయి బోక్సైట్ ప్రపంచంలో అతిపెద్ద నగరం కొల్హాడిమంది అక్కడ నివసిస్తున్నారు అయినా కాలినడకన మిరు ఆ నగరంలో తిరిగి మాస్ట్రో మిరు అలా అనిపించదు జపాన్ లో కూడా అణు ఉత్పాదక రియాక్టర్లు ఉన్నాయి కానీ ఆ రియాక్టర్లు మురికివాడల మధ్యలేవు జపాన్ వారు తమ సామాజిక పరిసరాలని అలక్ష్యం చెయ్యరు వాళ్లు తమ కార్లకొసం ఉపయోగించే సాంకేతిక విజ్ఞానాన్నే తమ గృహ నిర్మాణం మొదలైన సామాజిక అవసరాలకి కూడా వినియోగిస్తారు సాంకేతిక విజ్ఞానాన్ని విడివిడిగా చూడటం అన్నది సరైన పద్ధతకాదు దాని ప్రధానోద్దేశ్యం విజ్ఞాన శాస్త్రాన్ని పరిశ్రమకే పరిమితం చెయ్యకుండా మిగతా రంగాలకి కూడా

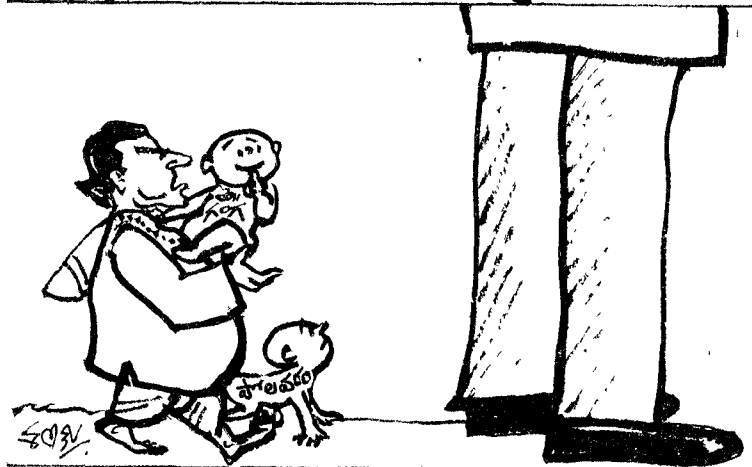
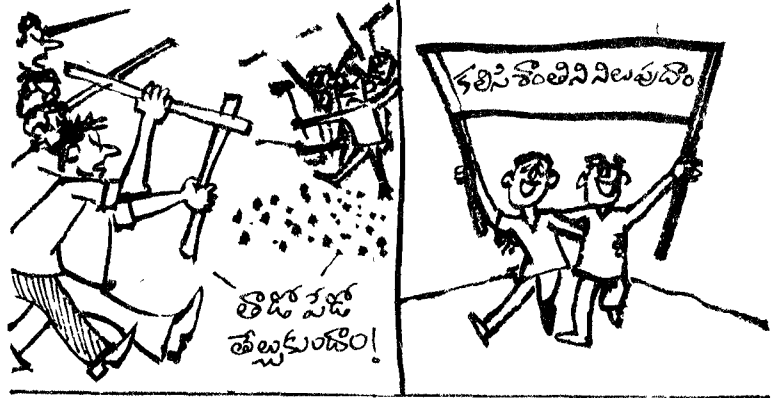
విస్తరించడమేమిట? ఈ రెండు రకాలైన
ఉపయోగాలనీ మనం కలపలేకపోతున్నాము
అందువల్లనే మన శాస్త్రవేత్తలు అంతరిక్షంలోకి
ఉపగ్రహాలని పంపిస్తున్నా మన ప్రాథమిక
అవసరాలు మాత్రం తరటలము

మనలో ఉన్న రుగ్మతలన్నిటికీ ప్రభుత్వాన్ని
నిందించడం సరైన పనికాదు ప్రభుత్వంలో
రియోక్టర్లని రూపొందించి నడపేవారూ, మురిక
వాడలలో నివసించేవాళ్ళూ ఉన్నారు వారంతా
భారతీయులే నేనింతకుముందే చెప్పినట్లు మనకి
ఇష్టం ఉన్నా లేకపోయినా అణు రియోక్టర్లు
ఉంటాయి, అవసరం అని కాదు అవి మనకి ఉండి
తీరాలి కాబట్టి కొన్ని సంవత్సరాలుగా మనం
బాంబు తయారు చేయకుండా ఉండగలమని
మనకి మనమే చెప్పుకుంటున్నాము కానీ ఇప్పుడో
విషయాన్ని మరోసారి ఆలోచించాల్సిన సమయం
సచ్చింది ప్రస్తుతం మనకి ఇష్టం ఉన్నా
లేకపోయినా మనం బాంబుని తయారు చేసుకోక
తప్పదు శాస్త్ర విజ్ఞానానికి సంబంధించిన మిగతా
విషయాలూ అంతే దాని విషయంలో మనం
చూపిస్తున్న అసక్తి, లక్ష్యసాధనకొనం చేస్తున్న
శ్రమ సామాజిక సమస్యల పరిష్కారం విషయంలో
కూడ ఎందుకు చూపలేక పోతున్నామన్నది నాకు
అర్థమకాని విషయం సమాజానికి సంబంధించిన
సమస్యలని, జాతిక పరమైన వాటినీ మనం
విస్మరిస్తున్నాము మిగతా సమాజాలు ఈ
సమస్యలని పరిష్కరించుకోగలిగాయి బహుశా
సెల్ల కరువు ఉన్న గ్రామాలు లేవు అలాగే
ఇంజనీరులతో కరెంటులేని గ్రామాలు కనెక్టుచేసి
బహుశా వారు తమ కార్లకి ఉపయోగించి సాంకేతిక
విజ్ఞానాన్నే నీటి సరఫరా కేంద్రాలకి, సమాజ వికాస
పథకాలకి వినియోగిస్తారు మనం అలా కాకుండా
రెండు ప్రపంచాలలో జీవిస్తుంటాము ఒకదాని
మరొకదాని విమాత్రం సంబంధం ఉండదు విజ్ఞాన
శాస్త్రానికి సంబంధించినంతవరకూ మన
ఆలోచనలు ఉన్నతంగా ఉంటాయి కానీ సామాజిక
పరమైన విషయాలకి వస్తే అందుకు పూర్తిగా
వ్యతిరేకం అణు ఉత్పాదక రియోక్టర్లని మనం 60
కొట్ల రూపాయలు పెట్టి కొనగలుగుతున్నప్పుడు
కొత్త బొంబాయి సగరాన్ని, లేదా ఎన్నో బొంబాయి
పంట సగరాల్ని రూపొందించుకోగలము
అణువుతో మనం ఎన్నో అద్భుతాలు చేయగ
లుగుతున్నప్పుడు మన ప్రజలతో ఎందుకు
చెయ్యలేమో నాకు తెలియటం లేదు కదిలే
అణువులకి మనుషులకి తేడా ఏముంటుంది? కానీ
ఆ రెండూ ఒకటి కాదని మనని నమ్మించడం
జరుగుతున్నది అవి రెండూ వేరు వేరు న్యాయ
సూత్రాలపై నడుస్తున్నట్లు మనం అనుకునేటట్లు
చెయ్యడంవల్లనే చిక్కులు ఏర్పడుతున్నాయి
ఇంతయూ వేరు భారత్ వేరు అని మనం
అనుకున్నంత కాలం మన కష్టాలు అలాగే
ఉంటాయి

రాజ కయ్యలు

— శంకు

అప్పుడు (1983) - అస్తాం ఎన్నికల ప్రకటన - ఇప్పుడు (1983)

సీమంత స్వర్ణముల్లజ్జలము విన్నోడు సుశీలదేవి

(గత సంచిక తరువాయి)

రవి ఒకరోజు యూనివర్సిటీలో - లైబరరీ దిగి చకచకా క్రిందికి వస్తున్నాడు
"చూడండి! మిస్టర్! ఆఫీసు రూము ఎక్కడో చెప్పగలరా", నన్నటి గొంతు
విన తలెత్తాడు రవి.

ఎదురుగా ఒక అసామాన్య అందగత్తె - మెరిసిపోతూ కన్నించింది.
క్షణకాలం రవికి ఈ ప్రపంచం చీకటయినట్లు తోచింది మెల్లగా తేరుకుని -

"ఏమిటన్నాదూ?" అనడిగాడు.

అతడి పరధ్యానానికి చిన్నగా నవ్వింది

ఆ నవ్వుకి పరవశించాడు రవి.

"ఆఫీసు రూము ఎక్కడ?"

"యూ మీన్. రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసు"

"ఆ"

"రండి చూపిస్తాను." అన్నాడు రవి. ఆ అమ్మాయి రవి వెంట నడిచింది. రవి
ఆ అమ్మాయి ఆఫీసు పనయ్యే వరకూ అక్కడే నిలబడ్డాడు. ఆ అమ్మాయి పని
పూర్తి చేసుకుని బయటికి వచ్చింది. ఇంకా అక్కడే తచ్చాడుతున్న రవిని చూసి -

భ్రాంభించింది. "అంది."

"చూడండి మిస్."

"నాపేరు సునీత."

"లవ్ లీ! నేమే అనుకున్నాడు.

"నేనింత సహాయం చేసినందుకు ఒత్తి ధాంక్షేనా" అన్నాడు

సునీత అతడి మాటలకు ఆశ్చర్యంగా చూసింది. ఆ భంగిమలో మరింత
అందంగా కనబడింది రవికి!

కాలేజీలో చదివేటప్పుడు ఎంతో మంచి అమ్మాయిల్ని చూశాడు కానీ, ఇంత
అందం ఎక్కడా చూడలేదు. నిన్నటి వరకూ శారదే అందగత్తె అనుకుంటూ
వచ్చాడు. కానీ ఈ సునీత భాటి సౌందర్య పతులు లోకంలో నేవుండలేమా? ఆమె
సౌందర్యం రవి మనస్సుని సున్నితంగా కదల్చి. .. అణువణువులోనూ స్పందన
కలిగించసాగింది. ఈ అమ్మాయితో పరిచయాన్ని - స్నేహంగా మార్చుకోవాలి
అనుకున్నాడు. అందుకోకావాలని చొరవ తీసుకుంటున్నాడు

జరిగిన కథ-1 : వెంకట్రామయ్య కూతురు శారద. తల్లి తేని శారదను
తండ్రి అల్లారు ముద్దుగా పెంచుతాడు. వెంకట్రామయ్య చెల్లిలు లక్ష్మిదేవి
కుమారుడు రవి. రవికి ఏక్కిడింట అయ్యందని తెలిసి చూసి రాను
పైదరాజాదు వెళతానని పట్టు పట్టింది శారద. శారదను రైల్వేస్టాన్డు
వెంకట్రామయ్య రైల్వే శారదకి గతం అంతా కళ్ళ ముందు కదలాడింది.
శారదకి, రవికి పెళ్లి చేయాలనుకుంటూ పెద్దలు. రవి దుడుకుతనం వల్ల
కాగే కాగే నూనె శారద ముఖంపై చేతులపై చింది ఆమె శరీరం అంతా
అందవిశారవముపొందుంది. అయినా రవికి శారదపై ప్రేమ తగ్గలేదు. రవి
యూనివర్సిటీలో ఎమ్.కామ్.లో చేరుతాడు. అక్కడ జరిగిన ఒక సంఘటన
అతని జీవితాన్ని ఒక కొత్త మలుపు తిప్పింది.

"మాట్లాడరే?" సునీత అడిగింది!

"అంటే! మరేం లేదు! ఒక కప్పు కాఫీ ఇప్పిస్తారేమోనని", అన్నాడు కొద్దిగా
జంకుతూనే!

"అంతేనా! పదండి." నవ్వేసింది

సునీత వెంటనే ఒప్పుకోవడంతో రవికి ఆనందం కలిగింది

"రండి."

ప్రక్క ప్రక్కనే నడుస్తూ క్యాంటీన్ వేపు దారి తీశారు.

"మీరు దేనిలో జాయిన్ అయ్యారు?" రవి అడిగాడు.

"ప్రివియస్ ఎమ్. కామ్."

రవి ఎగిరి గంతేసినంత వని చేశాడు

"నేనూ ఎమ్. కామ్. ప్రివియస్సే" అన్నాడు.

"అలాగా"

ఇద్దరూ క్యాంటీన్ లోకి వెళ్లి ఒక మూలగా కూర్చున్నారు రవి సునీత వేపి
చూస్తున్నాడు. గులాబీరంగు పీర కట్టి అదేరంగు బ్లౌజు వేసుకుంది
శరీరచ్ఛాయలో పీర కలిసి పోయింది. పగడాల కుప్ప పోసినట్లు మెరిసిపోయే
బుల్లివోదు! మినాల్నే పరిహసించే నేత్రాలు! జుట్టుని వెనక్కి దువ్వి రబ్బరు
బ్యాండ్ పెట్టింది. సుదుటి మీద కనబడి కనబడునట్లుగా వున్న ఎర్రటి బొట్టు
రవికి చూసిన కొద్ది చూడాలనిపిస్తోంది సునీత.

"ఏమిటి ఆలోచిస్తున్నారు" అనడిగింది సునీత

"మీగురించే" అనేసి ఆమె కేసైనా కోపం వస్తుందేమోనని భయం కలిగింది
కానీ సునీత ఏమీ కోపగించుకోలేదు. సైగా నవ్వింది.

అది చూసి రవి - సునీతకి కూడా తనంటే ఇష్టమేమో? అనుకున్నాడు ఆ
అలోచనతో అతడి శరీరం పులకించింది

తమది లవ్ ఎక్స్ ఫెన్స్ సైడే ఏమో?

ఇంతలో సర్వర్ వచ్చిరెండు కాఫీలు తెచ్చాడు

ఇద్దరూ త్రాగారు. సునీత బిల్లు ఇవ్వబోతుంటే రవి వారించి తానే
ఇచ్చాడు

"ఇది చాలా అన్యాయం." అంది సునీత.

"నెక్స్ట్ టైమ్ మీరు." "మరోసారి మనం రావాలి సుమా" అన్నట్లు చెప్పాడు.

"సరే"

ఇద్దరూ ఒయటకి వచ్చారు

"క్యాసుకు వస్తారా?" రవి అడిగాడు "పూహు రేపటి నుండి వస్తాను ఇక
ఇప్పుడు ఇంటికి వెళ్ళిపోతాను" అంది సునీత

"అయితే పదండి, గేటు వరకూ వస్తాను" అన్నాడు

సునీత కాదనలేదు

గేటు దగ్గరకు వచ్చాక సునీత రొడ్డు మీద పోతున్న ఆటోని అపి ఎక్కి
కూర్చుంది.

"రేపు కలుద్దాం గుడ్ బై" అంది సునీత. రవి కూడా చెయ్యి వూపాడు.

ఆటో కనుమరుగయ్యే వరకూ చూసి, వెనుదిరిగాడు రవి!

* * * * *

ఆ మర్నాటి నుండే రవి పూర్తిగా మారిపోయాడు. సునీత పేరే అతనికి
నిత్యస్మరణమైంది. సునీతతో సినిమాలు, షికార్లు. సునీతని చూడకుండా ఒక్క
క్షణంకూడా వుండలేని స్థితికి వచ్చాడు రవి. సునీత కూడా రవి అందమైన
రూపానికి, ఆకర్షణీయమైన మాటలకు పూర్తిగా లోబడిపోయింది.

ప్రస్తుతం రవి ఇంటో అయిదు నిముషాలు సిమెతంగా వుండటం
అపురూపమైంది.

రవిలో వచ్చిన ఈ మార్పుకు శారద కంగారుపడింది రవితో పూర్వంలా
సరదాగా వుండటానికి ప్రయత్నించింది. కానీ రవి శారదనే తప్పించుకుని
తిరగసాగాడు.

"బావా! ఈ రోజు ఏం తోచడం లేదు సినిమాకు వెళదామా?" ఒకరోజు శారద
అడిగింది

"సారీ! నాకు పని వుంది శారదా." అన్నాడు

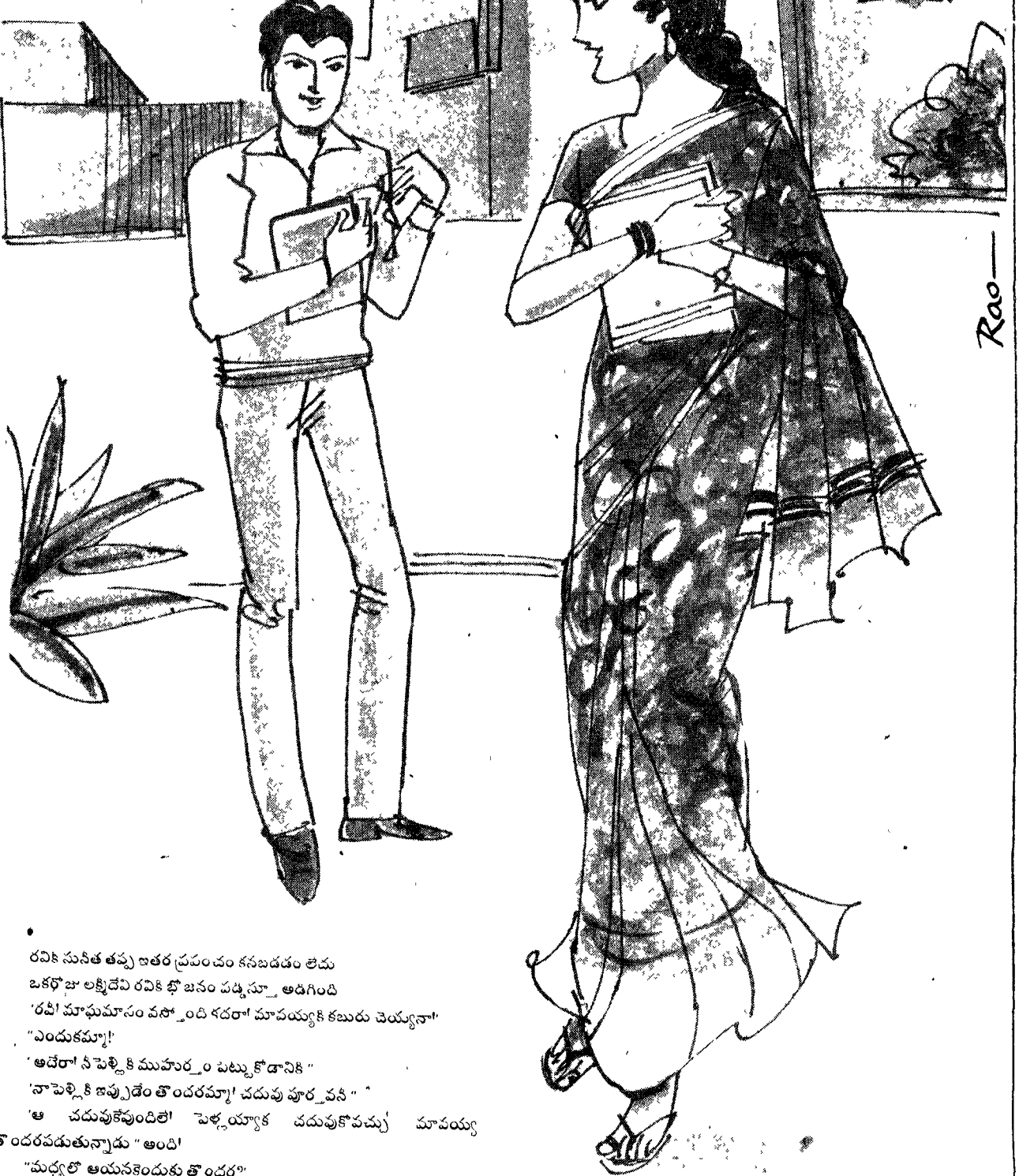

శారద ముఖం చిన్న బొయింది

'బావా, కాస్తిపు నాదగ్గర కూర్చుని కబుర్లు చెప్పవూ' అనడిగింది మరో రోజు!

నాకు కుదరదు శారదా! అర్థంబుగా ఒక ఫ్రెండుని కలవాలి అన్నాడు

శారద అతి కష్టం మీద ఫైక రాబోయే నిట్టూరి ని అణచుకుంది! రవి మాటలు, చేతలు బాద కలిగిస్తున్నా శారద తన బాదని తన మనసులోనే అణచుకుంది కానీ ఎవ్వరినీ చెప్పలేదు

Rao—

రవికి సునీత తప్ప ఇతర ప్రపంచం కనబడడం లేదు

ఒక రోజు లక్ష్మిదేవి రవికి భోజనం పడ్డిస్తూ అడిగింది

'రవీ! మామమానం వస్తోంది కదరా! మావయ్యకి కబురు చెయ్యనా!'

"ఎందుకమ్మా!"

'అదేరా! నీ పెళ్లికి ముహూర్తం పట్టుకోడానికి "

'నా పెళ్లికి ఇప్పుడే తొందరమ్మా! చదువు పూర్తవనీ "

'ఆ చదువుకేవుందిలే! పెళ్లయ్యాక చదువుకోవచ్చు' మావయ్య

తొందరపడుతున్నాడు "అంది!

"మధ్యలో ఆయనకిందుకు తొందరా"

నీడలు - నిజాలు

"శారదకి త్వరగా పెళ్ళి చెయ్యాలనుకుంటున్నాడు! నాక్కూడా త్వరగా కోడల్ని తెచ్చుకోవాలని వుంది."

"అమ్మ! నేను శారదని చేసుకోను" అంటూ కంచంలో న్య కడుక్కుని వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ మాటకి రవి కంచంలో పెరుగు వెయ్యబోతున్న లక్ష్మిదేవి -చీల్చి కూర్చున్న శారద- ఇద్దరూ పులిక్కిపడ్డారు!

శారద చటుక్కున అక్కడినుండి లేచి గదిలోకి వెళ్ళి మంచం మీద వాలిపోయింది

రవి అన్నమాట అమె చెవిలో గింగురు మంటోంది. "శారదని చేసుకోను"

ఎంత మాటన్నాడు! బావలో ఏదో మార్పు వస్తోందని గ్రహించింది. కానీ అది యూనివర్సిటీ వాతావరణపు ప్రభావం అనుకుంది కానీ ఆ మార్పుకు కారణం తన మీద అసహ్యమని గ్రహించుకోలేకపోయింది.

చిన్నప్పటినుండి తనంటే ప్రాణంగా వుండేవాడు. యూనివర్సిటీలో చేరకముందు కూడా ప్రేమగానే వుండేవాడు. యూనివర్సిటీలో చదువుకునే అందమైన అమ్మాయిల్ని చూడగానే- తన వికారరూపం అసహ్యించి కలిగించి వుండచ్చు. సాధారణంగా యూనివర్సిటీలో చదివే యువతీ యువకులు చాలా స్వేచ్ఛగా వుంటారని పుస్తకాల్లో చదివింది. బహుశా బావకూడా అటువంటి ప్రలోభాలకు లోను కాలేదుగదా! ఆ పూసే శారద భరించలేకపోయింది.

బావే కనుక అందవిహీనంగా అయితే తనిలా అతడిని వదిలేదా? బావకి తన మీద ప్రేమలేదు. వున్నదల్లా ఆకర్షణ. అదే తను ప్రేమని భ్రమపడింది. అతడిని ప్రాణసమానంగా భావించింది ఇప్పుడు బావ లేకుండా ఎలా జీవించేది?

శారద మనస్సులోని ఆవేదన దుఃఖం రూపంలో పైకి వచ్చింది.

బావకి తనంటే ఇష్టం లేనప్పుడు తనిక్కడ వుండటం అనవసరం ఇక తను ఒక్కక్షణం కూడా వుండలేదు. తన వెళ్ళిపోవాలి. అనుకుంది.

మర్నాడు లక్ష్మిదేవితో-

"నాన్నని చూడాలని వుంది అత్తయ్యా!" అంది.

ఆసలే లక్ష్మిదేవి నిన్న రవి ఆ మాట అన్నదగ్గర్నించి శారద ముఖం చూడలేకుండా వుంది. శారదకి తను తీరని ద్రోహం చేసినట్లు బాధపడిపోతోంది. అందుకే శారద పూరు వెడతాననగానే అంగీకరించింది.

అఫిసు గుమస్తాతో శారదని పూరుకు పంపించింది.

హఠాత్తుగా వచ్చిన కూతురిని చూసి వెంకట్రామయ్య ఆశ్చర్యపోయాడు! కూతురి ముఖంలోకి పరిశీలనగా చూశాడు ముఖంలో దిగులు కనబడింది.

శారద! అలావున్నావేమో!" అనడిగాడు.

"ఏం లేదు నాన్నా!" అని పూరుకుంది. శారద మౌనాన్ని ఆయన వెరుగా అర్థం

చేసుకున్నాడు

శారదకిప్పుడు వద్దేనిమిదెళ్ళు. ఆ వయసు పురకలు వేసి సెలయేరు రాబిది ఆ వయసుకోక, తాదా, బోదా అవసరం! తొందరలోనే రవితో పెళ్ళి జరిపిస్తే మంచిది అనుకున్నాడు.

"శారదా నేను ఘోరాబాద్ వెళ్ళిస్తాను." అన్నాడు

ఎందుకో శారదకి అర్థమైంది శారద మనస్సులో చిన్న ఆశ తలెత్తింది తన తండ్రి అడిగితే రవి ఒప్పుకుంటాడేమో? ఆ ఆలోచనే మళ్ళీ ఆమెలో వుత్సాహాన్ని కలిగించింది. అందుకే తండ్రి వెడతానంటే మౌనంగా వుండి పోయింది

వెంకట్రామయ్య మరో నాలుగు రోజులకు ఘోరాబాద్ ప్రయాణమయ్యాడు

లక్ష్మిదేవి అన్నగారిని చూడగానే ఆయనెందుకింత హఠాత్తుగా వచ్చాడో పూహించుకుంది! కొద్దిగా భయపడింది. కానీ పైకి అదేమీ తెలియనియకుండా- నవ్వుతూ అహ్వానించింది.

"రా! అన్నయ్యా! ఏమిటింత హఠాత్తుగా వచ్చావ్! వచ్చేటప్పుడు పుత్రరం ముక్క రాస్తే స్నేహనీతి ఎవరినైనా పంపించేదాన్నిగా!"

"అ! అనుకోకుండా పని తగిలిందిలే! ఇంతకీ బావ ఏదీ?" అనడిగాడు!

"బిజినెస్ పని మీద మద్రాసు వెళ్ళారు! రాత్రికి వచ్చేస్తారులే"

ఆ పూట భోజనాలయ్యాక ఆసలు విషయం బయట పెట్టాడు వెంకట్రామయ్య.

లక్ష్మిదేవి మనసులో బాధ పడుతున్నా పైకి నవ్వుతూ-

"నాదేముందన్నయ్యా! రవి పెద్ద వ్యాధియ్యాడు వాడినడగాలి!" అంది.

"వాడెప్పుడు వస్తాడు!"

"ఒక గంటలో రావచ్చు! నువ్వు కాస్త పుష్కలతిత్తిసుకో" అంది

"కూతురి పెళ్ళయ్యాక విశ్రాంతి" అన్నాడు నవ్వుతూ. లక్ష్మిదేవి మనస్సు విలవిలలాడింది. రవి చెప్పే మాట విని తన అన్నగారు తట్టుకోగలరా! అనుకుంది.

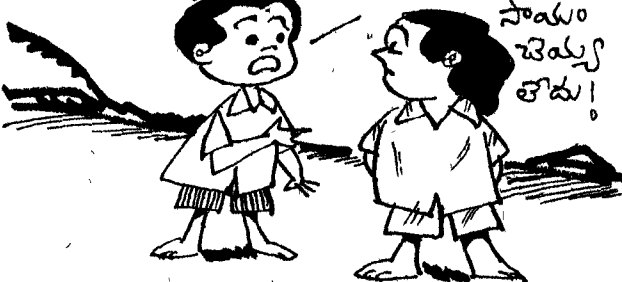
రవి రెండుగంటలకు వచ్చాడు. అతడు బోజనం చేసి మేడమిదికి వెళ్ళాక తనూ వెనకాలే వెళ్ళాడు. వెంకట్రామయ్యని చూడగానే-

"రా మావయ్యా! అని పిలిచి కుర్చీ చూపాడు రవి.

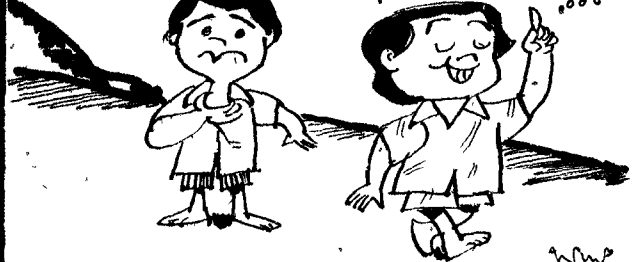
ఆయన కుర్చీలో కూర్చుని రవి వేపు పరిశీలనగా చూశాడు రవిని చూసి దాదాపు ఆరు నెలలపుతోంది. ఈ అర్జెల్లో నూ బాగా రంగు వచ్చాడు. కొద్దిగా పొడుగెడిగాడు. ఇదివరక్కంటే చాలా అందంగా వున్నాడు. రవిని చూస్తూ మనసులో అనందపడ్డాడు.

"ఏమిది మావయ్యా విశేషాలు?" అనడిగాడు రవి. "అన్నీ బాగానే

నా ప్రాణ స్నేహితుడిగో తోక్కిసార్లు సాయం చేసాను! కోటి టెక్కసారి కూడా నువ్వు నకు సాయం చెయ్యలేదు!

నువ్వు నకు ప్రాణ స్నేహితుడవు! వాడుతోకదో!

నోటి దుర్వాసన పోగొట్టుకోండి. దంతక్షయాన్ని ఎదుర్కోండి.

మీ కుటుంబంలోని వారికి కోల్గేట్ రక్షణ చక్రాన్ని ఇవ్వండి!

క్రమం తప్పకుండా కోల్గేట్ ని వాడటంతో మీ కుటుంబంలోని వారి నోటి శ్వాస శుభ్రంగా, తాజాగా ఉంటుంది, వారి పళ్ళు యిక దృఢంగా, ఆరోగ్యంగా ఉంటాయి. కోల్గేట్ రక్షణ చక్రం చేసేది అదే, వారికది యివ్వడం అందుకే.

మీరు పళ్ళు తోముకున్న ప్రతిసారి, కోల్గేట్ యొక్క సమృద్ధిమైన పొడ్యులా చేసేదిది-చూడండిలాగో.

మీ పళ్ళలో యిరుక్కుపోయిన అహారపు శునకల్లో దుర్వాసన, దంతక్షయం కలిగించే సూక్ష్మజీవులు పెరుగుతాయి.

కోల్గేట్ లోని అద్వితీయమైన శక్తిగల సురగ లోపలికి చొచ్చుకుపోయి, అక్కడ గల దుర్వాసన కలిగించే అహారపు శునకల్ని, దంతక్షయాన్ని కలిగించే సూక్ష్మజీవుల్ని తొలగిస్తుంది.

క్రమం తప్పకుండా కోల్గేట్ తో పళ్ళు తోముకుంటే, దాంతో యిక మీకు శుభ్రమైన, తాజా శ్వాస, దాంతోగే దృఢమైన, ఆరోగ్యమైన పళ్ళూను.

బోజనం చేసిన తర్వాత ప్రతిసారి మీ కుటుంబంలో వారంతా కోల్గేట్ తో పళ్ళు తోముకుంటున్నారని దృవపరుచుకోండి. నోటి దుర్వాసన పోగొట్టుకోండి. దంతక్షయాన్ని ఎదుర్కోండి. వారికి కోల్గేట్ రక్షణ చక్రాన్ని ఇవ్వండి.

GK&E B84 55 Tel

దీని తాజా పిప్పరమెంట్ రుచి మీకెంతో నచ్చుతుంది!

వున్నాయిరా! కారడ పెళ్ళి విషయంలో నీతో మాట్లాడాలని వచ్చాను!"

ఆ మాటతో రవి ముఖం నల్లబడింది. 'మళ్ళీ ఇక్కడింకో తుఫాను నెదుర్కోవాలన్నమాట! ఏం చేస్తాం తప్పదు' అనిపించింది.

"వచ్చే నెలలో మంచి ముహూర్తం ఉన్నాయి. ఏదో ఒకటి భాయం చేయాలనుకుంటున్నాను. నీతో కూడా ఒకమాట చెప్పిపోదామని వచ్చాను"

వెంకట్రామయ్య చెప్తున్నాడు

రవి నమ్మడిగా మనసులో మాట బయట పెట్టాడు "మావయ్యా! నేను కారడని చేసుకోను."

వెంకట్రామయ్య ఏడుగుపడ్డట్టు స్తంభించిపోయాడు. మెల్లగా తెప్పరిల్లి. ....

'చేసుకోవా ఏం?' అనడిగాడు.

"నేను కారడని చేసుకోవాలని ఎప్పుడూ అనుకోలేదు!" అన్నాడు

ఆ మాటతో ఆయనకి వెర్రి కొంప వచ్చింది

"అనుకోలేదా! మేము ఎన్నో సార్లు మీ ఇద్దరికీ పెళ్ళి చేస్తామని నీ ముందరే అన్నాం! అప్పుడెప్పుడూ నువ్వీ విషయం ఎందుకు చెప్పలేదు?"

సూటిగా అడిగాడు

"అప్పుడు.. అప్పుడు. నాకు చెప్పాలని తోచలేదు. అయినా నన్ను సూటిగా అడగలేదుగా!"

"రవి! నోరుంది గదాని ఇష్టం వచ్చినట్లు మాట్లాడకు! నువ్వు కారడని ఎందుకు కాదంటున్నావో నాకు తెలుసు అదిప్పుడు కురూపి కదా? అందుకే వద్దంటున్నావు అవునా!"

రవి మాట్లాడలేదు

"రవి! అది ఎవరి వల్ల ఇలా అయిందో మర్చిపోయావా?"

"కానీ మావయ్యా! నాకు అందమైన భార్య కావాలి. మనసులో మాట స్పష్టంగా చెప్పాడు.

'రవి చెప్ప చెళ్ళమంది!' వెంకట్రామయ్య కోపంగా పళ్ళు కొరికాడు.

"అందం! అందం కాదురా కావలసింది మనస్సు! నీ అందం శాశ్వతంగా వుంటుందను కుంటున్నావేమో! రేపు ఏదో రోగమొచ్చి నువ్వు కురూపివయితే- అప్పుడు తెలిసిపెట్టండిరా! ఏది ముఖ్యమో! చిన్నప్పట్నుంచీ కారడకు ఎన్నో ఆశలు కల్పించావు. నువ్వే దాన్ని పొయ్యిలోకి నెట్టి దాని రూపాన్ని నాశనం చేశావు. ఈ నాడు దాని జీవితాశ్నే పొయ్యిలోకి నెట్టి కాలి బూడిద చేస్తున్నావో! ఈ నేరానికి ఇళ్ల తప్పకుండా అనుభవిస్తావురా! నా చిన్నారి కారడ ఈ మాట ఏంటో ఎంత కుమిలిపోతుందో?..."

దుఃఖ పడుతూ క్రిందకు వెళ్ళిపోయాడాయన!

లక్ష్మీదేవి బ్రతిమాలుతున్నా వినకుండా సంపన్నమృకుని అప్పటికప్పుడు బయలుదేరి తన పూరు వచ్చేశాడు!

బురదనిండిన రోడ్డు

చదువుకుని, చచ్చిచెడి, చక్కని దిగ్రితెచ్చుకుని

ఏం చేసుకోవాలో ఎరక్క విళ్ళూ వూళ్ళూ వేచి

ఉద్యోగం కొనం ఉరూరా ఉరికోతిరిగి

చివరికి చేదు మింగినట్లు - చేప దరిగిసేట్లు -

మొహం మొత్తుకుని, మొండిగా కూర్చున్న వాడి నడుగు!

బురదనిండిన రోడ్డుమీద నడిచే వాడి అడుగు!

- డాక్టర్ మిరియాల రామకృష్ణ

తండ్రి ముఖం చూడగానే అక్కడ ఏం జరిగిందో గ్రహించుకుంది కారడ! అయినని ఇంకేమీ ప్రశ్నించలేదు.

తన దురదృష్టానికి తనలో తనే కుమిలిపోసాగింది కారడ! తను ఏడిస్తే తండ్రి మరింత బాధపడతాడని - ఆ దుఃఖాన్ని మనసులోనే దాచుకుని పైకి పుత్నాహంగా తిరిగేది.

వెంకట్రామయ్య కారడకి గొప్ప సంబంధం తెచ్చి రవి కళ్ళముందే ఆమెకు అత్యంత వైభవంగా పెళ్ళి జరిపించాలని ఆరాటపడుతున్నాడు. మంచి సంబంధం కొనం ఆంధ్రదేశమంతా గాలిస్తున్నాడు.

కారడ కూడా ఇప్పుడిప్పుడే పాత గాయాల్ని మరువనే మందు వేసుకుని మాన్చుకుంటోంది.

ఇటువంటి తరుణంలో ఈ ఏక్సిడెంట్ వార్త

మానవ జీవితంలో అనేక సంఘటనలు జరుగుతుంటాయి! మనిషి మనస్సు పై ఏ సంఘటన ఎంత ప్రభావాన్ని కలిగిస్తుందో? ఏ సంఘటన అతని జీవితాన్ని ఎలా మారుస్తుందో? ...! కాలమే నిర్ణయించాలి కానీ - మనిషి పూహించలేదు!

* * * * *

రైలు హైద్రాబాద్ చేరే సరికి తెల్లవారింది!

కారడ రైలు దిగి సూట్ కేస్ పుచ్చుకుని బయటకు వచ్చింది ఆటో మాట్లాడుకుని ఎక్కింది

ఆటో ఎక్కాక అన్నించెంది- బావ తనని చూసి అనవ్వాంతుంటూ, మళ్ళా ఎందుకో చ్చావని తన ముఖం మీదే అడిగితే . ఏం చెయ్యాల్సి తను? ఆ అవమానాన్ని భరించగలదా తను వ్వే! అనవసరంగా వచ్చానేమో అనుకుంది పోనీ తిరిగి వెళ్ళిపోతే... తీరా ఇంతదూరం వచ్చాక తిరిగి వెళ్ళడమేమిటి? కనీసం అత్యయ్యనైనా చూసి ఆమెకు ధైర్యం చెప్పి వెడతాను

తనంటే ప్రాణం పెట్టే అత్యయ్య పుడ్డిడు దుఃఖంలో వుంటే, తను చూడకుండా వుండగలదా!

బావ వివన్నా అనుకోనీ...

తనకేం ఫర్వాలేదు.

"యేమీ సాజ్! ఎక్కడ ఆపాలి!" ఆటోవాడు అడిగాడు కారడ తన ఆటో చిన్నమంది బయటపడి ఆటో నుండి బయటకు చూసింది

"అదుగో ఆ పచ్చమేడ దగ్గర ఆపు" అంది.

ఆటో ఆపాడు.

కారడ మిల్కర్ డబ్బులిచ్చేసి దిగింది గేటు తీసుకుని లోపలకు వెళ్ళింది

ఇంట్రో ఎక్కిరా అలికిడి వున్నట్లు కనబడలేదు ఇల్లంతా నిశబ్దంగా వుంది.

కారడ హాల్లోకి వచ్చి సూట్ కేస్ క్రిందపెట్టింది.

"అత్యయ్య!" అంటూ పిలుస్తూ ఇల్లంతా తిరిగింది లక్ష్మీదేవి ఎక్కిరా కనబడలేదు.

చివరకు వంటిల్లా దాచి పూజగదిలోకి వచ్చింది లక్ష్మీదేవి దేవుడి ముందు దీపం వెలిగిస్తోంది!

"అత్యయ్య! కారడ మెల్లగా పిలిచింది. లక్ష్మీదేవి వెనుదిరిగి చూసింది. కారడ కనబడింది.

అవిడకి ప్రాణం లేచి చ్చినట్లుయింది.

"కారడా! వచ్చావా?" అంటూ దగ్గరికి చ్చి కారడ వెయ్యి పట్టుకుంది.

"కారడా! నువ్వు వస్తావో! రావో" ననుకున్నావే. నువ్వు వస్తే బాగుణ్ణనని వెయ్యిదేవుళ్ళకి మొక్కుకుంటున్నా. ఆ దేవుడి దయవల్ల వచ్చావ్. నిన్ను చూడగానే నగం బయట పడినట్లుంది నాన్న రాలేదా?"

లక్ష్మీదేవి గబగబా మాట్లాడేయి సాగింది.

"నాన్న రాలేదత్యయ్య! కొతల సమయం కదా!"

"ముఖం కడుక్కున్నావా?"

అ!

'నీకమ్మగారూ! శారదకి కాఫీ - టిఫిను తీసుకు రండి శారదా! రా! మనం హాల్లో కూర్చుందాం'

ఇద్దరూ హాల్లో కూర్చున్నారు

'శారదా వచ్చేముందు టిలిగ్రాం ఇవ్వక పోయావా! స్వేషనకి ఎవరి నయినా పంపించేదాన్ని.'

'నిన్ననే పుత్రరం వచ్చిందతయ్యా. వెంటనే బయలుదేరి వచ్చేశాను అత్తయ్యా! నువ్వు చాలా ఏక్కిపోయావు!' అంది శారద

"నాకేం రోగం తల్లీ నాది మొండి ప్రాణం ఇప్పుడిప్పుడే పోదులే!"

'ఇంతకి బావకి ఏక్కిడెంట్ ఎలా జరిగింది అత్తయ్యా?"

లక్ష్మిదేవి చిన్నగా నిట్టూర్చింది

"మీ బావ సంగతి నీకు తెలియనిదేముందే! ఆ పాడు స్కూటర్ కటి కొన్నాడు స్కూటర్ కెక్కితే ఇక వాడికి ఏదీ కనబడదు రాత్రిపూట సినిమా నుండి వస్తూ స్కూటర్ ని లారికేసే కొట్టాడు ఆ విసురుకు వెళ్లి రోడ్డు ప్రక్క నున్న రాళ్లగుట్ట మీద పడ్డాడు ఒక్కంకా దెబ్బలు తగిలాయి దానికితోడు లారి హెడ్ లైట్లు పగిలి ఆ గాజు పెంకులు కళ్లలో గుచ్చుకున్నాయిట తల మీద ఒంటి మీద గాయాలు

శారద పంటావిడ చేత మరో ప్లేటు తెప్పించింది ఇద్దరూ టిఫిను తీసుకున్నారు ఇంతలో పంటావిడ ఒక ప్లాస్టిక్ బుట్ట తీసుకొచ్చింది!

'ఇవిగోండి! మీరు చెప్పిన విధంగా సర్వాను!'

"మాపయ్య! లేరా అత్తయ్యా!"

పుమా! హాస్పిటల్లో పుంటున్నారు! రవి దగ్గర ఎవరో ఒకరు పుండాలిగా

"మనం కూడా హాస్పిటల్ కి వెడదామా!"

"నువ్వు ఇప్పుడేగా వచ్చావు రెస్టు తీసుకో నేను వెళ్లి మీ మాపయ్యకి కాఫీ ఇచ్చివస్తాను!" అంది లక్ష్మిదేవి!

"విత్రాంతి తర్వాత! ముందు బావని చూడాలి", అంది శారద లేస్తూ

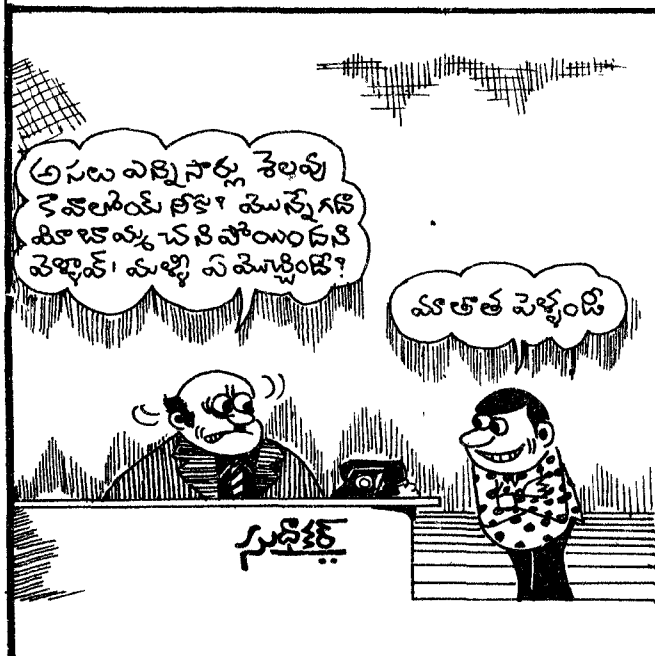
"అయితే పద"

ఇద్దరూ బయటికి వచ్చారు

పది గంటలకు రవి కళ్లకు కట్టిన కట్టు పూడదీశాడు డాక్టరు లక్ష్మిదేవి - శారద- రాఘవయ్య రవి వేపె కంగారుగా చూస్తున్నారు

డాక్టరు రవి రెండు కళ్లను లోపనతో తడిసిన చూడితో తుడిచి-

'నెమ్మదిగా కళ్లు తెరవండి' అన్నాడు

నయమవుతాయంటున్నారు కానీ కళ్లకు కట్టిన కట్టు మాత్రం ఇవ్వాళ పూడదీసారుట కట్టు విప్పదీస్తే గానీ కళ్లు వస్తాయో లేదో? చెప్పలేమన్నారు ఏమవుతుందో నమ్మా!

లక్ష్మిదేవి కళ్లనుండి నీళ్లు జారి ఒళ్లో పడ్డాయి

లక్ష్మిదేవి కన్నీళ్లు చూడగానే శారదకి కూడా కళ్లలో నీళ్లు తెరిగాయి

"బాధపడకతయ్యా! బావకి తప్పకుండా కళ్లు వస్తాయి."

"శారదా! నీకు చేసిన అన్యాయానికి భగవంతుడు మాకు తగిన శిక్ష వేశాడమ్మా!"

"ఫ! అలా అనకతయ్యా నాకేం అన్యాయం జరగలేదు బావ సుఖపడటమే నాకు కావలసింది.

లక్ష్మిదేవి శారదని ఆప్యాయంగా దగ్గరకు తీసుకుంది

'శారదా! నీలాటి దేవతని కొడులుగా చేసుకునే అదృష్టం నాకు లేదు "

"టిఫిను తీసుకోండి" పంటావిడ మాటవిని ఇద్దరూ తల త్రిప్పి చూశారు

లక్ష్మిదేవి పంటావిడ చేతుల్లోంచి టిఫిను ప్లేటు అందుకుని శారదకిచ్చింది

"నువ్వు కూడా తీసుకో అత్తయ్యా" అంది

"నాకు తినాలని లేదు!"

"అలా అన్నావంటే నేనురుకోను నువ్వు కూడా తినాలినిందే"

రవి కళ్లు తెరిచాడు.

డాక్టర్! నాకేం కన్పించడం లేదండి" దాదాపుగా అరచినట్లు అన్నాడు ఆ మాటకి అక్కడున్న వాళ్లతో పాటు డాక్టరు కూడా పులిక్కి పడ్డాడు "ఒకసారి కళ్లు మూసుకోండి"

రవి కళ్లు మూసాడు మళ్ళీ ఒకసారి కళ్లను తుడిచి-

"ఈ సారి నెమ్మదిగా తెరవండి" అన్నాడు డాక్టరు

రవి తెరిచాడు

'లేదు డాక్టర్! నాకేం కన్పించడంలేదు! అమ్మా! అమ్మా నాకేం కనిపించడంలేదమ్మా' రవి బాధగా అరిచాడు.

అక్కడున్న వాళ్ళందరి మనస్సులు విలవిలలాడిపోయాయి లక్ష్మిదేవి దుఃఖం ఆపుకోలేక పోయింది.

'రవి!' అంటూ దగ్గరికొచ్చి రవిని పట్టుకుంది. డాక్టర్ చిన్నగా నిట్టూర్చుస్తూ చేతిలోని దూది పక్కనే పడేశాడు.

"మీరు ఒక్కసారి నా రూముకు రండి! అన్నాడు రాఘవయ్యతో

రవి నీరసంగా కళ్లు మూసుకుని పడుకున్నాడు!

నీడలు - నిజాలు

రాఘవయ్యతో పాటు లక్ష్మిదేవి, శారద కూడా డాక్టరు వెనకాల ఆయన గదిలోకి వచ్చారు

కూర్చోండి

డాక్టరుగారూ రవికింక కళ్ళు రావంటారా? లక్ష్మిదేవి ఆరాటంగా అడిగింది

అపరేషన్ చేయాలమ్మా!

చేస్తే, కళ్ళు పస్తాయంటారా?

రావచ్చు! వచ్చే అవకాశం వుంది!

అయితే ఇప్పుడే చేసుకోండి! లక్ష్మిదేవి అంది

డాక్టరు నవ్వాడు

'చయిమ్మ! కానీ మి అబ్బాయి చాలా నీరసంగా వున్నాడు యాక్సిడెంట్లో రక్తం చాలా పోయింది అదిగాక శరీరంలోని గాయాలేమీ మానలేదు ఇంకా అతడా పాక్ నుండి తేరుకోలేదు ఇప్పుడతనికి పూర్తిగా విశ్రాంతి అవసరం అతడు అపరేషన్ తట్టుకోలేదు కొన్ని రోజులు గడిచాక చేస్తాను! అన్నాడాయన ఆయన మాటలకు అందరికీ కొద్దిగా నిరుత్సాహం కలిగింది ఆ క్షణాన రవికి అపరేషన్ చేసే చూపు తెప్పించాలనేంత ఆరాటంలో వున్నారు రవికి కళ్ళు పోయాయి అతడిప్పుడు గ్రుడ్డివాడు అనే ఆలోచన వారివ్వరూ భరించలేకుండా వున్నారు!

అయితే ఎప్పుడు చేస్తానంటారు? రాఘవయ్య అడిగాడు

'అది మి చేతుల్లో వుంది' అన్నాడు డాక్టరు

'అంటే

నేను చెప్పిన ప్రకారం అశుభికి మందులిచ్చి, అతడిని ఆరోగ్యపంతుడిని చేస్తే వచ్చే నెలల్లోనే అపరేషన్ చేస్తాను'

ఓన్! ఇంతేనా! అదంతా నాకు పదిలయ్యింది డాక్టరుగారూ లక్ష్మిదేవి తేలిగ్గా అనేసంది

డాక్టరు నవ్వాడు

కానీ అవంత తేలిగ్గాదమ్మా! కళ్ళు పోయాయని చాలా దిగులుగా వున్నాడు అతనికి ముందు మానసిక వుల్లాసాన్ని కలిగించాలి అతడు దిగులులేకుండా సంతోషంగా వుండేటట్లు చెయ్యాలి అప్పుడే మందులు పట్టిస్తాయి

అలాగేనండి! నేను ప్రయత్నిస్తాగా! లక్ష్మిదేవి హామి ఇచ్చింది

'అయితే సరే " డాక్టరు మందులు రాని చీటి లక్ష్మిదేవికిచ్చి - ఏ మందు ఎలా వేయాలి చెప్పాడు

డాక్టరుగారూ! మా బాబుకి తప్పుకుండా కళ్ళు వచ్చేలా చెయ్యాలి మీరు ఎంత డబ్బు ఖర్చయినా ఫరవాలేదండి! రాఘవయ్య అన్నాడు.

'మ్యూర్! తప్పుకుండా ప్రయత్నిస్తాను! పస్తాయనే నా నమ్మకం కూడా'

"ఇక మేం చెళ్ళొస్తామండి "

"మంచిది! కానీ ఒక్క విషయం - మీరు అతడి ముందు బాధపడకండి అతడికి కళ్ళు పస్తాయనే నమ్మకాన్ని ముందు మీరు కలిగించుకుని ఆ తర్వాత అతడికి కలిగించండి "

"అలాగేనండి"

డాక్టరు దగ్గర శలవు తీసుకుని ముగ్గురూ బయటికి వచ్చారు

(ఇంకా ఉంది)

మీ కోరికలు సఫలం చేసే యంత్రం

మా యంత్రమును ధరించిననూ, చేతికి కట్టుకొన్ననూ మీ కోరికలు సఫలీకృతం కాగలవు. పరీక్షలో వుత్తీర్ణులు కావచ్చును. వ్యాజ్యం గెలవవచ్చును. వ్యాపారంలో విజయం పొందవచ్చును. ఉద్యోగం రావచ్చును. ప్రేమికుల మనసును గెలువవచ్చును. మీ శత్రువులు మిత్రులగుదురు. సాదా రు. 25/-, స్పెషల్ రు. 51/-, స్పెషల్ సికిందరి రు. 101/-, (24 గంటలలో ఫలితం చూపిస్తుంది.) శక్తివంతమైన మనిషి! మోహినీ యంత్రం రు. 205/- (కొద్ది గంటలలోనే ఫలితం చూపి, స్థిరంగా వుంటుంది) వెంటనే వ్రాయండి.

MISHRA ASHRAM,

P O. LALBIGHA [Gaya]

ఆటోమాటిక్ రిస్టర్వాచ్ రు. 30/- మాత్రమే

మా చెయిన్ సిస్టమ్ ద్వారా రు. 30/- లకే ఆటో మాటిక్ 17 జ్యూవల్స్ రిస్టర్వాచ్ పొందండి 7 సం. గ్యారంటీ. రు. 30 మాత్రమే. పోస్టేజీ అదనం. వెంటనే వ్రాయండి :

STAR WATCH Co.,

P O LALBIGHA, [Gaya]

భారతి

సాహిత్య మాసపత్రిక

తెనుగువారి
సంస్కృతికి
ప్రతిబింబం

విడి పత్రిక: రూ. 4/-

తాజాదనం రోజంతా
నిలచేలా ఉంచండి.

కొత్తది

అసలైన తాజాదనం! అదే రోజంతా నిలిచి వుండే తాజాదనం!

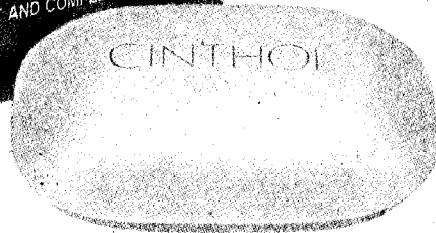
మీకు సాధారణ సబ్బులు ఇచ్చేలాంటి కొద్ది సేపట్లో
మాయమైపోయే తాజాదనం కాదు శరీర దుర్గంధం పోగొట్టి
మిమ్మల్ని రోజంతా హాయిగా వుంచగల తాజాదనం—

అదే కొత్త సింథాల్ మాత్రమే ఇవ్వగల వాగ్దానం.

సింథాల్ లో జస్సడు మనమోహక కొత్త పరిమళం
కలదు. దుర్గంధాన్ని పోగొట్టడానికి సింథాల్ లో గల

ప్రభావవంతమైన శక్తి చర్మ క్రిములను నాశనం చేసి,

మిమ్మలను రోజంతా తాతాగా దుర్గంధ రహితంగా వుంచుతుంది.

CHAITRA-B-G-330 TEL

కేవలం **సింథాల్**

మాత్రమే మిమ్మల్ని దినమంతా తాజాగా దుర్గంధరహితంగా ఉంచగలదు.

Godrej
దీర్ఘదన

మనుష్యుల్ని పీడించే జంతు పరాన్న జీవులు

మనుష్యులని వ్యాధిగ్రస్తులుగా చేయడంలో బ్యాక్టీరియాలు, వైరస్ లోక జంతుపరాన్నజీవులు కూడా దోహదపడుతున్నాయి. ఈ పరాన్నజీవులు కలిగిస్తున్న వ్యాధులు ఎంతో ప్రమాదకరమైనవి. జంతుజాలంలో దాదాపు ప్రతి వర్గంలోనూ మనిషిని వేధించే పరాన్నజీవులు ఉన్నాయి. శరీరవయవాలలో పల ప్రణం చేసి ప్రాణాపాయ పరిస్థితిని కలిగించే అంతర పరాన్నజీవులు కొన్నితే. బాహ్య పరాన్నజీవులుగా ఉండి మనిషినించి మనిషికి వ్యాధి క్రిములని, బ్యాక్టీరియాలని, వైరస్ లని చేరవేసేవి మరికొన్ని!

కొన్ని వందల పరాన్నజీవులు మనుష్యులలో ఏదో ఒక విధమైన జబ్బుని కలుగజేస్తూనే ఉంటాయి అన్నీంటినీ చర్చించడం సాధ్యంకాదు వాంతులు, విరేచనాల నించి అతి నిద్ర వ్యాధి షరకు, చలిజ్వరం మొదలుకొని నత్త జ్వరం వరకు, నారవుండు నించి ఎనుగుకాలు వరకు పలువిధాలైన వ్యాధులు పరాన్నజీవుల వల్ల సంప్రాప్తిస్తాయి బ్యాక్టీరియాలు, వైరస్ లు కలిగించే వ్యాధులకి నల్లులు, దోమలు, పేనులు వంటి బాహ్య పరాన్నజీవులు బాధ్యత వహిస్తాయి!

ప్రోటోజోవా వర్గానికి చెందిన పరాన్నజీవులు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. ఇవి కలిగించే వ్యాధులు కూడా ప్రాణాంతకమైనవే! "ఎంటమీబా హిస్టోలిటికా" అనే అమీబా జాతి పరాన్నజీవి మానవ అంత్రనాళా-

లలో నివసిస్తుంది. కలుషితమైన నీరు త్రాగడం వల్ల ఈ పరాన్నజీవులు మనిషి దేహాన్ని చేరుకొంటాయి. ఈ పరాన్న జీవుల వల్ల బంక విరేచనాలు కలుగుతాయి చీము, నెత్తురు వివరితమై కడుపులో మంటపుడుతుంది. వ్యాధి నిర్ధారణ అయ్యాక తగిన చికిత్సని వెంటనే తీసుకోవాలి. అలాగే "ఎంటమీబా జింజివాల్సి" అనే పరాన్న జీవి వల్ల నోటిలో దుర్వాసన మొదలై చిగుర్లు వాచి చీము, నెత్తురు కారుతూ ఉంటుంది. ఈ పరాన్న జీవులు ఒకరినొకరు ముద్దు పెట్టుకొన్నప్పుడు అంటుకొంటాయి. అందుకే ఈ వ్యాధి వచ్చిన వారిని దూరంగా ఉంచి, నివారణ కొసం తగిన వైద్య సహాయాన్ని అందించాలి.

విశ్వ వ్యాప్తంగా నేటికీ సవాలుగా నిలిచిన మలేరియా లేదా చలి జ్వరం అనేది ప్రోటోజోవా వర్గానికి చెందిన ప్లాస్మోడీజ్ అనే పరాన్న జీవి వల్ల కలుగుతోంది. ఈ పరాన్న జీవులు ఆడ "అనాఫిలిస్" దోమల ద్వారా మనుష్యులకి అంటుకొంటాయి. చలి జ్వరం వచ్చినప్పుడు రక్త కణాలు క్షీణించి రోగి నీరసపడిపోతాడు సకాలంలో చికిత్స గనుక అందకపోతే ప్రాణాలు పోయే ప్రమాదం కూడా ఉంది! అందుకే మలేరియా నిర్మూలనా కార్యక్రమానికి నేడు అత్యధిక ప్రాముఖ్యాన్ని ఇవ్వడం జరుగుతోంది.

"ట్రీపనోసోమా గాంబియెన్స్" అనే స్పొరోజూ వాయిడ్ వల్ల అతి దీర్ఘ నిద్ర వస్తుంది. దీనిని సాంకేతికంగా "ట్రీపనోమియాసిస్" అని పిలుస్తారు ఇది ఒక జాతికి చెందిన ఈగవల్ల (టీఫ్+టీఫ్ ఈగ!) సంక్రమిస్తుంది సముద్రయానం చేసేవారిలో ఈ వ్యాధి తరుచూ వస్తూ ఉంటుంది. మనదేశంలో ఈ వ్యాధి కాతం తక్కువే! ఈజిప్ట్, ఇరాన్, ఇరాక్, సూడాన్, దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రాంతాలలో ఈ వ్యాధి గణనీయంగా ఉంది "లీష్మనియా డోనోవని" అనే మరో పరాన్నజీవి సాండ్ ఈగ ద్వారా మనిషికి సంక్రమిస్తుంది. ఈ పరాన్నజీవివల్ల కాలా అజార్ అనే వ్యాధి వస్తుంది శరీర ఉష్ణోగ్రత వివరితంగా పెరగడం, వాంతులు అవడం, అపస్వరక స్థితి కమ్ముకోవడం ఈ వ్యాధి లక్షణాలుగా చెబుతారు. సాండ్ ఈగ ద్వారానే సంక్రమించే "లీష్మనియా బ్రాసికా" అనే పరాన్నజీవి వల్ల శరీర అవయవాలపై పచ్చిపుండ్లు ఏర్పడుతాయి. జీర్ణ వ్యవస్థలో పల ఒకటి మంట పుడుతుంది. ఈ వ్యాధి ఉష్ణమండల ప్రాంతాలలో బాగా వ్యాప్తి చెంది ఉంది

ఆస్ట్రో హెల్మింథిస్ వర్గానికి చెందిన "అస్కారిస్ లుంబ్రి కయోడిస్" అనే పరాన్నజీవి వల్ల "అస్కారియాసిస్" అనే వ్యాధి వస్తుంది పిలిక పాములు వల్ల మలబద్ధకము-ఆకలి తగ్గిపోవడం, కడుపు నొప్పి, విరేచనాలు, వాంతులు రావడం ఎంతోమంది చూచే ఉంటారు ఈ పిలిక పాముల్లో పదివేల తెగలు ఉన్నాయి. స్త్రీపురుష జంతువులు విడివిడిగా ఉంటాయి 14 అంగుళాల నించి 40 అంగుళాల పొడవు వరకూ ఇవి ఎదుగుతాయి కలుషితమైన నీరు, కత్తి తినబండారాలు మొదలైనవి తినడం వల్ల ఈ పిలిక పాములు కడుపులో చేరుకొని విన్న ప్రేవులలో స్థిరనివాసం ఏర్పరచుకొంటాయి

ఉకరేరియా బాంక్రోస్టి "లేదా "శైలేరియా బాంక్రోస్టి" అనే నెమటోడ్ పరాన్న జీవి వల్ల "శైలేరియాసిస్" లేదా "ఎలిఫెంటిసిస్" వస్తుంది దీన్నే మనం వాడుక భాషలో బొడకాలు లేదా ఎనుగు కాలు అనిపిలుస్తూ ఉంటాము ఈ పరాన్న జీవి "క్యూలిక్స్" అని పిలువబడే దోమ ద్వారా మానవునికి సంక్రమిస్తుంది. లింఫ్ గ్రంథులలో కాని లింఫ్ నాళాలలో కాని ఈ పరాన్న జీవి చేరుకొంటుంది. రొమ్ములు, పరి బీజాలు, కాలు క్రింది భాగం మొదలైనవి ఈ వ్యాధి ఫలితంగా వివరితంగా ఉబ్బి

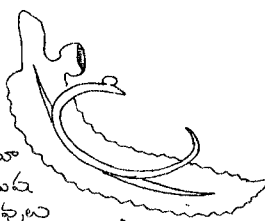
మనుషులతో వ్యాధులని కలిగించే కాన్ని పరాన్నజీవులు!

ప్లాస్మోడియమ్ సాహిస్టిక్స్

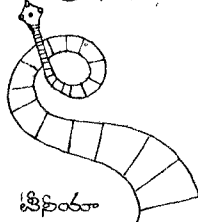
ట్రీపనో సోమా

సిస్టోజోమా స్త్రీ, పురుష జీవులు

అస్కారిస్ స్త్రీ, పురుష జీవులు

జీనినియా

పాతాయి. రక్త క్షణత, నీరసం, తరచూ ఆకలి మందగించడం, జ్వరం, రాపడం, కళ్ళు తిరగడం, వాంతులు చేసుకోవడం ఈ వ్యాధి లక్షణాలుగా చెప్పుకోవచ్చును ఈ వ్యాధి ముదిరిపోతే నయం కావడం కష్టమనే నేడు ఎక్కువ మంది భావిస్తున్నారు'

'నేమటోడా' తరగతికి చెందిన 'డాక్టరులన్ మెడిసెన్స్' అనే పరాన్నజీవి వల్ల నారపుండు ఏర్పడుతుంది అందువల్లే దీనిని నారపురుగు అని పిలుస్తారు. గిసీ పురుగు అనికూడా దీనిని పిలవడం కద్దు. అసియా, ఆఫ్రికా, వెస్ట్ ఇండిస్, దక్షిణ అమెరికా ప్రాంతాలలో ఈ వ్యాధి బాగా ప్రబలి వుంది. స్త్రీ పురుష జంతువులు వేరు వేరుగా ఉంటాయి పురుష జంతువులు 12 నించి 29 మిల్లీ మీటర్ల పొడవు ఉంటే, స్త్రీ జంతువులు 50 నించి 120 సెంటీ మీటర్ల పొడవు ఉంటాయి! విభిన్న అంగాలకి చెందిన బంధన కణజాలాలలో ఈ పరాన్నజీవులు పబ్బం గడుపుకొంటాయి. స్త్రీజీవి మణికాలుకి కొంచెం పై భాగంలో సిరనివాస మేర్పరుచుకొంటుంది ఆ భాగంలో దేహంపైన విన్న బుడిపి ఏర్పడి అది పగులుతుంది అందులో నించి లక్షల సంఖ్యలో లార్వాలు విడుదల అవుతాయి! ఇవి నీటి లోపలికి పోయినప్పుడు 'సైక్లాప్స్' అనబడే క్రస్టేషియన్లు (ఇవి కంటికి తేలికగా అనవు. సూళ్ళ పరిమాణంలో ఉంటాయి) వాటిని మ్రింగివేస్తాయి 'డాక్టరులన్' లార్వాలు సైక్లాప్స్ ల దేహంలో పల ఎదిగి రూపాంతరం చెందుతాయి సైక్లాప్స్ లు ఉన్న నీటిని మనిషి త్రాగినప్పుడు ఈ లార్వాలు మనిషి దేహంలోపలికి ప్రవేశించి స్త్రీ, పురుష జంతువులుగా ఎదిగి జీవిత చక్రాన్ని మళ్ళి కొనసాగిస్తాయి! నారపుండు నయం కావడం చాల కష్టం! ముందు జాగ్రత్తలు తీసుకొని ఫిల్టర్ చేసి క్లోరిన్ ప్రక్రియకి గురి చేసిన నీటిని స్వీకరించడం ఉత్తమం ఎక్కడబడితే అక్కడ కనిపించే గుంటలలో దిగడం, స్నానం చేయడం, నీళ్ళు త్రాగడం వంటి పనులని తగ్గించుకోవాలి తేకడాతే మనకేనష్టం!

'సెస్టాడా' తరగతికి చెందిన బద్దె పురుగు మనిషికి ఎంతో అవకాశం చేసే పరాన్న జీవి దీన్ని శాస్త్రీయ పరి భావలో "దీనియా సోలియమ్" అంటారు ఈ ప్రజాతిలో 1500 ఉప జాతులు ఉండటం ఆసక్తిని కలిగిస్తుంది. అరడుగుల నించి 40 అడుగుల వరకు ఈ పరాన్న జీవి ఉంటుందని ఎంటుంటే అశ్చర్యం వేస్తుంది. ఈ బద్దె పురుగు చిన్న ప్రేమినంతా ఆక్రమించుకొని అహారం సరిగ్గా జీర్ణం కాకుండా అడ్డు పడుతుంది. ఆధిశోషణ ప్రక్రియ పూర్తిగా దెబ్బ తింటుంది పైగా చిన్న ప్రేమ గోడలపై ఈ బద్దె పురుగు ప్రణాళిని కలిగిస్తుంది. కడుపులో విపరీతమైన నెప్పి వేస్తుంది. ఈ బాధ భరించలేక మనిషి మరణించిన సందర్భాలు కూడా లెక్కకు మిక్కుటంగా ఉన్నాయి. ఉడికి ఉడకని వంది మాంసం తినడం వల్ల ఈ బద్దె పురుగు మనిషిని

బాంబిన్ ఆమ్మెడ్

1 వ్యాకేద బాంబిన్

6 కన్నుల నీళ్ళు

6 గుడ్డు బాగా ప్రవంగా తెల్ల, వసువు

సానలు కలిసేటట్లు కలపాలి.

3 మధ్యరకం పైజా ఉల్లి పాయలు తరిగి ఉంచాలి.

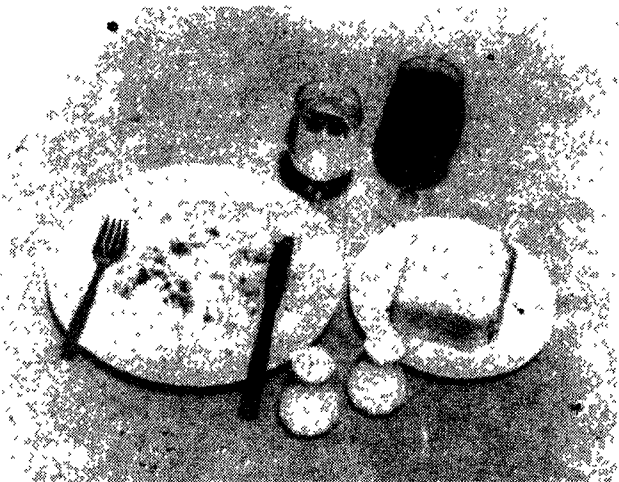
6-7 తరిగిన వచ్చి మిరపకాయలు

1 చెంచా నల్ల మిరియాలు

2 చెంచాలు నూనె, రుచికి ఉప్పు

2 కొత్తిమీరి కట్టలు తునిమి ఉంచాలి

నీళ్ళలో బాంబిన్ కాస్త ఉప్పుతో ఉడకబెట్టి దించి, పార్శి వేరే ఉంచాలి. అందులో గుడ్డు సాన, ఉల్లి పాయలు, వచ్చి మిరపకాయలు ఉప్పు, మిరియాలు కొత్తిమీరి వేసి గడ్డిగా కలపాలి. పెనం వేడి చేసి నేస్తూ వాతూ ఉంటే ఎన్నో వా చెల్లి బాతాయి.

చేరుకొంటుందని తెలుస్తోంది బద్దె పురుగు వల్ల కలిగే వ్యాధిని "దీనియాసిస్" అని పిలుస్తారు!

"బ్రిమటోడా తరగతికి చెందిన హెల్మింథ్ పరాన్నజీవి 'సిస్టోజోమా'! ఈ పరాన్నజీవి వల్ల వచ్చే వ్యాధిని నత్త జ్వరం అని పిలుస్తారు ఈ జీవులు నత్తల ద్వారా మానవదేహంలో చేరుకొని కాళేయము, చిన్న ప్రేవులు, ఉపరితత్తులు, మూత్రపిండాలు, మూత్రకోశాలు మొదలైన అంగాలని అంటిపెట్టుకొని వాటిని క్షీణింపజేస్తాయి. ఫలితంగా తలతిరగడం, బైర్లు కమ్మడం, వాంతులు రావడం, విపరీతంగా జ్వరం ముంచుకొని రావడం సంభవిస్తాయి. రక్త వాంతులు కూడా సర్వసాధారణమైన విషయమే! ఈ నత్త జ్వరం వల్ల ఏడా 20 కోట్లమంది అహుతి అవుతున్నారు. ఈ వ్యాధి జపాన్, బ్రెజిల్, సూడాన్, జంబాబ్వే, తూర్పు ఆసియా, చీనా, పెన్సిల్వేనియా, ప్యూర్టోరికో ప్రాంతాలలో బాగా విస్తృతంగా ఉంది. ఈ వ్యాధిని 'సిస్టోజోమియాసిస్' అనీ, 'బిర్లార్డియాసిస్' అనీ పిలుస్తూ ఉంటారు నీటి గుంటలలో దిగినప్పుడు నత్తల నుండి విడుదలైన ఈ పరాన్నజీవి లార్వాలు మనిషి శరీరాన్ని అంటుకొని లోపలికి ప్రవేశిస్తాయి. ఈ నత్త జ్వరం వల్ల లివర్ పూర్తిగా దెబ్బ తింటుంది. కాబట్టి బ్రితిక అవకాశం చాల తక్కువ! ఇటీవలే ఈ వ్యాధి భారతదేశంలో కూడా ప్రవేశించినట్లు చెబుతున్నారు. అయితే స్పష్టమైన సాక్ష్యాధారాలు లేవు. అయినప్పటికీ ముందు

జాగ్రత్తలో ఈ వ్యాధిని అరికట్టగలిగే స్థాయిలో ఉండేలా భారత్ నమాయిత కావాలి!

మనిషిలో ప్రవేశించి వ్యాధిని కలిగించే పరాన్న జీవులు ఇంకా ఎన్నో ఉన్నాయి లోవా - లోవా అనే పరాన్నజీవి (క్రైసోస్) వల్ల సంక్రమిస్తుంది! బావ్యా చర్మపు లోపలి స్త్రాలలో ఉండి వాపును కలిగిస్తుంది. ఈ వాపు ఏ భాగంలోనైనా రావచ్చును. ఎక్కువగా గొంతు వద్ద వస్తూ ఉంటుంది. బ్రిక్ మోనాస్, జియార్మియా, బాలన్ బిడియమ్, బ్రిక్ నెర్లా వగైరా జంతువుల వల్ల కూడా జ్వరము, వాంతులు, విరేచనాలు, కడుపు నెప్పి వంటి వ్యాధులు వస్తాయి బావ్యా పరాన్న జీవులయిన నల్లులు, పెనులు, జలగలు- ఇలాంటి వాటి బారినొచ్చి తప్పించుకోగలిగితే అంతర పరాన్న జీవుల బెడద సగానికి పైగా తగ్గినట్లే! ముఖ్యంగా మనిషి దోమల నించి ఈ గులనించి తనని తాను రక్షించుకోగలిగినట్లయితే అంతర పరాన్న జీవులనించి తొంద్రైకాళంకి పైగా బయట పడినట్లే!

ప్రమాణాల మేరకు పొరికుథాన్ని గనుక పాటించిగలిగితే రోగ నిరోధకతైన వ్యాక్సిన్లు, అంటి బయోటిక్స్, ఇనాకులేషన్లు మొదలైనవి వాడుతూ ఉన్నట్లయితే మనిషి ఆరోగ్యం క్రమబద్ధమై ఆయుర్దాయం పెరిగే అవకాశం ఎంతైనా ఉంది.

—డాక్టర్ గుమ్మనూరు రమేష్ బాబు

వ్యక్తిగతం

ప్రఖ్యాత చలన చిత్ర నటుడు సందీప్ కుమార్ (47) నవంబరు 6వ తేదీన బొంబాయిలో గుండెపోటుతో ఆకాల మృత్యువు పాలైనారు అమెరికాలో వాషింగ్టన్ హార్వర్డ్ శస్త్ర చికిత్స

చేయించుకుని ఇటీవలే ఆయన తిరిగి వచ్చారు. ఈయన అసలు పేరు హరిహర్ జరివాలా. గుజరాత్ లోని సూరత్ లో జన్మించారు. రంగస్థల నటునిగా మంచిపేరు తెచ్చుకుని 1964లో "నిహాన్" చిత్రంతో సినిమారంగంలో ప్రవేశించి దాదాపు 200 చిత్రాలలో వైవిధ్యంగా ఎన్నో ముఖ్య పాత్రలని ధరించి తమకంటూ ఒక ప్రత్యేక స్థానాన్ని సంపాదించడమేకాక నటుడిగా ఉన్నత శిఖరాలని అందుకున్నారు. ఈయన అవివాహితుడు జాతీయ స్థాయిలో ఉత్తమ నటుడిగా పరుసగా మూడు సార్లు "భరత్" అవార్డుని అందుకుని రికార్డు సృష్టించారు. నటీమణులలో మూడుసార్లు "శారదా" అవార్డుని అందుకున్న నటి శారదాతో కలిసి "శారదా" తెలుగు చిత్రంలో నటించారు.... □

ఇటీవలే గోల్డీ మన్ (40) చరిత్రకారునికి జర్మనీ దేశస్థులకి ప్రతిష్టాత్మకమయిన గొథ్ అవార్డు లభించింది గోల్డీ మన్ 19, 20వ శతాబ్దాలకి చెందిన జర్మనీల

చరిత్రను అత్యంత ప్రతిభావంతంగా విశ్లేషించారు ఈయన రాసిన 'వాలెన్ టెయిన్' ఈయన తండ్రి భామన్ మన్ (75) రాతలను గుర్తుకు తెస్తుంది. ఆసక్తికరమైన 'విషయ మేమిటంటే భామన్ మన్ కి కూడా 36 సంవత్సరాల క్రితం గొథ్ అవార్డు వచ్చింది! ఈయనకి గతంలో నోబెల్ సాహిత్య బహుమానం కూడా వచ్చింది!! కుమారునికి కూడా గొథ్ అవార్డు రావడం పట్టు ఈయన ఎంతో సంతోషాన్ని వ్యక్త పరచారు. గోల్డీ మన్ ప్రస్తుతం స్టూడియో టెక్నిక్స్ విజ్ఞానవిద్యాలయంలో రాజకీయ శాస్త్రాచార్యునిగా పని చేస్తున్నారు. సుప్రసిద్ధ చరిత్రకారునిగా నిపుణుల మన్నన లందుకొంటున్న గోల్డీ మన్ కి షిల్డర్ బహుమతి, బుక్స్ బహుమతి వంటివి గతంలోనే లభించాయి గొథ్ అవార్డు రావడంలో వింత లేదు చరిత్రను కొత్త కోణంలో దర్శించాలని ఈయన కోరుకుంటారు □

వార్తలు

29-11-1985 శుక్రవారం మొదలు
5-12-1985 గురువారం వరకు

★ **మేషం:** అనుకొన్న విధంగా అంతా సుముఖమే. బాగా విజయవంతమైన వారం. మీరు క్రొత్త యాచనలు అనేకంగా విస్తరిస్తాయి, కాని తొందరపాటుతో ఏ పనికి దిగరాదు, క్షేమంగాదు స్త్రీలకు: ఒకానొక విషయం నిర్దిష్టంగా మీకు అనుకూలం కాగలదు.

★ **వృషభం:** అన్ని రంగాలలో విజయవంతం. మీ మనోభీష్టం నెరవేరుతుంది, అది శుభ ప్రస్తావనయేగా. వ్యాపారం సాఫగా సాగి, రాజధానికం కావటం అనంద దాయకమేగా! రాజకీయంగా ఎలాంటి ఉపయోగం చేకూరదని గ్రహించాలి. స్త్రీలకు: ధనధాన్య పస్తువాహనానుకూలత గల వారం.

★ **మిథునం:** ఎవరో ఏమో చేయబోతారనీ, ఏదో రాభం చేకూరగలదనీ ఆశించటం శ్రేయస్కరం గాదు. మన కృషియే మనకు సాయపడాలి. నాట్యనాటక రంగానుభవం గల వారికి సదవకాశాలు లభ్యం కాగలవు. యత్నించాలి. స్త్రీలకు: వృత్తి ఉద్యోగ రీత్యా మేల్చిన సమయమే.

★ **కర్కాటకం:** గ్రహించండి. ప్రయాణాలందు జాగ్రత్త అవసరం. వ్యాపార రీత్యా అనుకూలం. మీరు సేకరించిన పస్తువులకు గిరాకీ పెచ్చటం గమనించగలుగుతారు. ధనలబ్ధికి అవకాశం గలదు. పరుల చేత చిత్తిన ధబ్బు, యత్నిస్తే అందటం భాయం. స్త్రీలకు: యత్న కార్యసిద్ధి, ధనలబ్ధి.

★ **సింహం:** శుభ ప్రస్తావనలకు అవకాశం, రాజకీయంగా ఏదో మేలు చేకూరటం, అంతో యంతో అయివోజు పెరగటం గమనింపదగిన అంశాలు. మిత్రులో, బంధువులో మీ మాటల్లో పొరపాట్లు దొర్లినవని వేధింప చూస్తారు. గ్రహించి మెలగండి స్త్రీలకు: విద్యాసంబంధంగా, వ్యవహార సంబంధంగా మీకు మేలున్నది, గ్రహించాలి

★ **కన్య:** ఎంతో కాలంగా, యితరుల చేతి నుండి ధబ్బు రాబట్టుకోవాలని యత్నించారుగా, ఏమి ప్రయోజనం సాధించారు? ఈ వారం యత్నించండి, వీలైతే ప్రయాణం సాగించండి. మీకు అనుకూలదాయకమే. కొందరు వాహనం సంపాదించుకోగలుగుతారు. స్త్రీలకు: సాహితీ రంగాన కొందరకు, ఉద్యోగ రీత్యా కొందరకు సదవకాశాలు లభ్యం కాగలవు, గ్రహించండి.

★ **తుల:** మీరు రాజకీయరంగాన పరిశ్రమించే వారయితే, ఎంతో జాగ్రత్త అవసరం ఉన్నత పదవులలో ఉన్న వారు మరి జాగ్రత్త పడాలి. స్త్రీలకు పాఠకులను దాపునకు చేర్చుకొని స్త్రీలకు వయోవృద్ధులు అతిజాగ్రత్తగా ఉండాలి.

★ **వృశ్చికం:** ఆదాయానికి లోపం లేదు. అయినా లేనిపోని ఖర్చులు తలపై పడుతాయి. ఈ దినం జరగాలని అనుకొన్న వ్యవహారం మరెప్పుడో గాని జరుగదని గ్రహింపగలుగుతారు. స్త్రీలకు యందు మార్పు ఆశించదగిన వారం గాదు, గ్రహమందలి అనుకూలం గాదు. స్త్రీలకు: విద్యా వైజ్ఞానికరంగాన అనుకూలత కనిపిస్తుంది

★ **ధనుస్సు:** సనీ నిర్మాతలు గాని, భారీ వ్యాపారం చేసే వారికి గాని, నల్లని పస్తు విక్రేతలకు గాని అనుకూలత గల వారం. సుఖ-కాంతులకు అవకాశం, రాజకీయవాదులకు అనుకూలం, గ్రహించి మెలగండి. స్త్రీలకు ఉద్యోగంలో అప్రమత్తత కూడదు శ్రావరి వలన మాటపడకుండా జాగ్రత్త పడాలి.

★ **మకరం:** అన్నిరంగాలలో మీ యత్నాలు కొనసాగుతవి మీ యింట శుభ ప్రస్తావనలకు అస్సారమున్నది మీరు చేసే జాయింటు వ్యాపారం అనుకూలదాయకం గ్రహించండి పత్రికా విలేఖరులకు, ప్రకటనకర్తలకు, రచయితలకు అనుకూల సమయం. స్త్రీలకు నగలో, విలువ గల వస్త్రాలలో కొంటారు, కొందరకు ప్రయాణం తప్పనిసరి అవుతుంది

★ **కుంభం:** రాజకీయరంగాన మీరు ప్రకాశంపనున్నారు, యత్నించండి. నూతన వ్యక్తుల పరిచయం ఏర్పడుతుంది, తద్వారా మేలున్నది. చాలమందికి దూరప్రయాణాలు చేయవలసి వస్తుంది, వ్యవహార రీత్యా అనుకూల సమయంగా భావించి మెలగండి స్త్రీలకు పుణ్యకార్యచరణం, అందుకై యత్నించుటతో వారం గడుస్తుంది

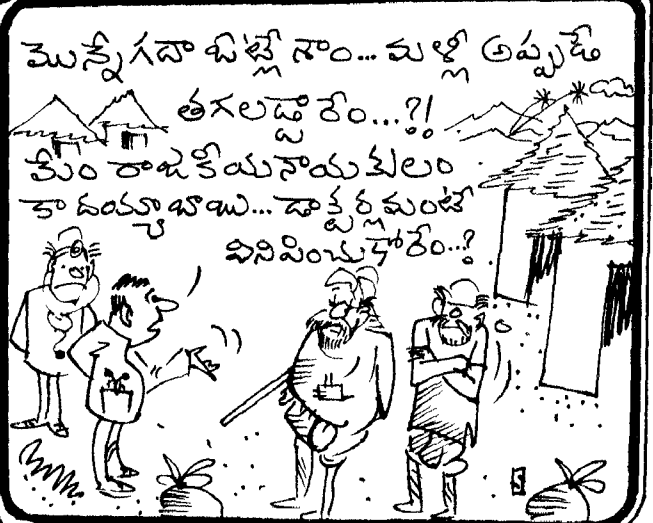
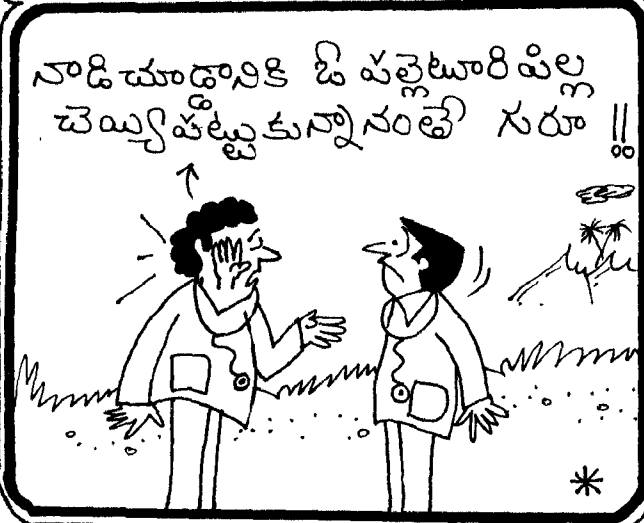
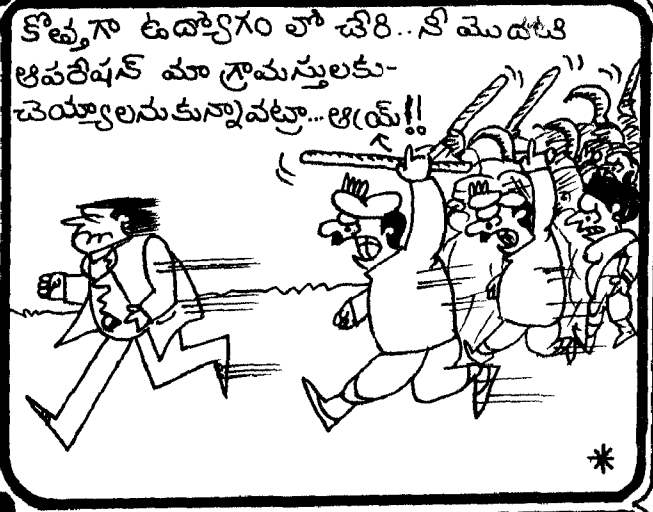
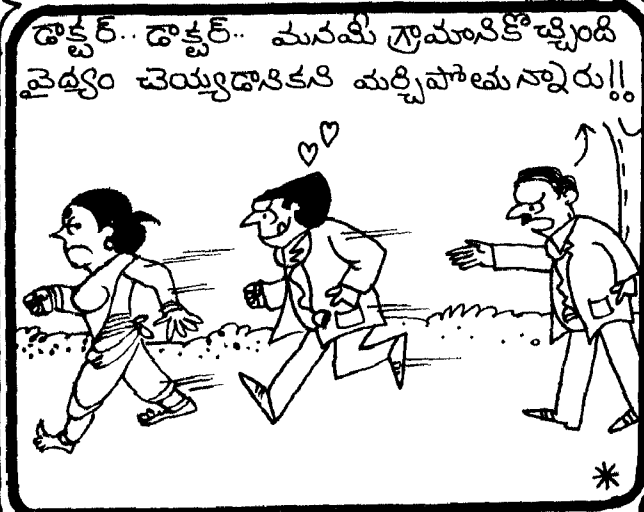
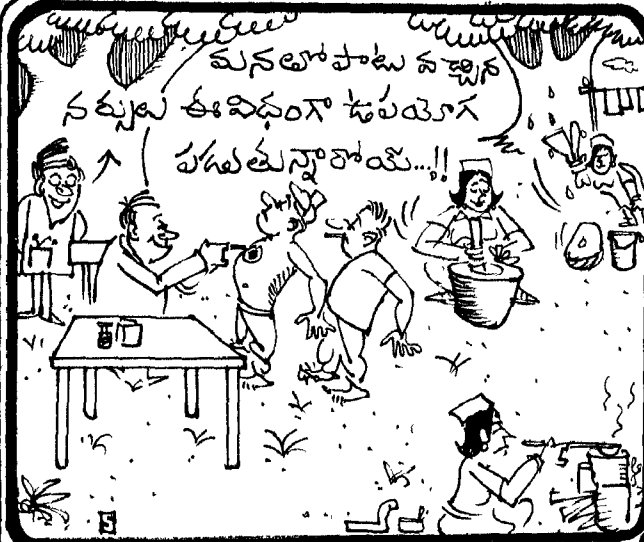
★ **మీనం:** ఏనాడో ఎవరికో మీరు మేలు చేసి ఉంటారు, ఈ వారం మీకు తెలియకుండానే, ఆ ఫలం అనుభవిస్తారు, పత్రికా విలేఖరులకు, ప్రకటనదారులకు రాజధానికమైన వారం గ్రహించారం బాగున్నదని గ్రహించి ప్రయత్నాలకు దిగాలి. స్త్రీలకు కొందరకు నూతనోద్యోగ ప్రాప్తి, బాకీలుంటే పనులు కావటం వార విశేషం గ్రహించండి

-విద్యాన్ కోటసత్యరంగయ్యశాస్త్రి

డాక్టర్కు రెండేళ్ళు గామవాసం

-జోషి & BANNU*

హైదరాబాద్, అక్టోబర్ 19
గ్రామీణ ప్రజలకు వైద్య సౌకర్యాలందించే ఉద్దేశ్యంతో అనుభూతి కొత్తగా ఉద్వేగంలో చేరిన డాక్టర్ను మొదటి రెండు సంవత్సరాలు గ్రామీణ ప్రాంతంలో వియమించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించినట్లు ముఖ్యమంత్రి ఎన్టీ రామారావు బుధవారం వాణిక్య ప్రకటించారు.

కందు సౌధం

రాజకీయలను శుభ్రం చేయడం

(గత సంచిక తరువాయి)

"అ

మ్మాయిగారు"

ఏదో ఆలోచిస్తూ అడ్డం ముందు కూర్చుని జడెసుకుంటున్న కల్పన తృప్తిపడ చూసింది

ఈ మధ్య ఆమె నిమిష నిమిషానికి తృప్తిపడుతోంది

ఏమిటమ్మాయిగారు? ఉలిక్కిపడ్డారా? లోపలికొస్తూ అంది మంగి

అబ్బే! అదెం లేదు! ఏమిటలా వచ్చావో నవ్వుతూ అంది కల్పన

మా మామగారున్నాడేమోనని!

అరే! పరమ పట్నం వెళ్ళాడుగా నీతో చెప్పలేదా? నాన్న ఏదో పని మీద పంపించి నట్టున్నారు అంది కల్పన జడ అల్లడం పూర్తి చేసి చువ్వెసుకున్నది కృత్రిమంగా

అయ్యో! ఎల్లీ పోనాడా! మద్దెనేల్పించి ఎలానన్నాడే! దిగులుగా అంది మంగి

ఏం? ఏదైనా పనుందా?

ఎం లేదమ్మా! నేనో పాటి పట్నం ఎల్లారని!

నువ్వా? ఎందుకు? ఎనిమా చూడాలనుందా? నవ్వుతూ అడిగింది కల్పన

మంగి నవ్వులేదు

మా మొగాలికి ఎనిమాలో కటి తక్కువైతే! మా బతుకులే ఎనిమాల అంది అదోలా

మంగి మాటలు చిత్రంగా తోచాయామెకి పిరదు రాచి రంపాన పెడుతున్నప్పుడు గానీ, రోజుల తరబడి పస్తులు పడుకున్నప్పుడు గానీ మొగుడి చేత చావు చెబులు తిన్నప్పుడు గానీ ఇంత నిరాశపడలేదు మంగి

అంటే అంతకన్నా కష్టమేమైనా వచ్చిందా? అనుకుంది కల్పన

ఏమైంది మంగి? అంది అనునయంగా

మంగి రెండు కళ్ళ నుండి నీళ్ళూరాయి.

జరిగిన కథ-9: మమత తన పుట్టిన రోజునాడు సరదాగా పట్నం వెళ్లి రావాలని ప్లాను వేస్తుంది విశ్వం అందుకు ఒప్పుకుంటాడు కానీ హాస్పిటల్లో కల్పనతో మాటల్లో పడి ఆమాట మరచిపోతాడు. మమతకి బాపూల కొరం పస్తుంది విశ్వం కల్పన ప్రేమించుకున్నారని, పెళ్లి కూడా చేసుకోవాలను కుంటున్నారని దాసు మమతతో చెప్తాడు ఆమె అతని మాటలు నమ్మింది విశ్వం దగ్గర కల్పన ఫోటో, కల్పన దగ్గర విశ్వం ఫోటో ఇండబంతో మమత వాళ్ళని ఆ విషయం నిలదీసి అడుగుతుంది చౌదరి విశ్వాన్ని శత్రువులా చూస్తున్నాడు, విశ్వం రాంబడి గారింట్లో భోజనం చేస్తున్నాడు ఎలక్ట్రన్ లో రాయుడు నెగ్గుడు చౌదరి ఓడాడు మమతకు విశ్వం మీద పగరెట్టంపయింది మమతకు టైఫాయిడ్ వస్తే పట్నంలో నర్సింగ్ పోంలో చేర్చిస్తాడు చౌదరి విశ్వం జరిగిన విషయాలన్నీ మనసు విప్పు మాట్లాడాలని మమత చగ్గరికి వెళితే మమత అతనితో మాట్లాడడానికి నిరాకరించింది

మిం నేలమ్మా! మమతమ్మగారు బతికుంటగా ఎ పాం సూద్దావనుందమ్మా! చుబుం నిండన గొంతుతో అంది

మంగి! తృప్తిపడింది కల్పన

'అవునమ్మా! అరి పరితితితెం బానేదంట!'

ఎవరన్నాడు"

అంతా అనుకుంటున్నారమ్మా! ఆ తల్లి నా కాపరం బాగడ్డాకి ఎన్నో ఇదాల సాయం సేసింది అయ్యేగిరికి, సాచరి బాబుక పచ్చగడ్డెత్తే బగ్గుమనేలా వున్నా, మామ మికాడ పని సేస్తన్నాడని తెల్సినా, అల్ల నాన్నగారికి తెలిసి తెలవకుండా ఎన్నో ఇదాల ఆడుకుంది!

అల్ల బాపగోరి మూలంగానే నా కొడుకు బతికాడు! అణ్ణ ఇమ్మూల్లో సేర్పడవేగాక నాకూ నాలుగవ్వరాలు పెప్ప వున్నెం కట్టుకుంది

అలాంటి తల్లిప్పుడు సాపుబతుకుల్లో వుంటే సూడేకుండా ఎట్లా వుండగల్గుమ్మా? ఏడుస్తూనే అంది మంగి

మంగి మాటల్లో నిమ్మారం కూడా వున్నట్టు అనిపించింది కల్పనక బలవంతంగా నవ్వుడానికి ప్రయత్నిస్తూ-

మంగి! నువ్వు బాద పడ్డంలో తప్పులేదు! కానీ కాస్త జ్వరం వస్తేనే మమత ఏదో అయిపోతుందంటున్నావే అదే బాగా లేదు! అసలు నీ కవరు చెప్పారో గానీ ఈ రోజుల్లో టైఫాయిడ్ పెద్ద జబ్బేంకాదు!" అంది

మంగి బాదగా నవ్వింది

"నిజవేనమ్మా! మిరన్నట్టు బొరం పెణాలు తియ్యదు! కానీ దేనికైనా మందు తీసుకోవాలి గదమ్మా!"

అంటే"

అమ్మాయి గోరక్కడి కెల్లించగర్పించి ఒక్క మందు బిల్ల మింగ లేదంట! ఒక్క ఇంజేషను చేపించుకోలేదంట!

'ఎందుకు' నిర్ధారితపోయింది కల్పన

అరికి బతకాలని లేదంట! సద్విపోతానని ఒకటి ఏడువంట! " అంది మంగి కళ్ళు తుడుచుకుంటూ

కల్పన ముఖం పాలిపోయింది

నోట మాట రాక అలా ప్రతిమలా నిల్చుండిపోయింది

'మరో సన్న మాటమ్మా! మెల్లగా అంది మంగి

ఏమిటి? అన్నట్టు చూసింది కల్పన

'అయ్యేగారు మికా, డాక్టరు బాబుగారికి పెళ్ళినీ, తొరలే లగ్గలెట్టుకుంటారని సెప్టెన్వారు నిజవేనా?" సూటిగా అడిగింది

మరింత తృప్తిపడింది కల్పన

"సరే! నేనొత్తానమ్మా! ఏది చేసినా కూస్తే ఆలోచించి మరి సెయ్యండి! తమకి సెప్టేపాటి దాన్ని కాదు! అయినా మి దగ్గరున్న సనువుతో సెప్టెన్వారు!" అంది మంగి

'మరి పట్నం వెళ్ళు' తదారిన పెదవులతో అంది కల్పన

"ఎలాగో ఆ బాబుగోర్ని అడిగి అరి డిపులోనే ఎల్లను! అంటూ వెనుతిరిగింది మంగి

మంగి! "

"ఏటమ్మా?" .. వెనుతిరిగి అంది మంగి
 "నువ్వు మీ ఇంటి దగ్గరే వుండు! నేనొస్తాను . " గంభీరంగా అంది కల్పన
 అర్థంకానట్టు చూసింది మంగి
 "నేను .. పట్నం వెళ్తున్నాను! నిన్ను కూడా తీసికెళ్తాను!" అంది కల్పన
 మంగి కళ్ళు తళుక్కుమన్నాయి
 "అలాగేనమ్మా!" రెండు చేతులూ జోడించి ఆనందంగా వెళ్ళిపోయింది
 కొంతసేపలా కూలబడిపోయింది కల్పన. ఆ తరువాత మెల్లగా లేచి చకచక
 డ్రెస్ చేసుకుని టీవ్ బైటికి తీసింది.
 "ఎక్కడికమ్మా?" అన్నాడు రాయుడు.
 "పట్నం"
 "ఇప్పుడా? ఎందుకు?" అశ్రురంగా చూశాడాయన
 "పనుంది నాన్నా!" ముఖావంగా అంది కల్పన.
 "ఆ చేదరి కూతుర్ని చూడనికేకదూ?" ఆయన గొంతు తీక్షణంగా ఉంది.
 "అవును!"
 "నీ జీవితంలో నువ్వే నిప్పులు పోసుకుంటున్నావన్న మాట!"
 "లేదు నాన్నా! నేనామె జీవితంలో పోసిన నిప్పుని అర్పడానికి
 ప్రయత్నిస్తున్నాను.. అదే అర్పకపోతే, ఆమెతో పాటు నేనూ అహూతై పోతాను."
 అంతకన్నా తీక్షణంగా అంది కల్పన.
 "నామాట నిను! పెద్దాట్ని!" ఏదో చెప్పబోయాడాయన
 'సారి! ఈ విషయంలో నేనింక ఎవరి మాటా వినదల్చుకో లేదు!" స్థిరంగా
 అంది కల్పన
 అంతే! మరుక్షణం జీపు దుమ్ము రేపుకుంటూ పట్నంకేసే దూసుకుపోయింది
 * * * * *
 రాయుడు బొన్టో పులిరా పచార్లు చేస్తున్నాడు ఆయనకి పూర్వం
 దర్పకన్నా వదవి వచ్చాక రెట్టింపయింది
 ప్రస్తుతం ఆయన విశ్వంమీద ఎన్నో ఆశలు పెట్టుకున్నాడు తను గెల్చింది

కూడా విశ్వం మూలానే అని ఆయనకి బాగా తెలుసు అలాంటిది, అతనిప్పుడు
 తమకి దూరం అవుతాడేమో అన్న అనుమానం ఆయన్ని పురుగులా తొల్పేస్తోంది
 కూతుర్ని అతనికిచ్చి చేసి అన్ని విధాలా చేదరి గుండెలమీద
 దెబ్బతీయాలని ఎంతగానో అనుకున్నాడు కానీ ఇప్పుడు కూతురి
 ప్రవర్తనవల్ల అంతా తారుమారు అయ్యేలా వుంది
 ఇప్పుడు కల్పన పట్నం వెళ్ళడం ఆయనకి సుతారామూ ఇవ్వలేదు
 అయినా తనని కాదని వెళ్ళింది!
 రాయుడు అలా ఆలోచిస్తుండగానే వీరడో చ్చాడళ్ళ డికి తన ఆలోచనల
 క్కాస్పేపు అనకట్ట వేసి -
 'ఏరా? పట్నం వెళ్ళిన పనులన్నీ అయినట్టేనా?' అన్నాడు ఓరగా
 మాస్తూ.
 "అన్నీ అయినాయయ్యా! . మందులు అయ్యి మన పరంధాలో
 ఏపించాను! ఏదో ఆలోచిస్తూ అన్నాడు వీరడు
 "అమ్మాయిగారు బావుందా?" గంభీరంగా అన్నాడు రాయుడు
 "అయితే అమ్మాయిగారు పట్నం వెళ్లారన్న మాట! అక్కడ సెంటర్లో మన
 జీపు నాగుంటే ఏదో అనుకున్నాను కానీ అమ్మాయిగారు నా కనపడ్డేదయ్యి"
 వినయంగా అన్నాడు వీరడు
 నేనడిగింది మన అమ్మాయి గురించి కాదు! ఆ చేదరి కూతురి గురించి!

కాంచనసాధం

తృప్తిపడ్డాడు వీరడు
చెప్పరా! ఎలా వుందా పిల్ల!
'నాకెం తెల్పు బాబూ?'
తెలియదూ?"

'నువ్వు పిల్లని చూడ్డానికి హాస్పిటల్ కెళ్ళలేమా?' చండిస్సున్నట్లు
అడిగాడు రాయుడు

ఓసారి బయంగా ఆయనకేసి చూసి -

'వెళ్ళాను! అన్నట్లు తలూపాడు వీరడు

రాయుడి మొహం మాడిపోయింది

'నియ్యమ్మ! మిరిచ్చరా ఒకటిరా! నా ఉప్పు తింటూ నా వెనకాల గోతులు
తవ్వతారు! మండిపడ్డాడు

"అది కాదయ్యా! అమ్మాయిగోరి పరిత్తితం బాగో లేదంటి "

వెళ్ళి రక్షించేద్దామనుకున్నావా?"

'లేదయ్యా! అమ్మాయిగోరు శానామంచోరు! ఎప్పుడూ నన్ను
గురించడుగుతారు! ఆరి నాన్నగారి కిట్టం లేకపోయినా నా కెన్నో ఇదాల
సాయంసేసి మా కాపురం నిలబెట్టారయ్యా! నిజానికి రోజు నే
నిలాగుండంటే ఇదంతా ఆరి పున్నేవేనయ్యా! అలాంటప్పుడు
ఒక్కసారామెని సూడకుండా ఎలా వుండనయ్యా! సంజాయిషీగా అన్నాడు వీరడు
రాయుడు మాట్లాడలేదు

ఆయన కిదంతా తెలుసు! అసలందుకేమమతంటి ఆయనకి చిరాకు!

వీరడు తాగుడు మానడం ఆయనకేమాత్రం నచ్చలేదు వాడు తాగకపోవడం
మూలంగా తన పన్ను చాలా అగిపోయాయి

ఏదైనా చెప్పే తనకే నీతులు చెప్పేలా ఉన్నాడు ప్రస్తుతం వాడి దగ్గర
ఆయనకి నచ్చిందల్లా విశ్వాసంగా, నమ్మకంగా పని చెయ్యడం మాత్రమే!

ఇప్పుడు వాడు కూడా చొదరి కూతురితో చేరి ఉర్పి ఉద్యరించే
ప్రయత్నంలో ఉన్నాడని కూడా విన్నాడు

కొడుకుని స్కూల్లో చేర్పించడమే గాక తనూ, భార్య చదూ
నేర్చుకొంటున్నట్లు కూడా తెలుసుకున్నాడు

'ఎల్లి రానా బాబూ?' మెల్లగా అన్నాడు వీరడు

ఏరా? ఏఏటి తొందర? వెళ్ళి పాఠాలు చదువుకోవాలా? వ్యంగ్యంగా
అన్నాడు రాయుడు

"నీ! పాఠాలు కావు బాబూ! " సిగ్గుపడి పోయాడు వీరడు.

"అరే! నా దగ్గరికెందుకురా దాచడం! మీరు చదువుకుని ఉత్తరాలనుకొంటే

నేనమ్మ వదతానా? అది సరేమి అనిడ కూడా చదువుతోందిట "

"అదేనయ్యా! అమ్మాయిగోరు. బలవంతం సేత్తే ననిగాడతను

"అలాగా మరి ఆ మమత కాస్త ఎందుగడ్డి తినమంటుంది
తింటావేమిటా?"

అయ్యేం మాట్లు బాబూ! ఆ యమ్మ మమ్మల్ని గడ్డిందుకు తినమంటుంది
మేమెందుకు తింటాం ఏదో నాలుగ, రాలు సెప్ప

ఆ! ఉద్యోగాలిప్పిస్తుంది! పంకంగా నవ్వాడు రాయుడు

వీరడు బాధగా నవ్వాడు

"ఉద్యోగాలు మాకెందుకు బాబూ! మట్టి ఏసుక్కు బతికేవోల్లం!

మరలాంటప్పుడు ఈ చదువులేందుకురా?"

"ఏదో కుర్రాడు సరదాపడ్డాడు

"కుర్రాడు సరదాపడ్డాడా? కుర్రాడు సరదాపడ్డాడని నువ్వు, నీ పెళ్ళాం
కూడా సరదాపడ్డారు! అంతేనా?"

అరే! వీరా! మీ తాత చదివాడా మీ బాబు చదివాడా నువ్వు
చదివాడా? ఇప్పుడు నీ కొడుకు, పెళ్ళాం చదవడానికి! అయినా ఇన్నాళ్ళూ
లేని బుద్ధి ఇప్పుడు పుట్టిందేరా? చిరాగ్గా అన్నాడు రాయుడు

తవరన్నది నిజమే బాబూ! - మా తాతగానీ, మా అయ్యగానీ
పలకట్టుకోలేదు! - అందుకేనేమో! మాకున్న కొండ్ర, ఇల్లు, తనకా
రాపించుకుని వేలిముద్ర లేపించుకుని కూస్తంత డబ్బిచ్చి తన స్థాంతం
చేసుకున్నాడా పాపుకారు! కాస్త అవేశంగా అన్నాడు వీరడు

'ఓ! అయితే ఇప్పుడు నీ ఎస్కెట్లన్నీ కాపాడుకోవటం కోసం
చదువుకుంటున్నావన్న మాట!" హెళనగా అన్నాడు రాయుడు

ఏవో! బాబూ! మిరన్నట్టు నాకు ఎట్టేట్టే ఒత్తయ్యేమో!
నిరిసంపదలు, పదవులు సెప్పా పెట్టుకుండానే పత్రాయంటారు.
అయ్యుచ్చినంత హడావుగా సదూ రాదు గందా అందుకే ఈ సమూలు!
గంభీరంగా అనేసి బైటికెళ్ళిపోయాడు వీరడు

రాయుడు నిర్ణాంతపోయాడు!

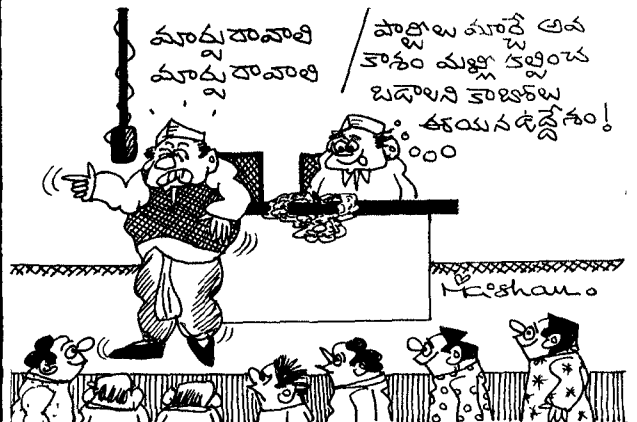
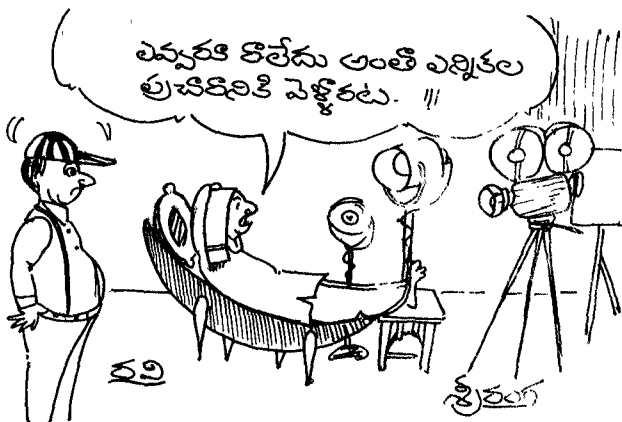
వీరడు అలా మాట్లాడతాడని ఉపాంశనైనా లేదాయన ఇంకా ఏదైనా
అంటి .. వన్లించి కూడా పోతాడనిపించింది

ఇదంతా ఆ చొదరి పనే! పాతెరు వెధవల్ని నెత్తికెక్కించుకుని
కొమ్మలొచ్చేలా చేశాడు! మరోసారి పళ్ళు సూరుకున్నాడు

ఆయన చిరాకు రెట్కింపయింది

* * * * *

కల్పన, మంగి పట్నం వెళ్ళా దార్లో ఎన్నో విషయాలు మాట్లాడుకున్నారు

వాళ్ళు నర్సింగ్‌లో మీ చేరేసరికి చొదరి వీధిలో నిల్చుని ఉన్నాడు కల్పనని చూసి మౌనంగా ఆవ్వనించాడు

'ఎలా వుంది బాబాయ్? ఆత్మతగా అడిగింది కల్పన

"ఇంకా జ్వరం కంట్రోల్ కి రావడం లేదమ్మా! పై ఫవరుంది దిగులుగా అన్నాడు చొదరి లో పలికి నడుస్తూ-

'మందులు వేసుకుంటోందా?' భయం భయంగా అడిగింది కల్పన

ఆ! వేసుకుంటోంది కానీ మానసికంగా చాలా బాధ పడుతోంది డాక్టర్లు ఎన్నో విధాల నచ్చచెప్పారు పరిలేం వుండకూడదని కానీ ' ఆయన కళ్ళలో నీళ్ళురాయి

"మిరేం బాధ పడకండి బాబాయి! తనే సర్దుకుంటుంది నేను మాట్లాడతాను మనసులో బాధ పడుతూనే పైకి ధైర్యంగా అంది కల్పన

ఆయన మౌనంగా తల పంకించాడు అయితే విశ్వాన్ని చీదరించుకున్నట్టు కల్పనని కూడా కూతురెక్కడ చీదరించుకుంటుందో అని ఆయనకి భయంగా వుంది ఎందుకో ఆయనకిప్పుడు ఆవేశాలు పూర్తిగా దల్లారీ పోయాయి తెలిసిన వాళ్ళవరు కనిపించినా ప్రాణం లేదో చ్చినట్టుంటోంది

ఆయన భయాన్ని గ్రహించిన కల్పన -

'మీరు ఏం ఆలోచించకండి బాబాయి! మమత నా చిన్ననాటి స్నేహితురాలు! ఏదో రోజులు బావుండక మన మధ్య నిప్పు రాజుకుంది ప్రస్తుతం ఆ నిప్పు చల్లారాలి! అంది అయితే మమత చేత ఎలాంటి మాటలు పడాల్సిస్తుందో అన్న భయం ఆమె కుక్కడో లేకపోలేదు

ముగ్గురూ కలిసే మమత రూమ్ లో కొల్లారు ఆమె మగతగా పడుకునుంది మమతా! మెల్లగా పిల్లారు చొదరి ఆమె పలకలేదు శవాకారంలా పడున్న ఆమెని చూస్తూంటే మంగికి చుఃఖం అగలేదు గభాలి వరండాలో కెల్చి భోరుమంది

"మమతా! మెల్లగా తట్టింది కల్పన

మమత బారంగా కళ్ళు విప్పింది

ఎదురుగా పాలిపోయిన మొహంతో కల్పన!

ఆమెని గుర్తించినట్టుగా చిన్నగా నవ్వింది మమత తనని అనవ్వించుకుంటుందనీ, మాట్లాడను పొమ్మంటుందనీ ఇంకా ఏవేదో వూహించుకున్న కల్పనకి మమత నవ్వు చూశాక కొండంత ధైర్యం వచ్చింది

'ఎప్పుడో వ్చారు' నీరసంగా అంది మమత

"ఇప్పుడే! 'ఆమె చేతిని తన చేతల్లోకి తీసుకుంటూ అంది కల్పన

'మంగి కూడా వచ్చింది' చొదరి అన్నాడు

ఏదీ? అన్నట్టు చూశాయి మమత కళ్ళు అప్పుడే మంగి లో పలికొచ్చింది ఆమె కళ్ళు ఎర్రగా పున్నాయి ఏదైన గుర్తుగా

ఏదావా? నవ్వుతూనే అంది మమత

"లేదు!" అన్నట్టు తలూపింది మంగి అయితే ఇంకా ఆమె కళ్ళు నీళ్ళతో నిండుతూనే ఉన్నాయి

మమతా! మెల్లగా పల్చింది కల్పన

'ఊ!

"ఎలా వుంది?"

'ఏమిటి?"

అదే నీ, ఆరోగ్యం!"

'అది మీరు చెప్పాలి!" నవ్వింది మమత

ఆ నవ్వు కల్పన గుండెల్ని పిండేలా ఉంది

'అవునమ్మా! పరిస్థితేలా వుంది?" అన్నాడు చొదరి కల్పన కేసి చూస్తూ ధైర్యం చెప్పిరామె

"మీరు మందు తీసుకోవడం లేదని ఇన్నాక పేణం కొట్టుకు పొయిందమ్మా! ఇంక బయంనేదు! తప్పిగా అంది మంగి

"నేనంత తొందరగా చావను మంగి!" నిరాశగా నవ్వుతూ అంది మమత

'భ! అలా అనకూడదమ్మా!" అంది మంగి బాధగా కల్పన మొహం మరింత పాలిపోయింది

ఆంధ్రపత్రిక పాఠకులకై చక్కటి అవకాశం!

పథుపరుల సమాచారము పుచితంగా

ప్రతి బుధవారం ప్రకటిస్తాము.

సమాచారం పంపేవారు

ఈ దిగువ నిబంధనలు పాటించాలి.

- ★ వధువు / వధునికి సంబంధించిన వివరాలు నమగ్రంగా, అచ్చుర్రో 150 అక్షరాలకు మించనట్లుగా తెలుగులోనే స్పష్టంగా రాసి పంపాలి.
- ★ వధువు / వధుకి తర్జిదండ్రులు, సంరక్షకులు రాము యిచ్చే సమాచారము వాస్తవమే, ఎవరినీ కించపర్చే విషయము అందులో లేదని హామీ ఇవ్వాలి.
- ★ సమాచారం పంపేవారి పేర్లు వర్తమా రహస్యంగానే వుండబడతాయి. ప్రతి ప్రకటనకు ఒక డాట్సు నెంబరు కేటాయించి, వద్దిన జవాబులు పుచితంగానే వాటికి సంబంధించినవారికి నెంబర్‌లోపు పంపవలసి ఉండగలతుంది.
- ★ ఈ కీర్తి కను కురి మత వర్గ భేదాలు లేకుండా అందరూ వునమొగింబుకోవచ్చును.
- ★ అందిన సమాచారము ప్రతి బుధ వారం అని అందిన వధున క్రమంలో ప్రకటించబడుచుంది. వీటిని త్రిప్పి పంపే ప్రవక్త లేను. కావున స్వంత అద్రిసు గల కడర్లు లేదా స్థాంపులు జతపర్చుకూడదు.
- ★ ప్రకటనకు వీరైన అనర్హులైనదిగా లోదినపుడు వాటికి నెయ్యితుండా అచ్చునే చూట్కు నెత్రికకు వుంటుంది.
- ★ ఇరర కిదములైన పుత్తరప్రవర్తు క్తరముంద అవకాశం లేదు. పోదోలు సంపకూడదు.
- ★ సమాచారము పంపేవాడ తదిగిన చూపను పూర్తి చేసి, స్థానిక ఏజెంటుచే సంతకం చేయించి పంపాలి, చూపను జరపర్చునిమెడల పరిశీరించవచ్చు.
- ★ కళ్యాణవేదిక కీర్తికద్వారా సంబంధం చుదిరి వివాహం జరిగిన వధూ చలూర పోదోలు ఉదితం కా అంద్రపత్రికలో ప్రకటించగలము. ఏ లేదిన ప్రకటన పదివది తెలియచెడ్డా పోదోలు జతపర్చి "కళ్యాణ వేదిక పోదో ప్రవరణార్థం" అని ప్రాని పంపవలెను.

కళ్యాణవేదిక ఉచిత సమాచార కూపసు

పేరు... ..
 దిడనామా ... ..
 ... ..
 ... ..
 స్థానిక అంద్రపత్రిక ఏజెంటుసంతకం.....

కాంచనసాధం

చెప్పండి! గంకా ఎవరిట విశేషాలు? నవ్వు తెచ్చి పెట్టుకుంటూ అంది
మమత
పది నిమిషాలు మాట్లాడుకున్న తరువాత కాస్త సర్దుకున్నారంతా గంతలో
డాక్టర్ ఎలవడంతో కల్పనకి చెప్పి టైటి కెళ్ళిపోయాడు చౌదరి
కల్పన సైగ మానమంది కూడా పరండాలో కెళ్ళిపోయింది
కూర్చున్న స్టూల్ని మమతకి మరింత దగ్గరగా లాక్కుంటూ - మమతా!
మృదువుగా ఎల్లించి కల్పన
ఊ!
గప్పుడు నేనెందుకో ద్వానో తెలుసా!
నన్ను మాడ్చానీ!
కాదు!
మరి? కళ్ళు చిట్లించింది మమత
నతో కాస్తావు మాట్లాడాలి!
చెన్నీ గురించి!
చెప్తాను! ముందు సుప్య నాకో మాటవ్వాలి!
చెప్పండి!
నేను చెప్పేది పది నిమిషాల పాటు శాంతంగా వినాలి!
ఏమిటి డాక్టర్? నవ్వించి మమత
ముందు ప్రామిస్ చెయ్యాలి!
అలాగే ప్రామిస్! చెప్పండి
మన పరిచయ కాలం ఎంత? గంజరంగా అంది కల్పన
దాదాపు రెండేళ్ళు!
రెండేళ్ళా? అంతకుముందు మనం పరిచయం లేదా!

జూచి! కాన అది లగ్న లేదు!
ఎందుకు లగ్న లేదు?
ఆ పరిచయాలూ, స్నేహాలు పూర్తిగా ఆవిరైపోయాయి అందుకే
మమత ఆసెంది
చెప్పు మమతా! అందుకే!
డాక్టర్! ఇప్పుడవన్న తప్పుకోవడం పట్ల పట్టే లాభం ఎవరిట? మనసులు
మరింత బాధపడతాయి తప్పు!
అలా కాదు! ఉన్నదున్నట్టు చెప్పు! మనం చిన్నతనం నుంచి ప్రాణ
స్నేహాతులం! అవునా!
కాదు! కాన మధ్యకాలంలో మన మధ్య బిచ్చ కత్తుత్వం ఏర్పడింది
ఏం? మనిషిలం ఎప్పుడైనా పోట్లాడుకున్నామా?
మనిషిలం పోట్లాడుకోక పోదు! కాన మన పెచ్చలు
పోట్లాడుకున్నాం!
అయితే మనం విడిపోవడం ఎందుకు?
'పెచ్చలతో పాటే ఎల్లలు! గంభీరంగా జూచి మమత
బావుంటి! పోనీ ఒకటి చెప్పు! అన్నదమ్ములు, అక్క చెల్లెళ్ళు
ఎప్పుడూ మాటా మాటా అనుకోరా? కాస్త మర్మణి పడతా మూత్రాన పుప్పు,
నిప్పులా ఉంటారా? బివెతాంతం కలవనే కలవరా? మాటగా అంది కల్పన
నిజమే! కాన మన మధ్య బంధుత్వం లేదు తక్షణంగా అంది మమత
మమతా! తెల్లబోయింది కల్పన
అవును డాక్టర్! మేరు నాకు అక్కాకాదు మి నాన్నగారు నాకు
పెదనాన్నాకాదు!
ఎంత మాటన్నావ్ మమతా! బంధుత్వానికన్నా స్నేహమే ఎక్కువ! అన్న

భారతి కథలు రాసేవారికి మనవి.....

భారతిలో ప్రచురణకి పరిశీలనార్థం చిన్న కథలు పంప
వలసిందిగా రచయిత(త్రు) లకి మనవి చేస్తున్నాము.

రచనలు కాగితానికి ఒకవైపే సిరాతో లేదా బాల్ పెన్ తో
రాయాలి

కథలు 12 అర్రావు కాగితాలకి మించకుండా ఉండే
మంచిది

అనువాదాలు, అనుసరణలు పంపరాదు
ప్రచురణకి స్వీకరించని రచనలని త్రిప్పి పంపడానికి
తగినన్ని తపాలా బిళ్లలు అతికించిన స్వంత చిరునామా గల
కవరు జతపరచి పంపాలి

రచనలని సంపాదకుడు, భారతి, సాహిత్య
మాసపత్రిక, ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయం, గాంధీనగరం,
బెజుబువాడ - 520003 అన్న చిరునామాకి పంపాలి

దోమల వల్ల
మీ నిద్ర పాడవుతోందా?
ఓడోమాస్ రాయండి, హాయిగా నిద్ర పోండి.

ఓడోమాస్
దోమల పాలిట శత్రువు
BALSARA

ఇప్పుడు
100 గ్రా.
ఎకానమి ప్యాక్ లో
కూడా
బోరుకుతోంది.

CHAITRA-B BLS 546 TEL

నువ్వెనా ఇలా మాట్లాడింది" బాదగా అంది కల్పన
అది నిజమే కల్పనా! కాలు, కాలంతో పాటు మనుషులూ
మారుతుంటారు! ఇది సహజం
అంటి మనం కూడా కళ్ళప్పులనున్నామట
కాకపోవచ్చు! కానీ మిత్రులం కూడా కాదు
లేదు మమతా! మనమిద్దరం ఎప్పుడూ స్నేహితులమే! ఒకరినొకరు
స్వరంతో అంది కల్పన అంతవరకు బసం లేనట్లున్న మమత కళ్ళు మరుకు న
చూశాయి కల్పన కేసు ఆ కళ్ళల్లో -

నువ్వు నాకు స్నేహితురాలివా? నో! నాకు బద్ధ వరదీవి! అసా
బాపం కనిపించింది కల్పన

బారంగా నిట్టూర్చింది

ఇంతకీ ఈ జోషిద్వారం అంతా చేసిక? తన బావాల్ని మనసులోనే
దాచుకుంటూ తేలిగ్గానవ్విన అంది మమత

చెప్తాను కానీ మమతా! ఒక విన్న రిస్కెస్!

ఏఏట?

ప్లీజ్! నా మాటలు బాగ్రతంగా విన! ఇప్పటి సంగతులు కాస్తప్పు
మర్చిపో! మనం చిన్నప్పుడు ఒకటగా తెలిగాం ఏమే అంటి ఏమే
అనకునేవాళ్ళం! అవునా?

అవును! అయితే

అందుకే మనం కొంతసేపు మన మనసుల్ని నిర్మలంగా ఉంచుకుని

ఆనాటి పని మనసులతోనే నిష్కల్మషంగా మాట్లాడుకుందాం!

ఆనాటి పాట మనసులతో నా? ఇప్పుడా? పక్కన నవ్వింది మమత

ఏఏట మమతా! చిన్నబుచ్చుకుంటూ అంది కల్పన

లేకపోతే ఏఏట కల్పనా! కల్లాకపటం తెలియని ఆనాటి
పనివ్యాధియాల్నికొక! నరసరాల్లోనూ విషం బిరించుకుపోయి ఎదుటి వాళ్ళ
మీద విషం కల్పడానికి ఎవ్వరంగా ఉన్నట్లున్న ఆనాటి కరిస వ్యాధియాల్నికొక!
అసలానాటి చాయలే మనలో లేవు! మాడి మసేదాయాయి! చూశిలో
కలిసిపోయాయి! ఆవేశంగా అంది మమత

కల్పన చిత్తరహాయించి

మమతా! నువ్వెందుకలా అనుకుంటున్నావో నాకర్థం కావడంలేదు-
అసలు

ప్లీజ్! ఇంక ఆ బాండ్ పదియింపు కల్పనా! నీలోనూ, నాలోనూ కూడా
మార్పొచ్చింది లేకపోతే ఆనాడు నేనడిగానని కానీ అయినా ఆలోచించకుండా
తామరపువ్వు కొసం చెర్లొదిగి ప్రాణం మిడిక తెచ్చుకున్న నువ్వు! ఈనాడు
నా ప్రాణానికే ప్రాణమైన నా బాపని దుఃఖంతో మమతక మాట రాలెదు
నిర్దిష్టంగా నవ్వింది కల్పన

అయితే మమత తనతో కానీ మనసు విప్పి మాట్లాడుతుందనే
అనిపించిందామెక అందుకే-

'అదే మమతా! దాని గురించే మనం మాట్లాడుకుందాం! అందుకే
నేనొచ్చాను! ' అంది గంభీరంగా

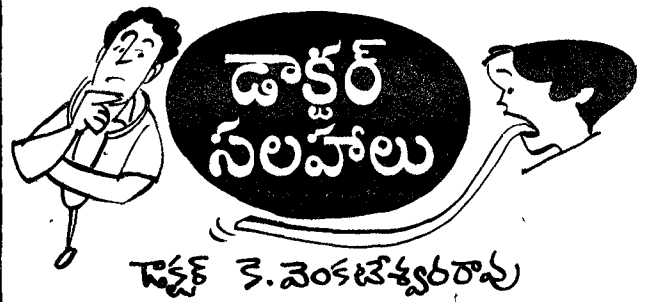
మమత మాట్లాడలేదు

పరవాలేదు! నువ్వు కాస్త మారావని నన్ను పెరు పెట్ట వలపడం
చూస్తే తెలుస్తోంది

మమతా! నన్ను డాక్టరుగా మర్చిపోయి నీ చిన్ననాటి స్నేహితురాలిగా
చూడు! నేనూ అలాగే ఉంటాను ఇద్దరం మన మునుగుల్ని తొలగించుకుని
హాయిగా మనసుల్ని విప్పుకుని మాట్లాడుకుందాం! నిజంగా నేన్నీకు ద్రోహం
చేశాననే అనిపిస్తే ఇంక బివితంలే నీ కంటపడను! ఈసారికి నా మాట విను
ప్లీజ్! ఆమె చేతిని సున్నితంగా చొక్కతూ అంది కల్పన

మమత మౌనంగా ఉండటానించి

మమతా నేనెప్పుడు చెప్పేదంతా నూటికీ నూరు పాళ్ళూ నిజం! మా
నాన్నమీదే కాదు! నాకత్యంత ఇష్టమైన విశ్వం మీద ప్రమాణం చేసి
చెప్తున్నాను!

యన్. ఎస్. డి - హైదరాబాద్

నాకు 18 సం.లు చిన్నప్పటి నుంచి పైన ఉన్న రెండు పెద్ద పళ్ళు పసుపు
(ఎరుపు) రంగులో వుంటాయి అవి తెల్లగా రావటానికి ఏమి వాడాలి?

ఎక్కువగా ట్రిట్రాఫ్లోక్లిన్ వంటి మందులు వాడినా,
మరికొన్ని రకాల దంత రోగాల పల్లా ఇలా పసుపుగా అయ్యే
అవకాశం ఉంటుంది "పాచి" చేరటం ఇలా అపటానికి ముఖ్య
కారణం అవుతుంది ఇటువంటి సందర్భాలలో దంత వైద్యులు
పళ్ళను క్లీన్ చేస్తారు.

కె. వి - పాలకొల్లు

నా పయస్సు 25 సం.లు నాకు రోజూ కనీసము 15 నార్మల్ యూరిన్ పాస్
అవుతుంది ఇలా అయినపుడల్లా కొంచెము కడుపు నొప్పు 2 నిమిషాల పాటు
వుంటుంది యూరిన్ అయ్యక కొంచెము పక్కగా కూడ వుంటుంది యూరిన్
టిస్టు బ్లడ్ టిస్టు చేసి అన్నీ నార్మల్ గా వున్నాయని టింపరేడర్ నార్మల్ గా వుంటే
తగ్గుతుందని డాక్టరు గారు చెప్పారు

మీరు యూరాలజిస్టుల వద్ద చూపించుకోవటం
మంచిది. మూత్రపిండాలలోను, యూరినరీ బ్లాడ్ లో ఏదైనా
లోపం ఉన్నది లేనిది వారు కొన్ని పరీక్షలు చేసి నిర్ణయిస్తారు.

బి. వి. ఆర్ - రాయగడ

శూ అమ్మగారి పయస్సు 40 సం. అనిడిక కుడికన్ను అపరేషన్ అయి మూడు
సం. అయినది కానీ ఎడమ కన్ను నుంచి ఎప్పుడూ నీరు కారుతూ నెప్ప
పెట్టుతూ వుంటుంది అపరేషన్ అయిన కన్నుక కళ్ళిద్దాలు ఉన్నా పరిగా
కన్పించదు దీనికి కారణము ఏమిటి?

చేసిన అపరేషన్ పేరు తెలియకుండా రోగ నిర్ణయం
చెయ్యటం కష్టం. ఎడమ కంటి నుంచి నీరు కారటానికి ఎన్నో
కారణాలు ఉంటాయి. వాటిలో డాక్ట్రో సిస్టైటిస్ అనేది
ముఖ్యమైనది. ఏ రోగమైనది నేత్ర వైద్యులు ప్రత్యక్షంగా
పరిశీలించి నిర్ణయించవలసి ఉంటుంది.

అపరేషన్ చేసినా అప్పుడప్పుడూ కళ్ళను పరిక్షింప
చేసుకొని అవసరమైతే అద్దాలను మార్చవలసి ఉంటుంది.
మీరు వెంటనే నేత్ర వైద్యులను కలవండి.

చెప్పు! ఎలాంటి భావం లేకుండానే అంది మమత
నేను విశ్వాన్ని ప్రేమించిన మాట నిజమే! తలపంచుకుని మెల్లగా అంది
కల్పన

'అదిప్పుడు కొత్తగా చెప్తున్నావా? కఠినంగా అంది మమత
లేదు నీకర్తమయ్యేలా చెప్తున్నానంతే!'

చెప్పు!

(ఇంకా ఉంది)

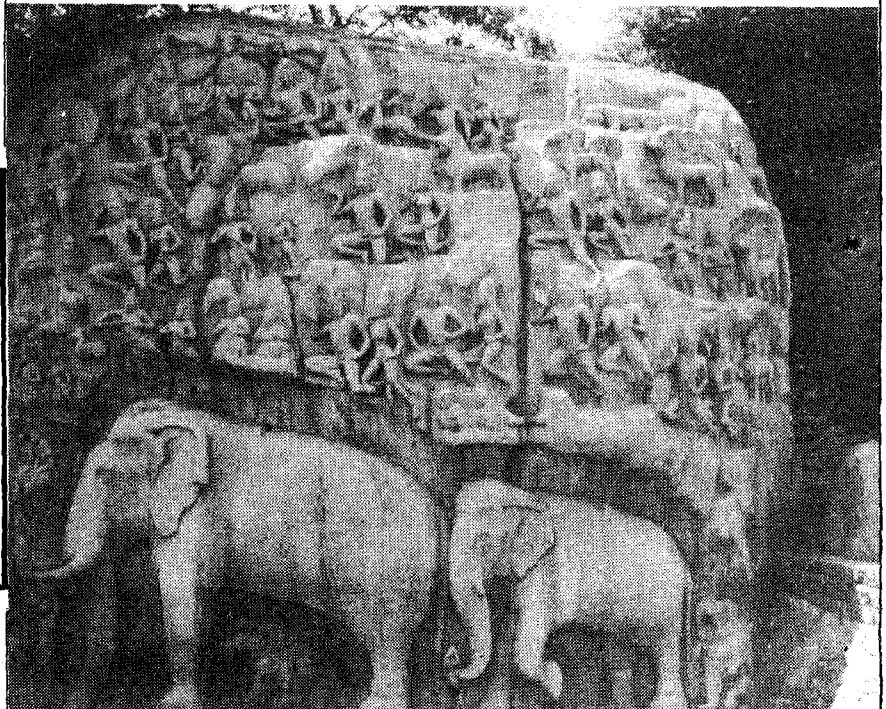
దాక్షిణాత్యంలో కాంచీపురాన్ని రాజధానిగా చేసుకొని విజృంభించి 3 శతాబ్దాలుకు పైగా (క్రీస్తుశకం 575 నుంచి 885 వరకు) పాలించినవారు - పల్లవులు. వీరు తమ రాజ్యానికి ఉత్తరంగా వున్న బాదామి చాళుక్యులతోను దక్షిణంగా వున్న పాండ్యులతోను నిరంతరం యుద్ధాలు కొనసాగించినా మరో ప్రక్క తమలో రగిలే కళాదీప్తిని రవళింపజేసి, మహా నృత శిల్పాలను సృష్టించి, ద్రవిడ శిల్ప కళారీతులకు శ్రీకారం చుట్టి, దాక్షిణాత్య ఆలయ రీతులకు సరి అయిన వునాది వేశారని చెప్పవచ్చు. వెన్సింట్ స్మిత్ వండితుడు చెప్పినట్లు "వాస్తవంగా దక్షిణ భారతదేశంలో వాస్తుశిల్ప కళల చరిత్ర పల్లవుల కాలంలో ప్రారంభమైనది". పల్లవ రాజుల్లో కొంతమంది శైవులు కాగా, మరికొంత మంది వైష్ణవులు వున్నారు. దేవాలయాల నిర్మాణం విరివిగా జరిగింది.

పల్లవుల సంక్షిప్త రాజకీయ చరిత్ర:- మహా జ్యులమైన శిల్పసంపదను సృజింపజేసిన ఘనులైన పల్లవులకు

తొలిపించబడ్డాయి. ఇతడు తొలిపించిన గుహాలయం నెల్లూరుజిల్లా ఖైరవకొండలో వుంది.

మొదటి నరసింహవర్మ తర్వాత ఇతని కుమారుడు రెండో మహేంద్రవర్మ రెండు సంవత్సరాలపాటు (668-670) పల్లవ సామ్రాజ్యాన్ని పరిపాలించాడు. ఇతని తర్వాత ఇతని కుమారుడు అయిన పరమేశ్వరవర్మ 670 నుంచి 700 వరకు ఏలుబడి సాగించాడు. తదనంతరం సింహాసనం అధిష్టించిన రెండో నరసింహవర్మ (700-728) దేవాలయాలను నిర్మించడం పట్ల ఎంతో ఆశక్తి కనపరిచాడు. ఇతనికి రాజసింహ అనే బిరుదు వుంది. సుప్రసిద్ధ దేవాలయాలైన మహాబలిపురంలోని తీర దేవాలయం, కంచిలోని కైలాసనాథ ఆలయాన్ని కట్టించినదీతడే! ఇతని తర్వాత క్రీ. శ. 728 నుంచి

దేవాలయాలను నిర్మింపజేశారు. వీరు నిర్మించిన గుహాలయాలను రెండు రకాలుగా విభజించవచ్చు. అవి - (ఎ) మంటపాలు (బి) రథాలు. మంటపాలు మహాబలిపురం, తిరుచునాపల్లి, మండగపట్నం, ఖైరవకొండ మొదలైన చోట్ల వున్నాయి. రథాలను మాత్రం మహాబలిపురంలో చూడవచ్చు. పల్లవుల దేవాలయాలలో ముఖ్యమైనవి మూడు వున్నాయి. అవి - (1) కైలాసనాథాలయం (కంచి) (2) వైకుంఠ పెరుమాళ్ ఆలయం (కంచి) (3) తీర దేవాలయం (మహాబలిపురం). వీరి గుహాలయాల మిదను దేవాలయాల మిదను దేవతా, మానవ ప్రతిములు రమణీయంగా మలచబడి ఉంటాయి. పల్లవులు వారి నిర్మాణ రీతులలో అమరావతి శిల్ప

"గంగావతరణము" దృశ్యం శిల ఉత్తర భాగం

మూలపురుషుడు సింహవిష్ణువు. ఇతని తర్వాత రాజ్యానికి వచ్చిన మహేంద్రవర్మ (600-630) కు వాస్తు, శిల్ప, చిత్రలేఖనాలన్నా, సంగీతమన్నా ఎక్కువ అభిమానం. కొండలను తొలిచి గుహాలయాలను నిర్మించే శిల్ప పద్ధతిని తమిళనాడులో ప్రవేశపెట్టినది ఇతడే! ఇలాంటి ఆలయాలను మహాబలిపురం, మమన్దూర్, దళవానూర్, తిరుచునాపల్లి మొదలైన చోట్ల చూడవచ్చు.

మహేంద్రవర్మ తర్వాత అతని కుమారుడు మొదటి నరసింహవర్మ (630-668) రాజ్యపాలన చేశాడు. మహా యోధుడితడు. చాళుక్య రాజ్యంపై దండెత్తి (642) రెండో పులకేసిని పట్టించి అతని రాజధాని అయిన బాదామిని ధ్వంసం చేశాడు. ఈ విజయపరంపరలకు సూచనగా మహామల్లా, వాతాపి కొండ అనే బిరుదులను ధరించాడు. ఇతడు కూడా తండ్రివలె సారస్వత లలితకళలను పోషించాడు. మహాబలిపురంలోనే ఏకశిలా రాతి రథాలలోని అధిక భాగం ఇతని కాలంలోనే

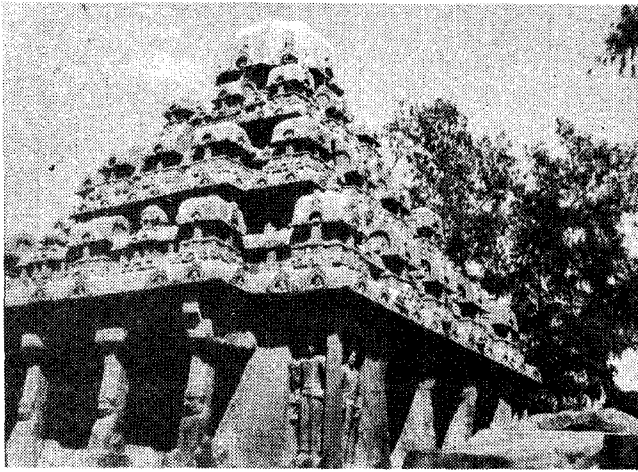
885 వరకు పల్లవ సామ్రాజ్యం ఎందరో రాజుల చేత పరిపాలించబడింది. వీరిలో వాస్తుశిల్పకళాదృష్ట్యా ముఖ్యుడు - నందివర్మ (731-96). ఇతడు కాంచీపురంలో ముక్తేశ్వర, వైకుంఠ పెరుమాళ్ ఆలయాలను నిర్మించాడు. కాగా, పల్లవ సామ్రాజ్యం అపరాజితపర్య పరిపాలించే కాలంలో (885) చోళుల చేత ఆక్రమించబడి పతనమయి పోయింది.

పల్లవరాజ్యం అస్తమించినా, రాజులు పోయి, వైభవం మసి అయినా గత వైభవానికి తార్కాణంగా రాజుల శిల్పకళాదరణకు నిదర్శనంగా వారు నిర్మించిన దేవాలయాలు నేటికీ నిల్చి వున్నాయి.

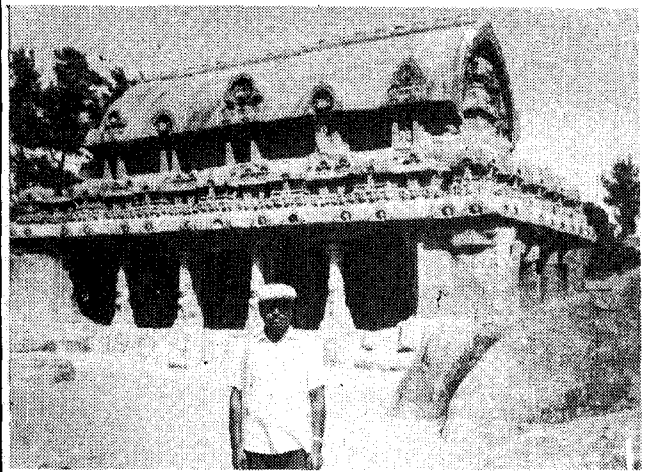
శిల్పకళ:- పల్లవులు వారి పరిపాలనా కాలం తొలి రోజుల్లో గుహాలయాలు, ఆ తర్వాత

సంప్రదాయాలను చాలవరకు అనుసరించారు.

1) మహాబలిపురం :- మద్రాసునగరానికి 60 కిలో మీటర్ల దూరంలో బంగాళాఖాతం తీరాన వెలిసిన సుందర శిల్పాలయం - మహాబలిపురం. తమిళనాడు టూరిజం శాఖవారు మద్రాసు నించి మహాబలిపురానికి లగ్జరీ బస్సులలో టూర్లు నిర్వహిస్తున్నారు. పల్లవులు అభివృద్ధి చేసిన శిల్పకళకు ఇది ముఖ్య కేంద్రం. పల్లవ చక్రవర్తి మొదటి నరసింహవర్మ (630-668) దీనిని నిర్మింపజేశాడు. మహాబలిపురంలోని శిల్పాలలో అధిక భాగం ఏకశిల నుంచి మలచబడ్డవే. ఇక్కడి ఆలయాలను మూడు రకాలుగా విభజించవచ్చు. అవి - (ఎ) గుహాలయాలు. (బి) దేవాలయాలు. (సి) పెద్ద బండరాయిపై మలచబడ్డ శిల్ప సముదాయం.

ధర్మరాజు రథం

భీముని రథం

(ఎ) గుహాలయాలు :- గుహాలయాలను తిరిగి రెండు రకాలుగా విభజించవచ్చు. అవి - (1) మంటపాలు (2) రాతి రథాలు.

(1) మంటపాలు :- ఒక పెద్ద కొండ రాతిని తొలిచి అద్భుతంగా నిర్మించిన గుహాలయాలే మంటపాలు. ఇక్కడ మొత్తం 15 మంటపాలున్నాయి. ఇవి పల్లవుల ఆరంభ శైలిని సూచిస్తున్నాయి. వీటికి ముఖ భాగంలో స్తంభాలతో కూడిన వరండా, అందులో నుంచి లోపలికి తొలిచిన గది లేదా గదులుంటాయి. ఇవి పరిమాణంలో చిన్నవి. మంటపాల ముందు భాగంలో సింహాలు మోస్తున్నట్లుగా చెక్కిన రెండు స్తంభాలు, ఆ స్తంభాలపై కనిపించే జిలుగు పనితనం పల్లవుల అపూర్వ కల్పనాశక్తిని వ్యక్తం చేస్తున్నాయి. మంటపాల లోపల అద్భుతమైన సాకాశిక గాథలు శిల్పరూపంలో దర్శనమిస్తాయి. ఈ గుహాలయాలలో పరాహ, మహాహనురమర్రిని, త్రివిక్రమ, విష్ణు గుహాలయాలు అతి ప్రసిద్ధి చెందినవి. వీటిలో పరాహ, దుర్గ మంటపాలు మహేంద్రవర్మ కాలం నాటివి.

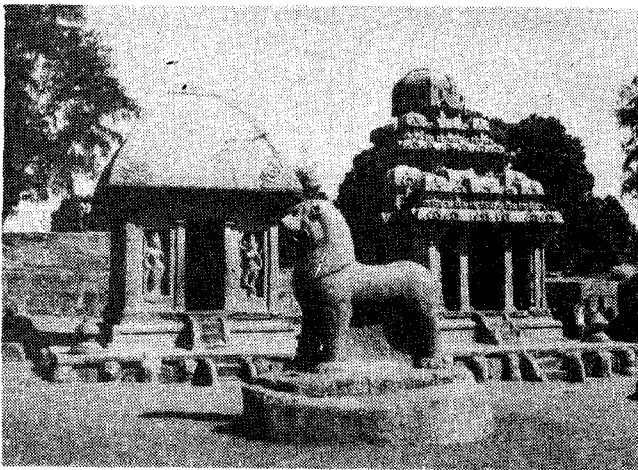
(2) రాతి రథాలు :- ఒకే శిలలో మలచి వేరువేయబడిన 4 రథాలు, మరొక రథం ఒకే చోట గుంపుగా వున్నందున వీటిని పంచపాండవ రథాలు అంటారు. కాని, ఇవి దేవాలయ సభూతాలు. వీటిలో చాలా భాగం మొదటి సరసంహవర్మ (630-668) నిర్మింపజేశాడు. నాలుగు ఏకశిలా రథాలు ఒకదాని వెంబడి ఒకటి వరుసగా వుండగా అయిదవ రథం మాత్రం వాటికి ప్రక్కగా దర్శనమిస్తుంది. వీటిలో ద్రౌపది రథం అన్నింటికంటే చిన్నది. దీనిని చతురస్రాకారమైన గుడిసెలా మలిచారు. ప్రవేశ ద్వారాని కిరువైపులా ద్వార పాలకుల విగ్రహాలున్నాయి. రథం లోపల గోడమీద పద్మంపై నిలుచున్న దుర్గాదేవి, తన తలను నరుక్కుని దేవికి సమర్పిస్తున్న భక్తుని విగ్రహం అద్భుతంగా చెక్కబడింది. ఈ రథానికి ప్రక్కనే అర్జునుడి రథం మలచబడింది. ఈ రథం రెండు అంతస్తులుగా (ద్వితల) నిర్మించబడింది. దీని కుడ్యాలు తరంగ శిర్షికలుగల స్తంభాలతోను, వృషభ వాహన శివుడు, ఐరావతంనెక్కిన ఇంద్రుడు, రాజదంపతులు మొదలైన శిల్పాలతో అలంకరించబడ్డాయి.

అర్జునుడి రథం ప్రక్కనే వున్న భీముని రథం అన్నింటికంటే పెద్దదిగా మలచబడింది. దీని శిఖరం గజవృష్ణాకారంలో వుంది. ప్రదక్షిణా పథం కలిగివుంది. తర్వాత కనిపించే ధర్మరాజు రథం మూడు అంతస్తులు (త్రితల)గా చెక్కబడింది. ఈ రథం గోడలపై బ్రహ్మ, హరిహరుడు, శివుడు, కార్తికేయ అర్జునాశ్వర ప్రతిమలు అద్భుతంగా చొటు చేసుకున్నాయి.

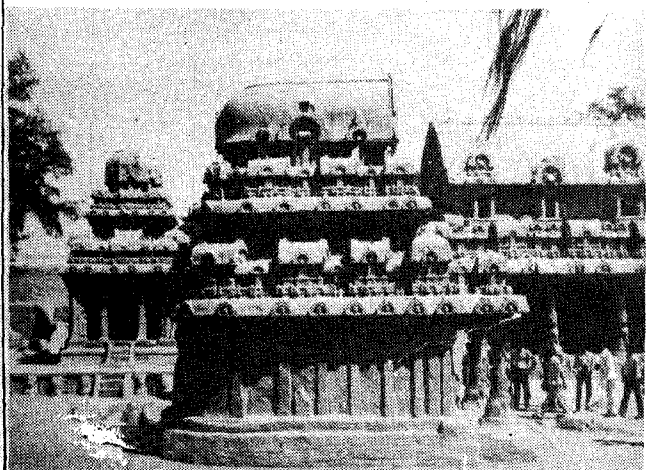
ఈ నాలుగు ఏకశిలా రథాలకు ప్రక్కగా నకుల సహదేవ రథం వుంది. ఇది గజవృష్ణాకారంలో వుంది. పంచపాండవుల రథాల ఆకారాలను బట్టి చూస్తే ఇవి నాటి బౌద్ధ విహారాలను, చైత్యశాలలను కొంతవరకు అనుకరించి నిర్మించినట్లు తెలుస్తోంది. పెర్సెట్రిన్ చెప్పినట్లు "ఈ రథాలు తర్వాత నిర్మించబడిన ప్రసిద్ధ ఆలయాలకు నమూనాలైనాయి"

(2) దేవాలయాలు :- (ఎ) తీర దేవాలయం:- పల్లవులదే నిర్మించబడిన అతి ముఖ్యమైన దేవాలయాలలో మహాబలిపురంలోని తీర

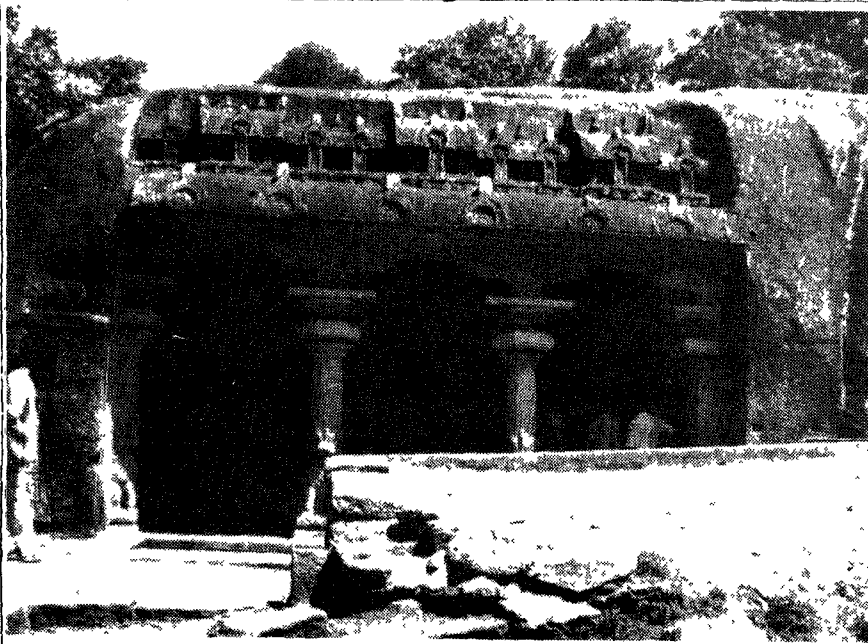
ద్రౌపది అర్జునుల రథాలు

నకుల సహదేవుల రథం

వరహ మంటపం

దేవాలయం ఒకటి సముద్రపు ఒడ్డున వున్న ఈ ఆలయాన్ని పల్లవరాజు అయిన రెండో నరసింహవర్మ (రాజసింహుడు) 8వ శతాబ్దంలో కట్టించాడు ఇది కట్టడాలయం దూరంనుంచే అంతస్తులు కలిగిన రెండు విమానాలు ఆకర్షిస్తాయి దీనికి అంతరాళం, గర్భ గృహంపైన సమచతురస్ర, చతుస్రల ద్రావిడ విమానం వున్నాయి ఈ ఆలయపు ఆకారం చాలవరకు ధర్మరాజు రథాన్ని పోలి వుంటుంది వాస్తవానికి ఈ ఆలయం త్రికుట ఆలయం (ఒకే ఆలయంలో 3 గర్భగృహాలు) తూర్పు దిశలో క్షత్రియ సింహేశ్వర గృహం, పశ్చిమ దిక్కున రాజసింహేశ్వర గృహం ఈ రెండింటికి మధ్య విష్ణు అనంతశాయి గృహం వుంది గర్భగృహాల గోడల లోపలి వైపు, అర్ధమండపం గోడల మీద పల్లవులకు ఇష్టమైన సోమాస్థంద శిల్పాలు చెక్కబడ్డాయి తొలి పల్లవ ఆలయ నిర్మాణ శైలికి మచ్చుతునక ఈ తీర దేవాలయం ఎన్నో వందల సంవత్సరాలు గడిచినా ప్రకృతి ఆటుపోటులకు తట్టుకొని ధృఢంగా వున్న ఆలయ గోపురాలను చూస్తే ఆలయం కట్టిన రాజవైభవదర్శాలు గుర్తుకొస్తాయి రెండో నరసింహ వర్మ కాలానికి చెందినవే ఈశ్వరాలయం, ముకుందాలయం, మహాబలిపురంలోనే వున్నాయి

(బి) పెద్ద బండపై మలచబడ్డ శిల్ప సముదాయం -

(1) అర్జున తపో దృశ్యం శిల - మహాబలిపురంలో యాత్రికులను విశేషంగా ఆకర్షించేది పెద్ద బండరాముపై మలచబడ్డ శిల్ప సముదాయం దీనినే 'అర్జున తపో దృశ్యం శిల' అని పిలుస్తారు కాని వాస్తవానికి ఇది "గంగావతరణము శిల్ప దృశ్యం

98 అడుగుల పొడవు, 43 అడుగుల వెడల్పు కలిగిన ఈ పెద్ద బండరాముపై గంగ అనుగ్రహం కోసం భగీరథుడు తపస్సు చేస్తున్న దృశ్యం, గంగ భూమిపై అవతరించిన దృశ్యం అతి నేర్పుగా ప్రదర్శించబడింది గంగానదికిరు వైపులా గంగను దర్శించడానికి వచ్చిన దేవతలు, మానవులు, భూతాలు, వినుగులు, సింహాలు, పెద్ద పులులు చోటు వెనుకున్నాయి గంగాజలంలో నాగరాజులు సత్తినమేతంగా విహరిస్తున్నట్లు చూపబడింది

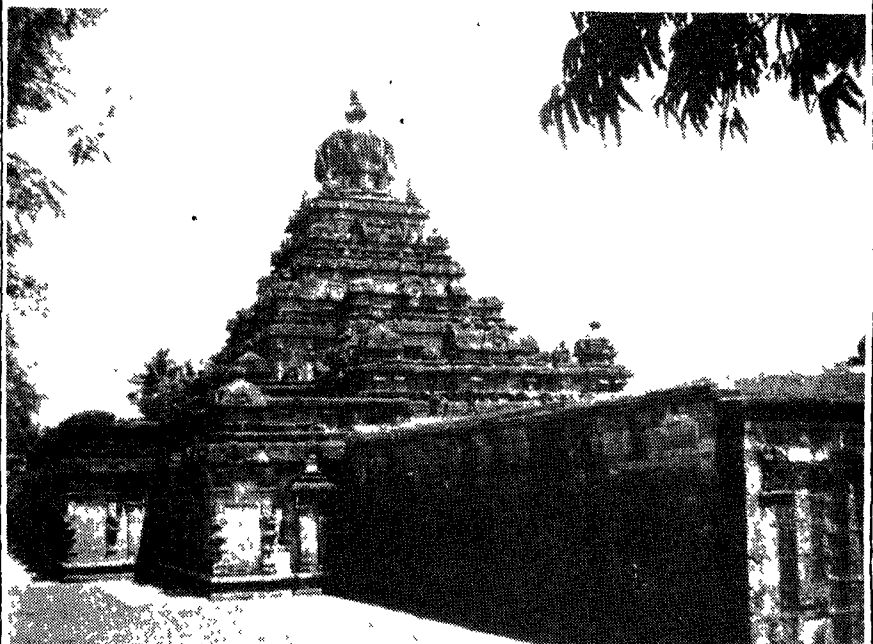
శిల్పం క్రింది భాగంలో రెండు ఆడ, మగ వినుగులు, వాటి కూనలు సహజత్వం ఉట్టిపడేలా మలచబడ్డాయి మౌర్యులవలె పల్లవులు కూడా తమ శిల్పంలో జంతువులకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చారు

(2) కంచి - మద్రాసు నుంచి 70 కిలో మీటర్ల దూరంలో వున్న కాంచీపురాన్ని టూరిజం శాఖవారి బస్సులలోగాని, ప్రయివేటు బస్సులలోగాని చేరుకోవచ్చు రమ్యమైన శిల్పకళా సంపదలో పల్లవులు ఇక్కడ అనేక దేవాలయాలను నిర్మించారు వాటిలో ప్రముఖంగా చెప్పతగ్గవి - (ఎ) కైలాసనాథాలయం (బి) వైకుంఠ పెరుమాళ్ ఆలయం ఈ ఆలయాల శిల్పాలలో తొలి చాళుక్యుల శిల్పకళా ప్రభావం కనపడుతుంది

(ఎ) కైలాసనాథాలయం - పల్లవ వాస్తుకళలో మహా స్థితమైన సృష్టి కైలాసనాథాలయం దీనిని రెండో నరసింహ శ్రీ శ 700 ప్రాంతంలో కట్టించాడు ఈ ఆలయాన్ని రాజసింహేశ్వర గృహం అని కూడా అంటారు దీని విమానం 4 అంతస్తులుమీద నాలుగు దిక్కులా సందీప్తర ప్రతిమలు వున్నాయి ఆలయానికి గర్భగృహం, అంతరాళం, ముఖమండపం ప్రధాన భాగాలుగా వున్నాయి గర్భాలయంలో 16 కోణాలు కలిగి పాలిస్ చేయబడిన "బసాక్ట్ రాతి శివలింగం వేదికమీద వుంది గర్భగృహ కుడ్యాలపై వున్న శిల్పాలలో లింగోద్భవమూర్తి, దక్షిణామూర్తి మొదలైన శిల్పాలు పేర్కొనదగ్గవి ఆలయ ప్రాకారన్నంటుకొని 58 గూళ్ళు నిర్మించబడ్డాయి ప్రాకారం వెలువల శైవ, వైష్ణవ శిల్పాలు మలచబడి వున్నాయి

(బి) వైకుంఠ పెరుమాళ్ ఆలయం - కంచిలోని రెండో ప్రసిద్ధ ఆలయం వైకుంఠ పెరుమాళ్

వైకుంఠ పెరుమాళ్ ఆలయం

అలయం. దీని నిర్మాత నందివర్మ (731-96) ఈ అలయం కొంత భాగం గ్రానైట్ రాయితోను, కొంత భాగం ఇసుక రాతితోను నిర్మించబడింది

విష్ణుమూర్తికి అంకితమైన ఈ ఆలయ గర్భగృహం నాలుగు అంతస్తులలో వుంది మూడు

అంతస్తులలో విష్ణుమూర్తి శిల్పం స్థానక, ఆసీన, శయన పద్ధతిలో గమనంచపచ్చు గర్భగృహం

చుట్టూ ప్రదక్షిణా పథం వుంది విమానపు ఎత్తు 47 అడుగులు ఆలయం చుట్టూ వున్న ఎత్తయిన

ప్రాకార లోపలి గోడల మీద పల్లవుల చరిత్రలోని ముఖ్య ఘట్టాలను శిల్పాలుగా చెక్కారు

ఇంకా కాంచీపురంలో పల్లవులచే ఇసుకరాతితో నిర్మించబడిన అనేక ఆలయాలున్నాయి ముక్తేశ్వర,

మతంగేశ్వర, ఐరావతేశ్వర, పిరవతనేశ్వర మొదలైనవి ఇతర పల్లవ ఆలయాలు ఇవన్నీ

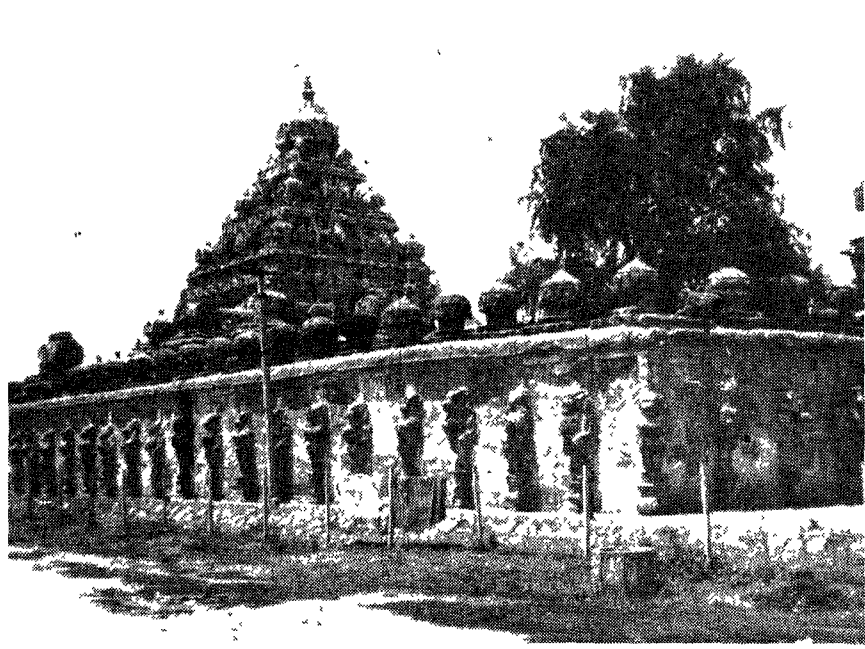
పరిమాణంలో చిన్నవిగా వుంటాయి ఏదైనా ఒక దేవాలయానికి ఒక చిన్న బండపరుపురాయిని దానం

చేస్తే దాని నిండా పూర్తి పేరు, విలాసము వ్రాయించుకొని సంతుష్టి చెందుతాం మనం కాని,

ఎంతో కాలాన్ని, ధనాన్ని ఖర్చుచేసి కట్టించిన దాతగాని, అందంగా తీర్చిదిద్దిన శిల్పిగాని తన

పేరును ఎక్కడా ప్రముఖంగా చెప్పుకోలేదు చెక్కలేదు. ఆ విధంగా నిర్మాణక్రమాన్ని గుప్తంగా

వుంచినవారు నాటి రాజులు, శిల్పులు

కైలాసనాథాలయం

ఇతర ప్రాంత ఆలయాలు - చెంగల్పట్టు జిల్లా ఉత్తర యేదుర్లో వైకుంఠ పెరుమాళ్,

సుందరవరద పెరుమాళ్ ఆలయాల నిర్మాణంలో ఇటుక వాడబడింది అంతస్తులలో నిర్మించిన

సుందర వరదపెరుమాళ్ ఆలయంలో వైభాసన ఆగమశాస్త్రంలో చెప్పబడిన విష్ణుమూర్తుల

(స్థానక, ఆసీన, శయన, సత్య, అమృత, అనిరుద్ధ

నరనారాయణ, నరసింహ, వరాహ) శిల్పాలున్నాయి చెంగల్పట్టు జిల్లా తిరుత్తణిలో

వున్న వీరట్టానేశ్వర ఆలయం ఏక తల విమాన ఆలయానికి చక్కని ఉదాహరణ

విదేశాలలో వ్యాప్తి - పల్లవ శిల్పకళ విదేశాలకు సైతం ప్రాకింది ఆగ్నేయాసియా రాజ్యాలలోని కొన్ని

నిర్మాణాలలో పల్లవుల శిల్పకళా ప్రభావం చూడవచ్చు. ఉదాహరణకు మలయాలోని "లిగర్"

హందూ దేవాలయాలలో మహాబలిపురం రాతి రథాల ప్రభావం ప్రస్ఫుటంగా కనిపిస్తుంది ఆ విధంగానే

తిరువానా సమీపంలో పల్లవ శిల్ప శైలిలో మలచబడిన దేవతా విగ్రహాలు లభ్యమైనాయి

ప్రపంచ ప్రసిద్ధిగాంచిన అంగ్కోర్ వాట్ ఆలయ నిర్మాణంలో పల్లవుల వాస్తు రీతులు

అనుసరించడం జరిగింది

పల్లవరాజుల నిర్మాణాలు నేటికీ చెక్కుచెదరకుండా వున్నాయంటే, విశేషమైన

సాంకేతిక ప్రజ్ఞ ఈ నిర్మాణాల వెనుక దాగి వుండాలి ఈ ఆలయాలకు ఎక్కువగా వాడిన రాయి

ఇసుకరాయి అయినప్పటికీ అతి కఠినమైనది కనుకనే తరతరాలకు తరగని సంపదగా

విదేశీయులను సైతం ఈ అద్భుత నిర్మాణాలు ఆకర్షిస్తున్నాయంటే అతిశయోక్తి కాదు

వ్యాసం, ఘోటోలు:-

పరికూటి వెంకటసుబ్బారెడ్డి

తీర దేవాలయం

జోబురూపాద

డాక్టర్ పి.వి.రమణ

మహర్షి గోళంలా నిప్పులు రగిలించిన సూర్యుడు, ప్రతాపం చల్లబడి పడమటి కొండ దిగిపోతూ పొందే వేదనకు, ఆకాశపు అంచు కూడా ఆవేదనతో ఎర్రబడింది. ఇహ కొద్ది సేపట్లో అవదించబోయే గుబురు పీకటిని చీల్చడానికి పిడి దిహాలు ఒంటి కాలితో కదను చేయబోతున్న ప్రకృతిలో పెల్లుబుకుతున్న కలకలం తరు శిఖర కాలు చవల తాండవం

సరిగ్గా ఆ ముని మాపు వేళ, అస్తంగత సూర్యునిబుపు అవశేష రూపాన్ని, ఆ రూపానికి, నేపథ్య ఆకృతిలా, అరుణిమ కాంతితో అలంకరించబడ్డ ఆకాశపు కొనను చూస్తున్నప్పుడు ఆ మహానటుడి మనస్సులో, పాఠాని నిండిన పాదాలతో, ముద్ద గోరిండాకు ముచ్చటతో మురిసిపోయే అరచేతులతో, నునుసిగ్గు దొంతరల మధ్య ఎర్రబడ్డ పెబ్బికూతురు బుగ్గలు గుర్తుకొచ్చేవి నవపచ్చపు దరహాసపు విరిజల్లులతో, నలపు హరివిల్లులతో తను పంతా వింత పులకరింతలతో కలింతలాడేది.

కానీ, ఇప్పుడు అభినయ బ్రహ్మ, వెండితెర రోజు ఇత్యాది బిరుదులు ఎన్నో పొందిన ఆ మహానటుడికి, అంధకరానికి అధిపత్యం ఇస్తూ, తాను తప్పుకుపోతున్న ఈ అవశేష సూర్యబింబం, ఏదో పెనుభూతంలా, ఛళవునునబోయే అగ్నిపర్వతంలా కన్పించి, నరనరంలో సలసలమనే నూనె వొసినట్లు, ఏదో అదృశ్య శక్తి నెత్తిన పాదంతో త్రొక్కిపట్టి పాతాళానికి తనను త్రొక్కుతున్నట్లు అన్పించి గిలగిల కొట్టుకొనగాడు మహానటుడి మనసులో అంతులేని మధన, అవయవాల్లో రాపిడి

నో ఇట్లా జరిగేందుకు వీలులేదు నే జరగనివ్వను "మహానటుడిలో స్వాతిత్యం రెక్కలు విడిచిండుకొంది. ఆ విశాల భవనం యావత్తూ ఆ విడిచింపు బొబ్బరింపుకు పరిసృందించింది

'చెప్పు, వాడి వైపు ఇహ ముందు కన్నెత్తినా చూడనని చెప్పు' మహానటుడి మనసు నిండా విషనర్పల పూర్వారాలు నిశ్చలంగా చూసింది రేపటి, ధిక్కారంగా చూసింది, ఈనడింపుగా చూసింది

'చెప్పవేం?'
మేం వాగ్దానాలు చేసుకొన్నాం' రేపటి స్మరమైన

జవాబు

"నా కనవనరం, వాడి తండ్రిగా నిన్ను శాసించే హక్కు నాకుంది."

'పరస్పరం ప్రేమించుకొని, మమతలు పంచుకొన్న వాళ్ళను విడిపోడని, సభ్యత, సంస్కారం ఉన్న వాళ్ళవరు శాసించేందుకు నాహాసించదు' నిరసనగా అంది రేపటి

'నే చెప్పినట్లు, వినకపోతే నీ గతి ఏమవుతుందో తెలుసా' ఆగ్రహంతో కంపించిపోతూ 'హెచ్చరించాడు మహానటుడు.

"నేనేం మీ చేతిలోని మరదల్ మృను కాదు, కి ఇచ్చి మిరాడమన్నట్లు, ఆడటానికి, మీ కారు స్టీరింగునూ కాను, తిప్పినట్లు తిరగటానికి, తాళి గట్టించుకొన్న భార్యను అంతకంటే కాదు, తల వొగ్గి బ్రతకటానికి" మొండిగా పల్కంది రేపటి.

మహానటుడి మనసులో మగభుగలు, ఆవేశపు శగలు, కసితో ఉబ్బిన నరాలు

"సిగ్గు లేదూ నీకు, నాతో శరీర సుఖాల్ని పంచుకొని, వాడి మోద మనసు పడటానికి, మనువాడటానికి" చిత్కారంగా అన్నాడు మహానటుడు

'నిజమే ఈ శరీరం మీ వశమైంది, కాదు; మీ వాంఛకు దాసోహం చేయించుకొన్నారూ, అడ్డగించినా, ఏదీ మొత్తుకొన్నా ఏన్నారా మీరు? నా మనసునీ, వ్యక్తిత్వాన్నీ ఉనికి లేకుండా చేశారు అంతేకానీ మన అంతరంగాలు కలిసి కాదు, మమతలు విరబూసి కాదు, జీవనాద ఊపిరులు పరస్పరం శృతిగూర్చుకొనీ కాదు, మన కలయిక జరిగింది ఆ విషయం మీకూ తెల్సా"

రేపటి నిస్సంకోచంగా, నిర్భయంగా ఇచ్చిన సమాధానానికి, ఆకాశం విరిగి తన మీదే పడుతున్నట్లుగా, తనను నిలుపునా సగానికి ఎవరో పీలుస్తున్నట్లుగా అన్పించి విలవిల్పాడి పోయాడు మహానటుడు గుండెల్ని పిండి చేసే ఈ కొత్త అనుభవం కళ్ళలానిది, మింగరానిదిగా ఉండి మహానటుడు ఏదో ఊచిలోకి కూరుకు పోతున్నట్లుగా కుమిలిపోసాగాడు

"ఇంతకూ నే చెప్పినట్లు వింటావా లేదా? ఆసహనంగా మహానటుడు. రేపటి నవ్వింది, విరగబడి నవ్వింది. జలపాతపు వోరులా నవ్వింది. నవ్వి నవ్వి అంది

సమయం మించిపోయింది' వావి వరుసలు అక్కల్లేదా నీకు?' నిశ్చలంగా మహానటుడి వేపు చూసింది రేపటి

వావి వరుసలా? మీరు ఆ విషయం గూర్చి ప్రస్తావిస్తున్నారా? అందులో నన్ను ప్రశ్నిస్తున్నారా? మా తల్లిని మీ కామాగ్నికి ఇంధనంగా చేసుకొని, అది చాలక నన్ను మీ దాహానికి నైవేద్యంగా, బలవంతంగా లోబడ్చుకొన్న నాడు, ఈ వావి వరుసల ఆలోచన అప్పుడు కలుగలేదా మీకు? కనీసం వయసు అంతరాల్సినా గుర్తుకు రాలేదా మీకు? మీరంటున్న ఈ వావి వరుసల్లో, స్పష్టి ధర్మాలు మిశ్రమైనా ప్రత్యేక మినహాయింపులు ఇచ్చాయా?" హేళనగా, ఎకసెక్యూంగా గుచ్చి గుచ్చి అడుగుతున్న రేపటిని చూసి కంపించి పోయాడు మహానటుడు ఆతని శరీరం మంచు గడ్డల మధ్య పెట్టినట్లు మొద్దుబార సాగించి, మనసులో అల్లుకుపోతున్న శూన్యం

'చూస్తూ నీ అంతు చూస్తూ' తేరుకొంటూ ఆని పడిపడిగా వెళ్ళిపోయాడు మహానటుడు అపామాపిగా అన్నట్లు తేలిగ్గా నవ్వుకొంది రేపటి

నాగర గర్భం నుండి మొలకెత్తింది చంద్రబింబం వెన్నెల వ్యాప్తి చెందింది అయినా మహానటుడి కళ్ళ ముందంతా కాటుక పూతలాటి కబిక్ పీకట తన వ్యక్తిత్వాన్ని, పెంచుకొన్న గొప్పతనాన్ని, పేరు ప్రఖ్యాతుల్ని ఏదో కన్పించని శక్తి మొదలంటా తుడిచి వేస్తున్నట్లు, దయనీయమైన స్థితి తనను జారవిడుస్తున్నట్లు కంపించి పోసాగాడు మహానటుడు తన కంటిచూపు తెరల కావల, గాలి గూటిలో, రూపం లేని రూపం నుండి చిమ్ముకొస్తున్న కఠోర సత్యాల నాదాలు పరస్పరం ఢి కొంటూ శిరస్సులు పగలకొట్టుకొంటున్న గత అనుభవాలు మూలుగుతూ ముక్కుతున్న విషాద, వికార స్పృతులు, మనసును ఎవరో ఆకురాయితో అరగ టిస్తున్నట్లు, హృదయాన్ని అర్థవేదనా గిటు రాయితో రాపాడుతున్నట్లు, వేడి కన్నీటితో తన శరీరాన్ని అంతిమ స్నానానికి సన్నద్ధం చేయిస్తున్నట్లు ఎవరో తవ్వకొంటూ బయటకొస్తున్న నిట్టూర్పుల క్రోధలు, పొగల పొగలి రగులుతున్న పరితాప అగ్నికణాలు మహానటుడు తల పట్టుకొన్నాడు, కలో, నిజమో తెలియని అస్తవ్యస్త స్థితిలో అల్లకల్లోలం కాసాగాడు

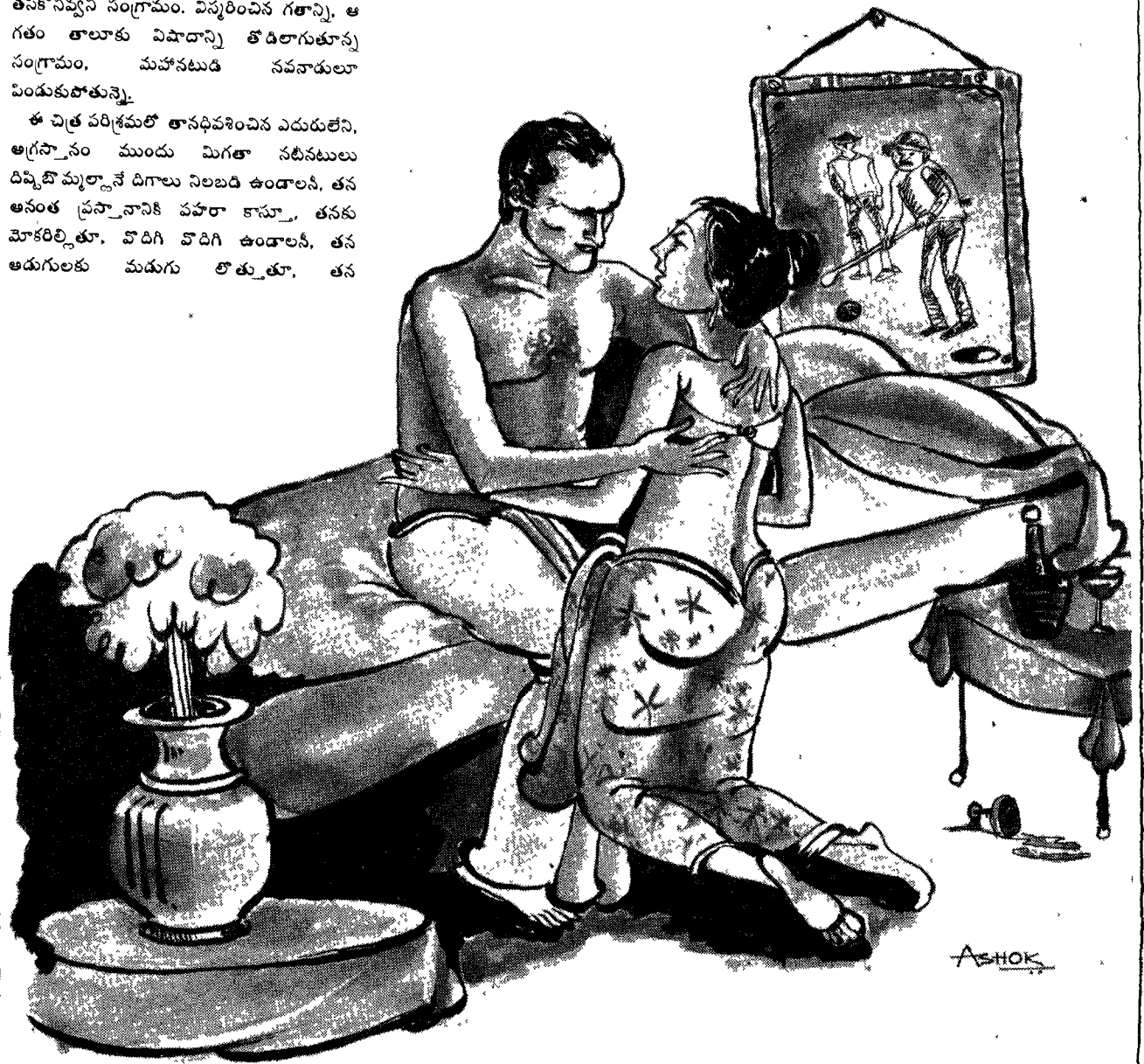
పైన మక్కులు ఫక్కుమన్నాయి, ఆకాశం అపహేళనగా, ఎత్తతంగా మెరుపు వారిని సంధించింది మహానటుడి అంతరంగంలో రంపపుకొత్త, విచ్చుకొంటున్న పులలలో విషాదంగా దర్శనమిస్తున్న తన గతం తాలూకు ఛాయలు పాపచింతనలేని, కట్టుబాట్ల పరిధి లేని తన అహంకార ప్రవర్తనకు ఎందరు అడుగుంటా ఆహుతైపోలేదు? మరెందరి వర్ణమాన నటనలుల మానసిక హత్యలకు, నిరాశా నిట్టూర్పులకు తాను లోపాయికారీగా కారణభూతుడు కాలేదు? వాళ్ళ

భవిష్యత్తుపై బలవంతంగా మేకులు నాటలేదు? ఇంకిపోయాయనుకొన్న ఆ జ్ఞాపకపు పొరల్నుండి మూగవోయిన వాళ్ళ చీకటి వైరాళ్య రొదల్నుండి, రోదనల్నుండి పునరుద్ధానం చెంది, తిరిగి అంకురిస్తూ, తన గుండెను పండి చేస్తున్న ఆ అర్తనాదాలు శాపనారూపాలు. ఓహో, ఎంత దారుణం? ఎంత అమానుషం? ఆ అర్తనాదాలే తన మనసును పేల్చి వేస్తున్నట్లు, పగతో, కక్షతో తన రక్తాన్నే గడ్డ కట్టిస్తున్నట్లు, అణగారినోతాయనుకొన్న ఆ ఆక్రందనలు, జప్పుడు విజృంభించి, ఏకటాటాహసంతో, ప్రచండ ఘోషల సెగల మధ్య తన్ను కట్టిపడి వేస్తున్నట్లు, విలవిల్లాడసాగాడు మహానటుడు అతని మనసులో మహాసంగ్రామం మరగిన మానవ రక్తం, గడ్డ కట్టిన కన్నీరు చైతన్యమై, ఏకమై చేస్తున్న దాక్షిణ్యరహిత సంగ్రామం. ఉపరి సైతం తీసికొనివ్వని సంగ్రామం. విస్మరించిన గతాన్ని, ఆ గతం తాలూకు విహదాన్ని తోడిరాగుతూన్న సంగ్రామం, మహానటుడి నవనాడులూ పిండుకుపోతున్న.

ఈ చిత్ర పరిశ్రమలో తానధివశించిన ఎదురులేని, అగ్రస్థానం ముందు మిగతా నటీనటులు దిష్టిబొమ్మలానే దిగాలు నిలబడి ఉండాలనీ, తన అనంత ప్రస్తానానికి పహరా కాస్తూ, తనకు మోకరిల్లితూ, వొదిగి వొదిగి ఉండాలనీ, తన అడుగులకు మడుగు లోతుతూ, తన

కమనస్సుల్లోనే కాలం వెళ్ళిపోతే ఒట్టి వాడెప్పుడైతే వానపాములాగా మిగిలిపోవాలనీ, ఒకటేమిటి? ఎంత అహంకారం తన కానాడు? ఎంత అమానుషం, ఎంత బంధబారినతనం తనలో ఆనాడు? పురుగును ఆకర్షించే దానికి అందంగా గూడువల్లే సాలెపురుగు గుర్తుకొచ్చి ఉలిక్కిపడ్డాడు మహానటుడు గతం అతని గుండెను పెళ్ళిగిస్తూ ఉంది ముద్ద కట్టుకుపోయిన ఆ గతం నుండి ఏవేవో ఏకార విన్యాసాలు, తన నిర్లజ్జ, నీతిబాహ్య ప్రవర్తన తాలూకు మెరుపులు, తన నేరంకుక్కట్ల పోకడ తాలూకు రేఖలు మహానటుడి మనోగతం ముందు ప్రతి సహనదీలోనూ ఆనాడు తనళ్ళన్నించెదేమిటి? అభినయ ప్రమాణాలు

కాపు, నవరసభావ విన్యాసాలు కాపు, మరేమిటి? అధరాలు, అవి జాలువారే మధువులు, మైమరపింపులు, ఆ మైమరింపుల కోసం తన ఉరుకులాటలు, వక్షజాలు, వాటి మనోహర కదలికలు, ఆ కదలికల్లో తన కోరికల్ని పండించుకోవాలనుకొంటూ తనలో రేగే ఆరాటాల పరవళ్ళు, తన మనసు రసకతతో కూరుకుపోయి, కాముకతతో నరసరం మధించుకుపోయి, మోహంలో, వ్యామోహంలో తన అణువణువు విసశత్యమై పోయినప్పుడు, నయానా, భయానా వాళ్ళను లొంగదీసుకొగలిగాడే గానీ, వాళ్ళ మనసును, ఆ మనసులోని అలజడిని, కంపించే కళ్ళలోని దీనతను తాను గ్రహించగలిగాడా? పెట్టులో 'చెల్లీ, చెల్లీ' అంటూ పిలుస్తూనే, మాటింగ్ పూర్తయిన తర్వాత, రాత్రికి

బాబ్బాయి! ఆడగలు "AVM జ్ఞాపకం"
లోనో అమ్మరి, మాకు అక్కడ బాటావుంది..

తనలో పలవరించే కొరికల విందుకు సిద్ధంగా ఉండమని ఆజ్ఞలు జారీ చేస్తున్నప్పుడు, ఆ యువతి కళ్ళలో అంతవరకు కనిపించే ముగ్ధత, ప్రవృత్తత మటుమాయమై, ఆస్థానంలో అల్లుకుపోయే అలబడి, అవేదన, చేతగానితనం, ఆందోళన తాను పట్టించుకొన్నాడా ఇన్నాళ్ళూ? తన కొరికను తిరస్కరించిన ఎందరు, నటీమణుల్ని, ఈ ఫిల్మ్ నుండి శాశ్వతంగా దూరమైపోయేట్లు చూడలేదు తాను? తనలో మానవతా స్పందన లేదు, కనీసం ఆ చాయ కూడా లేదు, సాంప్రదాయ చింతనా స్పర్శలు లేవు, వావిలరున పట్టించులు లేవు, ఎంత వికార మనస్తత్వం తనది? ఎంత దయాహిత ప్రవృత్తి తనది? ఎంత పతనావస్థ తనది? తను నీతి నియమాల్ని దెబ్బ తీసి, ఏడు నిలుపుల గొతిలో పాతి పెడితే, తిరిగి ఆ నీతి నియమాల్లో ధైర్యమై, పెళ్ళిగించుకుపోయి తనను దెబ్బ తీస్తున్నాయి ప్రస్తుతం, మహానటుడి శరీరం ఒక్కసారిగా జలదరించింది, జ్వాలలా దహించి వేస్తున్న అత్యుత్తమ, మృత్యు ప్రతినిధిలా అవ్వనిస్తున్న ఏదో కఠోర సత్యం తాలూకు బలీయ హస్తం, బ్రహ్మపట్టి పోయిన తన నీతిబాహ్య ప్రవర్తన, స్వార్థ సంకుచిత ప్రేరణల రణగోణల జయంకర ధ్వనులు పరిసరమంతా మహా నిద్రాపస్థలో, తన ఉక్కు పిడికిల్లో తనకు తానే దిగింది వేసిన అన్ని నైతిక ధర్మాలు, వెలికి పచ్చి లయకాల ప్రళయ గీతాలు పల్లిస్తున్నట్లు తన నాలుక పైన నెత్తుటి ముద్ర లేస్తూ మహా పెడుతున్నట్లు తన పైనే ధ్వజ మెత్తి స్వారి చేస్తున్నట్లు అనిపించి ప్రణికి పోసాగాడు నిలువెల్లా మహానటుడు ముఖం కందగడ్డలా మారింది, అంతరంగం అత్యాహుతికి వేదికలా ఉంది మనసు నిస్సహాయంగా, నిశ్శబ్దంగా రొదించసాగింది, మానవత్వాన్ని, మంచితనాన్ని తన నిరంకుశ, అహంకార, కర్మశత్రు దొరణితో అణచి

జీబురు పాద

పెట్టి ఉంచిన తన సంకుచిత ప్రవర్తన, తన మీదే తిరగబడుతూ ఉంది తన భవిష్యత్తుకే గాక, తన జీవితానికే భరత వాక్యం పలకబోతున్నట్లు, తన అధిపత్యాన్నే ముక్కలు చెక్కలు చేయబోతున్నట్లు, తన పాపకార్యాలకు పడికట్టు రాళ్ళు సిద్ధం చేసి ఉంచినట్లు, భావించి, అనంతమైన వ్యధా బరువు మోస్తున్న అపరాధిలా అణగారి పోయాడు మహానటుడు, ఇప్పడతని కళ్ళ ముందు పున్నాగ పూలపాస్తుల్లేవు, పర్చుకొన్న వెన్నెల జాలుల్లేవు పన్నీటి జల్లుల చిలుకరింతల్లేవు, అంతా చీకటి, వెలుగు జాడే లేని కట్టిక చీకటి నిట్టూర్పులు ఉధృతమై అతని చాతి ఎగిసి పడుతున్నది కనురెప్పలు జీవం లేనట్లు వాలిపోతున్నాయి, అతని మనసులో తెలియని ఏదో కొత, ఇరుకు, ఇబ్బంది, తీర్చరాని వెలితి, శరీరం పీల్చుకు పోతున్నట్లు, కణతలు నొక్కుకుపోతున్నట్లు, నరనరమూ శక్తి హస్తమై పోతున్నట్లు, ఈ జీవితమే ఓ శాపంగా మారిపోయినట్లు కృంగిపోసాగాడు మహానటుడు, భయం, ఆందోళన, జగుప్ప, దిగులు, నిరాశ అతణ్ణి కుళ్ళిగొట్టి కూల్చి వేయసాగాయి అతని మనోనేతల ముందు గతం చేస్తున్న వివేక వ్యాభ్యాసం ఆ రోజున మూడు దశాబ్దాల క్రితం తను తొలిసారిగా తండ్రి కాబోతున్నాడని తెల్సినప్పుడు, తన హృదయంలో పొంగిన పరవశత్వం, కళ్ళలో ప్రవహించిన కాంతి తరంగం, సృష్టిలో తన కవగతమైన పరమార్థం భార్య ముఖంలోని సిగ్గు దొంతరలు బుగ్గను పూసిన ముద్ద మందారాలు, కనకాబరాలు, పెదాలపై దాగుడుమూతలాడే పగడాల విన్యాసాలు, ఎన్నెన్ని అనుభూతులు మరెన్నెన్ని మధుర మురిపాలు తనలో, తను జన్మించిన ఆ కొడుకే

ఇప్పుడెందుకింతగా క్రోధ, వేదనల్లో తనను ముంచి వేస్తున్నాడు? గుండెల్లో కల్లోలాన్ని సృష్టిస్తున్నాడు? తన రక్తాన్ని పంచుకొని, తాను పెంచుకొచ్చిన ఇశ్వర్యంతో వైభవంతో వెలిగిపోతున్న తన కొడుకు ఈ నాడు ఎందుకింత విశ్వాస హీనంగా, గౌరవ రాహిత్యంగా ప్రవర్తిస్తున్నాడు? మురిపెంగా, అనురాగంగా చూసుకొంటూ వచ్చిన తన కొడుకే, ఎందుకు తన బ్రతుకును అపస్వరాలతో రసహీనం చేయబోతున్నాడు, వివాద నీడల వినాశాగ్నికి అహుతి కావాలని కోరుకొంటున్నాడు? ఇప్పుడు వీడి మొండితనం వల్ల, సిగ్గులేని ప్రవర్తన వల్ల ఈ ఫిల్మ్ లో తన స్థానమే కాదు, తన బ్రతుకే కొండెక్కి పోయేట్లుగా ఉంది. వాడి పట్ల తన భ్రాతులన్నీ ఏకా ఏకలై చీలికలు పెలికలై ఇంత విచలించి పగసన విశృంఖలత్వం ఇంత స్త్రీ వ్యామోహం వీడి కెట్లా అబ్బాయి? ఎవరు నేర్పారు? ఒకవేళ వారసత్వంగా తనను జూ సి మహానటుడి శరీరం జలదరించింది ఒక్కసారిగా నరనరాల్లో నిప్పు శిఖల భగభగలు

"నువ్వు రేపటిని కల్చుకోగూడదు, అది కల్పిస్తా కన్నెత్తి దాని వైపు చూడకూడదు." హంకరించాడు మహానటుడు

"అబ్బా పెస్తున్నారా దాడి" అధిక్షేపిస్తూ అడిగాడు కొడుకు

"అఖరిసారిగా హెచ్చరిస్తున్నాను"

అనుబంధాల్ని, సృష్టి ధర్మాల్ని మీ శాసనాల్లో నిరోధిస్తారా?"

"పటవ్, నీ బొడి బొధనలు నా కనవసరం నీ కోసం, ఉజ్వలమైన నీ భవిష్యత్తు కోసం రాత్రింబగళ్ళు స్పూడియోల్లో మగ్గి చచ్చాను తిన్నా తినకపోయినా, ఆ ఆలోచనే లేక తరతరాల మీ సుఖ సంతుష్టల కోసం కూడబెట్టాను, అలుపు, ఆటవిడుపు లేక అహర్నిశలూ శ్రమించాను ఎందు కొరకురా? ఎవరి కొరకురా? నాలాగా గానుగెమ్మలా నీవు బ్రతక్కుడదని, అర్థమైందా?"

నిరసనగా నవ్వాడు కొడుకు తలెత్తి తండ్రి వంక ధిమాగా చూస్తూ అన్నాడు.

"మీరు ఎన్ని తంటాలుపడ్డా, నా మనస్సాక్షికి విరుద్ధంగా పోలేను"

"అంటే"

'ఇచ్చిన మాట ప్రకారం రేపటిని పెండ్లి చేసుకుతిన్నాను

మహానటుడి ముందు మట్టిభూకంపం, అకాశం తన మీదకి వెరిగిపోతున్నట్లు, తన గుండెనెవరో నివ్వల కొలిమిలో పెడుతున్నట్లు, మనసునెవరో రంపపు కోత కొస్తున్నట్లు అతని అహ్ని, అదృష్టాన్ని అవలికి గొట్టిన, ఎండిపోయిన అత్యయత తాలూకు అర్తనాదాల తాలూకు స్పృకుల ఛాయలు ముఖాన్ని మ్లానం చేస్తుంటే, తన జీవితం చిద్రువలు చిద్రువల్ని, ఛిన్నాభిన్నమైనట్లు అనిపించి, రెక్కలు తెగిన వక్షిలా క్షణకాలం అల్లాడి పోయాడు మహానటుడు

క్రమంగా అతని గుండె ఆగ్రహంతో, అసంతృప్తితో గుప్పుమంది. నిర్భయం, నిట్టూర్పులు మాటుమాయమై మనసులో అసహనం, ఆవేశం చోటు చేసుకున్నాయి. మహానటుడు శివమెత్తి శివతాండవం చేస్తున్నట్లు, ఉగ్రరూపంలో ఒక్క అంగలో కొడుకు ముందుకు దూకాడు కొడుకు రెండు చెంపలమీద ఎడాపెడా అలుపొచ్చేంత దాకా వాయించాడు.

'చర్చం వొలిచేస్తా వెధవా ఈసారి రేపటిని కల్చుకుంటే, నా కడుపున పుట్టి నా కడుపుకే చిచ్చు పెడతావా రాస్కాల్ అది బరితెగించింది నీతి నియమాల్ని విడిచివేసింది అటువంటి దాని వల్లే పడతావా? మళ్ళీ మీరు కల్చుకున్నట్లు నాకు తెలిస్తే ఇద్దరినీ సజీవంగా పాత్రేస్తాను, జాగ్రత్త' అవేశంతో హెచ్చించాడు మహానటుడు.

ఈ పాత్రునిగామానికి మొదట్లో విస్తుపోయాడు కొడుకు తర్వాత తేరుకొని నిరసనగా తండ్రి వైపు చూశాడు.

"కన్నకొడుకు మనసారా కోరుకోనే స్త్రీతో వివాహ విషయంలో కూడా అంక్షలు పెట్టి అడ్డగించే తండ్రిలోని రాక్షసత్వం, క్రూరత్వం, ఎంతటిదో తెలిసొచ్చింది.

తిరస్కారంగా తండ్రి వైపు చూసి వదివడిగా వెళ్ళిపోయాడు కొడుకు.

మహానటుడు క్షణకాలం కొయ్యబారిపోయాడు అతని గుండె తొడిగకొట్టి పూరే చెలమలా, నిరంతర క్రోధకు నిలయంలా అయింది దీవితంలో మొదటిసారిగా అతని కన్నుల్లో కన్నీటి సుడులు నాసికా రంధ్రాలల్నుండి వెచ్చని అవిరులు మనసులో అగాధ సాగర కెరటాల అనంత ఘోష మహానటుడి చుట్టూ అల్లుకుపోతున్న భయంకర శూన్యం భిన్నమైన దీవితంలో ఇప్పుడు మిగిలింది పూర్వరాని వెలితి ఆ వెలితి నుండి నిరంతరం పొంగుకొచ్చే అశాంతి, ఆవేదన తన బ్రతుకు ఎందుకింతగా బోర్లావడిందో, వర్తమానం తనపట్ల ఎందుకింతగా దయరాహిత్యంగా ఉందో వెలుగునిచ్చే ద్వారాలన్నీ ఎందుకు మూసుకుపోయి, తన భవిష్యత్తు పీకటి చిచ్చుకు ఎర్రైపోతూ ఉందో, దీవన మృత్యు తీరాల మధ్య గజిబిజిగా, నిస్త్రాణగా, అనాసక్తిగా, తనను చరమసంధ్యకు చేరువజేస్తున్న ఈ అపశృతులకు, సుడిగాడ్పులకు, విహ్వల రైన్యానికి మూలకారణం ఏమిట? లయబద్ధం పూర్తిగా అదుపు తప్పిన ఈ దీవన స్థితికి తనకు తానే కారకుడా? రక్తి వెర్కుల, ఆకర్షణ వెకర్షణల అటుపొటుల్ని తనంతటతానే అహ్వనించు కొన్నాడా? నియమాల్ని, విధి నిషేధాల్ని, స్వయంతంగా విసర్జించివేసినందుకేనా తనకి దారుణ స్థితి ఈనాడు? పరిష్కార శూన్యమైన సమస్యల సారిగూళ్ళ పంటి ఆలోచనలు మహానటుడ్ని ఓటమి వైపుకు తాడుకు పోతున్నాయి నివృత్తి లేని మనోవిశ్లేషణతో శృంగభంగానికి గురిచేస్తున్నాయి. మహానటుడి అంతర్మగతును భయానకం చేస్తున్నాయి.

ఇప్పుడు రేపటి మనసులో కొచ్చిన కొడ్డి, మహానటుడి మనసులో కంపరం, నిలుపునా చీల్చివేయాలన్నంత అవేశం.

అనాడు నగ్నంగా ఉన్న నీలాకాశం, మురుస్తున్న నక్షత్రాలు, పరవశంతో ప్రవహిస్తున్న మల్లెల గంధం, వెండి వలువలు ధరించిన భూమి, సృష్టి వెన్నెలకు వాకిళ్ళు తీసిన ఆ సమయంలోనే తొలిసారిగా తనకుదాసోహమైంది. రేపటి. ఒకరి ఒడిలో ఒకరు అన్నంతగా ప్రచారమైంది తమ అనుబంధం తమ బంధం అన్ని అడ్డు తెరలూ తొలగించుకొంది. అడ్డగించాలనుకొన్న రేపటి తల్లి అనాధగా మిగిలి, ఆ తర్వాత తమ దయా దాక్షిణ్యాల మీదనే బ్రతుకును నెట్టుకురాసాగింది ఒకానొకప్పుడైనా రేపటిని హెచ్చరిస్తూనే రాసాగింది తల్లి.

"రేపటి నన్నూ ఇట్లానే మొదట్లో ఏవేవో ఆశలతో, బులిబుచ్చకాలతో, అమృతపు జల్లు వంటి మాటల్ని వశపర్చుకున్నాడు నా చుట్టూ మమతల పందిళ్ళు వేశాడు. ఆ తర్వాత, తన తపన

కోర్కెలు తీర్చుకొన్నాక, అతి క్రూరంగా, తనకు కన్పించనంత దూరంగా నెట్టివేశాడు ఎందుకైనా మంచిది నీ జాగ్రత్తలో నువ్వు ఉండటం మంచిది" తల్లి మాటలు విన్న రేపటి మందహాసం చేసింది.

అమ్మ కాలం మారింది ఎవర్ని, ఎప్పుడు ఎట్లా బిగించాలో నాకు తెల్సు" చేసింది లేక, చేపలేక మౌనం దాల్చింది తల్లి.

ఒకానొక రాత్రి, మహానటుడు తన సర్వస్వాన్నీ ఆరాటంతో అక్రమిస్తున్న తరుణంలో

"ఈ వయసులో మిగిల్చి కోరికలా?" గునిసినట్లుగా అడిగింది రేపటి.

ఇది నా శక్తి కాదు, దాన్ని కప్పించిన నీ అందం కళ్ళు చెదరగొట్టే నీ వంటిసాంపులు నాది అనుభవం, నీది అనుభావం ఇద్దరినీ కలిపి ఈ అనుభూతి నీలాటి కుర్రదాన్ని రసికతలో శిఖరం ఎక్కించడానికి నాలాటి వాడే అవసరమన్న విషయం మర్చిపోకు" ఆ తన్వయత్వంలోనే నవ్వింది రేపటి వెండిని పెండి చేసి ఉదినట్లు వెన్నెల ధారై కురిసినట్లు.

ఆదా చెయింపి రు.11లు

పాశ్చాత్యభారతి తెల్లించుకోండి!

ఆఫ్ సెక్స్ ముద్రణతో భారతి మాస పత్రిక...

'భారతి' మాసపత్రిక యిప్పుడు అనేక మార్పులతో కొత్త ఆకర్షణలతో వెలువడుతోంది సాహిత్య కవిత్వంతో పాటు భారతిలో యెక్కువ మంది పాఠకులు కోరే విధంగా కథలు, సీరియల్స్ అధిక సంఖ్యలోనే యిప్పుడు చోటు చేసుకుంటున్నవి. ఈ మార్పును మీరు గమనించే వుంటారని ఆశిస్తున్నాము.

భారతి సంవత్సర చందా (పోస్టు ద్వారా రు 51/-లు) ఒకేసారి చెల్లించే వారికి రు 11/-ల 'ముద్రా' వుంటుంది

అంటే మీరు కేవలం రు 40/-లు చెల్లిస్తే ప్రతినెలా భారతి పోస్టు ద్వారా మీ ఇంటికే అందుతుంది

ఈ అవకాశమును మా పాఠకులు, సాహిత్యాభిమానులు విరివిగా వుపయోగించుకొనగలరు

చందా పైకమును ఆంధ్రపత్రిక, గాంధీనగరం, విజయవాడ-38 మనియార్డరు లేదా డిమాండు డ్రాఫ్టు ద్వారా పంపుతూ ఈ దిగువ కూపను జతపర్చుకోరుతాము

అయ్యా,

నేను 'భారతి' మాసపత్రికకు చందాదారునిగా చేరదలుచుకున్నాను చందా పైకము రు 40/- డి.డి./ఎం ఒ ద్వారా పంపుతున్నాను

పేరు _____

ఇంటి నెం _____

ఉరు _____

చందాదారుని సంతకం

భవేమన పద్ధాలు

భూజనం ఎంత పూరికే వస్తే మాత్రం కోబ్బరి
త్రయమ సాట్ల తింటారో? - నాకోబో భయంగా
పూరి డెస్టర్ గాటా!!

పులియదెట్టి దన్న భూలో కమ్మగరాజు
కలియదెట్టి దన్న గానరారు
పులియు కలియుకన్న భువి నాకలియే హెచ్చు
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ

రేపటిలో ఆయస్కాంత చూపులేకాదు. ఆలోచనలూ ఉన్నాయి. అభిలాషలున్నాయి. "ఏమిటి జీవితం?" అని విలపించిన రాత్రులు లేకపోలేదు రేపటికి. అయినా ఆ విలాపాలకు, విషాద అనుభవాలకు అస్సర దొరకదనీ, ఈ ఫిల్ములో తారావధం అందుకోనేంత వరకూ తానొక ధర్మసత్రంలా మనుగడ సాగించక తప్పదనీ అమె గ్రహించగలిగింది. అవతలవాడు అడిగినవన్నీ ఇవ్వాలి. మరోమారు అడగ్మి. ముందే కన్పించి మరి ఇవ్వాలి. ఇవ్వకుంటే తన తల్లి అనుభవంలా, తన మనుగడ ఈ ఫిల్ములో అర్థంతరంగానే ముగిసిపోతుంది. ఇప్పుడు మహానటుడి విషయంలో మరిను. నాటకం స్థానంలో ఉన్న అతని కోరికను తిరస్కరిస్తే, ఈ ఫిల్మ్ లో తన స్థానానికి తానే తిలోదకాలు ఇచ్చుకోవటమే అన్న సత్యం అమెను కిలుబొమ్మగా మార్చింది. తన తల్లిని ఒక మహానటని చేస్తానంటూ అకట్టుకున్న ఈ మహానటుడే, అదే పథకంతో, అదే వ్యూహంతో తననీ

జీబురు పాద

లోంగడిసుకున్నాడు. వావివరుసలు లేని ఈ బంధాలు అడిలో ఎంతో క్రోధ కలిగించేవి రేపటికి. నీతి, నియమాలు తమ, మార్గదర్శక దీపాలను తమకుతామే అర్పివేసుకొన్నట్లుగా అన్పించి ఆవేదన చెందేది. ఇంత పతనం జరుగుతున్నా, ఈ సృష్టి మైనంలా మారి, ఎందుకు కాలిపోదోనన్న అశ్రురంగం రేపటిని నీడలా అవరించి ఉండేది. కోరినవన్నీ అందుకై ఈ ఫిల్ములో కుడి ఎడమల మినహా, ఒక్క నిజాయితీ మినహా, నిరులు రాకులుగా పేర్చుకోవచ్చు.

అంతరంగ స్వచ్ఛతను తప్ప, ఆ నిజాయితీ, స్వచ్ఛతలే తనలో రేపుతున్న కల్లోలం రేపటి గ్రహించగల్గుతున్నది. తనను బిగించి పట్టుకున్న కిరీకాక్ష పిడికిలి నుండి తప్పుకురావాలని తపించిపోతూ వుంది. వేలాదిమందిని వెత్రెత్తించే తన అందం, అభినయం, వయ్యారాల మాటల తన

ముసుగు కాలక్షేపం, నీతిబాహ్యమైన మురికి జీవితం అమెకు వినుగు కల్గిస్తున్నది. ప్రస్తుతం, ఈ మనస్తత్వం తనలాంటి దానికి మింగుడుపడదు. ఈ వంచనను, సాంప్రదాయ రాహిత్య విచ్ఛలనానికి జీవితాన్ని తాను భరించలేదు. భరించినా కాంతిగా బ్రతకలేదు. నిరంతరం తాను చేసిన ఘోరాన్ని, ఆ ఘోరం రాల్చే నిప్పు కఠికల్చి, క్షణం క్షణం చల్లార్చుకొంటూ, అడుగుడుగులో నాటబడ్డ కత్తుల్ని దాటుకుంటూ, తనను తాను సముదాయించుకొంటూ, మనుగడ సాగించడం దుర్భరం. రేపటి మనసులో పోరు. అవరించుకొన్న భ్రష్ట జీవితం తాలూకు అంధకరాన్ని చీల్చుకుని, అనంతమైన స్వచ్ఛమైన వెలుగులోకి రావాలన్న ఆరాటం ... ఇది చాలదన్నట్లుగా మహానటుడి వంశోద్ధారకుడు తనమీద విచ్చి వ్యామోహంతో, అదుపులేని ఆరాటంతో తనను వెన్నంటి తిరగటం, తన ప్రేమకై పొందుకై ప్రాధేయపడటం రేపటిలో విచిత్రమైన అలజడిని కల్పించింది. మొదట్లో, మహానటుడు తనకూ, తన తల్లికి చేసిన అపచారానికి ప్రతీకారంగా, అతని కొడుకుకు తనపై నిర్బంధ ఆరాధనా భావాన్ని, వ్యామోహాన్ని పెరగనిచ్చి, తద్వారా ఆ మహానటుడికి బుద్ధి చెప్పాలనుకున్నది నిజమే అయినా, ఆ ప్రతిక్రియ అచరణలో సామాజికపరంగా, నైతికపరంగా వావివరుసల దృష్ట్యా తానెంత అధోగతిపాలయ్యేది అవగాహనకొచ్చేకొద్దీ నిలువెల్లా కంపించిపోసాగింది రేపటి. తండ్రిలో ఉన్న అహం, స్వార్థం, వెర్రి కామాద్రేకం కొడుకులో లేవని పసిగట్టగలిగినా ఈ అనుబంధానికి, నియమ రాహిత్యమైన ఈ వివాహానికి అమె మనస్సు ఎదురు తిరుగుతూ ఉంది ప్రస్తుతం. ఆయన కొడుకును వివాహమాడి, మహానటుణ్ణి సాధించటం మటుంచి, క్షణక్షణం తాననుభవించే క్రోధ, నీతిని, సాంప్రదాయాల్ని, కట్టుబాట్లను, వావివరుసల్ని తూనా బొడ్డుంచాలుగా తృణీకరించి, తానందుకోబోయే అస్తవ్యస్త జీవితాన్ని, ఆ జీవితం తనకేర్పరిచే పాలరాతి సమాధిని తల్చుకొనికంపించిపోసాగింది రేపటి. ముందు తరాల భవిష్యత్తు కోసమైనా ఈ వివాహానికి తాను తలొగ్గరాదు. తమ ఇరువురి మనసులు, మమతలు ఏకొణ్ణుఖమైన భారతీయ సాంప్రదాయ విరుద్ధమైన ఈ వివాహానికి అమె మనస్సు అంగీకరించలేదు. కలవరపడసాగింది. మహానటుడికి ఆమె రాసిన లేఖ "నటభామకుమారి నమస్కారాలు మీ ఆజ్ఞను, అధిక్షేపాన్ని నేను లెక్కచేయుటలేదు. కాని మహా స్వతంత్ర భారతీయ సంస్కృతిని కాపాడాలని ఈ నీ సేవ ప్రపంచాన్ని వదిలి అడ్డా తములోనికి వెళ్ళిపోదల్చుకున్నాను. అంధకారంలో బ్రతకదల్చుకున్నాను. ఈ అంధకార జీవితంలోకి మీ కుమారున్ని ప్రవేశించకుండా ప్రయత్నము చేసుకొండి. ఇవే నా తుది నమస్కారాల్లో తిరస్కారాల్లో మీరే అర్థం చేసుకొండి. -రేపటి".

జీవం ఉట్టిపడేలా చేసే లిరిల్ తాజాదనం.

లిరిల్. ఇప్పుడు హాయిని గొల్పే,
నిలిచి విరిగే కొత్త పరిమళంతో. చురుకుదనంతో,
పులకరింపజేస్తూ, మరింత ఉత్సాహాన్నిస్తూ....
రండి, లిరిల్ తాజాదనపు ప్రత్యేక అనుభూతిని అందుకోండి.
లిరిల్. నిమ్మకాయల తాజాదనపు ఉత్సాహంతో.

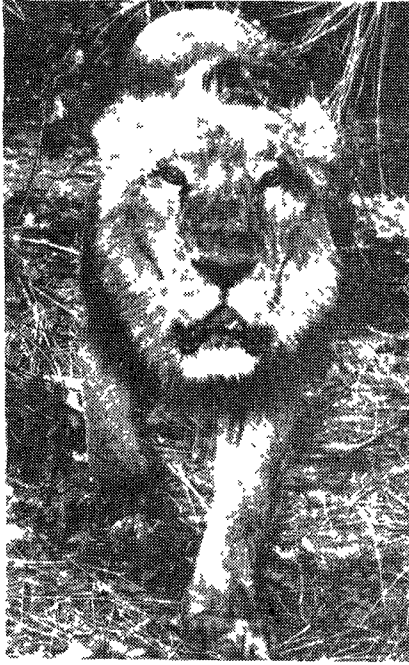
లిరిల్
తాజాదనపు నల్లు

ఇది తాజాదనపు సరికొత్త అనుభూతి!

LIRILAS LR-46 2721 TL

హిందూస్థాన్ లీవర్ వారి విశిష్ట ఉత్పత్తి.

శౌర్యానికి మారు పేరు మృగరాజు

ఒకప్పుడు వినోదంకోసం, గొప్పతనంకోసం పూర్వపు రాజులు పులులను, సింహాలను, అడవి జంతువులను వేటాడేవారు కానీ, ఈనాడు మానవుని స్వార్థానికి అడవి జంతువులు బలైపోతున్నాయి. మన రాష్ట్రంలో నేకాదు, దేశంలోని అనేక అడవులలో అడవి దున్నులు, దుప్పలులాంటి వన్యజీవుల వేటసాగుతోంది.

గత కొన్ని దశాబ్దాల క్రితం పరకు మనదేశంలోని అడవులలో స్వేచ్ఛగా సంచరించిన మచ్చల జింకలు, లేళ్లు ఇటీవల అరుదుగా మాత్రమే కనబడుతున్నాయి. అందమైన వీటి చర్మాలకోసం ఇవి వేటాడబడినాయి. మనరాష్ట్రంలోని అడవులలో ఈ జింకలు మచ్చుకైనా కనబడటంలేదు.

వాణిజ్య రంగంలో దంతపు వస్తువుల గిరాకీని బట్టి విలువైన దంతాల కొరకు ఏనుగులు వేటకు గురికావడంవలన, ఏనుగులకు అలవాటైన ఒకనాటి రాయలసిమ అడవుల్లో ఈ రోజు ఏనుగులజాడ కూడా లేకుండా పోయింది.

ఓ శతాబ్దం క్రితం ఉత్తరాది అంతటా మందల మందలుగా విహరించిన ఖడ్గమ్మగాలు, వాటి కొమ్మలతో సాము చేసుకోవడానికి (ఒక కిలో ఖడ్గమ్మగం కొమ్ములు ఎనభైవేల రూపాయలు

విహంగావలోకనం

విశ్వంఖిలంగా సాగే వేటకు బుర్రెసాగీతున్న వన్యపక్షిణులు

ప్రకృతి ముద్దుబిడ్డలు ఈ కన్నెలేళ్లు

ఖరీదు ఉంటాయి) మానవుడు స్వార్థంతో విచక్షణారహితంగా వీటిని వేటాడి చంపడం వలన, ఈనాడు అస్సాంలో ఉన్న ఖడ్గమ్మగ రక్షిత ప్రాంతాల్లో వీటిని రక్షించుకోవలసిన అవశ్యకత ఏర్పడింది. ఒరిస్సాలోని "శిమిలిపాల్ వన్య సంరక్షణ కేంద్రం" (మయూర్ భంజ్ జిల్లాలోని అభయారణ్యాలు)లో కూడా ప్రతి ఏటా ఆచారంగా 'అఖండ షికార్' అనే జంతుమారణకాండ జరగడం శోచనీయం. ఒకప్పుడు మధ్యభారత దేశమంతా యదేచ్ఛగా సంచరించిన సింహాలకి, ఈనాడు గుజరాత్ లోని గిర్ అభయారణ్యాలే శరణ్యమై అక్కడే ఓపనం కొనసాగిస్తున్నాయి.

1930 నాటికి మనదేశంలో 40,000 పెద్ద పులులు ఉండేవి. అత్యంత విలువైన ఈ పులుల చర్మం కోసం (9 అడుగులున్న పెద్దపులి చర్మం ముమారు 12,000 రూపాయల ధర పలుకుతోంది) ఆ తర్వాత కొన్ని దశాబ్దాల కాలంపాటు సాయుధులైన వేటగాళ్ల ఘోరమైన మారణకాండకు బలైపోయిన ఈ పులుల సంఖ్య బాగా క్షీణించిపోయింది. 1972 నాటికి దేశం

మొత్తం మీద 1,827 పులులున్నాయంటే వీటి సంఖ్య ఎంతగా క్షీణించి పోయిందో మనం ఊహించుకోవచ్చు! 1972లో "ప్రాజెక్ట్ టైగర్" పథకం క్రింద ఈ పెద్ద పులుల వేటను నిషేధించారు. 1979 నాటికి దేశవ్యాప్తంగా ఈ పులుల సంఖ్య 2,500 మాత్రమే ఉందని అంచనా వేశారు. "ప్రాజెక్ట్ టైగర్" పథకం క్రింద వీటిని పరిరక్షిస్తున్న ప్రపంచ వన్యమృగ పరిరక్షణ సంస్థకృషి ప్రశంసనీయం. ఈ కృషి ఫలితంగానే మనదేశంలో పులుల సంఖ్య ఇటీవల కాలంలో పెరిగింది. ప్రస్తుతం దేశం మొత్తం మీద వీటిసంఖ్య మూడువేలు వరకు ఉంది.

చిరుతపులి చర్యం ఖరీదు 5,000 రూపాయలు ఉండటంవలన, అందమైన వీటి చర్యం కోసం విదేశీయులు ఎక్కువగా మోజు పడటంవలన (వీటి చర్యలను స్త్రీలు ధరించే కోట్లుగా తయారు చేసేవారు) విస్తృతంగా ఇవి వేటాడబడినాయి. తత్ఫలితంగా మనదేశంలో చిరుతపులులు పూర్తిగా అదృశ్యమైపోయినాయి. ఈ వేట పుణ్యమా అని అత్యంత ఆకర్షణీయమైన మచ్చల చర్యంగల "స్పా లియోపార్డ్" అనే చిరుతపులి పూర్తిగా అంతరించిపోతే; "కస్తూరి మృగాలు" (ఒక జాతి జింకలు) కనుమరుగై పోతున్నాయి.

మొసళ్ళ చర్యానికి; కొండచిలువల, పాముల చర్యానికి కూడా మంచి గిరాకీ ఉండటంవలనే వీటి చర్యల అక్రమ వ్యాపారం కొనసాగుతోంది.

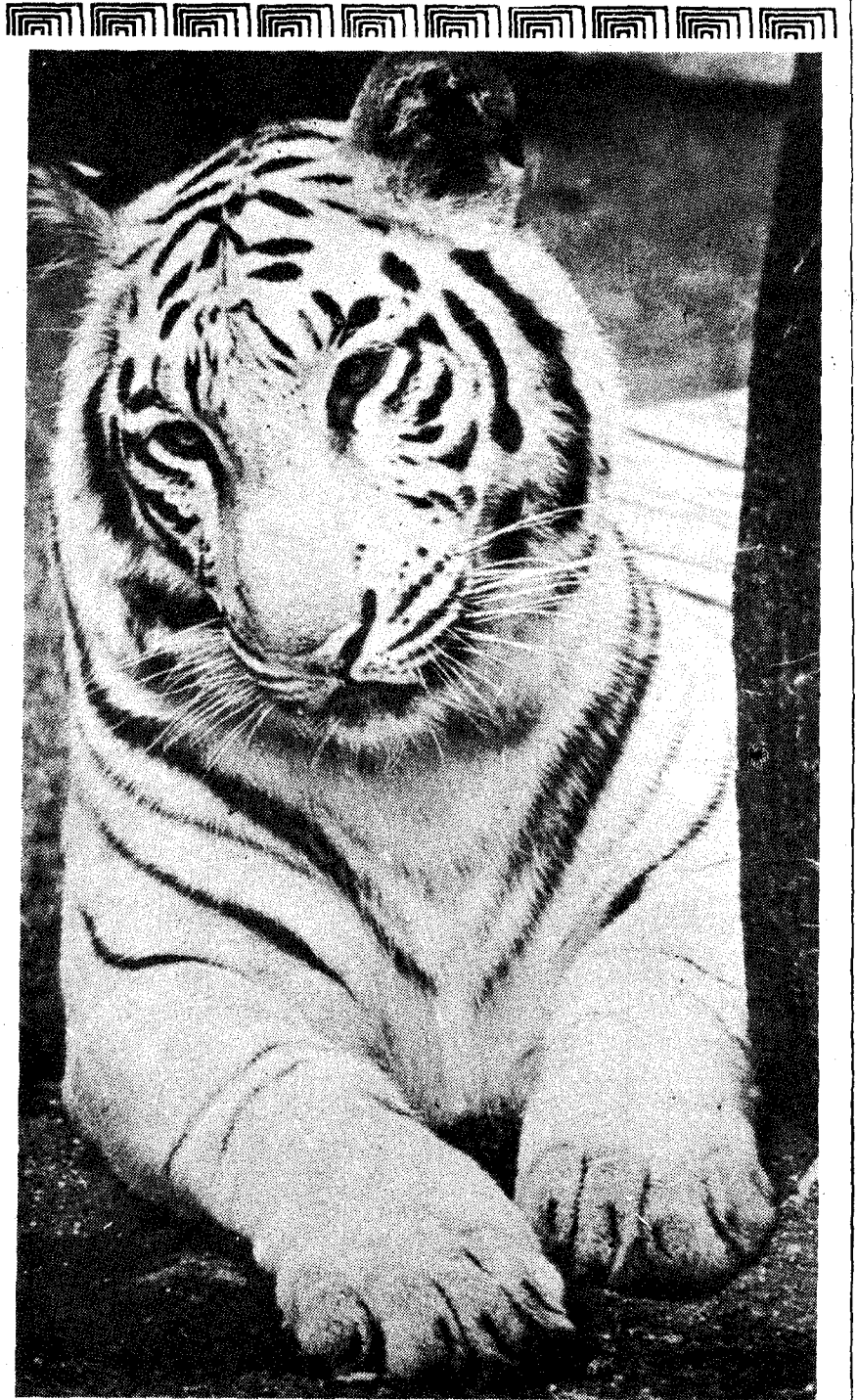
ఇక పక్షుల్లో ఎన్నో జాతుల నీటిపక్షులు బాతులు; కొంగలు; కోయజాతి; గిరిజన జాతి ప్రజల దారుణమైన వేటకు బలైపోతున్నాయి. కృష్ణా, గోదావరి లోయ ప్రాంతాల్లో విస్తారంగా ఉన్న 'బట్టమేక పక్షులు' నిర్దాక్షిణ్యంగా వేటాడి చంపబడ్డాయనదానికి - తార్కాణం- ఈ పక్షులు దాదాపుగా అంతరించిపోవడమే! కొల్లేరు సరస్సు;

నేల్వూరు జిల్లాల్లోని పులికాట్ సరస్సులాంటి ప్రాంతాలను పక్షుల సంరక్షణ కేంద్రాలుగా ప్రకటించినా, ఈ సరస్సులకు వలస వచ్చే పక్షుల వేట నిరాటంకంగా కొనసాగుతూనే ఉంది. కొల్లేటి కొంగలకు; రకరకాల నీటి పక్షులకు, నీటి బాతులకు నిలయమైన కొల్లేరు సరస్సులో ఇటీవల ఈ పక్షులు చాలా తక్కువగా మాత్రమే కనబడుతున్నాయి.

దేశవ్యాప్తంగా 61 రకాల క్షీరదాలు (పాలిచ్చే జంతువులు) 38 రకాల పక్షులు అంతరించిపోయే స్థితిలో ఉన్నాయంటే నిరంతరం కొనసాగే ఈ వేట పర్యవసానమే నన్నది నగ్న సత్యం.

1972 నాటి వన్య మృగ సంరక్షణ చట్టం వన్యప్రాణుల వేటను ఆరికట్టడంలో సఫలీకృతం కాలేకపోయిన దనడం సమంజసమే అనిపిస్తుంది. ఒక ప్రక్క ప్రతి సంవత్సరం వన్యప్రాణి సంరక్షణా సన్నాహాలు జరుపుకోంటున్నా; మరో ప్రక్క వేట కోలాహలాలు కొనసాగుతూనే ఉన్నాయి.

కాస్త విజ్ఞానం ఎంతగా పురోగమించినా, అంతరించిపోయిన జంతు జాతిని సృష్టించలేమన్న

పౌరుషానికి ప్రతీక, పెద్దపులి

సత్యాన్ని ఎవరూ కారనలేదు. వన్యప్రాణుల వేట ఇలా నిరంతరం కొనసాగితే భావితరాలవారు కనీసం ఇప్పుడున్న వన్యప్రాణుల్ని చూసే అదృష్టానికి నోచుకోరేమో!

మానవుడు స్వార్థాన్ని పదిలి అరణ్యాలకు వన్నె

తెచ్చే ఈ ప్రాణుల్ని సరక్షించుకొంటే, ఎన్నో రకాల వన్య జీవుల్ని కాపాడుకోవచ్చునడంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు.

వ్యాసం, ఘోటోలు: జి.రత్నకుమార్

“పెళ్ళిళ్ళాయ - పెళ్ళిళ్ళు”లో ప్రకాష్, ప్రాజ్ఞా

మొదటి షెడ్యూల్ పూర్తయిన

“ఇదే నా న్యాయం”

“అక్టోబర్ 23 నుంచి 31 వరకు ఫస్ట్ షెడ్యూల్ పూర్తి చేశారు.” అన్నారు డైరెక్టర్ ఎం. నందకుమార్. ఈయన ఇంతకు మునుపు ఆదుర్తి సుబ్బారావు, తాతినేని రామారావు, ఎస్. డి. రాల్ వంటి

ప్రముఖుల వద్ద సహాయ సహకార దర్శకుడుగా అనుభవం గడించారు. ఈయన తొలిసారిగా దర్శకత్వం వహిస్తున్న కనిష్ట క్రియేషన్ “ఇదే నా న్యాయం” చిత్రానికి మల్లాది వెంకట కృష్ణమూర్తి, ఎరవిత్త “ధర్మయుద్ధం” ఆధారం. భానుచందర్, రజనీ, జగ్గయ్య, గొల్లపూడి మారుతీరావు, నూతన్ ప్రసాద్, వేలు, రాళ్ళపల్లి, చలపతిరావు ప్రభుత్వ నటవర్గం. సత్యానంద్ మాటలు, వేటూరి పాటలు రాశారు. చక్రవర్తి సంగీతం, డి. ప్రసాద్ బాబు ఛాయ, సాయికుమార్ శిల్పం. విశ్వం సహ దర్శకత్వం, కృష్ణన్యాయ - బాలు కూర్పు, సుధాకరరెడ్డి సహకార దర్శకత్వంతో మాంబి జెనర్టి, టి. వి. ఎస్. రెడ్డి, ఎం. ప్రదీప్ కుమార్ నిర్మాతలు. తదుపరి షెడ్యూల్స్ నవంబర్ 11 నుంచి 25, డిసెంబర్ 10 నుంచి నెలొఖరు వరకు.

కమలహాసన్, రాధికలతో

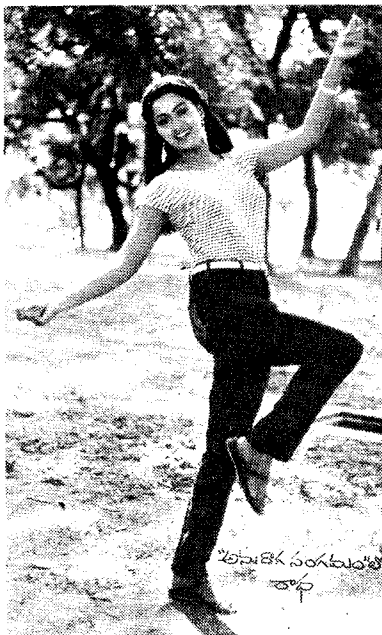
ఏడిద నాగేశ్వరరావు.

కె. విశ్వనాథ్ ల సృష్టి

“స్వాతి ముత్యం”

“స్వధర్మకార్యనిర్వహణ అతి పవిత్రమైనది. దాని పట్ల భక్తి శ్రద్ధలు కలిగి, వికాగ్రతతో, చిత్తశుద్ధితో భృషి చేయడం కూడా ఆరాధన. దీనికి సత్ప్రతిఫలం ఉండి తీరుతుంది.” ఇది కళా తపస్వి కె. విశ్వనాథ్ మతం. “ఇరవై ఏళ్ళి శ్రీతం నా మన్మథులలో మెదిలిన సంఘటనలు క్రమంగా ఈ చిత్రరూపాన్ని దాలుస్తున్నాయి. ఇందులో కమలహాసన్ ధరించే

శివయ్య పాత్ర- పసిపాప మనస్తత్వం గల జ్ఞాని. బతకడానికి ఎంతో తెలివి తేటలు ఉండి, మతలబులు చేయడం కన్నా ఎమి లేకుండా బతికే నిస్వార్థుడివి. రాధిక మధ్య తరగతి కుటుంబానికి చెందిన యువతి. బిడ్డ కలిగాక భర్తను పోగొట్టుకుని, అన్నగారి పంచన చేరి, వదిలగారి సూటి పోటి మాటలకు ఎంతో వ్యధ చెందుతుంది. ఇలా వైవిధ్యం గల పాత్రలన్నీ ఉన్నాయి ఈ చిత్రంలో. శ్రాద్ధాసరగారి అబ్బాయి సైరామ్, దీప సరసన రజకుడుగా ఓ చక్కని పాత్రను నిర్వహించాడు. ఈ జంటతో పాటు కాళి మల్లికార్జునరావు కలిసి శివయ్యకు తోడు నీడగా ఉంటూ, అతన్ని కంటికి రెప్పలా చూసుకుంటూ ఉంటారు. నా డైరెక్షన్ లో ఇది రాధిక నటించున్న తొలి చిత్రమైతే, కమలహాసన్ సరసన నాయికగా ఆమె నటించున్న తొలి చిత్రం కూడా ఇదే.” అన్నారు పూర్వోదయ మూవీ క్రియేషన్స్ “స్వాతి ముత్యం” చిత్రానికి కథ, స్క్రీన్ ప్లే, దర్శకత్వ బాధ్యతలు వహించే కె. విశ్వనాథ్. ఇంకా శరత్ బాబు, జి. వి. సోమయాజులు, మేజర్ సుందరరాజన్, వీరభద్రరావు, పై. విజయ, అనిత, కుమారి వరలక్ష్మి ఇతర భూమికలు ధరించారు. ఇళయరాజా స్వరకల్పనలో ఆశ్రయ, సి. నారాయణ రెడ్డితో పాటు కె. విశ్వనాథ్ తొలిసారిగా ఒక జానపద గీతాన్ని రాయడం విశేషకర్తవ్యం. నాయినాథ్, అకెల్ల మాటలు

రాజు. ఎం. వి. రఘు చాయ, అరుణ్ శిల్పం, శేమ నృత్యాలు, నందూరి విజయ్ సహకార దర్శకత్వం. విడిద రాజా నిర్వహణతో తాడి రామకృష్ణ, తాడి హరిబాబు, తాడి బాబ్జీ సహ నిర్మాతలు. "ఈ చిత్రకథ సగ భాగం గ్రామీణ వాతావరణంలోనూ, మిగతా సగ భాగం నగర వాతావరణంలోనూ జరుగుతుంది. రాజమండ్రి సమీపాన తాటికొండ, తొర్రేడు, పట్టి సీమ ప్రాంతాలలో మూడు చేశాం. కమల్ తన సట డీవికంలో తొలిసారిగా రాజమండ్రికి వచ్చారు ఈ చిత్రం కోసం. కణకణలాడే నిప్పులతో ఉన్న అగ్ని గుండెన్ని ఆయన దాటే సన్నీవేశం పూదయాలను కదిలించి వేస్తుంది. మా పూర్వదయా బానర్ స్టూడియోలలో కళాత్మకంగా, వ్యాపార రీతిలో తయారైన ఈ చిత్రం కూడా మా ఇదివరకటి చిత్రాలలాగే సంచలనం కలిగిస్తుందని నా విశ్వాసం," అన్నారు నిర్మాత విడిద నాగేశ్వరరావు.

లక్ష్మిఫిలిమ్స్ డివిజన్ నిర్మిస్తున్న బాలూ మహేంద్ర తొలి తెలుగు చిత్రం

బాతీయ, అంతర్జాతీయ ఖ్యాతి నార్మించిన దర్శకుడు బాలూ మహేంద్ర. ఈయన కథ, స్క్రీన్ ప్లే, ఛాయ, దర్శకత్వంలో లక్ష్మి ఫిలిమ్స్ డివిజన్ మూడో చిత్రం మాటంగ్ అక్టోబర్ 12 నుంచి ఊటి.

శ్రీమతి, అన్నపూర్ణ

"రెండు రెళ్ళు బిటూతో రజిదీ, చుంప్రమోడెస్"

బెంగళూరు, హాగెనికల్ ప్రాంతాలలో విశిష్ట రీతిలో సాగుతోంది. "భానుచందర్ ఇదివరకు ధరించిన పాత్రలన్నీ ఒక ఎత్తు. ఈ చిత్రంలో ధరించే పాత్ర ఒక ఎత్తు. అసలు ఈ చిత్రం విడుదలయ్యాక ఇదే గెటప్ లో భానుచందర్ ని చూడాలని ఆతని అభిమానులు కోరుకున్నా ఆశ్చర్యం లేదు. ఆతని పక్కన అర్చన నాయిక." అన్నారు బాలూ మహేంద్ర. ఒకే పెడ్యూల్ లో చిత్రీకరణ ముగిసే ఈ చిత్రంలో సత్యనారాయణ, అల్లు రామలింగయ్య, పి. ఎల్. నారాయణ, రాళ్ళపల్లి తదితర పాత్రధారులు. జంధ్యాల సంభాషణలు, ఆశ్రయ గీతాలు, ఇళయరాజా సంగీతం, వాసు కూర్పు తెర వెనుక హంగులు.

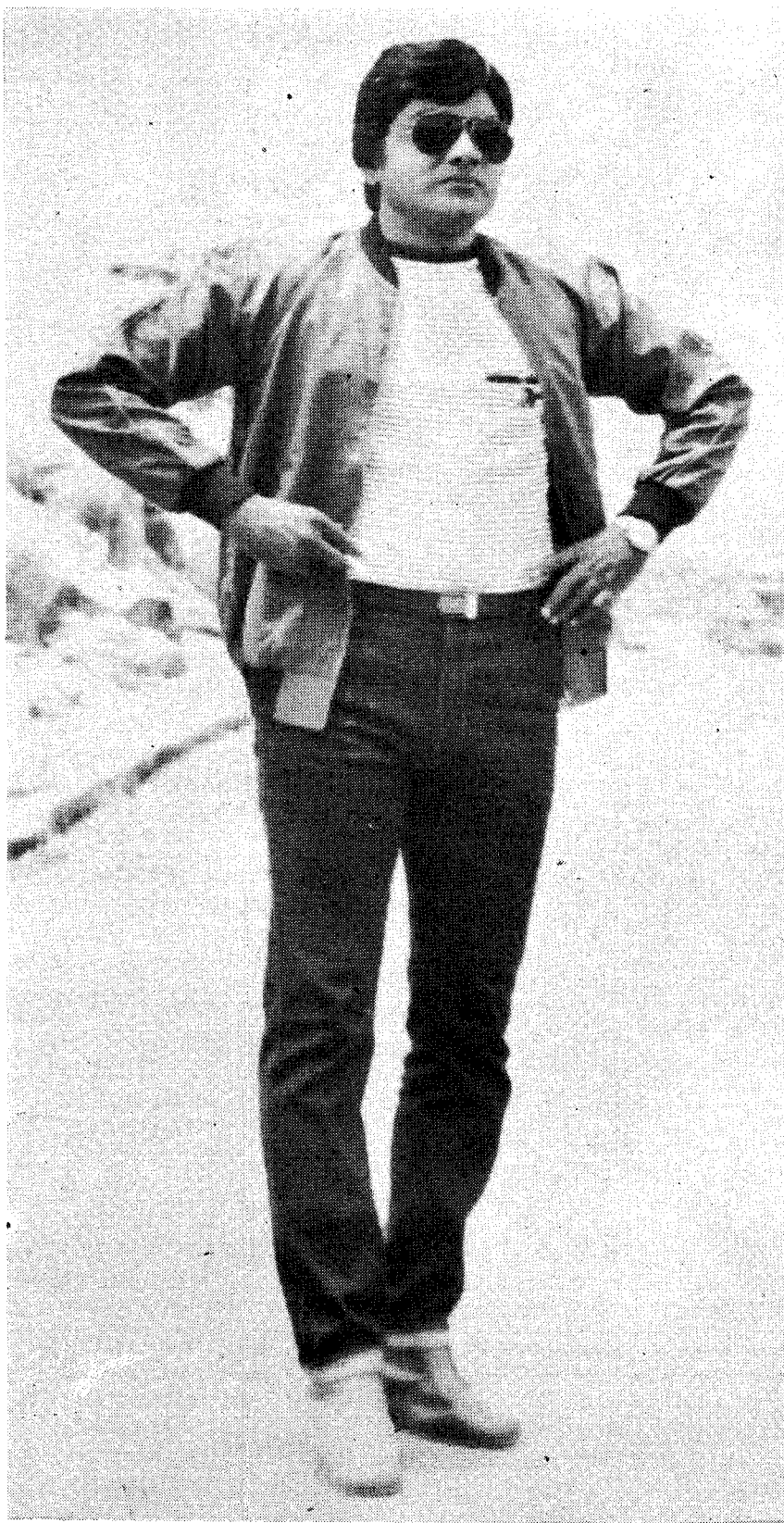
బాలకృష్ణ "దేశోద్ధారకుడు"

"డిసెంబర్ 6 నుంచి 15, జనవరి 16 నుంచి 20, ఫిబ్రవరి 1 నుంచి 15, మార్చి 11 నుంచి 20- నాలుగు పెడ్యూల్స్ లో మాటంగ్ పూర్తయిపోతుంది," అన్నారు ఎస్. ఎస్. రవిచంద్ర. ఈయన దర్శకత్వంలో ధనేకుల శివస్వామయ్య, చెరుకూరి హరనాథ్ బాబు, తుమ్మల హరిశ్చంద్రప్రసాద్ నిర్మించే లక్ష్మిరామా ఆర్ట్ పిక్చర్స్ "దేశోద్ధారకుడు" చిత్రానికి అక్టోబర్ 24న పాటల రికార్డింగ్ తో ప్రారంభ తీరు జరిగింది. నందమూరి బాలకృష్ణ, రావుగోపాలరావు, సత్యనారాయణ, గుమ్మడి, సూతన్ ప్రసాద్, గొల్లపూడి మారుతీరావు, వేలు, వీరభద్రరావు, రాళ్ళపల్లి, మాడా, సుధాకర్, బాలాజీ, శుభకర్, విజయశాంతి, ముచ్చెర్ల అరుణ, సంయుక్త, వై.

విజయ, కాకినాడ క్యామల వగైరా తారాగణం. గొల్లపూడి కథకు సత్యానంద్ సంభాషణలు, చక్రవర్తి స్వరకల్పనలో వేటూరి గీతాలు రాశారు. నందమూరి మోహన్ కృష్ణ ఛాయ, శ్రీనివాసరాజు శిల్పం, శివశంకర్ - ప్రకాష్ నృత్యాలు, జాడో రత్నం సాహసాలు, కోట వెంకటేశ్వరరావు కూర్పు తెర వెనుక హంగులు.

వాడు ఆ పిల్లని రోప్ చేస్తుంటే ఏదో సినీమా చూస్తున్నట్టుగా వుండిపోయానే గానీ - ఆ పిల్లని రక్షించాలన్న ఆలోచన రాలేదు సార్!

“క్రూయి సుంఠెల”లో త్రాంటి మోహన్

‘జయచిత్ర’ నాట్యాలయ “శక్తిరీల”

మారుకు పైగా చిత్రాల్లో నటించి ఎన్నో బహుమతులు, ప్రశంసలు పొందిన శతచిత్ర నటి ‘జయచిత్ర’. ఈమె జయచిత్ర నాట్యాలయ పేరుతో ‘శక్తిరీల’ నృత్య నాటికను తమిళనాడు అంతటా ప్రదర్శిస్తూ ప్రశంసలు పొందుతున్నది. ఈమె ఇటీవల మద్రాసులో ముఖ్యమంత్రి ఎం. జి. రామచంద్రన్ సమక్షంలో తొలి ప్రదర్శన ఇచ్చి, ముఖ్యమంత్రి సహాయ నిధికి పది వేల రూపాయల విరాళాన్ని ఇచ్చి ‘నృత్య నాటిక’ ప్రదర్శనకు ప్రశంసలందుకుంది.

“అదివరాళి” అవతారాలైన, సరస్వతి, మహాలక్ష్మి, పార్వతి, మోహిని, అదివరాళి వేషాలను ‘జయచిత్ర’ ఒక్కతే నిర్వహిస్తూ ప్రతి వేషానికి,

దుస్తులు, రూపం మార్చుకుందుకు రెండు నిమిషాల వ్యవధిని మాత్రమే తీసుకోవటం. ప్రదర్శనకు నిండు తనమొచ్చింది. ఈ విధంగా స్వల్పవ్యవధిలో అయిదు అవతారాలుగా వేషం మారుస్తూ నృత్యం చేసిన సర్దుకులెవరూ ఇటీవల కాలంలో లేరు. అదివరాళి మోహిని వేషంలో వచ్చి రాక్షస సంహారం చేసే ఘట్టం ప్రేక్షకుల కరతాళ ధ్వనులను అందుకుంది.

ఈ సందర్భంగా ‘జయచిత్ర’ మాట్లాడుతూ, తాను చిన్నతనం నుంచి, కూచిపూడి, భరతనాట్య ప్రదర్శనలు ఎన్నో ఇచ్చినా, చిరకాలంగా తనకు ‘శక్తిరీల’ నృత్య నాటిక ద్వారా ‘అదివరాళి’ అయిదు అవతారాలను నృత్య నాటిక రూపంలో ప్రదర్శించాలనే కోరిక సఫలమయినందుకు సంతోషిస్తున్నానని, ఈ నృత్య నాటికలో తాను అయిదు వేషాలు వేసినా 35 మంది ఇతర నృత్య కళాకారిణులు కూడ పాల్గొన్నారుని చెప్పారు.

ఈ సందర్భంగా ఆమెకు “నాట్యకల్పి పేరొలి” బిరుదును ఇచ్చి సత్కరించారు.

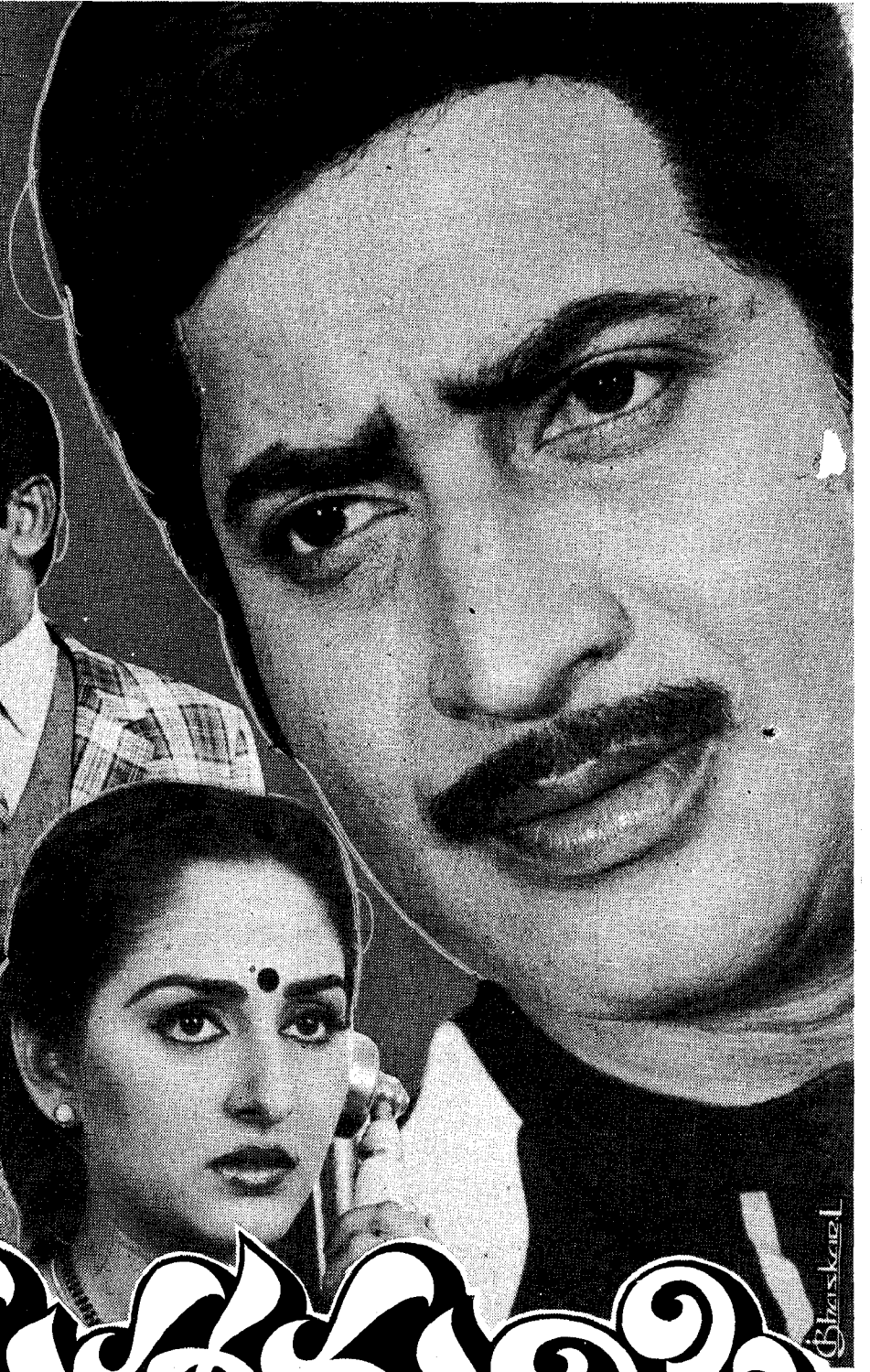
త్వరలోనే అంధ్రప్రదేశ్ అంతటా ఈ నృత్య నాటికను ప్రదర్శించాలనే అకాంక్షను ఆమె వ్యక్తం చేశారు.

కృష్ణ సమర్పించు

పద్మావతీ ఫిలింస్

మహామనీషి

దర్శకత్వం:

యం.బాలయ్య B.E.,

నిర్మాత:

యు.సూర్యనారాయణబాబు

"పశ్చిమిల్ల-పల్లెటూరి అమ్మలు"లో సుతాసిరి, కె.కె.అర్జున్

కొమ్మినేని దర్శకత్వంలో "గర్జించిన గంగ"

"నాయకుడు సంపన్నుడైనా ఏమాత్రం అహంలేని పరమ సాధువు అతని నిజాయితీకి ముగ్ధురాలై, మనసును అర్పిస్తుంది నిరుపేద అయినా దొడ్డ మనసు గల నాయక అయితే, ఆ ప్రేమికుల మధ్య విధి అడ్డు గోడ కట్టి వారి జీవితాలతో ఆడుకోవాలని చూస్తుంది కాని, సిరికి శ్రేష్ఠిక సౌందర్యానికి జత కుదురుతుందా? ఇలా ఏనూత్నంగా సాగే ఇతివృత్తం." అన్నారు కొమ్మినేని ఈయన కథ, స్క్రిన్ ప్లే, దర్శకత్వంలో జి జి ఆర్ట్స్ క్రియేషన్స్ అధినేత జి గన్నయ్య నిర్మించిన 'గర్జించిన గంగ' చిత్రంలో జయసుధ, శరత్ బాబు, అర్జున్, పూర్ణిమ, గొల్లపూడి, పరలక్ష్మి, జయవిజయ, సూర్యకాంతం, బాలాజీ, గోకిన రామారావు, వంకాయలు ప్రభుత్వ నటవర్గం కాశీ విశ్వనాథ సంఘాపణలు, ఇళయరాజు సంగీతం, కపీల్ లాల్ చాయితో కె సత్యనారాయణ ఈ చిత్ర సమర్పకులు

జి.సి. శేఖర్ దర్శకత్వంలో కె.కె. ఆర్ట్స్ చిత్రం

"భానుచందర్ సరసన ఊర్వశి, రామకృష్ణ హెగ్డే సరసన కొత్త నటి మాధురి నాయికలు నవంబర్ 1 నుంచి 9, 18 నుంచి 30, డిసెంబర్ 15 నుంచి 31 వరకు మూడు పెడ్యూల్స్ లో మాటంగ్ పూర్తవుతుంది రెండో పెడ్యూల్ రాజమండ్రి ప్రాంతాలలో జరుగుతుంది, అన్నారు జి.సి శేఖర్ ఈయన స్క్రిన్ ప్లే, దర్శకత్వంలో కొమలబాబు సమర్పించే కె కె ఆర్ట్స్ చిత్రంలో రంగనాథ్, గిరిబాబు, పి ఎల్ నారాయణ, వేలు, డాక్టర్ శివప్రసాద్, వై విజయ, అనూరాధ తదితర నటవర్గం గిరిజా శ్రీ భగవాన్ కథకుడు చక్రవర్తి స్వరకల్పనలో ఆత్రేయ, సి నారాయణ రెడ్డి, వేటూరి గితాలు రాశారు పి ఎస్ ప్రకాష్ చాయ, రంగారావు శిల్పం, తారస్థత్యాలు, కె పి కృష్ణ కూర్పుతో కొమల సత్యనారాయణరావు నిర్మాత

చివరి షెడ్యూల్లో

"డ్రైవర్ బాబు"గా శోభన్ బాబు

"ప్రేక్షకులు తాము చెల్లించే షేకానికి సంపూర్ణ సంతృప్తి చెందేలా, అదే సమయంలో ఉన్నత ప్రమాణాలు కూడా ఉండేలా చిత్రాలు తీయాలనే తలంపుతోనే శేషి సినిమారంగంలో ప్రవేశించాను నాకు పంపిణీ రంగంలో అంతో ఇంతో అనుభవముంది. రసవత్తరమైన కథ దొరికింది చక్కగా ప్లాన్ చేసి ఈ చిత్రాన్ని నిర్మిస్తున్నాను. ఇదివరకు చెంగయ్య, డి. డి ప్రసాద్ ల వద్ద అనుభవం గడించిన మా హీరో మేనల్లుడు

సురేష్ ను కెమెరామన్ గా పరిచయం చేస్తున్నాం. ఈ యువకుని పనితీరు అద్భుతంగా ఉంది ఇతనికి ఉజ్వలమైన భవిష్యత్తు ఉంటుంది," అన్నారు శ్రీ

కృష్ణప్రసన్న ఎంటర్ ప్రైసెస్ అధినేత బి వి ఎస్ ఎన్ ప్రసాద్. ఈయన నిర్మించే "డ్రైవర్ బాబు చిత్రంలో శోభన్ బాబు, సత్యనారాయణ,

ప్రభాకరరెడ్డి, రాజేష్, వీరభద్రరావు, గోకిన రామారావు, తులసి, రాజ్యలక్ష్మి వగైరా తారాగణం సత్యానంద్ మాటలు, వేటూరి పాటలు, వి. సురేష్

చాయ, సతీష్ నృత్యాలు, సాహుల్ సాహసాలు, ఎన్ శ్రీనివాసరావు సహకార దర్శకత్వం, ఎన్ వి. ప్రసాద్ ప్రొడక్షన్, కొటగిరి వెంకటేశ్వరరావు కూర్పుతో బి

రామారావు, బి తిమ్మరాజు సహనిర్మాతలు "అక్టోబర్ 1 నుంచి 15 వరకు రెండవ షెడ్యూల్ జరిగింది. నవంబర్ 15 నుంచి 28 వరకు బెంగళూరు, మైసూరు పరిసరాలలో పాటలు పిక్చరైజ్ చేయడంతో మొత్తం మాటింగ్ పూర్తవుతుంది మా హీరో పుట్టిన రోజున సంక్రాంతి కానుకగా విడుదలవుతుంది," అన్నారు స్క్రీన్ ప్లే, దర్శకత్వం వహిస్తున్న బి వి ఎస్ సుబ్బారావు

నరేష్, యువతరం రూపొందించే

"దిగ్విజయం"

"యువతీ యువకుల కొసం నేను, పుట్టి నిర్మించే ఈ చిత్రంలో సాంకేతిక వర్గం అంతా యువకులే ప్రముఖ చాయాగ్రాహకుడు విన్నెంట్ కుమారుడు విన్నెంట్ జైనన్ చాయాగ్రహణ బాధ్యతలు వహిస్తారు రాజ్- కోటి సంగీతం, తోటయాదు అల్టిమో దాసరి నారాయణరావు గారి వద్ద శిష్యరికం చేసిన సూర్య తొలిసారిగా డైరెక్ట్ చేస్తారు విక్టరీ ఫిలిమ్ సర్క్యూట్ బానర్ లో తయారవుతుంది డిసెంబర్ 21 నుంచి నెల రోజుల పాటు ఒకే షెడ్యూల్ లో మాటింగ్ పూర్తవుతుంది," అన్నారు ప్రముఖ హీరో నరేష్ ఈయనతో పాటు తులసి, త్రినాథ్, గొల్లపూడి, వేలు, వీరభద్రరావు ప్రధాన భూమికలు నిర్వహిస్తారు

"భలేమిత్రులు" లో భానుప్రియ

ఛాయాగ్రాహకుడు దేవరాజ్

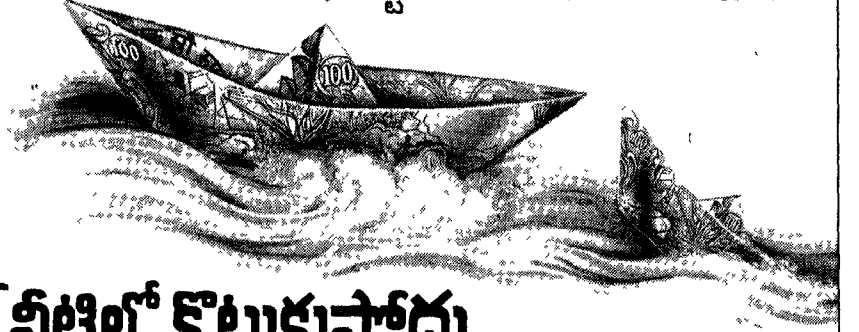
దర్శకత్వంలో "శివుడే శంకరుడు"

"రామకృష్ణ హెగ్డే డ్యుయల్ రోల్, నవంబర్ 11 నుంచి 30 వరకు ఫస్ట్ షెడ్యూల్. జేలెన్స్ వర్క్ డిసెంబర్లో," అన్నారు వి. దేవరాజ్. ఈయన ఛాయా, దర్శకత్వంలో గుంటూరు వాస్తవ్యులు చిగురుపాటు సురేంద్రబాబు నిర్మించే బాబూ ఆర్ట్స్ క్రియేషన్స్ "శివుడే శంకరుడు" చిత్రంలో సరిత, తులసి, జగ్గయ్య, గుమ్మడి, గొల్లపూడి, వేలు, పీఠభద్రరావు, శ్రీలక్ష్మి, నిర్మల, జ్యోతిలక్ష్మి, జయమావినీ, అనూరాధ, మరోక నవనదీ పాత్రధారులు కాశీ విశ్వనాథ్ మాటలు, వేటూరి పాటలు, చక్రవర్తి సంగీతం, రంగారావు శిల్పం, హార్న్ మన్ బాబు సాహసాలు, శ్రీనివాస నృత్యాలు, గాదిరాజు శోభరావు సహదర్శకత్వం, వీరప్ప కూర్పు, కృష్ణకిశోర్ రెడ్డి-దాసరి రామకృష్ణ సహకార దర్శకత్వం, చంద్రశేఖర్ ప్రొడక్షన్తో మానస సమర్పిస్తారు

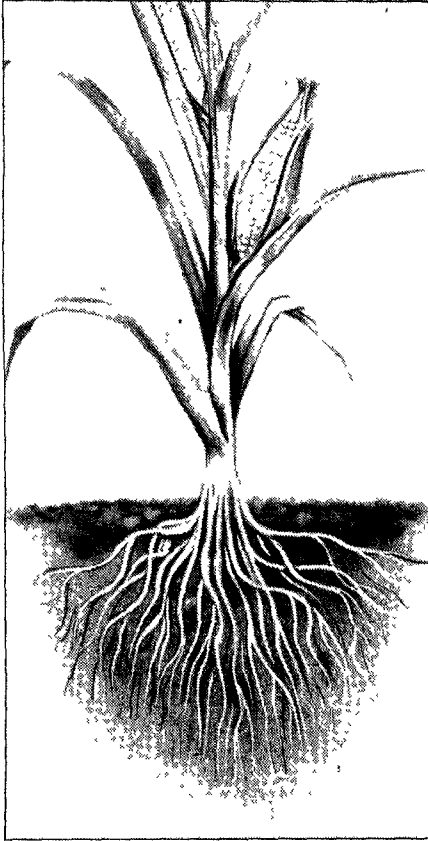
హిందీ చిత్ర విశేషాలు

- "మర్డ" చిత్రం దీపావళి కానుక విడియో ధాటిని ఎదుర్కోడానికి గాను ఈ చిత్రం ఏప్రిల్ 225కి పైగా మనదేశమంతా విడుదల చేయబడతాయట. ఈ చిత్రంలో పాల్గొన్న 'బై నీ' అనే శిక్షణపొందిన శునకం కోసం మన్ మోహన్ దేశాయ్ 60 వేల రూపాయల పారితోషికాన్ని చెల్లించాడట. ఈ కుక్కనే నిర్మాత కె. సి. బొహడి తన "జవాబ్ హమ్ దేయంగే"లో లక్ష్మీరూపాయలకు బుక్ చేశాడట! మరో చిత్రంలో ఈ కుక్క కోసం పూనమ్ ఫిల్మాన్, జాక్స్ ప్రాఫ్, అమృత్ సింగ్ లాంటి తారలు తమ కాలేషిట్లను సర్దుబాటు చేయవలసి వచ్చిందట!
- "రజయా సుల్తానా" చిత్రం కోసం డైరెక్టర్ కమల్ అమ్రోహి చాలా డబ్బు తగలేశాడని ఎం. చెడ్డ పేరొచ్చినా - ఆయన దర్శకత్వంలో "లైలామజ్ను"తో పాటు మరో భారీ చిత్రాన్ని నిర్మించడానికి కొందరు లైలా వారాలు సన్నాహాలు చేస్తున్నారు
- బొంబాయి జాహు ప్రాంతంలోని అమితాబ్ బచ్ చన్ బంగళాను జితేంద్ర కొనుక్కొందలిచాడట. చివరికి ఒక వర్షానికి దక్కిందట
- చాలామంది హిందీ తారలు ఇటీవల అస్వస్థతకు లోనయ్యారు. సంజీవ్ కుమార్ అమెరికా నుంచి బైపాస్ సర్జరీ చేసుకుని తిరిగొచ్చాడు. ఇతను బాగా సన్నబడటం వలన కొన్ని చిత్రాలలోని కొన్ని సన్నివేశాలను రీ మేక్ చేయవలసిన అవసరం ఉందట. మిథున్ చక్రవర్తి మూత్రకోశంలోని రాళ్ళకు వియెన్నాలో లేసర్ చికిత్స పొంది వచ్చాడు. శశికపూర్ కాలు జారి ఎముక విరిగినందుకు కొంతకాలం మంచంపట్టాడు. కిరణ్ కపూర్ కారు ప్రమాదానికి లోనయ్యాడు
- రాజ్ కపూర్ కు ఎన్నో కష్టాలు ఎదురయ్యాయి. ఊపిరితిత్తులలో పుట్టుకురుపు వ్యాధి లేదని తెలుసుకుని న్యూయార్క్ నుంచి తిరిగొచ్చినా - ఆస్త్మా వ్యాధి మాత్రం నయంకాలేదు. ఇక రిటైర్మెంట్ పూనట్ అతని పొలాల మధ్య ఉన్న విశ్రాంతి మందిరంలో శేష జీవితాన్ని ప్రశాంతంగా గడపమని డాక్టర్లు సలహా ఇచ్చారట. ఆర్థిక ఇబ్బందుల మూలంగా అతని ఆర్ కె స్టూడియోలోని కొంత భాగం విక్రయంపబడిందట. మరో వంక అతని కొడుకు రణధీర్ నుంచి విడిపోతానంటే ఎంత కోడలు బబిత
- తీనాచందావర్మర్ కూడా దురదృష్టవంతురాలు. తుడుస్తూన్న పిస్టల్ తూటా పొరబాటున తగిలి ఆమె భర్త సిద్ధార్థ కొంతకాలం క్రితం మృతిచెందాడు. ఇటీవల ఆమె సోదరుడు అనిల్, భార్య విడాకులిచ్చిన కారణంగా పిస్టల్ తో ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు
- అమ్మదేవ్ డైరెక్టర్ గా రెండు సార్లు అపజయాన్ని చవిచూశాడు. ఇర్విన్ హానవల్ "రిచ్ మెన్, పూర్ మెన్" ఆధారంగా స్వయం దర్శకత్వంలో నిర్మించిన "అమిర్ ఆదీ - గరిబ్ ఆదీ" చిత్రం ఫ్లోప్ అయింది. "ఈ చిత్రంలో ఒక క్లిష్టమైన పాత్రను గ్లామర్ తార కల్పనా అయ్యర్ కు, విలన్ పాత్రను ఇమ్మియాబిలిటాన్ కు ఇవ్వడం నే చేసిన పొరబాటు," అని వాపోయాడట. అమ్మదేవ్ ఇతను అంతకుముందు తీసిన "చోర్ హోతీస్" సెన్సార్ కక్షైర్ కు బలియై, ఆ తర్వాత ప్రేక్షకుల నిరాదరణకు గురైంది
- కేన్సర్ తో అసువులు బాసిన భార్య సర్గిస్ జ్ఞాపకార్థం సునీల్ దత్ ఒక కేన్సర్ సర్కిస్ సెంటర్ ను ఏర్పాటు చేశాడు. అతని కొడుకు సంజయ్ గంజాయిలాంటి మత్తు పదార్థాలకు లోనై కొలుకున్నవాడల్లా అలాంటి మత్తు పదార్థాలకు బానిసలైన యువకులను కాపాడేందుకు ఒక సేవా సమితిని నెలకొల్పాడట.
- ఇటుపైన యువతరంలో చక్కని చలనచిత్రాల పట్ల అవగాహన పెంపొందించేందుకు గాను ప్రీ డిగ్రీ కోర్స్ లో "గోల్డ్ రమ్, పథేర్ హంచలి" లాంటి చిత్రాల అంశాలు పాఠ్య భాగాలలో చేర్చబడతాయట
- ఇటీవల బొంబాయిలో విపరీతంగా వర్షం కురవడం ఒక నిర్మాతకు ఒకింత మేలు చేసింది. ఈసెల్ స్టూడియోలోకి వరద నీరు రాగా - అందులో "డాక్ బాంగ్లా" చిత్ర నిర్మాత, విలన్ రంజిత్, నవ హోరాజన్ నిప్పితో షెట్టిను గుర్పాటు కలిగించే రీతిలో చిత్రీకరించాడట. ఇలాగే కొంతకాలం క్రితం పునె వద్ద కురిసిన కుంభపోతకు ఒక గ్రామం మునిగిపోగా - హుటాహుటిగా అక్కడ "సత్యం శివం సుందరం" చిత్రం పతాక సన్నివేశాలను చిత్రీకరించాడు రాజ్ కపూర్. ఇందువల్ల కృత్రిమ వర్షం కోసం అయ్యే వ్యయం ఆదా అయింది.
- "రామ్ తేరీ గంగా మైలి" నాయక మందాకిని అసలు పేరు యాస్మిన్ జోసెఫ్. ఈమె తండ్రి యార్క్ షైర్ కు చెందిన ఆంగ్లేయుడు. తల్లి కాశ్మీర్ కు చెందిన పతానీ ముస్లిమ్

మీరు పెట్టిన డబ్బు నీటిలో
కొట్టుకు పోవడం లేదు కదా?

జై కిసాన్ సామ్రాట్ నీటిలో కొట్టుకుపోదు ఎరువులోని ప్రతి అణువూ మొక్కలకు అందుతుంది

జై కిసాన్ సామ్రాట్ లోని నత్రజని అంతా అమోనియా రూపంలో వుండటం చేత ఎరువు కొట్టుకుపోయే ప్రమాదం లేదు. 18 శాతం నత్రజని, 46 శాతం ఫాస్ఫేటంతో సమృద్ధమైన జై కిసాన్ సామ్రాట్ మొక్క పేళ్లు బలంగా పెరిగేలా చేస్తుంది, మొక్క పేగంగా ఎదిగేలా చేస్తుంది. వరాధార పంటలకు ఇది అతి ఉత్తమమైన ఎరువు.

ప్రతి నేలకూ, ప్రతి పంటకూ అనువైన ఈ ఎరువు పప్పులు, నూనెగింజలు, వాణిజ్య పంటలు, తోట పంటలకు ఎంతో ఉత్తమమైనది.

భూమిని హెచ్చు సారవంతం చేయడానికి ఇందులో కార్బియమ్, మెగ్నీషియమ్, గంధక శత్యాలు కూడా ఉన్నాయి.

మీ కష్టానికి సరైన ఎరువు మీద ఖర్చు పెట్టండి. జై కిసాన్ సామ్రాట్ తెచ్చుకొని పొలంలో జంగారం పండించండి!

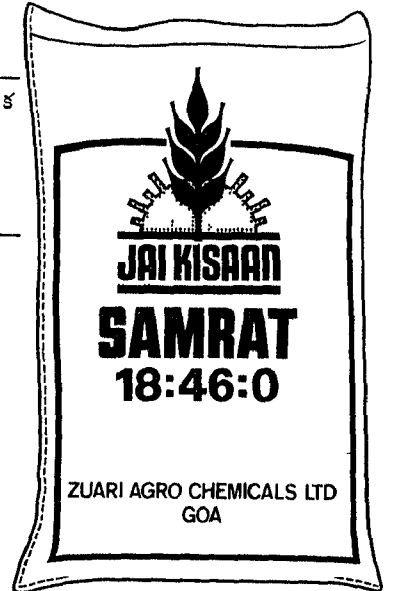
సరైన సంతులిత ఎరువులు వాడితే అత్యధిక లాభాలు చేకూరుతాయి. జావారి వారి ఉచిత భూసార పరీక్షా సేవను వినియోగించుకొని ప్రయోజనం పొందండి.

జై కిసాన్ రాజ్యం-ధాన్యాలకీ సామ్రాజ్యం

జావారి అగ్రో కెమికల్స్ లిమిటెడ్, గోవా.

ప్రాంతీయ విక్రయ కార్యాలయాలు: సికింద్రాబాద్, విజయవాడ, బెంగళూరు, హుబ్లీ, నాగపూర్, పుణె, ఇందోర్, ఆగ్రా, జావారి నగర్.

శ్రీరమ్య అంతరంగ-అంతర్భుజ బాధనుబాధులు

(గత సంచిక తరువాయి)

సు బ్రాహ్మణుని గజగజ పటకపాతున్నాడు. అయినా నోటివెంట చిమ్మిన ఉమ్మి సురగను తుడుచుకుంటూ. 'ఈ సుబ్రాహ్మణ్య చచ్చాడనుకున్నారా, ఒక్క కొవ్వెక్కి వ్యవహరిస్తారా ఆ ఇంటిల్లి పాదని హతమార్చి, అత్తపాత్య చేసుకుంటాను తెలుసునా'

"ఏమండి, అంతమాటనకండి ఊరుకొండి మీకు దణ్ణం పెడుతున్నాను ఈ రోజు బాగాలేదు లేచిన వేళ ఎలాంటిదో మరి.' అంటూ కూతురు వైపు చూచి 'అయ్యో నా తల్లీ, అయ్యో, పడిపోయిందండి స్పృహలేదు కాబోలు.' అని సరోజ దగ్గరకు వెళ్లి పట్టుకుని లేపనెత్తబోయి, మళ్ళీ పడుకోబెట్టి గదివైపు చూస్తూ, 'ఏమండి త్వరగా రండి మంచినీళ్లు తీసుకురండి.' అని కేకపెట్టింది

ఏరి భర్త. ఎక్కడున్నారు? ఆయన పెరటలోకి వెళ్లి వేపచెట్టు ప్రానుకు తల ఆనించి విలపిస్తున్నారు ఆయన తన దీపితంలో ఎన్నోసార్లు కన్నీళ్లు పెట్టుకున్న ఉదంతాలు వున్నాయి కాని, బాపురుమంటూ ఏడ్చిన సంఘటనల్లో ఇది రెండవది కావచ్చు

సుబ్బుమ్మగారికి ఎంతకూ, భర్త మాట వినరాలేదు పంట ఇంటిలోనుంచి పిల్లి పరుగుదీయడం కనిపించింది

'అయ్యో, ఇదేం ఖర్చుం దుశ్శకునం కూడా కనబడిందే ఆయన ఎక్కడికెళ్లాడు' అనుకుని పెరట్లోకి వెళ్లింది వేపచెట్టు క్రింద భర్త ముఖం కనిపించడంలేదు ఎటువెళ్లాలో అమెకు తోచలేదు

'ఏమండి' అని ఓ ప్రక్క పిలుస్తూనే, మరో ప్రక్క మంచినీళ్లకోసం పరుగెత్తి, నీళ్లు తెచ్చి కూతురు ముఖాన చల్లింది వెంటనే లేచి పెరటలోకి

పరుగెత్తింది భర్తను సమీపించింది

'అవేదనలో, రోదనలో ఆయన డొక్కలు ఎగురుతున్నాయి కాళ్ళు, చేతులు వణకుతున్నాయి. ఒళ్లంతా చెమటలు

'లోపలికి రండి నామాట వినండి. అమ్మాయిని ఒక్కసారి చూడండి. అది అది' ఇకతర్వాత ఏమి చెప్పలేకపోయింది అమె చేతులు భర్త ముఖాన్ని, గడ్డన్న తాకాయి అప్పుడాయన మరింతగా క్రుంగిపోయి బాపురుమన్నారు. భర్తతోపాటు అమె కూడా ఏడ్చింది కొద్ది క్షణాల తర్వాత ఇద్దరూ లోపలికి వచ్చారు

భార్య కళ్ళల్లోకి చూస్తూ అన్నారు-

'ఏమే! నేను ఏ జన్మలోనో పాపంచేసి వుంటాను. లేకపోతే, నాకు, నా కుటుంబానికి ఈ అవస్థలు దాపురించవు అవునా'

'లేదండి, అలా అనకండి మీరు పుణ్యాత్ములు ధర్మాత్ములు నాకు తెలియదా అన్నిటికీ ఆ భగవంతుడే వున్నాడు మీరు ఊరుకొండి'

'లేదే. నాకు తెలుసు నేనొక అర్థకుడినైపోయాను అనామకుణ్ణి పిల్ల పెళ్లి చేయలేక, దాన్ని అవస్థలపాలు చేస్తున్నాను నిజం నేను బ్రతికుండి ఎవరికి ప్రయోజనం ఉరిపోసుకు' ఆ మాటపైకి రానివ్వకుండా భర్త నోటిపై చేయివేసి-

అవ్వ అలా అనకండి మీరు లేకపోతే నా పసుపు, కుంకుమ లేకపోతే నేను బ్రతికి వుంటానని ఎలా అనుకున్నారు ముందుగా, కర్తవ్యం అలోచించండి సరోజను ఏ ఆయ్యో చేతిలో నైనా పెట్టి, ఆ తర్వాత ఏ చెట్టునీడనో బ్రతుకుదాం

"అవును నిజమే"

"అంతేనండి, అంతే పిల్ల పెళ్లి చేయలేక, మన పరుపు వీధిన పడుతోంటే, మనకి ఇల్లు మాత్రం దేనికి తెగనమ్మేయండి అంతే విషయాలు తర్వాత మాట్లాడు కుండాము ముందు, అమ్మాయిని గదిలో పడుకోబెట్టి వస్తాను వుండండి అని భార్య ఆదరాబాదరా వెళ్లి మూలుగుతూ పడుకున్న కూతుర్ని మెల్లగా లేపదీసి, నిలబెట్టి గదిలోకి తీసుకెళ్లింది సరోజ మగతగానే మంచం మీద వాలిపోయింది

10

'పరంధామయ్యగారూ' సుబ్రాహ్మణ్యగారి పిలుపు

పరంధామయ్య కుర్చీలోంచి లేచి వచ్చి, సుబ్రాహ్మణ్య గారిని చూచి నవ్వుతూ అవ్వోనిందాడు ఇద్దరూ కూర్చున్నారు

అయ్యో! కులాసాగా వున్నారా? పరంధామయ్య పరామర్శ.

'కులాసాయేనండి అంతా కులాసాయే మనసేమి బాగుండ లేదు.'

"ఈ రోజుల్లో అందరి పరిస్థితి ఇంచుమించు ఇలానే వుండండి"

"అందరి విషయం ఏమోగాని, నా పరిస్థితి మాత్రం అధ్వాన్నంగా వుంది."

జరిగిన కథ-13: సరోజ తన స్నేహితురాలు శోభతో కూడా శ్యామ్ సుందరావు ఇంటికి వెళ్తుంది శోభ శ్యామ్ ను ప్రేమిస్తుంది శ్యామ్ కూడా తనకి శోభంటే ఇష్టమని అమెతో చెప్పుతాడు సరోజ శ్యామ్ వైపు ఆకర్షితురాలవుతోందని తెలుసుకుంటుంది శోభ శోభ, శ్యామ్ ల ప్రేమకు అడ్డుగోడగా నిలుస్తాడు శోభ తండ్రి, సరోజ తల్లి తండ్రులు సరోజని ముత్యాలరావు కిచ్చి పెళ్లి చేయాలనుకుంటారు కానీ సరోజ తానసలు పెళ్లే చేసుకోనని చెప్తుంది శ్యామ్ తల్లి వర్తనమ్మగారికి సరోజని చూస్తే అభిమానం ఉంది కానీ ఆ అమ్మాయిని కోడలుగా చేసుకోవడానికి మాత్రం అమె మనసు అంగీకరించదు. సరోజ తను శ్యామ్ ను పెళ్లి చేసుకుంటానని తల్లితో చెప్పుతుంది సరోజ తరచు శ్యామ్ ను ఇంటికి వెళ్తోందని, అలా వెళ్తుకుండా కూతుర్ని అడుపులో పెట్టుకోమని పరంధామయ్య సుబ్రాహ్మణ్యగారిని హెచ్చరించడంతో ఆయన ఉగ్రుడై కూతుర్నిపై చేయి చేసుకుంటాడు

సుప్తారాపుగారి మాటలతో పాటు నిట్టూర్పు కూడా వెలిగి పచ్చింది
మళ్ళీ ఏదేనా ఇబ్బంది అదే అదే డబ్బుకు సంబంధించిన ఇబ్బంది
ఎఘేనా పచ్చిపడిందా "

అదేసరికి అదే ఎల్ల పెళ్లి త్వరలో దెబ్బమని సంకల్పం
మాశారు, నేనెదిపరకే దెబ్బనామాట పట్టించుకున్నారు కాదు త్వరగా
చేసిస్తే మిక్కిలి దాదారం తరిపోతుంది కదా

అది నిజమేనండి కాని ఎల్లా చెయ్యమన్నచే ప్రశ్న

కుమాళ్ళున్నారు గదా వాళ్ళతో సంప్రతించలేదా "

వాళ్ళు కొడుకులా కొరకరాని కొయ్యలు అల్లరకురాని మూర్ఖులు
నా మాటకు విలువ ఇవ్వడం ఎప్పుడో మానేశారు వాళ్ళతో ఇక ప్రయోజనం లేదు
లేండి ప్రస్తుతం పచ్చింది, మి సలహా కొనసా

నేను చెప్పగలిగిన చెముంచండి అందునా ఇది డబ్బుతో కూడిన
ప్రబంధం

అందుకేమి పచ్చకు రావడం

పరందామయ్యకు గుటక పడింది కళ్ళు చిట్టించాడు

సుప్తారాపుగారే మళ్ళీ అన్నారు

చూడండి మా ఇల్లు అమ్మేస్తే ఎలా వుంటుంది "

పరందామయ్యకు గుటక పడింది రెండు కణాల తర్వాత అన్నాడు

బాగానే వుంటుంది కాని అది, నా పచ్చ తనఖాపెట్టి వున్నారే కదా మరి
దాక చెల్లించకుండా "

'అమ్మే! మి దాక ఎక్కడకి పోదు నయ్యానలతో సహా చెల్లిస్తాను

అయ్యో! అంతమాట చేసేకంటే మి మిద నమ్మకం లేదని కాదు అయినా

సలహా అడిగారు కాబట్టి చెబుతాను

చెప్పండి అపశ్యం

ఆ ఇల్లు నాకే ఇచ్చేయ కూడదూ ఒక ఇల్లేదైనా వుంటే చేరమ దాక
సంకల్పం కొంత కాలంగా వుంది రెండో ప్రస్తుతం అందుబాటులో వున్నట్లు

అంతరాలు - అంతర్యాలు

కనబడు తున్నాయి... ఏ ఇల్లు అయినా బేరం కుదిరితే, నాకు కూడా పైకం అవసరమవుతుంది కదా.."

సుబ్బారావుగారు ఆలోచనలో పడ్డారు.

పరంధామయ్య ఇది గమనించి అన్నాడు -

"మీరు ఇందులో ఆలోచించవలసినదేమీ లేదు మీకు అప్పుడ్ని తెలుసుకదా. మీకు అన్యాయం చేయడమంటే సాక్షాత్తు ఆ భగవంతునికి అవచారం చేయడమే.. ఆ"

"అయితే ఏం చేయమంటారు?"

"మీ ఇంటిని, మీకు గిట్టుబాట్లైన ధరకే నాకు విక్రయించండి మీ అవసరానికి డబ్బా ముడుతుంది నా బాకీ తీరుతుంది ఇక, ఇల్లు కొనాలన్న ఆలోచన కూడా విరమించుకుంటాను ఇభయత్రా ప్రయోజనకరమే కదా లేదా నా బాకీ తీర్చి మీ ఇల్లు మరెక్కడైనా బేరం పెట్టుకోండి. మీ అమ్మాయి పెళ్లి ముఖ్యం చూడండి..."

పరంధామయ్యకు వేరే ఇల్లు కొనాలన్న ఆలోచనే లేదు సుబ్బారావు గారి అవసరాన్ని గమనించి, ఆయన ఇంటిని పడేసుకుందామన్నదే అతగాడి దుర్బుద్ధి సత్య నిష్ఠగల సుబ్బారావుగారు గ్రహించలేక పోయారు

"సరే అలాగైతే మీరే పెట్టిలి చేయించండి." సుబ్బారావుగారు తన నిర్ణయం తెలిపారు

"అయ్యయ్యా! మీరు పెరివివ్వడమూ, నేను కాచనడమూనా అని "అబ్బాయ్ లోకం! బొర్లవిటా కలిపించి పట్టుకురా' అంటూ గదిలోకి చూస్తూ, కేకపెట్టాడు పరంధామయ్య

"దయ చేసి, పూరుకుందురూ నే నెన్నడూ అలాంటివి తీసుకోలేదు పడ్డు."

"పంతులుగారూ! మీరలా అంటే నా మనసు నొచ్చుకుంటుంది మనం ఒక శుభ కార్యం తలపెట్టినప్పుడు విష్ణుం కారాదన్నదే నా కోర్కె. ఆ పరమాత్ముడు, ఆ విడుకోదల వాడు, పాపం, పుణ్యం అని పూరికే అన్నారా చెప్పండి మీ అమ్మాయి కల్యాణం శ్రీపంగా జరగాలని, మీ తరపున నేను మ్రొక్కి, ఆ వెంకట రమణమూర్తికి పది దింకాయలు కొడతాను"

లోకం బొర్లవిటా కప్పులు బ్రేలోపెట్టి తీసుకొచ్చాడు పరంధామయ్య తన వ్యవహారాలతో సాదరపూర్వకంగా ఓ కప్పును సుబ్బారావుగారి చేతిలో పెట్టి, "తీసుకోండి" అన్నాడు చిరునవ్వు ప్రదర్శిస్తూ. సుబ్బారావు గారు రెండు గుటకలు వేసి కప్పు ప్రక్కన బెట్టారు

"అయితే, నేను మళ్ళా రేపాస్తాను. కాగితాలు సిద్ధం చేయించండి"

"అమ్మమ్మ.. మీరు రానడమూ, శుభ కార్యం ముగించుకోకుండా వెళ్లడమూనా, బాగులేదు అయినా రాత కొత్త లింత సేపండి అయిదు నిమిషాలు. ఇదిగో ఇప్పుడే ప్రారంభిద్దాము"

అరగంటలో కాగితాలు వ్రాయడం, బాకీలు నడ్డితో సహా తేల్చడం, సుబ్బారావుగారికి రావలసిన సొమ్ము అంచనా వేయడం అన్న ముగిశాయి

సుబ్బారావు గారు చివరలో, విషణ్ణ పదనంతో నవ్వారు. ఎందుకో మరి?

"పంతులుగారూ! ఈ మధ్య వ్యాపారం కూడా దెబ్బతింది అందుమీదట నేను కూడా కొంత ఇరుకున పడ్డాను మీకు రావలసిన పైకం యావత్తు ఇప్పుడే ఇచ్చేయమంటారా.. లేక, అవసరానికి కొంత."

"అలా కాదండీ, వ్యవహారం పైనలా అయినప్పుడు, మళ్ళీ శిఖరారు దేనికి అవసరం వచ్చేకదా ఇల్లు అమ్ముకున్నది."

"అయ్యో, కాచటండి మరి, అయితే.. మరి, నాకు దత్తమైనప్పుడు మీ యిల్లు నాదే అవుతుంది కదా. అదే మరి నాకు కొత్త ఇల్లు కూడాను మరి మా కొత్త ఇంటిని ఎప్పుడు కడిగించ మంటారు..?" అంటూ సుబ్బారావుగారి పదనంలోకి సూటిగా చూచాడు పరంధామయ్య

ఈ మాటతో సుబ్బారావు గారి మనసు చివుక్కు మన్నది వెంటనే తల యెత్తి చూచారు పరంధామయ్య నవ్వుతూ వినయపూర్వకంగా అన్నాడు

మరి, మీరే అన్నారు కదా వ్యవహారం పైనలా అయిన తర్వాత "

సరే రిజిస్టరి కాగానే ఖాళీ చేస్తాను అయితే, అద్దదా అంటే మరో అద్దె కొంప ఎక్కడ దొరుకుతుందా అని ఆలోచిస్తున్నాను." ఉచికి వస్తున్న అవేదనను అణచుకుంటూ అన్నారు

'మిరిగిత సత్యకాలపు మనుమలైతే ఎలాగండి పంతులుగారు నాకు గురుతుల్యులు కాబట్టి ఆ సహాయమేదో నేనే చేద్దామని సంకల్పం కల్గింది. మీరు అమోదిస్తానంటే సుమీ

"సరే చెప్పండి"

"మీరేమీ ఇబ్బంది పడ నవ్వరం లేదు మా ఇంటి వెనక వీధిలో ఓ ఇల్లు వుంది అది మా తమ్ముడిది. ఓ స్థలం పూరికే పదిపున్నదని ఇల్లా కట్టి వేయించాడు అది విషయం"

'అద్దె ఏమాత్రం?"

ఏదో మీరు గనుక ఓ ఏభయి రూపాయ లివ్వండి చాలు అది పైన తాటాకు వేసింది లెండి

అలాగా!

అవునండి శుభ్రం చేయించ మంటారా? ఫస్ట్ క్లాస్ గా వెలుతురు, గాలి, కావలసినంత దొడ్డి పాదులు కూడా పెట్టుకోవచ్చు అయితే నీళ్ళకు మాత్రం కాస్త ఇబ్బంది ఎందుచేతనంటే మన ఇంట్లో పంపు లేదు రోడ్డుమీదకు వెళ్లి నాలుగు అడుగులు వేస్తే చాలు పంపు అంతేనండి."

సుబ్బారావుగారు మళ్ళీ ఓ నిట్టూర్పు విడిచారు తల దించుకుని కూర్చున్నారు

ఇద్దరూ కలిసి ఇల్లు చూడడానికి వెళ్లారు. ఆ ఇంటిలో గదులనేవి లేవు సిమెంటు రాళ్లతో కట్టిన గోడలు. ఒకే గది- అదే ఆ ఇల్లు. గోడలు కట్టక ముందు దాన్ని గొడ్లపాకగా వాడి వుంటారు కాబోలు సుబ్బారావు గారికి కళ్ల నీళ్ళ పర్వతమైంది నిజంగా ఇది తనకు అందిన దశాననుకున్నారా కాబోలు.

"ఇల్లు నచ్చినట్లేనా?"

సుబ్బారావుగారు మవునంగా చూస్తూ తల చూపారు వెళ్లొస్తానని చెప్పి ఇంటి ముఖం పట్టారు

మనసులో ఆవేదన హృదయంలో అందోళన అంతా ఆయోమయంగా వుంది చాలా వేగంగా నడచి వెదుతున్నారు ఎండ తీక్షణంగా వున్నా, గొడుగు వేసుకో లేదు

సుబ్బారావుగారూ! అంటూ పిలుపు పిలిచిన వ్యక్తిని చూడనేలేదు దాటి వెళ్లిపోయారు

ఏమండోయ్! మళ్ళీ పిలుపు.

ఈ సారి వెనుదిరిగి చూచారు గుండెల్లోతుల్లో అణగారి వున్న ఆవేదన ఒక్కసారిగా పెల్లుబికింది కాని తమాయించు కున్నారు. శ్యామం అక్కటి ఓ విష సర్పంగా ఆయనకు తలపించింది దగ్గరకు వెడితేనే ప్రమాదమేమో అన్నంతగా భయపడ్డారు

'ఏమండీ! చూచి కూడా పలకరించకుండా వెళ్లి పోతున్నారా..?" శ్యామం నవ్వుతూ అడిగాడు సుబ్బారావుగారు క్షణకాలం తడేకంగా చూచారు. కాని మాట్లాడ లేదు

'మిరి మధ్య కనిపించడమే మానేశారే "మళ్ళీ అన్నాడు శ్యామం.

అవును బాబు పనివత్తిడిలో వుంది

మీరు అదోలా వున్నట్టు కనబడుతున్నారే?"

"బాగానే వున్నాను లెండి ఇప్పుడే మా ఇల్లు విక్రయించి, తిరిగి వెదుతున్నాను"

'ఇలా దేనికి. అంతటి అవసరం ఏమొచ్చింది?" అశ్రుర్యంతో అడిగాడు శ్యామం

'అవసరమేనండి పిల్ల పెళ్లి చేయవలసి."

"అండే, మి రెండవ కుమార్తె ఏనాహానికా?"

"అవును బాబు."

"మీ అమ్మాయి .. పాపం.... అమాయకురాలు. మా ఇంటికి ఒకటి రెండు సార్లు వచ్చినప్పుడు నేనదే గమనించాను. మంచి సంబంధ ముందే చూసి పెళ్ళి చేయండి అందరికీ సంతోషంగా వుంటుంది."

ఈ మాటలకు సుబ్బారావుగారి కడుపు భగ్గున మండింది

"బాబూ, నేను పాత కాలపు మనిషినే కావచ్చు. కాని నయవంచన మాత్రం నాకు తెలియదు. అది అత్తద్రోహం మహాపాపం ఎదుటి వారి జీవితాలతో చిలగాలు మాడటం మహాపాతకమని నా అభిప్రాయం "

సుబ్బారావుగారిలో అణగారి వున్న ఆవేశం ఇలా ఒక్కసారిగా పెల్లుబికింది. శ్యామం నిశ్శేమడయ్యాడు మొదట నోట మాట రాలేదు ఆయన ఎందుకిలా మాట్లాడుతున్నాడో ధృవపడటం లేదు.

"మీ మనసు బాగా లేనట్లుంది తర్వాత మాట్లాడుకుందాము మరి నే వెళ్ళిరానా.."

"బాబు, ఒక్క మాట. నేను పేదవాడిని డబ్బు లేదు. కాని అత్యాభిమానానికి, పరువుకు మాత్రం పేదవాడిని కాను.. మీరేమీ అనుకోకపోతే ఓ మాట అంటాను దయచేసి మా సరోజను మీ ఇంటికి రానివ్వకండి మీ కొక నమస్కారం. " అంటూ నిజంగానే రెండు చేతులు జోడించి నమస్కారం పెట్టారు

సుబ్బారావు గారి మాటలకు, భారణికి శ్యామం వదనం వివర్ణమైంది. తన నేదో నేరస్థునిగా భావించి మాట్లాడుతున్నారనుకున్నాడు. అన్నాడు వెంటనే-

"నాపరంగా మీ కుటుంబానికి ఏమైనా అవకాశం జరిగిందా?"

"నే నా మాట అనడం లేదు బాబూ. మా మానాన మమ్మల్ని బ్రతక నివ్వండి అదే నా విన్నవం. మరి సెలవు .." అని సుబ్బారావుగారు అగకుండా వెళ్ళిపోయారు

శ్యామం అలా చూస్తూ నిలబడి పోయాడు. ఆయన అలా మాట్లాడతారని కలలో కూడా ఊహించ లేదు అసలు జరిగిన దేమిటో అంతు పట్టటం లేదు. ఎన్నడూ భాధ కలిగించే వధంగా ప్రవర్తించి వుండలేదు. తన ఇంటికి వచ్చినంత మాత్రాన సరోజకు పెళ్ళి కాకుండా పోతుందా ఏమిటిదంతా విచిత్రంగా వున్నదే అనుకున్నాడు సరోజ వస్తే వివరాలు తెలుసుకుందామనుకున్నాడు ఇంటికి వెళ్ళి పోయాడు.

* * * * *

శ్యామం తన గదిలో పడుకున్నాడు కళ్ళు మూసుకున్నాడే గాని నిద్ర రాలేదు తల్లి వచ్చి పిలిచే లేచాడు భోజనం వడ్డించాను రమ్మనమని చెప్పింది భోజనం చేస్తున్నప్పుడు తల్లి అడిగింది-

"ఏదా. అలా వున్నావే. పంట్లో బాగా లేదా.. అయినా నీ కెవరు చెబుతారూ ఎప్పుడు జరగవల్సింది అప్పుడు జరగాలి. "

"ఏఏ(టి) జరగ వల్సింది . నీ దృష్టిలో పెళ్ళైనా ?

"అవునురా కాదామరి. " వర్ధనమ్మ రెట్టించింది

"ఇంకెప్పుడూ నామొందు పెళ్ళి విషయం ఎత్తుకు." ఖండితంగా చెప్పాడు.

"ఏమైనా నాదేరా తప్పు... అడపిల్లలను అభిసేసుకు రానివ్వడం.... వస్తుందే చూస్తూ వూరుకోడం .. అంతా నాదేరా తప్పు .."

"అమ్మ నవ్వు పూరుకుంటావా.. నన్ను ఇక్కడి నించి వెళ్ళిపోమంటావా?" శ్యామం చిరాకుపడుతూ అన్నాడు. వర్ధనమ్మ మరి మాట్లాడలేదు.

శ్యామం భోజనం ముగించి గదిలోకి వెళ్ళి పోయాడు. నిద్ర పోవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు. పెట్టెలో నుంచి ఓ వున్నకం తీశాడు అది "హామెట్ట్" "నా అలో చనలకు తగినట్లే దొరికింది వున్నకం " అనుకుని మళ్ళీ దాన్ని పెట్టెలో పడేశాడు.

కళ్ళు మూసుకుని ఎలాగైనా నిద్రపోదా మనుకున్నాడు కొంతసేపు అలో చిన్న తనకు తానే వ్యాఖ్యానించు కున్నాడు .

"మంచివాళ్ళను కూడా, మంచి వాళ్ళు అర్థం చేసుకోగల రోజులు కావివి . వ్చి ."

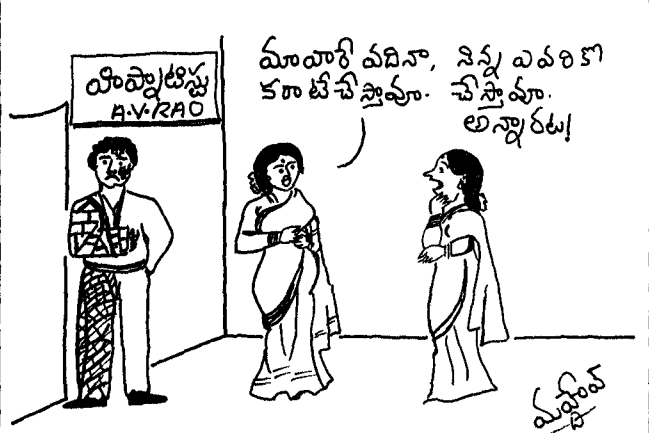
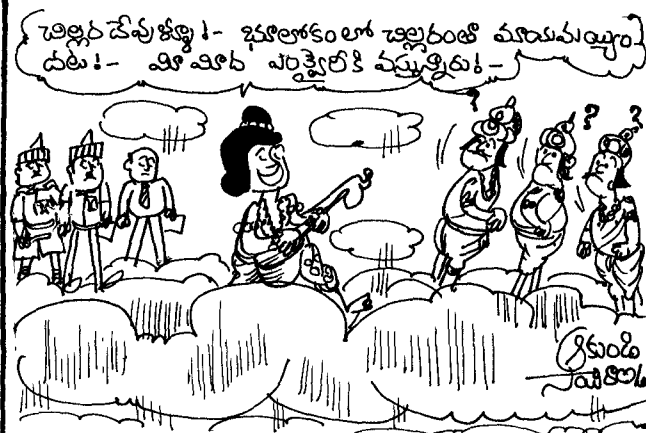
మొత్తంమీద కాసేపటికి నిద్రవట్టింది. సాయంత్రం అయిదున్నర గంటల వేళ మనశ్శాంతి కొనం అలా దూరంగా ఎక్కడికైనా వెడదామనుకున్నాడు స్కూటర్ స్టార్ట్ చేశాడు అది, తిన్నగా బ్యారేజికి దారి తీసింి శ్వశే దిగువన గల "శృష్ణవేణుమాత" విగ్రహం దగ్గర స్కూటర్ అవి దిగాడు పరిసరాలు చూస్తూ, అక్కడే అటు, ఇటు పచార్లు చేస్తున్నాడు ఇంతలో సుమారు ఇరవై గజాల దూరంలో ఓ కారు వచ్చి అగింది ఆ కారులోంచి ఇద్దరు స్త్రీలు, ఒక ఆడపిల్ల దిగారు. ఒకామె ప్రాధ ఆడపిల్లకు పడేళ్ళంటాయి మూడవ వ్యక్తి ఎవరా అని కించిత్తు పరిశీలనగా చూచాడు ఆమె ఎవరో కాదు సాక్షాత్తు శోభ

శోభను చూడగానే శ్యామం కుడి అరచేయి వ్రేళ్ళు నుదిటిమీదకు అప్రయత్నంగా వెళ్ళి రెండుసార్లు కొట్టు కున్నాయి దీర్ఘమైన నిట్టూర్పు కూడా వెలికి వచ్చింది.

శోభ, కారులోంచి దిగగానే పరిసరాలను చూడనే లేదు తన దృష్టిని శృష్ణవేణుమాత విగ్రహం వున్న ప్రదేశానికి మళ్ళించింది ఏమో అనుభూతులు స్మరణకు వచ్చి అలా చూచిందే గాని, మరే ఉద్దేశం లేదు. కాని తాను ఊహించని విధంగా, ఆ ప్రదేశంలో శ్యామం కనిపించాడు శోభ మనసు ఒక్కసారిగా పొంగి పోయింది కాని ప్రశ్నే అంటి కనబడగానే, ఆ మనసు మళ్ళీ కుంగి పోయింది శోభ వచ్చింది కూడా మనశ్శాంతి కొనమే శ్యామం వచ్చినదే అందుకే కాని, యాదృచ్ఛికంగా జరిగిన ఈ ఘటనకు ఇద్దరూ విసుగుపోయారు.

ఇద్దరూ మనశ్శాంతి పొందడం కొనం వచ్చారు అది వారి మొదటి భావం వచ్చిన తర్వాత మనశ్శాంతికి బదులు, మనోవేదన ప్రాప్తించింది ఇది అనుకోని రెండో భావం- ఈ రెండు భావాల మధ్య విచిత్ర సంఘర్షణ దీనినే ద్వైదిభావమని కూడా అనవచ్చునేమో!

శృష్ణవేణి తరంగాలు గట్టును ఢిక్కంటున్నాయి అవి శ్యామానికి

అంతరాలు - ఆంతర్యాలు

లయబద్ధంగా వినిపించడం లేదు నురుగులు కక్కుతున్న సముద్ర పుటలలుగాను, ఆ తరంగాల శబ్దాలు, సముద్రపు ఘోషగాను తలపించాయి పడమటి దిశనుంచి వీస్తున్న చిరుగాలులు తుఫాను హోరులా వినిపించాయి వీటి ఫలితంగా శ్యామం అంతరంగంలో కూడా తుఫాను చెలరేగింది నాసికపుటలు పెద్దవైసుదిర్చమైన శ్యాన వెలికి వస్తోంది

'శ్యామం, నువ్వు హామ్యేట్ వి కాబోకు ' అని అంతరంగం సలహా చెప్పింది అయితేనేం అతని హృదంతరాళంలో ఎక్కడో మరుగున పడివున్న బలహీనత మెలమెల్లగా పైకి వచ్చింది మనసు ఎంతగా హెచ్చరించినా శ్యామం చూపులు శోభారాణి పాదపద్మాల వద్దకు ప్రాకుతూ వెళ్లాయి అవి ఆ పాదాలను స్పృశించి, చిక్కి శల్యమై వున్న ఆ దేవతామూర్తి దేహాన్ని తడుముతూ, దోగాడుతూ మెల్లగా పైకికి ఎగబ్రాకుతూ ఆ చంద్రవదన చెక్కిళ్లు నిమిరుతూ, సామ్యనీలిపున్న ఆ సరసిజ నేత్రాల ముందు మోకరిల్లాయి

'శ్యామ్ . ఏమిటి నువ్వు చేస్తున్న పని ' అని మళ్ళీ మనసు మందలించింది వెంటనే చూపులు మరల్చాడు తల దించాడు అయితే నేమి మళ్ళీ ఏదో వేదన, ఆ వేదనలోనే నానుభూతి దానిలోనే మమత ఆ మమతలోనే అనురాగం వీటన్నింటి కలయిక ఆనాటి స్పర్శానుభూతి శ్యామం జీవితంలో అదే తొలి స్పర్శ అదే తొలి అతింగసం అదే తొలి ఆనందానుభూతి- ఆనాటి శోభ, రాణిలా తన హృదయరాణిలా ఎదపై వాలి కలిగించిన ప్రేమానుభూతి అది చిరస్మరణీయమైన తొలి అనుభవం అది కాదనలేని సత్యం అదే-అందుకే- ఇప్పుడు శ్యామం పడుతున్న అవేదన

ఇది మరువలేని అనుభూతి పూర్వకమైన వేదన అందుకే కాబోలు మరో సారి శోభను చూడకుండా వుండలేకపోయాడు

శోభ అల్లంత దూరాన నిశ్చలంగా వుంది - కృష్ణవేణి మాత విగ్రహంతో పోలి పడుతున్నట్లుంది ఆ నిశ్చలత్వం అయితేనేమి, కృష్ణవేణిది -నిశ్చల గంభీరవదనం శోభది విషణ్ణ వదనం సజల నేత్రాల నుంచి ప్రసారమై వెళ్ళిన దృక్పథాలు శ్యామాన్ని సమీపించి, 'శ్యామ్, నన్ను నీ ఒడిలోకి తీసుకుని, హృదయానికి హత్తుకుని లాలించవా ' అని ప్రార్థేయపడుతున్నట్లున్నాయి

శోభను చూచింది అంటి శ్రీలక్ష్మి 'అమ్మా! శోభా! అని భుజం తట్టింది శోభ తృప్తిపడి, వెంటనే 'ఆ! ' అంది

'ఏమిటా కన్నీళ్లు?' అంటూ శ్రీలక్ష్మి శోభ చూచిన వైపు ఓ సారి చూచింది అక్కడ ఒక యువకుడు, శూన్యంలోకి చూస్తున్నట్లు నిలబడి వుండటం గమనించింది. ఎక్కడో చూచాననుకుంది ఇంతలో అన్నయ్య చెప్పిన విషయం జ్ఞాపకం వచ్చింది

'శోభా! ఇటు చూడు ఆ నిలబడిన వ్యక్తి అన్నయ్య చెప్పినాయనేనా '

శోభ మాట్లాడలేదు

'శోభా! నీవెంకా ఈ ఆలోచన మానలేదన్న మాట అన్నయ్య నాకు అంతా చెప్పారు మనం ఇక్కడకు ఇప్పుడు వస్తున్నట్లు ఆ అబ్బాయి కెలా తెలుసు ?' అంటూ సూటిగా శోభ కళ్ళల్లోకి చూచింది శోభ హృదయం భగభగ మండిపోయింది పళ్ళు బిగుసుకున్నాయి కూడా

'అందరూ చూచేందుకు, ఒకేలా వున్నా, అనుమానం ముందు పుట్టి, తర్వాత మనమలు పుట్టారనుకుంటున్నాను '

'అవునమ్మా, ప్రస్తుతం నీ పరిస్థితిని బట్టి అనుమానించడం సహజం '

'అంటే, నీ ఉద్దేశం?'

'ఉద్దేశం అలా వుండు అయినా నీకు అసలు అంత కోపం దేనికి?'

'నాకా కోపం కోపం అంటి అన్నివిధాల బందిగా వున్న నాకు కోపం పచ్చినా ప్రయోజనం ఏముంది అయిన ఇక్కడకి ఇప్పుడే వస్తారని నాకు నిజంగా తెలియదు దూరంగా వున్నా, పలకరించకపోయి మాస్ట్రో చాలు అదే బాగ్యమనుకున్నాను ఆ అదృష్టం కూడా లేకుండా పోతోంది నీకు అనుమానం కలిగింది నిజమే కాని నాకు అదే అపమానం నా మనసు ఎంత కుమిలిపోతోందో తెలుసా మీకు ఈ కృష్ణవేణి ఒడిలో శ్యాతంగా కళ్ళు మూసుకుంటే ఎంత బాగుండునా అనిపిస్తోంది ' శోభ కళ్ళల్లో మళ్ళీ నీళ్లు నిండుకున్నాయి సుదులు తిరిగి దారి లేక క్రిందికి జాలువారాయి

మళ్ళీ తానే అంది 'నన్నెందుకు ఇంత చిత్రహింసలు పెడుతున్నారు నేనేంపాపం చేశాను ఇక చాలు ఈ మనశ్శాంతి వెదదాంపదండి ' అంటూ కారు దగ్గరకు దారి తీసింది శోభ శ్రీలక్ష్మి, ఉష కూడా కారు చేరుకున్నారు

కారు స్టార్టర్లు అయిన ద్వని వినిబడితే శ్యామం ఆత్మైపు చూచాడు

'చూశావా శ్యామం నీవెంత అమాయకుడివో నువ్వంటూ ఇక్కడ కనిపించకపోతే, వాళ్ళు ఘరి కోసేపు ఇక్కడ వుండేవాళ్లే నీవు వున్నందుకే, వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారు నీలోని బలహీనతను ఇప్పటికైనా చంపుకో, విజ్ఞత, వివేకం గల వ్యక్తిగా మనలకు ' అంటూ శ్యామం మనసు హితవు చెప్పింది, తన తెలివి తక్కువ తనానికి తనను తానే నిందించుకున్నాడు శ్యామం

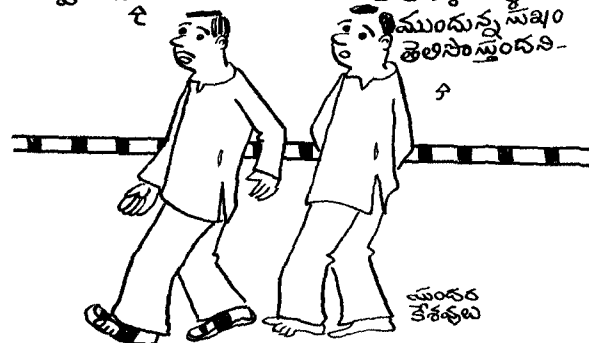
ఎదురుగా వున్న రాయిని బూటుకాలితో ఒక్క తన్ను తన్నాడు

చక చక నడుస్తూ వెళ్ళి స్కూటర్ స్టార్ట్ చేసి ఇంటి ముఖం వచ్చాడు

* * * * *

సుబ్బారావుగారు స్వంత ఇల్లు ఖాళీ చేసి అద్దె కొంపలో ప్రవేశించారు చోటు చాలనందువల్ల కొంత సామాను మూటలు కట్టి ఓ మూల వుంచేశారు

పెళ్ళిశిథిలే సుఖంతోలిస్తోందని నువ్వు చెప్పింది పచ్చి అబద్ధం!

ఒక్క అరగంట ముందు నువ్వు లవ్ రైటర్ యిచ్చి కుంటే ఈ అసభ్యం జరిగేది కాదు మీదన

టేబిల్, పడక కుర్చీ, వంట పాత్రలు - ఇవే వాడుకుంటున్నారు

సరోజకు జ్వరం వచ్చింది. ఓ మూల మంచం వేసి పడుకోబెట్టారు. క్రితం రాత్రి తెచ్చిన రెండు టాబ్లెట్లలో ఒకటి మిగిలివుంటే, కూతురును లేపి, సుబ్బుమ్మగారు ఆ టాబ్లెట్ వేసింది.

సుబ్బారావు గారు సాధారణంగా ఉదయం ఏడున్నర గంటల నుంచి పిల్లలకు సైవేటు చెబుతారు. ఆరోజు ఇద్దరు కుర్రాళ్ళు మాత్రమే వచ్చారు. వారు నెల టీతాలు మాన్పారు చేతిలో పెట్టారు వారిలో ఓ కుర్రాడిలా చెప్పాడు - 'మేన్పారు! మానాన్నగారు సైవేట్ వద్దన్నారండి ..'

'మంచిది. నీవురాగోపాల్ నీసంగతి. ?'

'మానాన్న గారు కూడా మానేయమన్నారుండి.'

'అలాగా సరే. అబ్బాయిలూ, నాకు ఇల్లు లేదు వాకిలిలేదు పేదముండా కొడుకుని. ఈ పూరికొంపలో, ఈ పొగ మధ్య మీకు చదువు ఎలా అబ్బుతుంది నేనే జీవితంలో ఇంకా పాఠాలు నేర్చుకోలేదు. మీ కెలా చెప్పగలను. ' చివరి మాటలు అన్నప్పుడు ఆయన వడనలో ధైర్యం కనిపించింది.

'వళుతున్నాం మేన్పారు ' '

'మంచిది నాయనా'

ఆ పిల్లలిద్దరూ వెళ్లి పోయారు. మరి కొద్ది సేపటికి మరో ముగ్గురు పిల్లలు వచ్చారు. సుబ్బారావు గారి మనసు అప్పటికే వికలమై పోయింది. ఆ పిల్లల్ని చూడగానే ఇలా అన్నారు.

'బాబు, మీరు కూడా వెళ్లండి నేను సైవేట్లు చెప్పలేను. విరమించుకున్నాను. మనసు ప్రశాంతంగా లేక పోతే చెప్పడం సాధ్యం కాదు. మరో మాన్పారు దగ్గరైనా చక్కగా చదువుకోండి.'

'సరే రండి. ' అంటూ ఆ పిల్లలు బయలుదేరబోయారు. సుబ్బారావు గారి నేత్రాలు ఈ సారి సజలమైనాయి.

'బాబు! ఒక్క మాట! మీకు విద్యాబుద్ధులు చెప్పించి వృద్ధిలోకి తెస్తున్నది మీ తల్లిదండ్రులే. ఈ విషయాన్ని ఎన్నటికీ మరచి పోకండి. వాళ్ళకు మునుపటికే వచ్చాక ఏ తృణమో, పణమో మీరు ఇవ్వగలిగింది ఇవ్వండి. లేకుంటే పాపం. ఎన్నారా నామాట లేకుంటే భగవంతుడు కూడా మెచ్చడు వెళ్లి రండి బాబు, ఇక వెళ్లండి. ' అని నిట్టూర్పు విడిచారు ఆ ముగ్గురు పిల్లలు కూడా వెళ్లిపోయారు.

భర్త మాటలన్నీ భార్య ఎంటూనేవుంది.

'ఏమింది, సైవేట్లు మానేస్తే ఎలా .. ?'

'ఎలా ఏముంది. అలాగే గడుస్తుంది. నామనసు బావుళ్లేదు. ముందు, పిల్ల పెళ్లి చేసేయాలి. తర్వాత విషయం తర్వాత.'

ఈసారి భార్య ఏమి మాట్లాడలేదు. ఆయనే అన్నారు మళ్ళీ.

'నేను ఈళ్ళు వెళ్లి బంధువుల్ని కలిసి, సంబంధాలున్నాయేమో విచారిస్తాను. ఇంతకుమించి చేయగలిగినదేమీ లేదు.'

'పోనీ ఉత్తరాలు రాస్తే ?'

'ఉత్తరాల వల్ల పనుల్లు జరుగుతాయా.. ఎవరే, మనకోసం పనులు మానుకుని తిరిగి మనపట్ల ఎంతో అభిమానం వున్నదనుకున్న అల్లుడే ఇంతవరకు సమాధానం రాయలేదు.'

'పనిలో పని, అల్లుడు గారి పూరు కూడా వెళ్లి రండి.'

'సరే మంచిరోజు చూచి బయలుదేరుతా.'

'అలాగే కానివ్వండి అన్నిటికీ ఆపరమాత్మదే వున్నాడు.'

'అన్నట్లు రోజు మంచి రోజు బయలుదేరి వెళ్తా.'

'మి ఇవ్వం.'

'శంకరం డాక్టరు గారి మంచి వాడుతూ వుండు అమ్మాయికి బహుశా రేపటికి నిమగ్నించవచ్చునేమో.'

* * * * *
మరునాడు, సుబ్బారావుగారు కూతురు పెళ్లి సంబంధాల కోసం బయలుదేరి వెళ్లారు.
వెళ్లి అప్పుడే నాలుగు రోజుల్లో సరోజకు జ్వరం తగ్గింది. మంచం మీద

సైనికస్థాయి-కోరుకొండ 1986 ప్రవేశ పరీక్షలు

1986 ఫిబ్రవరిలో వేతరగతి ప్రవేశ పరీక్షలు జరుగును

క్లాసులు జరుగుచున్నవి

బాలరవయస్సు 1986 జూలై /వ తేదీ నాటికి 10-12 సం॥ మధ్య మండవలెను రక్షణశాఖ, సైనిక, మాజీ సైనిక ఉద్యోగుల పిల్లలకు మరియు షెడ్యూలు కులము, షెడ్యూలు జాతులు వారికి ప్రత్యేక రిజర్వేషన్లు కలవు కోరుకొండ సైనిక స్థాయిలో సమానముగా ప్రారంభించబడి చక్కటి హాస్టలు వసతితో పై పరీక్షలకు ఇంగ్లీషు, తెలుగు మీడియంలో దక్షిణ నిచ్చుటలో పేరెన్టీస్ గగ్గ

దక్షిణ భారత దేశమునందలి ప్రప్రథమ విద్యాసంస్థ

స్థాపితము: 1962.
ఫోన్: 22084

ప్రవిద్యావిహార్

(ఆదర్శ గురుకుల విద్యాసంస్థ)

లలితానందనగర్, రంగారోడ్, గుంటూరు-522006

బాలి: దాసరివారిపేటి, సూర్యారావుపేట, విజయవాడ-2

సర్వరీనుండి 10వ తరగతి వరకు ఇంగ్లీషు తెలుగు మీడియంలో క్లాసులు కలవు.

మాతన యవ్వనం పొందండి! సంతాన వంతులు కండి. చర్మ వ్యాధులనుండి విముక్తులు కండి. హస్త ప్రయోగమునలన కలుగు న ర ము ల బ ల హీ న త, శీఘ్ర స్కలనము, అంగము చిన్నదగుట, అవసర కాలమందు అనంతస్పృ, సంతానము లేక పోవుట, నవస్త చర్మవ్యాధులకు అద్భుత చికిత్స! పొన్న ద్వారా చికిత్స కలను.

"క్యాంపులు" : ప్రతి ఆదివారం 'భీమవరం' షణ్ముఖ రాడ్లో ఉదయం 8 గం. నుండి సాయంత్రం 6-30 గం. వరకు. ప్రతి నెల 1 మరియు 16 తేదీలలో 'రాజమండ్రి' హోటల్ ఆశోకాలో కోటగుమ్మం దగ్గర మధ్యాహ్నం 12 గం. నుండి రాత్రి 9 గం. వరకు.

డా॥ డి. మార్కండేయులు

ఆయుర్వేద చికిత్స, పెక్సె & సిస్ పెషియన్,

పార్కురోడ్, గుడివాడ. 521301

ఫోన్ : 522 & 540

అంతరాలు - అంతర్యాలు

కూర్చుని, చినిగిన చీర కుట్టుకుంటుంది తల్లి వంట చేస్తోంది ఇంతలో హాస్ట్ అన్న కేకవినబడింది. తల్లి లేచివెళ్లి, కవరు అందుకుంది. అద్రసు ఇంగ్లీషులో వుంది

'అమ్మాయ్! ఇది ఎవరు రాకా? చూడవే.. ' అని ఆ కవరును, కూతురు చేతికిచ్చింది ఆ కవరు పాత ఇంటి అద్రసుకు వెడితే, దాన్ని ఇక్కడకు తైవర్ను చేశారు ఆ కవరు చించి చూడగా, దానిలో పెద్ద ఉత్తరం కనబడింది క్రింద సంతకం చూచింది. శ్యామసుందరరావు అని వుంది. సరోజ మొదట గతుక్కుమన్నది. దాన్ని, తిరిగి ఆ కవరులో పెట్టబోయింది కాని, తల్లి.. 'ఎవరు రాసిందేమిటి చదువమ్మా కాస్త ' అంది పేరు చెప్పడానికి కూతురు తటపటాయించింది. తల్లి నిగ్గడిస్తుందని తెలుసు ఇక తప్పదని చెప్పింది.. 'శ్యామంగారు రాకారు ' అని

శ్యామం పేరు వినగానే తల్లి తత్తరపడింది. లేచి కూతురు దగ్గరకు వచ్చింది.

'ఏదమ్మా! ఆ ఉత్తరం చూడనీ. అది నీకే రాకా? ' వుండబట్టలేక అడిగింది

'కాదు, నాన్నగారికే.'

'అయితే, ఏమిరాకా? చదువు '

సరోజ చదవడం ప్రారంభించింది తల్లి వింటోంది

'పూజ్యులైన సుబ్బారావుగారికి, నమస్కృతులు- మీరు ఇటీవల నన్ను బజారులో కలిసినప్పుడు అదో విధంగా మాట్లాడారు మన మధ్య ఎప్పుడూ అభిప్రాయ భేదాలు రాలేదు. ఆ విషయం మీకు తెలుసుననుకుంటాను పూర్తి విషయాలు చెప్పకుండానే వెళ్లి పోయారు. నేనే, మీ ఇంటికి వచ్చి విపులంగా మాట్లాడుదామనుకున్నాను, కాని, నన్ను అపమానిస్తారేమో నన్న భయంతో రాలేదు నా విషయంలో మీరు దురవగాహనకు వచ్చినట్టు గ్రహించాను అందుకే ఈ ఉత్తరం రాస్తున్నాను సరోజ, మా ఇంటికి వస్తే రావద్దని చెప్పమన్నారు 'మా అమ్మాయికి పెళ్లి కావద్దా' అని నిష్ఠురంగా ప్రశ్నించారు ఈ మాటలను బట్టి, నన్ను మీరు పూర్తిగా అర్థం చేసుకోలేదని భావించాను మీరు, తొందరపడి మాట్లాడినా, మీ బాధను నేను అర్థం చేసుకున్నాను కాబట్టి, మీపట్ల గౌరవ భావం నాకు ఇప్పటికీ తొలగిపోలేదు మీరు త్యాగధనులని నాకు తెలుసు అర్థికంగా మీకుటుంబం చితికి పోయిందని కూడా తెలుసు సరోజ వివాహం, మీకు ఒకగడ్డు సమస్యగా పరిణమించిన విషయం కూడా నాకు పూర్తిగా తెలుసు

.ఇవన్నీ తెలుసును కాబట్టే, మీరు అంత తీవ్రంగా మాట్లాడినా, నామీద ఆభాండాలు వేసినా, సహించాను, నాగురించి, మీరు పూర్తిగా అహింసాపథ్యారస మాత్రం గట్టిగా చెప్పగలను ముఖ్యంగా సరోజ విషయంలో నా ప్రవర్తన పట్ల మీరు ఏదైనా ఊహించుకుని వుంటే అది పూర్తిగా పొరపాటని చెప్పదలచాను మా ఇంటికి వచ్చి చనువుగా మాట్లాడినంత మాత్రాన, నేను, మీ వంశ ప్రతిష్ఠకు భంగం కలిగేవధంగా, మీ అమ్మాయితో వ్యవహరిస్తానని ఎలా ఊహించారో తెలియదు.

సరోజకు మంచి సంబంధం చూచిపెళ్లి జరిపితే, సంతోషించే వారిలో నేను ప్రథముడిని. పైగా, నా చేతనేన సహాయం తప్పకుండా చేదామనుకుంటున్నాను. '

ఈ వాక్యాలు చదువుతోంటే, సరోజ పెదవులు వణకడం ప్రారంభించాయి. అక్షరాలు గజటిజగా వున్నట్టు తలపించింది మాటలు సరిగా పలుకలేక పోతోంది. సుబ్బమ్మగారు కూడా దీర్ఘమైన నిట్కూర్పు విడిచింది.

'సరిగ్గా చదవ్వేమే... పూర్తికానివ్వ. '

సరోజ మళ్ళీ చదవడం ప్రారంభించింది-

'మీ అమ్మాయి అమాయకురాలు సుగుణవతి కొద్ది రోజుల పరిచయంతోనే, నేను అన్ని విషయాలు గ్రహించాను బుద్ధిమంతుడు, తన కాళ్ళమీద తాను నిలబడి కుటుంబాన్ని పోషించగలవాడు- ఎవరైనా అబ్బాయి, మంచివాడు లభిస్తే తప్పక, పెళ్లి చేయండి నేను, ఎల్లప్పుడూ మీకు బాసటగా వుంటానని హామీ యిస్తున్నాను నన్ను ఇకనైనా అపార్థం ' 'కోపద్ధని అశిస్తున్నాను

సెలవు

భవదీయుడు

శ్యామసుందరరావు

ఆ ఉత్తరం, సరోజ చేతిలో నుంచి జారి క్రిందపడింది. దానిమీదనే, నాలుగైదు అక్షుబిందువులు కూడా పడ్డాయి ఆ ఉత్తరాన్ని సుబ్బమ్మగారు తీసుకుంది

'అమ్మా.. ఈ ప్రపంచంలో న్యాయం లేదమ్మా ' అంటూ సరోజ, మంచం మీద మెల్లగా వాలిపోయింది దిండులో తలదూర్చి శోకిస్తోంది

'ఊరుకోవే తల్లి. నీవు, పట్టి వెలిబాగులదానివయ్యావు మనుమల్ని అర్థం చేసుకోకుండా, మనసుపారసుకోవడం, నిర్ణయాలకు రావడం ఎంత

వంసకి చల్లటం
దళాంకు...?

త్రేమరా... నలభై
టాపాయిలేవుంబి!

అయితే
పాతిక అప్పిస్తే
మాద్దగానే జేస్తానో!

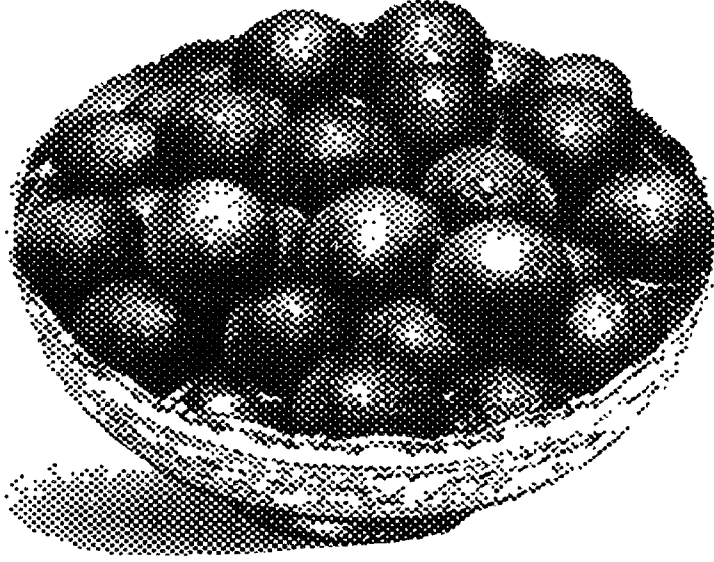

వద్దులే... చల్లర
వుంది ఇస్తాలే...!

- శ్రీధర.

సాంప్రదాయకమైన గులాబ్ జామూన్లవంటి పిండివంట చేయుటకు గంటలతరబడి అవశ్యం

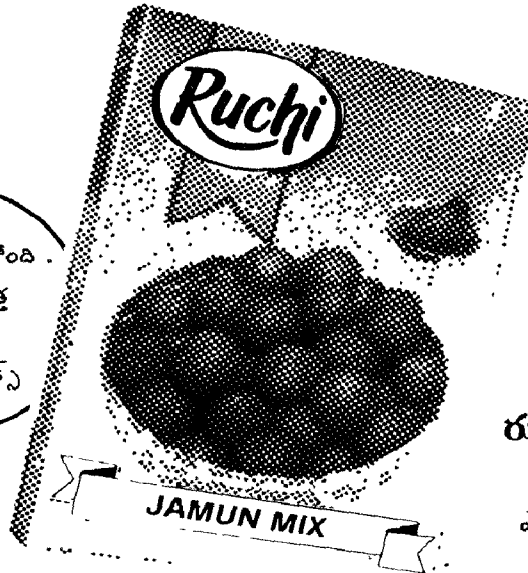

“రుచితో ఇప్పుడు నిమిషాలలో ఇది సాధ్యం”

రుచి గులాబ్ జామూన్ మిక్స్ ఆనందాన్ని చిందించే శ్రేష్ఠమైన సాంప్రదాయకపు నోరూరించే రుచులను గుభాశించుతూ నిమిషాలలో ఒనగూర్చగలదు తూకం తూయవలసింది లేదు. కొలత చూడవలసింది లేదు. కాచుక్కార్చవలసింది లేదు ప్రత్యేకమైన ముడి పస్తువుల కలయికలతో ప్రతి ఒక్క రుచి గులాబ్ జామూన్ మిక్స్ తయారు చేయబడింది. ప్యాకెట్టును విప్పటమే తరువాయి, మీరు యిష్టపడి కోగుకొనే - రసభరితమైన, రుచులూరించే, బంగారు వర్ణపు గోధుమ రంగు గులాబ్ జామూన్లను తయారు చేయ మీరు సన్నద్ధంగావచ్చు. అవి క్షణికంలో మీ నోటిలో కరిగిపోగలవు!

ఇప్పుడు దొరుకుతోంది.
రుచివారి క్రొత్త
బోంబే
హల్వా మిక్స్

రుచి గులాబ్ జామూన్ మిక్స్

విదేశీ కానుగోలుదారులనుండి
ఎంక్వయరీలు కోరబడుతున్నాయి.

అంతరాలు - ఆంతర్యాలు

ప్రమాదమో ఇప్పటికైనా తెలిసిందా ?

'అందుకు కాదమ్మా నేను బాధపడుతోంది మంచివాళ్ళుగా నటించే వారి మోసాలను తలుచుకుని ఇలాంటి వాళ్ళు ఎన్నో నీతులు వల్లెస్తారు పేదవాళ్ళని ఆదుకోవాలని, ఉధృరించాలని కబుర్లు చెబుతారు. కట్టుం లేకుండా, కులాన్ని చూడకుండా పెళ్లి చేసుకోవాలని సిద్ధాంతాలు వల్లెస్తారు. ఇవన్నీ మాటల వరకేనమ్మా... అంతే.. మనబీట పేదవాళ్ళం, ఈ మాటలు విని మోసపోతాం చివరకు అపమానం జరిగితేగాని బుద్ధిరారు '

'నే చెబితే ఎన్నావుటే వెలిదానా. ఆ అబ్బాయి చెప్పిన ఉపన్యాసాలు తీసుకోచ్చి నాముందు వల్లించావు. అవునా... ?'

'అవునమ్మా, నమ్మాను మోసపోయాను. గొప్పవాళ్ళకు, పేద వాళ్ళకు మధ్య ఎన్నటికీ బాక్సు కుదరదని ఇప్పుడు గ్రహించాను '

'సరోజా! మన పరిస్థితి మనకు తెలుసు అలాంటిప్పుడు లేనిపోని ఆశలు పెంచుకోవడం పొరపాటు కదే!'

'నిజమేనమ్మా, ఇప్పుడు పూర్తిగా అర్థమైంది. ఆదర్శాలనే పట్టి బూటకం అవి చెప్పడానికే పనికిస్తాయి అంతే నాన్న, నీవు పడుతున్న బాధను నేను చూడలేకుండా వున్నాను ఎవరివైనా సరే చేసుకోదలచాను. బావవైనా సరే చేసుకోడానికి సిద్ధంగా వున్నాను. ఇక నా జీవితం ఇంతే. పయసున్నా లేనట్లే లిక్క కోర్కె లిస్సీ. ఏనాడో చంపుకున్నాను " ఈ మాటలన్నీ తర్వాత సరోజ దిగులుగా చూస్తూ పడుకుంది కన్నీళ్ళు మాత్రం ఆగలేదు

'నిజమేనే, ఎవరి ఆంతరంలో వాళ్ళుండాలి అంతరాలు మరిచి ఆశలు పెంచుకోడం, ఆదర్శాల పేరుతో అభాసుపాలు కావడం .. ఇవన్నీ మనకు చెసికమ్మా ! మి బావ తప్పుకుండా ఒప్పుకుంటాడన్న నమ్మకం నాకు ఇప్పటికీ వుంది '

జీవితంలో వసంత శోభ ఎవరికీ వున్నా లేకున్నా పేదవారికి మాత్రం మృగ్యం అది కేవలం ఎండమావుల వంటిది

మరో రెండు రోజులు దొర్లుకుపోయాయి సరోజకు నిమ్మలించింది అయినా చురుకుదనంలేదు పరధ్యాన్యంగానే వుంటోంది ఒకటికి రెండుసార్లు పిలిస్తే గాని పలకడంలేదు ఏ స్నేహితురాలింటికి వెళ్ళడంలేదు ఎవరూ కూడా, పిరింటికి రావడంలేదు. ఆమె హృదయం మూగబోయింది అలోచనలు మందగించాయి తిండి ధ్యానకూడా లేదు జీవితమంటే ఒక విధమైన విషయ భావం ఏర్పడింది ఎప్పుడూ తైల సంస్కారం లేని చిందిజిత్తుతోనే వుంటోంది.

కూతురు పరిస్థితి చూస్తూంటే తల్లి కడుపు తడుక్కుపోతోంది కాని, ఏమి చేయలేని స్థితి

'అమ్మాయీ! కాస్త, వేళకు స్నానం చేసి భోం చేయవే అలా రోజు రోజుకు చిక్కి శల్యమై పోతున్నావేమే నేను చూడలేనే ' ఎంతో బాధతో అంది తల్లి

'అమ్మా, నా గురించి పట్టించుకోకు నేను శవంలా తయారైనా బాధలేదు కాని, ఆ మూడు ముళ్ళు పడి, నా బరువు, మీకు తీరిపోతే అదే చాలు. ఆ తర్వాత నేను బ్రతికినా.. లేకపోయినా ' ఆపైన సరోజకు మాట పెగలలేదు.

సుబ్బమ్మగారు, కూతురును సమీపించి, తల నిమిరించి రోగిపోయి వున్న జాత్తు అణగనేలేదు మెడలో ఇప్పుడు ఫ్లాస్క్ పూసల దండ కూడా లేదు జాకెట్టు రెండు చోట్ల పిగిలి, ఆ బట్ట చిక్కిన శరీరం కాంతి విహీనంగా కనపడుతోంది. కళ్ళలో తేజస్సు లేకపోయినా, ముచ్చటైన ఆ రూపంలో దాగివున్న సహజ సౌందర్యం కొట్టవచ్చినట్లు కనపడుతోంది.

'సరోజా ! దిగులుపడకు . ఆ ఏడుకొండలవాడు మన పక్షానే వున్నాడు మనకో జయం కలుగుతుంది, నా మాట విని, లేచి, భోంచేయి ' తల్లి బ్రతిమాలింది

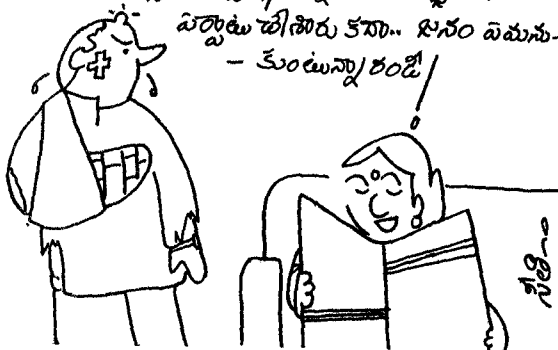
సరోజ లేచి, స్నానంచేసి భోంచేసింది అప్పటికి సాయంత్రం ఆరున్నర గంటలు దాటింది చీకటి ఆవరించింది వెళ్లి, మంచంమీద మేను వార్చి అలోచిస్తోంది చల్లని గాలులు శరీరానికి సోకి ఏవేవో అలోచనలు, అనుభూతులు పరుసగా దొర్లిపోతున్నాయి అలసట వల్ల కళ్ళు మూశాయి ఈసారి ఎందుకోగాని, పాపం, హాయిగా నిద్రపట్టింది నిద్ర ప్సన కాసేపటికే, పెదవులపై చిరునవ్వు మెరిసింది ఎందుకోమరి . ??

అది వసంతకాలం సంధ్యారుణ కాంతులు దశదిశలకు విరజిమ్ముకుంటుంటే, ప్రకృతి శోభ అనన్య తేజంతో విలసిల్లుతోంది

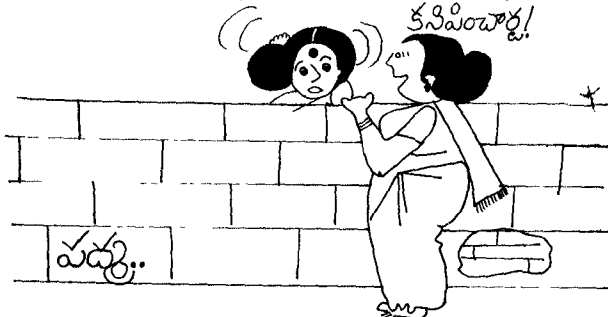
ఏసిలాకాలో ధవళవర్ణ శోభితమైన, మేఘపుంజాలు రురివేగంతో పరవళ్ళు త్రొక్కుతూ, పయనిస్తున్నాయి వాటిని వెంబడిస్తున్నాయి. పలురకాల పక్షుల గుంపులు ఆరుణకిరణ స్రవంతులు ప్రతిఘటించగా, సప్తవర్ణ సమ్మిశ్రితమైన 'అర్ధచంద్రాకృతి', సాగర తలంపై కొలుపు తీరింది

ఒక వైపు దివ్య సుందరీ ద్యానవనం మరో వైపు నిశ్చల గంధీర జలధి ఒక వైపు అందాలు చిందించు తరులతాశ్రణులు మరో వైపు సురుగుల తరగలు విరజిమ్ము ఉవ్వెత్తు కెరటాలు. ఒక వైపు సమ్మోహన భరితమైన పరిమళాలు వెదజల్లు శాగంధ్య పుష్పాల సారూ తీరు వేరొక వైపు అల్లన వచ్చి, మెల్లన ముద్దాడి, చల్లన జీరాడి పొరారు పయ్యారి అలలకు వీడ్చేలు చెప్పు చంద్రకాంత శిలబీలు సైకతస్థితి దానిపై, పొల్కడలిపై శేవతల్ప కామవోలి, చిరునవ్వులు కురిపిస్తూ, సయ్యాట వేళ ఇచ్చేగా, అన్నట్లు పడుకున్నాడు అహ్వనిస్తున్నాడు ఎవరు ? క్యామం

గొంతగా బ్లెస్ అడ్వైస్ క్లబ్ కలిపి ఎక్సిబిషన్
పెట్టాడు బీశారు కన్నా.. నిలం ఎమను.
- కుంటున్నారంటే!

మోర్లా వ "లాగుడు మూస్సెంబటం ఎలా" నీవల
బాగుంది! ఏన్నట్లు మీవారు నిన్ను మానాళ్ళ బారలా
కనీపిందార్ల!

కాలితే ఏం చేయాలో మా అమ్మకు బాగా తెలుసు.

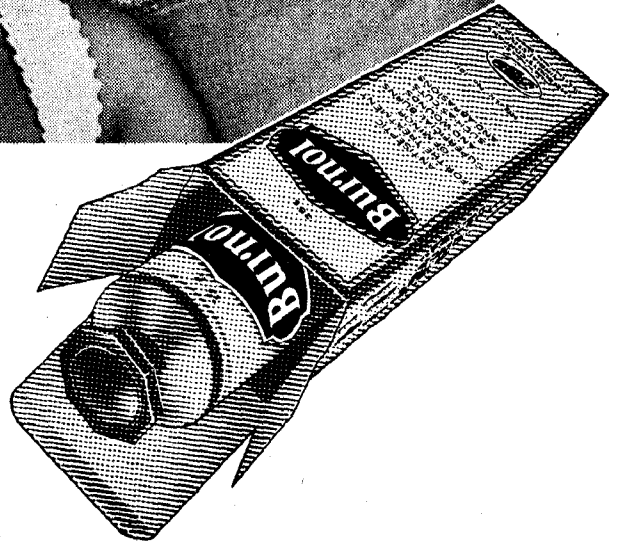
తనకి అమ్మమ్మ నేర్పిందిట.

అబ్బ, అమ్మంటే మా అమ్మలా ఉండాలి. ఎంత
బాగా చూసుకుంటుందని! అమ్మ మొన్న నా బుట్టి
దొమ్మ గొను ఇ ' నేనుంటే పొరబాట్లు నేను చెయ్యి
పెట్టాను. వేరు కారింది. గబగబా అమ్మ బర్నాల్ రాసింది.
కాలితే అమ్మమ్మ కూడా అలాగే బర్నాల్ రాసేదీట.
నా బుట్టి పాపా, నీ కప్పుడెసా కారిందంటే నేనూ
బర్నాల్ రాస్తారే, బాగాయిపోతుంది.
కదమ్మా! కదూ బర్నాల్!

బర్నాల్

ఇంటింటూ విశ్వాస

మి.ది.

అంతరాలు - ఆంతర్యాలు

ముగ్ధమోహన రూపంతో, క్రిగంట చూపులతో గలిగింతలు పెట్టి ఏవేవో వెచ్చని అనుభూతుల, అనుభవాల కోసం, జాగును వోపలేక, సైఫలేక పోతున్నట్లుగా కూర్చున్నది. ఎవరు? ఇంకెవరు? సరోజ.

శ్యామం లేచాడు కూర్చున్నాడు సరోజను 'ప్రేయసి' అంటూ మెల్లగా పిలిచాడు ఒడిలోకి ఆహ్వానించాడు. ఆమె బిడియవడింది. ప్రక్కగా జరిగి సరోజ భుజంమీద చేయి వేశాడు ఆ చేతి వ్రేళ్ళు ప్రాకుతూ మెల్లగా వెళ్ళి ఆమె చెక్కిళ్ళను మృదులంగా తాకాయి. విద్యుల్పతలా మెరిసింది సరోజ వదనం గుండెరుల్లు మన్నుంది కాబోలు త్రుళ్ళిపడింది అణువణువు కంపించిపోయింది కాబోలు ఒక్క క్షణం - మరుక్షణం మైమరిచింది. అర్చనమిలిత నేత్రమై ప్రియుని ఒడిలో వాలిపోయింది పాపం పయ్యెదకు సిగ్గువేసి ప్రక్కకు తొలగింది. ప్రియుని హృదయం లాలనగా ఆహ్వానించింది దరిజేరమని. ఆ, అయస్కాంతపుశక్తికి తాళలేక, సరోజ వక్షం చెప్పున దూసుకుపోయి మెత్తగా, ఒత్తుగా హత్తుకుంది మైమరిచినా, ఆ మత్తులో ఏవేవో శబ్దాలు, అర్థాలు తెలియని శబ్దాలు, సరోజ అధరాలపై చిందులు వేసినప్పుడు, హృదయం అందించిన ప్రేమామృతం చిలికింది సజలనేత్రాలు, సరసి జాలుగా తలపించగా, శ్యామం అధరాలు అందుకుని అద్దుకున్నాయి

తనువులు ఏకమై, పులకింతలతో ఆనందపులోతుల అంచులు చూశాయి.

మత్తు వదలింది మాటలు సాగాయి

'శ్యామ్! నేను నీ దాసిని ప్రాణసఖిని మన ఇరువురి హృదయాలు ఏకమైనాయి .. కదూ!'

'అవును సదా! నీవు నా దానవు నేను నీ వాడిని ఎల్లప్పుడూ ఇలాగే అనందదోలికల్లో తేలిపోదాం.'

'మరి .. మన వివాహం ..?'

'వివాహమా .. ఎందుకు దానివల్ల ప్రయోజనం ఏముంది?'

'శ్యామ్! మన ప్రేమ పుష్పించి, ఫలించాలి జన్మ జన్మలకూ శోభించాలి'

'కాదనను నీతో వివాహానికి మా పెద్దలు అంగీకరించరు అంతరాలు వేరు; అంతస్సులు వేరు కులం వేరు'

'అయితే నీ ఆదర్శాలు?'

'నాకోసం కాదు, ఇతరులకోసం.'

'అంతేనా?'

'అవును అంతే.'

'నన్ను వంచించడం న్యాయమా?'

'ఆ మాటకు అర్థం నాకు తెలియదు.'

'అయితే, నేనే పొరపడ్డానన్న మాట'

'నాకు తెలియదు. అంతా నీ భ్రమ నన్ను నీవు అర్థం చేసుకోలేదు'

'నేను వంచితను .. భ్రమడ్డాను . పొరపడ్డాను . నాదే తప్పు నాదే తప్పు ..'

ఈ చివరి మాటలను సరోజ పెద్దగా అనడంలో తల్లికి వినిపించాయి వెంటనే వెళ్ళి కూతురును నిద్రలేపింది

'ఏమిటో తప్పు తప్పు అంటున్నావు కలవరిస్తున్నావా ఏమిటి . కలగాని వచ్చిందా..?'

సరోజ చివాల్ని లేచి కూర్చుంది అప్రయత్నంగా తన చెంపలు తాకి చూచుకుంది. పమిట సర్దుకుంది

'ఏమిటో, నిజంగానే కలవచ్చిందా ... ఇంకారాత్రి కానేకలేదు'

'కలకాదు లేవే ఏదో ఆలా కలవరించి వుంటాను. మనసేం జాగలేదు'

'ఏమిటోలే ఆ మూడు ముళ్ళు పడితేగాని, ఈ కలవరింతలు, కలలు పోవు'

సరోజ కాసేపు అలా ఆలోచిస్తూ కూర్చుంది

(ఇంకా ఉంది)

ఆంధ్రపత్రిక

ఆంధ్రపత్రిక ఇప్పటికీ ఇంచుమించు ఏడు దశాబ్దాలుగా తెలుగువారికి సేవ చేస్తోంది.

విజయవాడ, హైదరాబాద్ ల మండి వెలువడుచున్నది.

తాజా వార్తలు, పక్షపాతం లేని వ్యాఖ్యలకి ఆంధ్రపత్రిక పెట్టింది పేరు.

ఇవి కాక అన్ని రకాల అభిరుచులపీ సంతృప్తివరచే ఇతర శీర్షికలు ఎన్నో

మీరు ఆంధ్రపత్రికలో చదవగలరు !

★ మన సినిమాలు

★ దాక్షరుకబుద్ధు

★ కలైడో స్కోపు కార్టూన్

★ దినవారఫలాలు

★ శైవోన్మోదియాగ్ని

★ శ్రీకృష్ణభాగవతం

★ ఇది వారీదృశ్యతం

★ వింతయథార్థం

★ ఇంకా — వ్యాసాలు, గేయాలు, కార్టూన్లు .. ....

ఎప్పటికప్పుడు ఆంధ్రపత్రికలో సరికొత్త అకర్షణలు ప్రవేశపెడుతూనే ఉంటాము !

వెంటనే ఆంధ్రపత్రిక చందాదాడుగా చేరండి !

శేషం. నర్సాపురం

- * ఆంధ్రలో ఏ ప్రాంతంలో వారు తెలుగు భాషను బాగా మాట్లాడుతారు?
- తూ గో జి (నేనక్కడిదానో)

డి. ఎల్. డి. చోడవరం

- * మల్లీ అల్లారి సతారామరాజు పుడితే!
- ఈ నల్ల దొరల ఎక నుంచి మనక ఎచ్చైనా విముక్తి మార్గం మాపెవాడు

ఎస్. వి. ఆర్. గుడివాడ

- * మిరే ప్రశ్నలకు సమాధానా లివ్వడం- ఈ దేశాన్ని ఆక్రమింప వత్త పాతం ఏదీ పురుగు పట్ట పడినూ వందనానికి ఒక మచ్చుతునక అని నా అభిప్రాయం
- ఈ దేశంలో ఇప్పుడు పచ్చినట్టు వాగే స్వేచ్ఛకూడా పుంచనడానికి- మిరొక నిదర్శనం - కాదా!

సి. హెచ్. ఆర్. కొవ్వూరు

- * కె రా గారు ఏ పేపరులో చూసినా మహిళలు మెచ్చిన చిత్రం అంటున్నారు కారణం?
- వారు చూడక పోతే డబ్బులు రావని- చూడమని సజెస్ట్ చేస్తున్నారంతే

ఎస్. వి. ఆర్. గుడివాడ

- * ప్రతి వ్యక్తి జీవిత చరిత్రలోనూ ఒక స్త్రీ పాత్ర గణనీయంగా పుంటుందంటారు అలాగే ఆరుద్ర గారి విషయంలో ఆ స్త్రీ మిరసని మిథాటో చూడగానే అనుకున్నాను యామె పక్కరే?
- ఎస్ యు ఆర్ కొలంబస్!

పి. ఎస్. ఆర్. ఎమ్. గుంటూరు

- * ఆడవారంతా మగవారిపై ఫిరగపడతే?
- దేశం బాగుపడుతుంది
- * బంధుత్వం, స్నేహం ఏటాలో ఏది గొప్పది?
- దేనికది గొప్పదే కాని స్నేహం బంధుత్వం కన్నా గొప్పదని ఎన్నుకుంటే- దీనిలో స్వార్థం పుండదు కనుక
- * ఒక రచయితగానో రచయిత్రి గాని వది కాలాల పాటు నిలబడాలంటే ఏది ముఖ్యం?
- స్వంతంగా రాయడం ముఖ్యం, నిజాయితీగా పుండడం ముఖ్యం
- * దేనికి ఉపయోగపడని నేటి సాహిత్యంపై మీ అభిప్రాయం ఏమిటి?
- పత్రికలు పోటీలు పడి అమ్మదానికి ఉపయోగ పడేది సాహిత్యం కాదు రచన ఇది అందరికీ ఉపయోగపడాలనీ, శాశ్వతంగా నిలబడాలనీ రూలు లేదు

ఎస్. హెచ్. పి. స్వాతిర్వపురం

- * నాకు పదమూడో ఏట నుంచి రాయాలనే

ప్రస్థావన

-కె.రామలక్ష్మి

ఆమెలాంటి వ్రాసినానే పున్నాను తిరిగి వస్తూనే ఉంటే నిరుత్సాహపడుతున్న సమయంలో రాస్తూంటే పాతి శాతంనా పెద్ద రచయిత్రి అవుతారు అనే సమాధానం కొత్త ఉత్సాహం యిచ్చింది నా రచన లివ్వడం ఫలితా లిచ్చాయి

• చూశావా తయగా తయగా రాగం రాయగా రాయగా రచన- అనేది నిజం

జి ఎల్ రాజమండ్రి

- * ఒక యింట పెరు ఒకే గోత్రం కల ఒక అమ్మాయి అబ్బాయి ప్రేమించుకున్నారు పెద్దలు అంగీకరించడం లేదు కారణం అన్నా చెల్లెలు పరస అవుతారని
- సగోత్ర వివాహాలు- అంతగా చెయ్యరు- ఏదో తరంలో వీరి- వారి మట్టాలు చాలా దగ్గర బంధుత్వం పుండేమోనని కాని అసలు సంబంధమే లేని- సగోత్ర కుటుంబాలు పుంటూ పుండవచ్చు పెద్దలు పచ్చనడం మూఢ నమ్మకం కాదు - ముందు జాగ్రత్త మెనరికాల్సాగే యివీ శాస్త్ర వ్యవస్థ అంత మంచిది కావని ఆధునికులూ అంటున్నారు పెళ్లంటే- యిద్దరు వ్యక్తుల కలయికే కాదు భావి

సంతతి కూడా అన్న సంగతి మనం మరిచి పోకూడదు ఒక పుంటే- తరాలు వెనక్కి- చుట్టరికాలు తవ్వమనండి

ఎస్. ఎస్. బాపట్ల

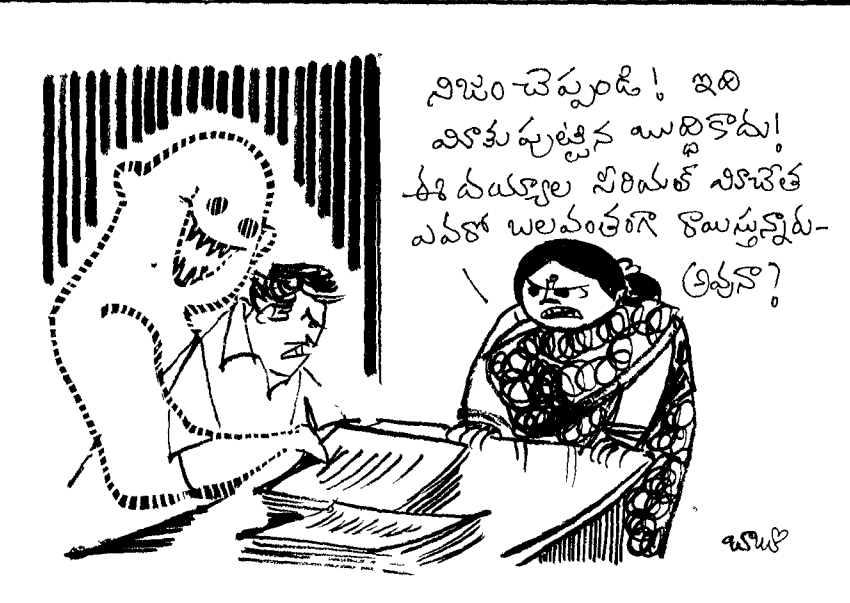
- * ఈ మధ్య 'ఒక సినిమా' చూశాను. దానిలో డైలాగులు వగైరాలకు నేను చాలా సిగ్గుగా అనవ్యంగా ఫీలయ్యాను
- ఇలాంటివి చూసినప్పుడు అంతా కలిసి టైంమన్, ఫిల్మ్ సర్టిఫికేషన్ బోర్డు, బొంబాయికి-తిన్నగా ఉత్తరం రాయాలి రాజీవ్ గాంధీకి రాయాలి అరపగా అరపగా - ఎవరో ఒకరు వినక పోరు. స్త్రీలలో చైతన్యం లేకనే -స్త్రీలు మెచ్చిన చిత్రాలంటూ సిగ్గు లేకుండా ప్రకటనలు చేస్తున్నారని మహిళలు యిలాంటి పెత్త చిత్రాలని పోంచుకున్నారని బహిరంగంగా వారంటుంటే -కనీసం 'మేం కాదు' అని ప్రతికాముఖంగానేనా ఎందుకు నిరసన ప్రదర్శించరు? ఆలోచించండి ఉరుకుంటే - పొరపాటుగా అర్థం చేసుకుంటు- న్నారు

ఎం. ఆర్. అరిపేడు

- * "మగవాడిని ఆడది విలుతుంది మీరు అనకపోయినా నేను ఒప్పుకుంటున్నాను 'ఆడదాన్ని దెయ్యం విలుతుంది' ఒప్పుకుంటారా?"
- ఒప్పుకుంటాను -ఆ దెయ్యం - మగాడని!

డి. ఎస్. పి. కరీంనగరు

- * మీరు రాసిన 'దేవుడు లేని చోట' అనే నవలను చదివాను శంకర్ పాత్ర చాలా బాగుంది మొత్తానికి ఈ నవలలోని చిత్ర పరిశ్రమ వారు సినిమా తీసినచో చాలా బాగుంటుంది
- మనం వాళ్లకి చెప్పక్కరలేదు సార్, వాళ్లకి బాగుంటే అవలే! అక్కర్లేనప్పుడు ఒప్పించలేం! అంచేత -చదివి ఆనందించారు- అది చాలు

నిజం చెప్పుండి! ఇది ఎంతో ప్రత్యేక అంశం! ఈ దుయ్యాల వీరిమీద నిజాత ఎవరూ బలవంతంగా రెబ్బెట్టరు- ఏమన?

శివ

ఇంటర్వ్యూ జ్ఞాపకం రమణం

"ర

పి! ఇంటర్వ్యూకి ద్విము కావడం లేదా? అలా ఉన్నావే? భయపడు తున్నావా?"

రవి ఏమీ అనలేదు మానంగా ఉండిపోయాడు పాపారావతని దగ్గరగా వచ్చి- అవ్యాయంగా భుజం మీద చెయ్యి వేశాడు "మొదటిసారి అలాగే ఉంటుంది. అయినా నీకు భయమేమిటి? అపరిమితమయిన తెలివి తేటలు కలవాడివి. నీకి ఇంటర్వ్యూ ఓ లెక్కా?" అంటూ కొడుకుని - గొడవద్ద నున్న అద్దాల బీరువా ముందుకి నడిపించుకు వెళ్లాడు

"చూడు ఈ బీరువా నిండా నీకు వచ్చిన ప్రయిజులే ఎన్నెన్ని పుస్తకాలు! మొదట్లో.. సర్టిఫికేట్లు! డిప్లొమా! డిప్లొమా ఫస్ట్ ఇంటర్లోనూ డిగ్రీలోనూ కాలేజీ ఫస్ట్. నీ కొచ్చిన స్కాలర్ షిప్పులు ఎవరి కొచ్చి ఉంటాయి? నువ్వు నాకు గర్వ కారణం. నీలాటి కొడుకు ఏ తండ్రి కయినా గర్వకారణమే పరిస్థితులు వ్యక్తివబట్టి కాని - లేకపోతే నిన్ను పై చదువులకో పంపేవాళ్ళు నన్ను క్షమించు నీ తెలివి తేటల కన్యాయం చేస్తున్నా నేమో

"లేదు నాన్నా.. లేదు.. నువ్వు అలా బాధ పడొద్దు. " కంగారుగా అన్నాడు రవి

"గుడ్డీలో మెల్లగా- యీ ఉద్యోగం సామాన్య మయినది కాదు నీలాటి తెలివైన వాడికి కుళ్ళాగ్ర బుద్ధికి ఫైకి పోవడానికి చాలా చక్కని అవకాశాలున్నాయి దీనిలో - ప్రస్తుతానికి చిన్న ఉద్యోగంలా అనిపించినా, పైగా లంచం యివ్వక్కర లేదు. రికమండేషను చేయించ నక్కర లేదు అంతా డ్రిస్ట్ ఫ్యూర్ మెరిట్. ఇటువంటి సుపర్నావకాలు అరుదుగా వస్తాయి ఇది నీకు ఫస్ట్ ఇంటర్వ్యూ. ఏ పరిక్షలో నయినా ఫస్టున వచ్చేనువ్వు. డిప్లొమా. ఇంటర్లో .. డిగ్రీలో ఫస్టుగా వచ్చిన నువ్వు- యీ ఫస్ట్ ఇంటర్వ్యూలోనూ ఫస్టునే వస్తావు. భయం లేదు "

అంతవరకూ తండ్రి కొడుకుల మాటలు ఎంటూ నిలుచున్న సత్యవతము- చటుక్కున కలగ జేసుకుని. "ఔన్నాన్నా మీ నాన్నగారు చెప్పింది అక్షరాలా నిజం నీకి ఉద్యోగం వచ్చి తీరుతుంది నువ్వు అపర బృహస్పతివే నా బంగారు కొండవి."

అంది గర్వంగా

పాపారావు నవ్వారు. "తల్లి దివెన తప్పదంటారు. రవి! నీ కుద్యోగం రావడం భాయం, భైర్యంగా వెళ్లిరా."

అప్పుడే ఆ గదిలోకి అడుగు పెట్టిన వనజ- క్షణంలోనే పరిస్థితి నంతటినీ అర్థం చేసుకున్నట్టు.. "నీకు సందేహమూ భయమూ ఏమిటన్నయ్యా? " ఇన్ సర్ట్, ఎప్పుడయినా ఎక్కడయినా ఎందులోనయినా నువ్వే ఫస్ట్ మొనగాళ్ళకి మొనగాడివి నీకి ఉద్యోగం వచ్చి తీరుతుంది. తిరుగు లేదు నాకు పట్టు చీరా వస్తుంది సందేహం లేదు అన్నట్టు.. నీకుద్యోగం రావడ మేమిటి, నాకు వదిలిన కూడా వచ్చేస్తుందోచ్చి. నవ్వుతూ ఒక్కసారిగా. "నాకు తెలుసు, మామయ్య మహా తొందర పడుతున్నాడు నీకుద్యోగం వస్తే రాధ నిచ్చి పెళ్లి చేసేయ్యాలని గుడ్లలక్. అలా ఉద్యోగం యిలా రాధ చాన్సంటే నీవే అన్నయ్యా "

"ఔను బాబూ. ఇన్నాళ్ళూ మీ మామయ్యకంటేకి ఆనేవాళ్లం కాము మేము, అంతస్తులో తూగలేమని. కాని. ఎప్పుడయితే నువ్వు ప్రతి క్లాసులోనూ ఫస్టునవస్తూ ప్రయిజులూ స్కాలర్ షిప్లూ పేరూ సంపాదించడం మొదలు పెట్టావో- మీ అత్యయ్య మామయ్యలకి మనమూ మనుమల్లా అనడం మొదలు పెట్టాము. రాధని నీకిద్దామని ఉందని తెలియ జేశారు ఇతే- పెళ్లికి ఉద్యోగానికి ముడి పెట్టాడనుకో నీలాటి ప్రతిభాశాలికి ఉద్యోగం రావడ మెంతసేపు? " చిటికె వేశారు పాపారావు, నవ్వుతూ.

"విషయం గుడ్లలక్ అన్నయ్యా" అంటూ సాగనంపింది వనజ

రవికి పూర్తిగా అర్థమయిపోయింది యింట్లో అందరికీ తనమీదా తన తెలివి తేటలమీదా చాలా ఆశలూ నమ్మకాలూ బలంగా ఉన్నాయని ఎందుకో అతని కొక్కసారి భయం వేసింది అయినా సర్దుకుని- డేముడి మీద భారం వేసి అతను ఇంటర్వ్యూకి బయలుదేరాడు

★ ★ ★ ★

"ఒహో!.... రవి.. నువ్వు.. యీ యింటర్వ్యూకి. నేను కల కనడం లేదుకదా?"

శంకర్ అలా పలకరించేసరికి రవి గత్యంతరం లేనట్టు నవ్వుతూ "పరిస్థితు లలాగ వచ్చాయి " అని గొణిగాడు. తప్పు చేసినట్టు బాధపడుతూ శంకర్ పలకరింపు అతనికి వ్యంగ్యంగా తోచింది శంకర్ నవ్వుతూ- "ఈ యింటర్వ్యూకి నీకు కార్డు రావడం ఒక ఆశ్చర్యమయితే- యీ యింటర్వ్యూకి నువ్వు రావడం అంతకంటే పెద్ద ఆశ్చర్యం. ఈ బాగా ప్రపేరయ్యావా? " అడిగాడు

"నిజం చెప్పాలంటే అట్లే కష్టపడనేలేదు "

"నీలాటి బ్రిలియంట్ స్టూడెంట్ కి ప్రవేశపను దేనికిలే. హైస్కూలు నుంచి- కాలేజీ వదిలేవరకూ- నువ్వెప్పుడు కష్టపడ్డావనీ? పాఠం విన్నట్లే ఉండేవాడివి నేనల్లరి చేస్తూ. పుస్తకం పట్టుకున్నట్లే కనిపించేవాడివి కావు. సనిమాలూ అవీ జోరుగా చూస్తూ. ఐతే ఏం, డిప్లొమా... ఇంటర్లో .. డిగ్రీలో- ఫస్ట్ రాంక్ నీదేకదా." రవి- త్రుళ్లిపడ్డాడు శంకర్ తన నెత్తి పొడవడం లేదుకదా? అయినా- అసలే ఏకలంగా ఉన్న తన మనసుని మరింత చిత్రవధ చేయడానికి కాకపోతే- శంకర్ యిక్కడెందుకు దావరించాలి? తనేమన్నా చెబుదామన్నా- శంకర్ తనకి హైస్కూలు నుంచి క్లాస్ మేట్. తల్లి పుట్టిల్లు మేనమామ కెరుకో అన్నట్టు శంకర్ ముందు తను నోరెత్తడానికేమిలేదు. అతనికి- తన గురించి అంతా తెలుసు

"నువ్వు బాగా భయరయ్యావా? " అడిగాడు రవి.

"నిజం చెప్పాలంటే గొడ్డులా కష్టపడ్డాను. ఇక్కడ ఉద్యోగం- లంచం ... రికమండేషను.... కులం - ప్రాతిపదికల మీద కాకుండా కేవలం క్యాండిడేట్ ప్రతిభ చూసే యిస్టారని తెలిసి.. యిక్కడ మెరిట్ తప్ప మరో అడ్డదారి ఉండదని విని... నా కాయశక్తులా కష్టపడి చదివాను. మొదటి నుంచీ నేను కష్టపడినేకదా"

ఆ చివరి మాట- రవిలో- గతాన్ని జ్ఞాపకం తెచ్చింది. ఈ శంకరూ మరో విశ్వనాథమూ- రోజుకి పది గంటల్లో పన్నెండు గంటల్లో చదివేవారు. తెగ శ్రమపడి చదివేవారు మామూలు పరిక్షల్లో శంకర్ ఫస్టు, విశ్వనాథం సెకండ్. పబ్లిక్ పరిక్షల్లో మాత్రం తనదే ఫస్టు రాంక్. శంకర్ కి ఫస్ట్ క్లాస్ వచ్చేది. శంకరూ, విశ్వనాథంలు పడే కష్టాన్ని చూసి- తనూ తన మిత్రులూ వాళ్ళిద్దరినీ "కష్టజీవు"లనేవారు పాశనగా

"కష్టజీవు" అన్నాడు రవి యధాలాపంగా

"ఇంతవరకూ ఎదురయిన అనుభవం మరోలా ఉంది. ఈ రోజుల్లో కష్టం కంటే అధిష్టమే ఎక్కువ ఫలమిస్తుందేమో "

ఎవరిదో ఇంటర్వ్యూ అయినట్టుంది. హాలులో ఒక్కసారి కలకలం రేగింది ఏం ప్రశ్నలు వేశారు? ఎలా ఉంది ఇంటర్వ్యూ? .. అంటూ అతన్ని చుట్టూ ముట్టారు నలుగురైదుగురు.

అతను నవ్వేసి- "నేను క్యాండిడేట్ని కాను

క్లర్కుని. ఇంటర్వ్యూలు ఐదు నిమిషాలలో ప్రారంభం కాబోతున్నాయి పన్నెండు మంది అభ్యర్థులు రెండు పోస్టులు మధ్యాహ్నం రెండు గంటలకి ఫలితాలు చెప్పేస్తారు. ఈ బోర్డుమీద - సెలక్షయిన వారిద్దరి పేర్లు ఉంటాయి. మొదట, రవికుమార్. రవికుమార్ ఎవరు?" అంటూ చూశాడు.

"నేనే." అంటూ ముందు కొచ్చాడు రవి

"ఫస్ట్ నేమ్ మీదే. లోపలికి వెళ్ళండి గుడ్లెక్."

శంకర్ కూడా గుడ్లెక్ చెప్పాడు రవికి "ఎప్పుడూ ఫస్టు నీదే." నవ్వాడు.

రవి- లోపలికి వెళ్ళాడు అతను తెరిగి వచ్చేటప్పటికి పది నిమిషాలు పట్టింది

'ఎలా చేశావు?"

"బాగానే చేశాను." అన్నాడు రవి బలవంతంగా నవ్వుతూ

"నిశ్చయంగా చాలా దాగా చేసి ఉంటావు అసలు నువ్వెలా చేసినా ఫస్టు నీదే జైతుంది అందుకు నాళ్ళం- గతమే అన్నట్లు - - క్యాండిడేట్లు మొత్తం పన్నెండు మంది కదా... మొదటి పేరు నీది, చివరి పేరు నాది."

"దానికే ముందిలే 'తేలిగ్గా అన్నాడు రవి అతని కళ్ళడి నుంచి, శంకర్ ముందు నుంచి ఎంత తొందరగా తప్పించుకుని వెళ్ళిపోదామా అని ఉంది గిర్తి ఫిలింగ్ కలుగుతూంది కాని- ఏదో బలహీనత కూడా అతన్నావరిస్తూంది శంకర్ ముందు

"రిజల్ట్ వచ్చేవరకూ ఉంటావా?" ఉండమన్నట్లే అడిగాడు శంకర్.

"లేదు పనుంది రెండు గంటలకి కదా మళ్ళీ వస్తాను" అని హడావిడి పడుతున్నట్లు వెళ్ళి పోయాడు రవి వెదుతూ-

కష్టపడినా తగిన ఫలితం అందని వాడికి కడుపు మండడం సహజమే శంకర్ ధోరణు అలాగే ఉంది- అనుకున్నాడు మనసులో.

* * *

సాయంత్రం.. నాలుగున్నర బెళుతుంది వరండాలో- పాపారావు, సత్యవతి, వనజా కూర్చున్నారు- ఎవరి కొనమో ఎదురు చూస్తున్నట్లు

ఇంక సహనం సశించినట్లు "రవి యింకా రాలేదే?" అన్నారు పాపారావు

"వస్తాడు. ఆఫీసులో అపాయింట్మెంట్ కాగితం యివ్వాలి కదా అది తీసుకుని, ఉద్యోగం వచ్చిన ఆనందంలో నలుగురు ప్రంయకి చెప్పి .." ఏదో

చెప్పబోయింది సత్యవతమ్మ

"అదేమి కాదు." అంటూ అడ్డుపడింది వనజ అన్నయ్య- అపాయింట్మెంట్ ఆర్డరు పట్టుకుని ఫ్రంట్స్ దగ్గరకి వెళ్ళాడు

"మరెక్కడికి వెడతాడు?"

"తెన్నగా రాఫ్ దగ్గరకి వెళ్తాడు పెళ్లాం బెల్లమయితే ప్రయురాలు పంచదార

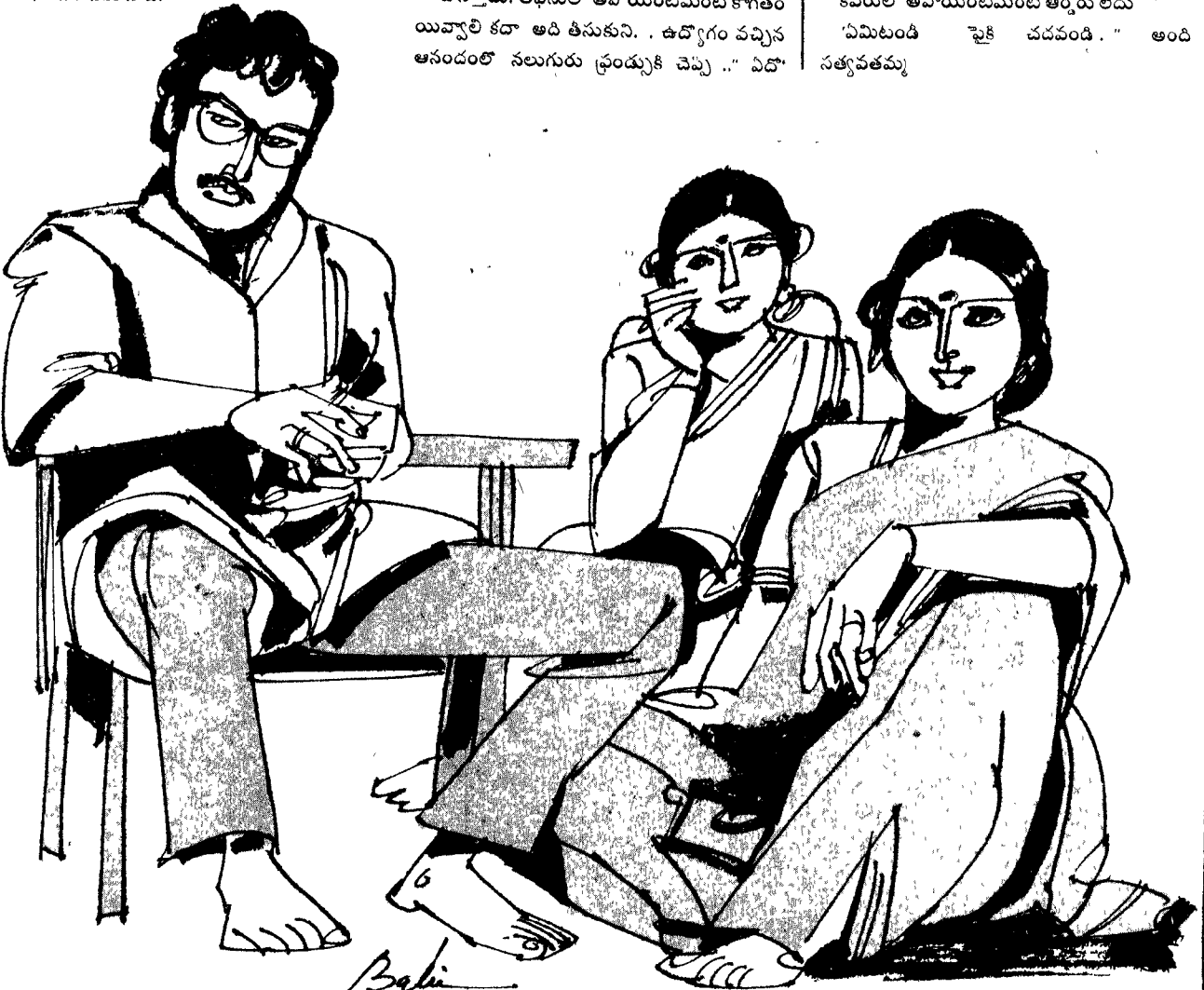
"నోరు ముయ్యి అన్నీ ముదర కబురై నీకు" కనిరింది సత్యవతి

అదే క్షణంలో గేటు ముందు- పోస్టుమాన్ ఆగాడు. వనజ పరుగెత్తి అతనిచ్చిన కవరందుకుని వచ్చింది

"అరే" ఇది అన్నయ్య నుంచే ఓహో తను వచ్చేసరికి అలస్యం బెళుతుందని- అంతవరకూ చూసుకుని సంతోషిస్తూ ఉండమని అపాయింట్మెంట్ ఆర్డరు పంపించాడు కాబోలు లోకల్ పోస్టులో." అంటూ కవరుని తండ్రి కందించింది

పాపారావు ఆత్రతగా కవరు చింపారు, కళ్ళకి అడ్డాలు తగిలించుకుని

కవరులో అపాయింట్మెంట్ ఆర్డరు లేదు 'ఏమిటండి పైకి చదవండి." అంది సత్యవతమ్మ

కలవబాల

నవ వనితా పక్షపత్రిక

బాలరంజని

పిల్లల సాహిత్య మాసపత్రిక

౨౨

ఆంధ్రపత్రిక ప్రచురణ

గీటురాయి

వణుకుతున్న కంఠంతో పైక పడపసాగారు పాపరావు

అమ్మా నాన్నా పసబా!
నన్ను క్షమించండి

నాకు ఇద్దోగం రాలేదు ఆశ్చర్య పాకండి
జరగపలననచేజరిగింది ఇదీ న్యాయమే సహజమే
ఈ యింటర్వ్యూలో అపజయం ద్వారా నేనొక
నిష్కర్మమయిన నిజం గ్రహించాను ఈ అనుభవం
నా జీవితానికి పారం నేర్పింది

మనిషి తెలివి తెటలకు నేటి వ్రాత పరిక్షలూ-
మార్కుల విధానమూ ఏ మాత్రమూ కొలబడ్డలు
కావు ఇది నేనింత కచ్చితంగా ఎలా చెప్ప
గలుగుతున్నానంటే- టిస్ట్ లో నేనేమి శ్రమపడి
డడపలేదు. ఐనా నాకు కంప్యూటర్ కటాక్టం
లబించింది కంప్యూటర్ వల్లని మాపుతే నేను
జెల్లాకి ప్రథముడినైపోయాను

ఇంటర్ లో అశ్రద్ధకరంగా పెవర్చు తెలిసి
పోయాను ముందుగా. నాకూ మరొకడికీ దానితో
పన్నురాంక్ వొచ్చినంది కాలేజీలో ఇక డిగ్రీలో-
ఎం.ఎస్.సి.లు పుస్తకాలు లెక్చరర్ల సహాయం
యివన్నీ కలసి వొచ్చి- పన్నురాంక్ తెచ్చేసుకున్నాను
అంటే- నా మార్కులు నిజంగా నాకు రావలసిన
మార్కులు కావు నా అప్పవ్యాస వొచ్చిన
మార్కులవి నా మార్కులు నావికావు!

ఇంటర్ పూర్తై -

నన్ను కరుణించడానికి కంప్యూటర్ లేదు

ప్రశ్నలు- ముందుగా లకపలేదు

ఎం.ఎస్.సి.లకి, సహాయాలకి ఎటు లేదు వ్రాత
పరిక్షలలో ముత్యం మూడున్నాన్ను నన్ను పరిచిన
అప్పవ్యాస- యీ యింటర్వ్యూలో నాకెలా
సహాయపడాలి ఆగమ్యగోచరమై పోయింది బేను

ఇది- ఇంటర్ పూర్తై పకడ్బందీగా అప్పర్చి ప్రతిబింబి
వెలిగి పియడలచుకున్న మౌఖిక పరిక్ష నిజమయిన
తెలివి తెటలను నిగ్గు తెల్చి పరిక్ష ముగ్గురు
మేదావులు నన్ను నా తెలివిన నిష్కర్మగా
శోధించారు

తెలివచేమిటంటే- నేను- నేనూ, మిరందరూ
ప్రథమపడుతున్నట్లు తెలిపేయిన వాడిని కానని
ప్రతివకే తప్ప అప్పవ్యాసి కావగలబంత అవకాశం లేని
యింటర్వ్యూలో బయటపడిన - బేను
నిజమేమిటంటే- నేను తెలివయిన వాడిని కానని
కచ్చపడి క్షణి చేసేవారిచే తప్ప అప్పవ్యాసమీద
ఆధారపడే వారి కల్పవేళలా విజయం చేశారవని
అందుకే నాకుద్దోగం రాలేదు

నేను- మి అందనాలని తలగ్రంథులు చెశాను

మి అందరి ఆశలనూ నాశనం చేశాను ఏం?

అందుకే ఎగ్గుతే మికు ముఖం చూపలేక

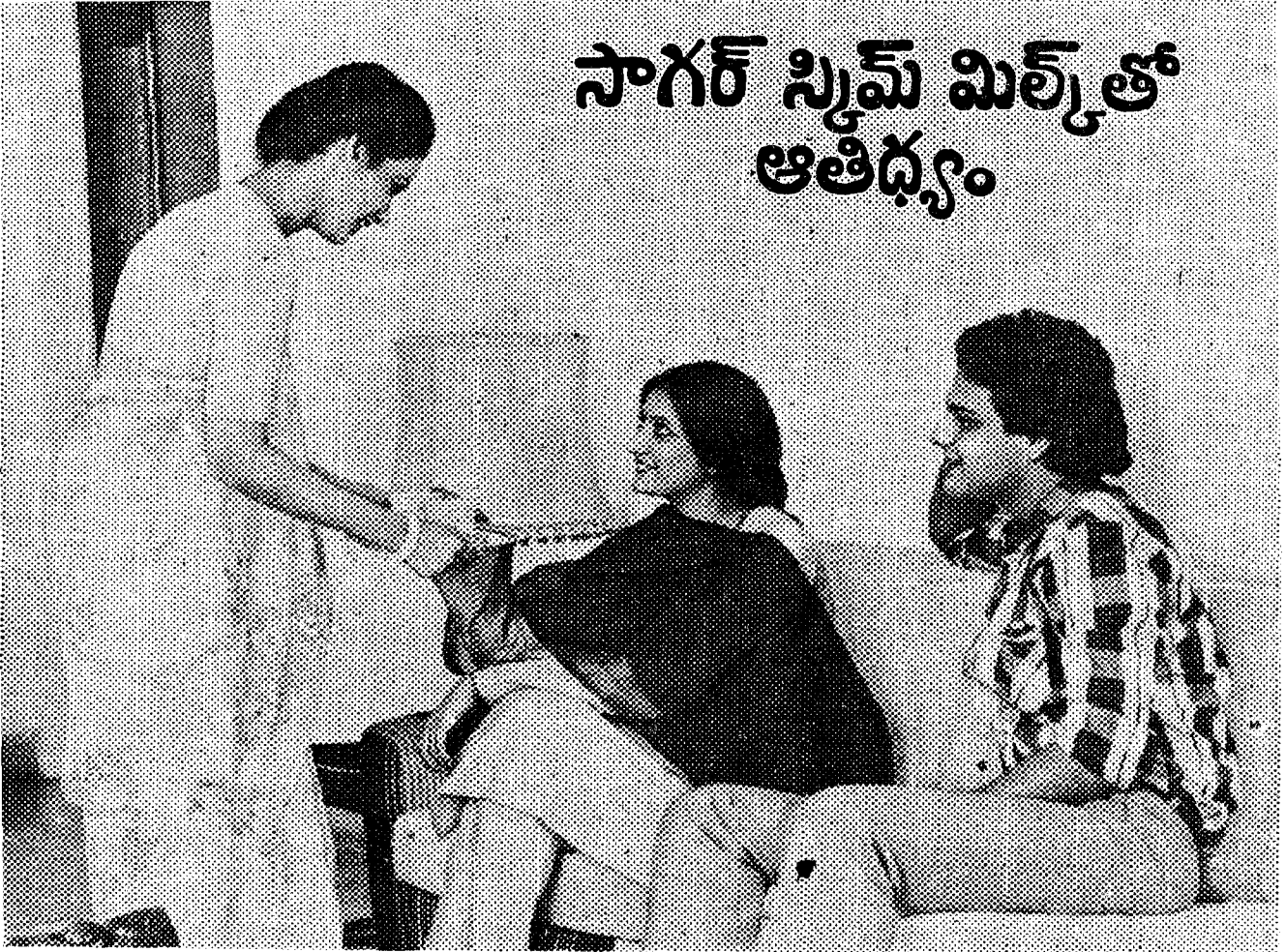
మి ముందు తలెత్తుకు తిరగలేక

పాపరావు యిక డడపలేక పోయారు

'రవ' నాన్నా! బాధగా అరిచారు

□

సాగర్ స్కిమ్ మిల్క్ తో ఆతిథ్యం

మీ యింటికెవరైనా రాగానే, గడవతోక్కిలోపలికి రాగానే, మీ అతిథులకి మీరు చేసే సత్కారం ఏమిటి? ఓ చిరునవ్వు, ఓ కప్పు టీ—అవునా? మరి పరంపరాగతంగా వస్తున్నదది—మీ సంప్రదాయం, సంస్కృతి, ఆచరణ—వీటి చక్కని పరిణామ స్వరూపం.

మరి వాళ్ళొచ్చేసరికలా మీ యింట్లో పాలు అయిపోయాయనుకోండి. మీ తెల్లగో యిబ్బందిగా అనిపించదా? ఇక అప్పటి కప్పుడు ఉన్న పళంగా పాలు రమ్మంటే ఎలా వస్తాయి గనక? సాగర్ స్కిమ్ మిల్క్ పౌడర్, మరి మీ అమ్మగారి, అమ్మమ్మగారి నుంచి కరతలాలుగా వస్తున్న ఆ చక్కని సంప్రదాయాన్ని నిలబెడుతుందిక. అది గూడా పొడుపుగా, త్వరగా, తేలికగా. ఇక తీపి పదార్థాలూ, వుడింగులూ అవి చేసుకోవడానికి యిదెందో దాగుంటుంది.

ఆకర్షణీయమైన
కాత్త ప్యాక్ లో

ASP/SMP/5/84 R

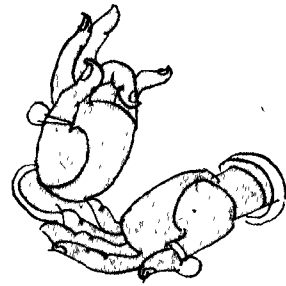
సాగర్ స్కిమ్ మిల్క్ పౌడర్

పాలలోని మంచిదనాన్నంతా యిస్తుంది, కొవ్వు పదార్థాలు లేకుండానే.

మార్కెట్ చేసేవారు:
గుజరాత్ కో-వరేటివ్ మిల్క్ మార్కెటింగ్ సొసైటీ లిమిటెడ్
హెడ్ క్వార్టర్స్ 10, అనండ్ 388 001, గుజరాత్.

ఫీలియంట్

డాక్టర్ ముదినేని శివప్రసాద్

మై (గతసంచిక తరువాయి)
 సూరులో వింతలు విశేషాలు చూచిన తర్వాత ఇరువురు బెంగుళూరుకు వచ్చారు భవభూతిక ఇప్పుడొక తృప్తి కలిగింది నేటివరపు అనాథగానున్న సుధారాణి కూతురికి తను సహాయం చేయగలుగుతున్నా సన్న భావనే అతని కింతో ఊరట కలిగించింది బెంగుళూరు వచ్చాక గిరిజను వెంట బెట్టుకొని భవభూతి గురుపాదస్వామి వద్ద కెళ్ళాడు. గురుపాదస్వామి నృత్యాలయంలో చాల మంది విద్యార్థిని విద్యార్థులు ఉన్నారు వారంతా కోవలం భరత నాట్యమే కాకుండా, కూచిపూడి, కథాకళి వంటి ఎన్నో శాస్త్రీయ నృత్యాలు అక్కడ నేర్చుకుంటున్నారు క్లాసు పూర్తి కాగానే విశ్రాంతి సమయంలో భవభూతి గురుపాదస్వామిని దర్శించుకున్నాడు ఉంగరాల జుత్తు, సిల్క్స్ లాల్చి, పంచా, చేతికి చైరాడుతున్న ఒక సన్నటి బంగారు గొలుసు గల్లి గురుపాదస్వామి అచ్చం నాట్యదారునిలాగే ఉన్నాడు కాని ఎందుకనో ఆయన ముఖంలో నాట్యవేదానికి పిరాధిపతులుగా ఉన్న ప్రాచీన మహర్షుల ముఖంలో ఉండే దివ్యకళ మాత్రం లోపించింది అప్పటికి నాట్యాలయంలో స్త్రీలు పురుషులు వివిధ వయస్సుల వారున్నారు వారంతా స్వేచ్ఛగా మాట్లాడుకుంటూ, కబుర్లు చెప్పుకుంటూ ఒకరి నొకరు రాచుకుంటూ, తిరుగుతున్నారు నిర్దితమైన సమయంలో గురుపాదస్వామి ద్రాయింగు రూంలోకి వచ్చి భవభూతిని పంకరించాడు భవభూతి తన్ను తాను పరిచయం చేసుకొన్నాడు గురుపాదస్వామి భవభూతి వంక చూచి 'అవును' మి పెరు ప్రభావులు విని

జరిగిన కథ-16: సుధారాణి తన కథను భవభూతికి చెప్పి గిరిజ తన కూతురిని చెప్తుంది సుధారాణి ప్రతిభ కథను భవభూతికి చెప్తుంది మాధురి పటేల్ వివాహ సందర్భంగా నృత్యం చేస్తున్న ప్రతిభ పందిట్లో తానే సదుపయింట్లు ఉపాించుకుంది నృత్యసంతరం కనిపించిన భవభూతి ఆమెకు తన పెళ్ళి కుమారునిగా కనబడ్డాడు భవభూతి, ప్రతిభ వివాహం చేసుకుంటారనే పుకారు బయలుదేరుతుంది తన గూర్చి భవభూతి అభిప్రాయమేమేమని ప్రతిభ భవభూతిని అడుగుతుంది ప్రతిభ స్త్రీ రూపంలో ఉన్న నటరాజస్వామి అయితే తానొక భక్తుడిని మాత్రమే అని భవభూతి చెప్తాడు అది విన్న ప్రతిభ చివాలన లేచి వెళ్ళిపోతుంది భవభూతి ప్రతిభ దగ్గరకు ఇక వెళ్ళకూడదని అనుకుంటాడు భవభూతికి, ప్రతిభకి అక్రమ సంబంధం ఉందని ప్రచారం చేస్తుంది ఆరంగేట్రాల ఆండాల్ భవభూతి గిరిజ తన కూతురిని గిరిజ ఉండ స్కూలు వాళ్ళతో చెప్పి ఆ అమ్మాయిని తనతో పంపించమని అడుగుతాడు ప్రెస్టిజియోస్ అంగిరెస్టాడు గిరిజకు గురుపాదస్వామి పద్మ నాట్యం చెప్పించాలనుకుంటాడు భవభూతి

యున్నాను లోగడ మిరొకసారి బెంగుళూరు కూడ వచ్చారట గదా! రవీంద్ర కళాక్షేత్రంలో జరిగిన సాహిత్య గొప్పల్లో మీరు పాల్గొన్నారని విన్నాను మితో వ్యక్తిగత పరిచయం లేకపోయినా మి పెరు ప్రభావులు విని యున్నాను "

"భృతజ్ఞుణ్ణి మికు నాపై గల అభిమానం వల్ల అలా అంటున్నారు. కాని నేనేమి పెద్ద పెరు ప్రభావులు గల రచయితనేమీ కాదు."

'ఎందుకు కాదు మీరు ప్రతిభకు క్షీరసాగరమధనం అని డ్యాన్స్ బాలే వ్రాసిచ్చారు గదా. దానిని గూర్చి వినియున్నాను చూచే అవకాశం లభించ లేదు. ఇని-చూచినవారంతా చాలా బాగుందన్నారు "

"అవునండీ! రచయితలకు మి బోటి కళాకారులే ఆలంబన. బళ్ళారి రాఘవ, పినపాటి నరసింహమూర్తి వంటి మహాపురుషులే జన్మించక పోతే ధర్మవరం వారు, తిరుపతి కవులు ఎన్ని నాటకాలు వ్రాసి మాత్రం ఏం ప్రయోజనం ఇంతకూ నేను వచ్చిన పని చెప్తాను ఈ పాప పేరు గిరిజ. నా కుమార్తె. ఈమె తల్లి చిన్నపుడే చనిపోయింది నేనే గారబంగా కాన్వెంటులో ఉంచి పెంచాను ఈమెకు మీరు నాట్యశాస్త్రం నేర్పించాలి ఏదో సరదాగ నేర్పడం కాదు. దాన్ని ఆమె జీవనోపాధిగా ఉంచుకొని ప్రాఫెషనల్ గా తన జీవితాన్ని తీర్చి దిద్దుకోవాలను కొంటున్నది ఇంత చిన్న వయస్సులో ఆ అమ్మాయికి అలాంటి ఉపా ఉండడం ఆశ్చర్యం మి రాకేర్నదేస్తే తప్పకుండా అది నెరవేరుతుంది "

'అవును' ఈ నాట్యం నేర్చుకునే వారందరు గూడ కళారాధన దృష్టిలో ఉంచుకొనే నేర్చుకొరు కొందరి కిదొక హాటి మరి కొందరి కిదొక స్టేజిస్ నంబల్ నా పాప నృత్యం నేర్చుకుంటున్నది అని నలుగురికి చెప్పుకుంటే అదొక సాంఘిక గౌరవంగా బావిస్తారు. ఇంకొంత మంది డ్యాన్స్ నేర్చుకుంటే లాభ తగ్గుతుందని వన్నారు వాళ్ళ దృష్టిలో ఇదొక ఎక్స్ ప్లైజ్ అలాంటి వాళ్ళ వల్ల జరిగేది, కడకు బరిగేచి ఏమి లేదు

'అలా కాదండీ! నాకందుకో ఆమెయ్యార్ ఆర్టిస్టులంటే పెద్ద గౌరవం లేదు వృత్తి కళాకారులంటేనే గౌరవం వేరే ఉద్యోగం చేసుకొంటు సరదాగా నాటకమో, నృత్యమో ప్రదర్శన ఇచ్చే వారి వల్ల కళకు రావలసినంత ఎదుగుదల రాదని నా భావం, వారా కళను నమ్ముకోవాలి దానితో జీవించాలి దానిలో తనం కావాలి అప్పుడు మాత్రమే వారు కళా తపస్సులు కాగల్గుతారు "

గురుపాదస్వామి గిరిజ వంక తేరిపార చూచారు ఆమె భయంగా అటూ ఇటూ లేడిలా చూస్తూ మౌనంగా వీరి సంభాషణ వింటూ కూర్చుంది. విశ్రామైన ఆమె కన్నులు, సంపెంగపూవు వంటి ఆమె నాసిక, ధనుస్సుల వంటి ఆమె కనుబొమ్మలు, శైకారము తీర్చిదిద్దినట్లున్న ఆమె చెవులు చూచి గురుపాదస్వామి గొప్ప అంతర్జాతీయ సరక్కి కాగల్గుతుంది అందుకు కావలసిన అంగిక సాఫ్తవం ఆమెలో ఉంది అని ఆమెను పంకరించాడు ఆ మాట ఈ మాట మాట్లాడించాడు తర్వాత తన వెంట నాట్య మందిరంలోకి తీసుకొని

వెళ్ళాడు అక్కడ ఉన్న అనేకమైన బొమ్మలు ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి పొందిన సుప్రసిద్ధ కళాకారుల చిత్రాలు ఒక్కొక్కటి చూపించాడు

"వా వద్ద చాలా గ్రంథాలున్నాయి. అవి నాకు సంప్రదాయికంగా గురు ముఖంగా ఎంతో కాలం నుండి వస్తూ వచ్చినవి. వాటి నాధారంగా చేసుకొని నేను ఒక్కొక్క క్లోకానికి ఒక్కొక్క అభినయ చిత్రాన్ని గీయించాను అలా కొన్ని వేల

భంగిమలు నా వద్ద ఉన్నాయి ఇవన్నీ సామాన్యంగా నేనెవరికీ చూపించను కాని మివంటి కవిశిఖరులు తప్పక దర్శించవలసినవే." అన్నాడు గురుపాదస్వామి పాప వెనుకనే వస్తున్న భవభూతిని చూచి. గిరిజ గజ్జిల వద్దకు వచ్చేసరికల్లా ఒక్కసారి అగింది. జలకణాల కొనం నిరిక్కిస్తున్న చాతకంలా అమె పుట్టిసప్పటి నుండి గజ్జిల కొనమే ఎదురు చూస్తున్నదా అన్నట్లు అవ్యాయంగా వాటిని చేతులతో తాకింది. సన్నగా గలగల మోగించింది ఆ నాదం వింటున్నప్పుడమె ఏదో పారవశ్యాన్ని పొందింది గురుపాదస్వామి నాట్య మందిరంలో అవైపు నుండి ఈ వైపుకు నడిపించారు. ఆమె నడకను, చేతులను, కాళ్ళను నిశితంగా పరిశీలించాడు. ఆ తర్వాత ఎంతో సంతృప్తి అతని ముఖంలో కనిపించింది నా సర్వశక్తులు ధారపోసి ఈ పాపను గొప్ప కళాకారిణిని చేస్తాను. భవభూతి కూతురి మీద ఇలా అకస్మాత్తుగా ఆపారమైన ప్రేమ కల్గడానికి ప్రత్యేకంగా ఏమీ అస్కారం లేదు అది గిరిజ అదృష్టమో లేక అరంగేట్రాల అందాకో లాగ ఈయన గూడ వచ్చిన తల్లిదండ్రుల కొనం ఇలాంటి మాటలు అంటూ ఉంటారా? భవభూతి వెంటనే పొల్చుకోలేక పోయాడు. పాపకు గురుదక్షిణ ఎంతివ్వాలి? చెప్పండి అన్నాడు భవభూతి

"మంచిది అలాగే చెప్పాను.. అయిదేళ్ళు కానివ్వండి"

"అప్పుడో కసారి చెపితే నేను ఇచ్చుకోలేనేమో"

"మీరు ఇచ్చుకోలేనిది.. ఇచ్చుకో కూడనిది నేను అడగను లేండి అంతగా ఇవ్వలేని పరిస్థితి వస్తే దబ్బుతో బాకీ చెల్లగొట్టుకో నక్కరలేదు. క్రితసాగర మదనంల్లాంటి "బాలే" ఒకటి వ్రాసివ్వవచ్చు కదా" అని గురుపాదస్వామి నవ్వాడు. భవభూతి తాను వచ్చిన పని అయినందుకు సంతోషించాడు. ఆ తర్వాత అని ఇవీ పిచ్చాపాట కాసేపు ముచ్చటించుకున్నారు శశ అంటే ఏమిటి? కళ ప్రకృతి సిద్ధమా? లేక అనుకరణమా? కళా ప్రయోజనం ఏమిటి? కాస్తానూ

Bala

గాయత్రి ఫిలిం ట్రైనింగ్

ఇనిస్టిట్యూట్

8-3-897/1, నాగార్జుననగర్ కాలనీ,

హైదరాబాద్-500 873.

అడ్మిషన్లు :

మా మొదటి బ్యాచ్ ప్రముఖ నిర్మాత, రసీద్ అర్థ్ ప్రొడక్షన్స్ ఆధినేత అయిన శ్రీ తమ్మారెడ్డి కృష్ణమూర్తిగారిచే ప్రారంభించబడినది. మా రెండవ బ్యాచ్ ప్రముఖ దర్శకుడు, నిర్మాత అయిన శ్రీ తాతినేని ప్రకాశరావుగారిచే ప్రారంభించబడినది.

మొదటి రెండు బ్యాచ్ల విద్యార్థులు యాక్టింగ్, దర్శకత్వము, కథ, స్క్రిప్టింగ్, డైలాగులలో శిక్షణ పొందుచున్నారు. వారు జనపరిచుండి మా సంస్థ తీయదోవు సినిమా ద్వారా పరిశ్రమకు సహాయము కాబోవుచున్నారు.

మా మూడవ బ్యాచ్ అయింది క్రింది కోర్సులలో అడ్మిషన్లు కొరకు ఆభ్యర్థులు నుండి దరఖాస్తులు కోరబడుచున్నవి. తరగతులు డిసెంబరు నుండి మొదలుగును. మహిళా విద్యార్థినులకు ప్రత్యేక వసతి సదుపాయములు కల్పించబడును.

1. యాక్టింగ్ [శిక్షణ కాలము 6 నెలలు]
2. డైరెక్షన్ [శిక్షణ కాలము 6 నెలలు]
3. కథ, స్క్రిప్టింగ్, డైలాగ్ } [శిక్షణకాలము 6 నెలలు]
4. ఎడిటింగ్ { [శిక్షణ కాలము 1 సంవత్సరము]

అసక్తిగల ఆభ్యర్థులు "గాయత్రి ప్రొడక్షన్స్ అండ్ ఎంటర్ ప్రైజెస్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్" పేరున రూ. 20/- లకు పోస్టల్ ఆర్డర్, మనియార్డర్ మరియు డిమాండ్ డ్రాఫ్ట్ ఏదయినను స్వయంగా గాని, పోస్టాల్ గాని చెల్లించి ఎన్ట్రీషన్తో కూడిన ప్రాసెస్ క్లెన్ పొందవచ్చును. అర్హతనుబట్టి స్కాలర్ షిప్ లు గలవు.

* సీట్లు పరిమితము *

ఇట్లు,

చైర్మన్ అండ్ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్.

అంశాలను గూర్చి చర్చ జరిగింది. గురుపాదస్వామి దృష్టిలో నాట్య కళక గాదు సమస్త కళలకూ ప్రయోజనం అనందమే పాతకుడు రసానందాన్ని పొందడంతో కళయొక్క ప్రయోజనం సిద్ధించినట్లే తెల్సి. అయితే భవభూతి ఈ వాదనతో అంగీకరించలేదు. ఏ కళకైనా సరే అనందాన్ని ఇవ్వడం అనేటటుమంటిది పరమ ప్రయోజనంగా అంగీకరించినప్పటికీ అనువంగికంగా, గౌరవంగా కళ మానవాళికి ఏదో ఒక సందేశాన్ని, ఉపదేశాన్ని అందించాలి. అది లేకపోయినట్లయితే కళా ప్రయోజనం పూర్తిగా సిద్ధించినట్లు కాదు. ఆ వాదనను బలపరుస్తూ, ఆయన ప్రాచ్య పాశ్చాత్య విద్వాంసులు చెప్పిన ఎన్నో వాక్యాలను ఉదాహరించాడు అలా ఇద్దరి మధ్య క్లాస్ చర్చ కొంచెం సేపు సాగింది

"భవభూతిగారు! మీలాంటి మహా విద్వాంసులు హైదరాబాదులో ఉండడం ద్వారా ఆ నగరం ఎంతో అదృష్టాన్ని పొందింది. మీరు బెంగళూరు వచ్చి నా దగ్గర ఉండిపోండి మీ సహాయం నాకుంటే నేను ప్రపంచమంతా మరొకసారి పర్యటన పెట్టుకొని అదృతమైన భారతీయ కళా ప్రదర్శన లిస్టాను" అన్నాడు గురుపాదస్వామి. ఆయన ముఖంలో అమాయకత్వం లేకపోయినా నిజాయితీ మాత్రం ఉందని భవభూతి గుర్తించాడు కావాలనే భవభూతి తన సంభాషణను ప్రతిభ వైపు మరలించాడు. "ప్రతిభ గారు క్రిరపాగర మధనం అనే నృత్య రూపకం వ్రాసి పెట్టవలసిందిగా నన్నడిగారు అమె గొప్ప కళాకారిణి ఈ ప్రదర్శనను వారు విదేశాలలో కూడ ఇవ్వాలనుకుంటున్నారు అమె నా రచనకు ప్రాణం పోస్తోంది. భారతీయ కళావైభవమంతా అమె అణునణువులను రూపు కట్టుకొని వుంది" ఈ మాటలంటూ భవభూతి గురుపాదస్వామి ముఖ కవళికలు గమనించ సాగాడు గురుపాదస్వామి గొప్ప నాట్యాచార్యుడు ఎలాంటి భావాన్నైనా నిగ్రహించుకోగల సర్వ సమర్థుడు అందువల్ల అంగీకంగా, సాత్వికంగా అతనిలో ఏమి పరిణామాలు కనిపించక పోయినా అతని కనుపాపల వెనుక లోలో పలమనను పొరలలో ఏదో కదలికలను భవభూతి గుర్తించ గల్గాడు

"తెలుగు వారి ఆందోళనదాలు, కళలు, ఆమెలో రంగరించి పోసినట్లు అమరాయి ముఖ్యంగా ఆమె తల్లి కళాసౌందర్యాల్ని ఆమె పుణికి పుచ్చుకొన్నట్లుంది"

"ఆమె తల్లి ఎవరు?" గురుపాదస్వామి సంభ్రమంతో ప్రశ్నించాడు

"అదే ఆనందవల్లి ద్రాక్షరామణిని ఒకనాటి ప్రముఖ నర్తకి భవభూతి చాల సామాన్యంగా అన్నాడు

"మీకి విషయం ఎవరు చెప్పారు?" గురుపాదస్వామి నివ్వెరపోయి ప్రశ్నించాడు

"అదేమిటి! హైదరాబాదులో అందరికీ తెలిసిన విషయమే ప్రతిభయే హైదరాబాదులో తాను ఆనందవల్లి బిడ్డనని చెప్పుకున్నది మీ రామకు సమస్త విద్యలు నేర్పారట అటు తల్లికి ఇటు గురువుగారికి తన జీవితమంతా రుణపడి వుంటానని ప్రతిభగారు చేతులు మోడ్చి నాబోటి వారితో అప్పుడప్పుడు చెప్పుకుంటూ వుంటారు." గురుపాదస్వామి భవభూతి చెప్తున్నదంతా వింటున్నాడు అతనిలో ఏదో ఆవేదన, సంచలనం కనిపించాయి.

"అంతేకాదు. ఆమె పద్ద మీ పోటీ కూడ వుంది. తాను రంగప్రవేశం చేసేప్పుడు ముందుగా ఆ చిత్రాన్ని కళ్ళ కమ్మకొని వుప్పాలతో అలంకరించి మరి ప్రదర్శన ప్రారంభించడం నేను చూశాను" భవభూతి చెప్పిన ఈ మాటలు గురుపాదస్వామిలో స్పష్టంగా పరిణామాన్ని తీసుకొని వచ్చింది. ఉన్నట్టుండి అదోరా అయిపోయాడు. అవతల శిష్యులు, శిష్యురాలిద్దరు వచ్చి ఏవేవో ప్రశ్నిస్తున్నారు కాని వాటికి తగిన సమాధానాలివ్వడం లేదు "మంచిది భవభూతిగారు! మీరు పాపను తీసుకొని వెళ్ళండి. ప్రతి రోజు నాయంత్రం ఘ్నాలు వదిలి పెట్టగానే అక్కడి నుండి ఇక్కడికి వచ్చే ఏర్పాటు చేయించండి అలా వారికి వీలుగాని పక్షంలో పాప నా దగ్గరే ఉంటుంది ఉదయం స్కూలుకు వెళ్ళి నాయంత్రం తిరిగి వచ్చే ఏర్పాటు నేను చేస్తాను"

కృతజ్ఞుణ్ణి. నేటి నుండి ఈమెను మీ కప్పగిస్తున్నాను మీరే తల్లిగ, తండ్రిగ, గురువుగ ఈమెను తీర్చిదిద్దండి." గురుపాదస్వామి అంగీకరించాడు

ప్రతిభ

భవమాతి పాపను తీసుకొని నాట్యాలయం నుండి బయటికి నడిచాడు

“వెంటనే గురుపాదస్వామి వస్తున్నాడు ‘ప్రతిభ నాగూర్ని ఇంకెవ్వరైనా చెప్పిందా?’ గురుపాదస్వామి ప్రశ్నించాడు

‘నాతో ఇంకెం చెప్పలేదండి కాని ఆమె మాత్రం ఎప్పుడు మిమ్మల్ని స్మరిస్తుందండి’ మి రుణం తానే జన్మలో తీర్చుకోలేను అనే కృతజ్ఞతాభావం

ఆమె కన్నుల్లో నాకెప్పుడు కనిపిస్తుంది”

ఈ మాట మాత్రం గురుపాదస్వామి నవ్వి నట్లు కనిపించలేదు తన మీద ఆమెకు కోపం ఉందన్న విషయం తనకు తెలుసు అలాంటప్పుడు భవమాతి

మాటలు కేవలం లాంఛనప్రాయమైనవి కావచ్చు లేదా భవభూతిగాని, ప్రతిభగాని ఇద్దరిలో ఒకరు అబద్ధమౌతుండవచ్చు.

అనందవల్లిని మి రెప్పుడైనా చూచారా?” గురుపాదస్వామి ప్రశ్నించాడు లేదండి’ కాని నేను ద్రాక్షరామం, అన్నవరం, కాకినాడ వెళ్ళినప్పుడు ఆమెను గూర్చి చాల వినివున్నాను ఆమె జీవితాన్ని ఇప్పటికీ అక్కడ కథలుగా, గాథలుగా చెప్పుకొంటువుంటారు

‘ప్రతిభకు ఒక సోదరి ఉండేదన్న విషయం మీకు తెలుసా?”

గురుపాదస్వామి మాటలకు భవభూతి దిగ్భ్రాంతుడైనాడు తన ఉద్రేకం తగ్గించే అణుచుకొని పైకి మాత్రం మామూలుగా “అవును! అలా నేను కూడ, విన్నాను. పూర్తి వివరాలు తెలియవు.”

అవును నాక్కూడా తెలియదు. కాని అనందవల్లికి ఇద్దరూడ ఎల్లలు పుట్టారని, ప్రతిభతో పాటు మరొకామె కూడ ఎక్కడో ఉండి వుండాలని లేదా చనిపోయి వుండాలని నేను విన్నాను గురుపాదస్వామి ఏదో ఆలోచిస్తూ ఈ మాటలన్నాడు.

“కావచ్చు! నాకా వివరాలు పూర్తిగా తెలియవు అయినా ఆమె నాకంత చెప్పిందో అంతవరకే విన్నాను. కాని అంతకు మించి ఎక్కువగా ఆమె హృదయ గత జీవితాన్ని గూర్చి తెలుసుకోవడానికి ప్రయత్నించ లేదు

“అవునవును అంతే! మి కంటగా అవసరం ఏముంటుంది?” అన్నాడు గురుపాదస్వామి

భవమాతి గిరిజతో సహా బయటికి వచ్చాడు ఆమెను కాన్వెంటులో దింపి తన తిరుగు ప్రయాణానికి సన్నాహాలు చేసుకొన్నాడు అతడు ఎంత తాడురారు మీద నీటి బిందువులా ఉండాలని ప్రయత్నిస్తున్నప్పటికీ గురుపాదస్వామి మాటలు విన్న తర్వాత అతనిలో తెలియకుండానే ఏదో తీవ్రమైన ఆందోళన ప్రారంభమైనది ప్రతిభకు మరొక సోదరి కూడ వుందా? ఉంటే ఆమె ఎవరు? ఎక్కడ ఉంది ఇది పారిజాతమ్మ కూడ తనతో చెప్పలేదే! అంటే ఆమెకు కూడ తెలియని బ్రహ్మభేద్యమైన రహస్యమా? ఈ విషయం పూర్తిగా తెలుసుకోవాలనే కొరికతో అతని మనస్సు గుబుగుబులాడింది. ప్రతిభ కథ ఇప్పుడొక కొత్త మలుపు తిరిగింది ఉద్వేగంతో, ఉత్సాహంతో భవమాతి హైదరాబాదు బండి ఎక్కాడు

(ఇంకాఉంది)

అక్క మొగుడుతో అక్రమ సంబంధం!

గుడియతం అనే పూరుకు చెందిన ఏడుగురు పిల్లల తల్లి రామాయి తన అక్క మొగుడుతో రహస్య సంబంధం పెట్టుకుందట! దానికి అప్పడప్పుడు అక్క పూరుకు యామె వెళ్ళేదట. ఈ విషయం గ్రహించిన భర్త నిలదీసే సరికి ఆమె వెప్పుకున్నదట పైగా అదేం తప్పుకాదే! అని కూడా వాదించిందట దాంతో ఆవేశపరుడై ఆమె భర్త ఆమెను బందరాయితో తల పగులకొట్టి చంపేసి తాను పారిపోయాడట.

ఎత్తు ఎగరడంలో ప్రపంచ రికార్డు!

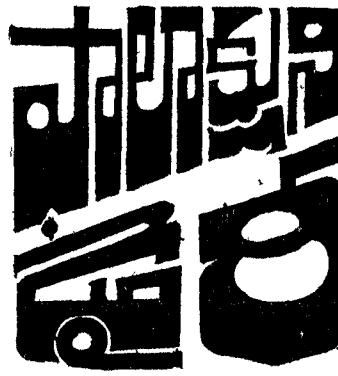
అఫ్రికాకు చెందిన క్విస్సింగర్ అనే వో రకం లేడి నిట్టనిలువుగా 25 అడుగుల ఎత్తు ఎగర గలదట. ప్రపంచంలో యింత రికార్డు మరే జంతువు చూపలేదట.

అరుదైన పెద్ద బల్లులు!

ఇండోనేషియాలో బల్లి రూపం గల వో పెద్ద శాస్త్రీ పున్నదట. దీనిపేరు కొమోడో డ్రాగన్ అట దీని పొడవు ఫది అడుగులట ఈ జాతి బల్లులు చాలా అరుదుగా వున్నాయట. ఈ జాతిని కాపాడానికి అచేకం అదేకం యిచ్చిందట.

నరరూప రాక్షసుల నవీన పోకడలు!

బెంగళూరుకు చెందిన కులపాలయం అనే గ్రామంలో భాగ్యమ్మ అనే ఆమెను ఆమె భర్త, అత్తగారూ కలసి ఆమె తెచ్చిన కట్నం చాలలేదని నానాహింసలూ పెట్టేవారట. వారు పెట్టే చిత్రహింసలను ఆమె మౌనంగా భరిస్తూ వుండడంతో వారికి మరింత ఆవేశం వచ్చిందట తత్ఫలితంగా వారు ఆమె మర్కాంగలో ఆసిద్ పోశారట.

మార్కెట్టుకి వెళ్ళిన భార్య మాయం!

దక్షిణ ఆర్కాటు వందవానికి చెందిన మురుగేశకు, 19 ఏళ్ళ ఇందిర అనే అమ్మాయికి వో నెల క్రితం పెళ్ళయిందట. అనక ఏదో రోగం ఏకివుకు ఆమెను ఆమె భర్త మద్రాసు తీసుకు వెళ్ళాడట. అక్కడ చెట్పట్లో తమ చుట్టాలింట్లో దిగారట. ఆ రోజు మార్కెట్టుకని వంటరిగా వెళ్ళిన ఇందిర తెగిరి రానే లేదట. పోలీసులు వారం రోజులు గాలించినా ఆమె జాడ తెలియనే లేదట.

భార్య ప్రయుక్తి ఏటో ముంచిన భర్త!

గుడియతం తాలూకా రామాలై గ్రామంలో 28 ఏళ్ళ పదివేలు తన స్నేహితుడు 29 ఏళ్ళ సంపత్ అనే అతని భార్యతో అక్రమ సంబంధం పెట్టుకున్నాడట. సంపత్ తన స్నేహితుడు రాజు అనే అతనితో యీ విషయం మాట్లాడి, ఇద్దరూ కలసి వో పథకం వేశారట. తత్ఫలితంగా వారు పదివేలును ఏటి వొడ్డుకు విలచి అతన్ని ఏటో ముంచేసి చంపేశారట. అతని సైకిలు కూడా ఆ ఏటోనే పడేశారట.

వరునికి మంగళసూత్రం!

తమిళనాడు మధురలోని వో స్కూల్లో పుపాధ్యాయినిగా పని చేస్తున్న ప్రేమలత అనే ఆమెకు, మద్రాసు స్పెన్సర్ కంపెనీ కాంప్లెక్స్ లో వున్న కెనరా బ్యాంకులో పని చేస్తున్న జ్ఞానశేఖర్ అనే అతనికి దిందిగల్లులో వివాహం మహాత్మ్యంగా జరిగిందట. మాంగల్యధారణ అయ్యాక పెళ్ళికూతురు తనకు పెళ్ళయినట్టు మెడలో వో పసుపుతాడు పదిదని చెప్తూ, "మరి మీకు పెళ్ళి అయినట్టు మీకేం మార్పుకానీ చేర్చుకానీ జరిగింది" అని పెళ్ళి కుమారుని అరవంలో ప్రశ్నిస్తూ అతను ఏం చెయ్యమంటావు అనడిగాడట. దానికామె నేను మీకు మంగళసూత్రం కడతాను భార్యకు భర్త, భర్తకు భార్య తాళి కట్టుకుంటే యిద్దరూ సహజీవనంలో సమానులే అని ఆ పెళ్ళి పందిరిలోనే చిన్న ప్రయివేట్ క్లాసు తీసుకున్నదట.

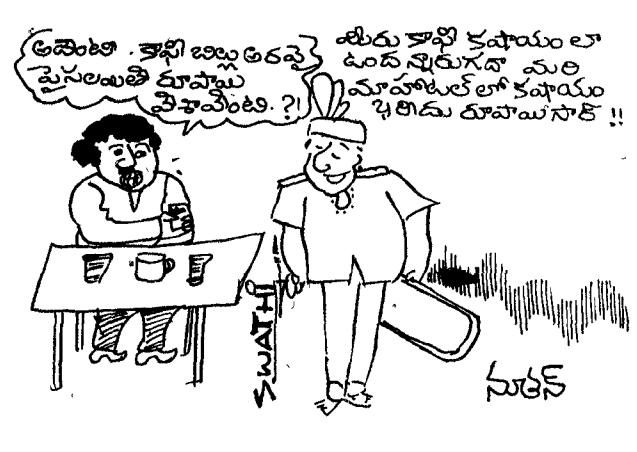
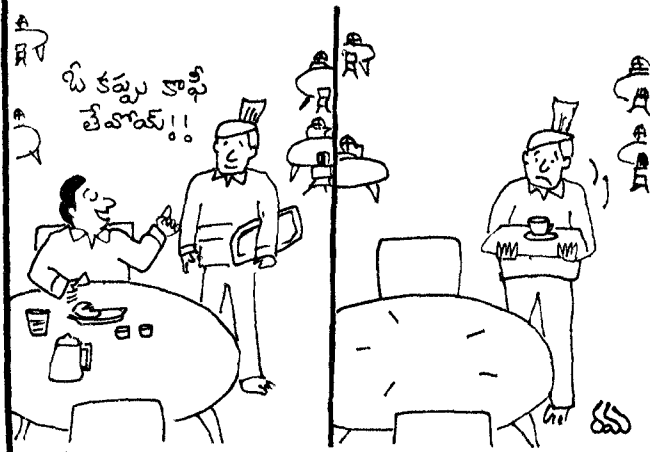
అగ్గొరణ్ణి అచ్చెరు వొందిన ఆ పెళ్ళికొడుకు "అయితే కానియ్" అని తలోంచాడట ఆమె అంతవనీ చేసిందట- వరుడు జ్ఞానశేఖర్ కదా!

తొందంతో జన్మించిన శిశువు!

తంజావూరుకు చెందిన పర్యటాంబాల్ అనే వో గర్భిణి 12 సెంటి మీటర్ల పొడవు ముక్కు కల పిల్లవాణ్ణి కన్నదట. ఈ ముక్కు దాదాపు ఏనుగు తొందలా కనుపించి, యీ బాలుడు ఏనాయకుని అవతారమెత్తాడని జనం విరగబడి చూడసాగరట 8 గంటల్లో అతను చనిపోయాట్ట.

ఏడు కాన్పులు - పదిహేను మంది పిల్లలు!

వామళ్ళలో వో తమిళ జిల్లాలు యిప్పటికీ ఆరు కాన్పులలో కవలలను కని, ఏడో కాన్పులో ముగ్గురు పిల్లలను కని, బహు సంతానవతియై ప్రభుత్వాన్ని పాడలు గొట్టిందట.

ఈ కళ్ళను గుర్తుపట్టగలరా?

పరిసంవత్సరాల సాంఘిక భద్రతా సర్టిఫికేట్

ఇవి ముందు చూపున్న కళ్ళు.
జీవితాన్ని భద్రపరుచుకున్న మనిషికళ్ళు.
సాంఘిక భద్రతాపథకంలో ఇతను భాగస్వామి.

ఇటు భీమా సౌకర్యం లుటు మంచివడ్డీ దక్కే పథకంలో ఇతను చేరాడు. ఈ పథకంలో లయిదువేల రూపాయలకు కొన్న సర్టిఫికేట్ పదేళ్లలో పది హేనువేలు తెచ్చి పెడుతుంది. పదేళ్ళపాటు వెల్లుబాటు లో ఉండే భద్రతాసర్టిఫికేటు తీసుకున్నవారు ప్రమాదనశాత్తూ మరణిస్తే వారసులకు మొత్తం సొమ్ము లభిస్తుంది.

రూ.500ల నుంచి రూ. 5 వేల వరకు ఈ సర్టిఫికేట్లు దొరుకుతాయి.

కొనడం ఎలా!
మీరు 18-45 సం.ల మధ్య వయస్కులై ఉంటే తిన్నగా హాస్టాఫీసుకు వెళ్లి సర్టిఫికేట్ మీరే కొనుక్కోవచ్చు. మీ పుట్టిన తేదీ, మీ ఆరోగ్యం గురించి రుజువులు అవసరంలేదు.

కమీషనర్ స్మార్ట్ సేవింగ్స్
ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం, హైదరాబాద్

వివరాలకు:- దగ్గరలోని హాస్టాఫీసులు లేక స్మార్ట్ సేవింగ్స్ ఏజంట్లు, కలెక్టరేట్లోని స్పెషల్ తహసీల్దారులను సంప్రదించండి.

జాతీయ పాదుపు సంస్థ

రేపుని చూసే కళ్ళు బంగారు భవితకు వాకిళ్ళు

"ప్రకారాపుగారంటి మిరేనాండ"

తెన్నగా తన నీటు దగ్గరి కొచ్చి అడిగిన ముసదాయున్ని ఎగాదిగా చూసి అవునన్నట్టు తలచింది వింకావాలన్నట్టు చూశాడు ప్రకారాపు నీతో కొంచెం మాట్లాడాలి బాబూ అలా నీయటకొస్తే "

ఫిలు మూసేస "వదండి" అంటూ లేచాడు.

ఇద్దరూ వెళ్లి లండన్ రూమ్ లో కూర్చున్నారు.

'మాది నిర్భావురం బాబూ' మీ గురించి భీమవరం స్వమినాయుడుగారు చెప్పేరు. ఎప్పుట్టుంచో రావాలనుకుంటూనే రాలేక పోయాను. వా కిద్దరమ్మాయిలూ ఇద్దరమ్మాయిలూ బాబూ. పెళ్ళిచేసుకొని అమ్మాయి తప్ప అంతా స్థిరపడిపోయారు పిల్లన సంబంధం చూసే దానికూడా నాలుగక్షంతలు వెయ్యాలని తాపత్రయంబాబూ. ఒక ఏకరం పాలం పది పన్నెండువేలు రొక్కమూ గద్దామని పుండి పిల్ల ఒంటి మీద పదికాసుల బంగారు పుంటుందనుకొని పిల్లన సంబంధం అని స్వమినాయుడుగారు పదే పదే చెప్పడంతో ఆశపడి పచ్చాను మీ ఆభిప్రాయం ఎమిటో చెబితే మీ పెద్దలతో మాట్లాడతాను."

ఎంతో ఆశగా ఆశక్తిగా చూస్తూ వెబుతోంటే ప్రకారాపు కేమిటోగా అన్వించింది ఆయన చెప్పిన కట్ట వివరాలు అతడ్ని విప్పివాళ్ళు వేస్తున్నాయి.

మాట్లాడవేం నాయనా, ఓహో పెట్టుపోతుల గురించేమీ అనలేదనా, ఈ కాలానికి తగ్గట్టు చిన్న మోటారు ఫైకులు కొనిస్తారేబాబూ పెట్టుపోతుల చగ్గర ఎలాంటి రోటుపాట్లూ రానివ్వంబాబూ. అమ్మాయి మా కనిష్ట సంతానం

తన చెప్పిల్చి నమ్మలేక పిచ్చిగా చూశాడు కళ్ళలో నీళ్ళు తెరిగాయి తలొందుకుని గొణుక్కున్నట్టుగా అన్నాడు 'క్షమించాలి నాకు ఫెల్సి మూడు నెలలయ్యిందండి'

'అలాగా' నీరసంగా అని కుర్చీ వెనక్కివాలారు.

ఆయన మొఖంలో కన్పించిన ఆశాభంగానికి మరింత క్రుంగి పోయాడు ప్రకారాపు ఒక్క నాలుగు నెలలముందు వచ్చివుంటే యాభైవేల

కట్టుం ఒకటి రెండుకాదు యాభైవేల కట్టుం వచ్చేదనుకునేసరికి తన సొమ్ము నెవరో బలవంతంగా లాక్కొని పోయినట్టు బాధపడ్డాడు అప్పుడు తన పెళ్లి జరక్కుండా వాయిదా పడివుంటే ఎంతబాగుండేదో అని మధనపడ్డాడు.

"వెళ్ళాం వెళ్ళాం అని తాత్కాలం చేసేసరికి పుణ్యకాలం కాస్తాగడిచి పోయింది ఏర చెస్తారే

నాయనా ఎక్కడరాసి పెట్టివుంటే అక్కడ అవుతుంది. ఎంత ప్రాప్తమైతే అంతే దక్కుతుంది అంటూ గొణుక్కుంటూ వెళ్లిపోయాడాయన.

మెదడు మొద్యబారిపోయినట్టిదాగా శిలలా కూర్చుండిపోయాడు చాలాసేపు.

తన విలువెమిటో తెలుసుకోలేక కేవలం ఇరవైవేలకి తలూపేసి సాపత్రి మెడలో తాళికట్టే

శాడు. నీ విలువ ఇది అని ఆ ముసలాయన చెప్పేవరకూ గ్రహించలేక పోయాడు తొందరపడి సువర్ణావళాన్ని చేబాల్చుకున్నాడు పుత్రుడి అనుకుని ఇతడి చేబట్టాడు నిజంగా తనెంత

దుర్భవ్యవంతుడు!

నిట్టురున్న లేచి వెళ్లి తన సీట్లో కూలబడ్డాడు. పనిమీద దృష్టి నిలపలేక పోయాడు లంచబ్రేకవరకూ అన్యమనస్కంగానే గడపేశాడు ఆఫీసులో కూర్చోవడం సాధ్యం కాదన్నించి తలపోటుగా వుండన్నప్పుడు పరిశ్రమ తీసుకుని ఆఫీసులోంచి బయటపడ్డాడు.

సైకిల్ స్టాండులోంచి సైకిలు తీసుకొంటూంటే ఒక కొత్త లూనావచ్చి అతడి ప్రక్కనాగింది దానిమీద స్వెల్లుగా కూర్చుని సిగరెట్టు త్రాగుతోన్న రాంబాబుని చూసేసరికి మతిపోయినంత పనయ్యింది ప్రకాశరావుకి.

"ఏం గురూ అంటూ పలకరించాడతడు

వెరిసివ్వు నవ్వి "స్నేహములో తీశావా?" అనడిగాడు ప్రకాశరావు

"లేదు గురూ, మొన్న పండక్కి మా మావగారిచ్చారు"

"అదృష్టవంతుడివి" అన్నేడు అందామనుకుని మ్రొంగేసి వస్తానంటూ కదిలాడు దొంగుసైకిల్ పై ఈడ్చుకుంటూ

మొన్నటి పండక్కి - పెళ్లయ్యాక వచ్చిన తొలిపండక్కి ముప్పి రెండొందలు చేతిలోపెట్టి ఎంతో గొప్ప బహుమతిచ్చేస్తున్నట్టు ఫోజుకొట్టిన మావగారి ముఖం గుర్తొచ్చిందతడికి

ప్రే. దేనికైనా ప్రాప్తం వుండాలే రికార్డు అసిస్టెంట్ రాంబాబుకి వాళ్ల మావగారు మోపెడే కొనిచ్చాడు. సినియర్ యల్సీ అయిన తనకి. !

అసలే మావగార్లకి బుద్ధివుండదు. అల్లుడి హడాకి గౌరవానికి తగ్గట్టు బహుమతులివ్వాలన్న ఇంగితజ్ఞానం వుండదు గట్టిగా అడిగితే దీదార్పులరుస్తారు. అంత గతిలేనివాళ్లు అడవిల్ల -

యూమ్మంటూ పూలరంగళ్లా తెరుగుతూండేవాడు! షే- పాతస్థైకిల్లో కుస్తీపట్టాల్సొస్తోందిప్పుడు' సైకిలు గొడకాన్ని ఇంట్లోకి నడిచాడు

"అప్పుడే వచ్చేశారేమిటండి, ఒంటి బావుండలేదా?" ఆదుర్దాగా అడిగిందతడి భార్య సావిత్రి

"నీలాటదాన్ని కట్టుకున్నాక ఒంటి బాగుండటం కూడానా అంతా నా ఖర్చు!" ను దురు కొట్టుకుని గదిలోకెల్లిపోయి ముసుగుతన్ని పడుకున్నాడు ప్రకాశరావు.

భర్తధోరతు చిత్రంగా అన్నింటిదామెకి తలపోటుగా వుండి విసుకున్నారేమోనని సర్ది చెప్పుకుని అమ్మతాంజనం సినాతీసుకుని గదిలో కెల్లింది.

"కొంచెం అమ్మతాంజనం రాస్తానుండండి"

రాలనగానే అంది కాని ఖిన్నమని లేచాడతడు. "నాకేం అక్కర్లేదు నా కళ్లముందు నుంచి పో అవతలికి. ఎక్కడో దరిద్రగొట్టు మొఖానివి దొరికేవు. "

సావిత్రి కళ్లల్లో కన్నీటి అల భళ్లన పగిలింది గబగబా వెళ్లిపోయిందక్కర్లుంది

మరి నాలుగురోజులొకా ప్రకాశరావు ఛరుబురు లాడుతూనే వున్నాడు. పూరికే అంధరిమీదా పడికరిచేస్తూనే వున్నాడు.

బంగారంలాంటి కొడుక్కి కొడలు మందు- పెట్టినందుకే ఇలా అయిపోయాడని నానా శాపనారాలూ పెట్టింది ప్రకాశరావుతల్లి శారతమ్మ అవిడపేరు శారతమ్మగాని దాని అర్థం అవసరం అవిడకిబోత్తగా తెలిస్తే

రోగం సగం చంపితే అవిడ నోరు మిగతా సగమూ చంపేసిందనీ అందుకే అవిడ భర్తకి నలభైవైళ్లనే నూరేళ్లా నిండిపోయాయని కిట్టనివాళ్లు అంటూంటారు

అవిడకి కొడుకుమీద ప్రేమకన్నా కొడలిమీద ద్వేషం ఎక్కువ ఎక్కడ కొడలు కొడుకుని వల్ల వేసుకుని తననీ కూతుర్ని పిథిలోకి గొంట్లోనుంచోనని అవిడభయం అంచేత కాస్తదానికి కూడా కొడలిమీద విరుచుకుపడుతూంటుంది.

నక అవిడ కూతురూ ప్రకాశరావు పిల్లలూ అయిన రాజేశ్వరి తల్లికన్నా రెండూ రెక్కువ గదిమించని చెప్పాలి పదనకదిల్లా మెదిల్లా పెద్ద పెడుతుంది పోవలూ టప్పులు మారాలూ అంటూ మూతి ముప్పి వంకర్లు తిప్పుతుంటుంటే కాని తనో సనీతారలా ఇలంకనం పుడుతుంటుంది విడిచిపోతే చెప్పకుండాడే అవిడ పేరలూ గాలిలూ పెగలాలి అంగారించేసుకుంటుంటుంది తననీ తన అందాన్ని చూసి ఏ సనీ హిరోయిన్ పెళ్ళాడెన్నోడని కంట కంటూ సావిత్రి పిథించడంతో తల్లికి వలల పాడు తూంటుంది తీయని కలలు నవ్వులు చదవబం అమహాదీ.

"ఈ మామగారి సంగతూ" నింబుందు పెట్టినవో ఏమోనాయనా రోజు రోజుకీ చిట్ట చిట్టై పోతున్నావ్. ఇంకో ఈ మామెట్టు కట్టుకో నాయనా గోలీదుకా తిప్పి గిట్టి అన్న పోలిపోతావ్. అంది శారతమ్మ.

అయిష్టంగానే అందరినీ కట్టుకున్నాడు ప్రకాశరావు.

"సికింకేం భయంలేదురా నిశ్చితంగావుంటారు

అతడు మౌనం పోవడాడుతప్పి అసలు బుర్రల్ని తొలిచేస్తూన్న బాధని బయట పెట్టలేకపోయాడు

"ఒరేయ్ అబ్బాయ్. చిన్నప్పుడు నీతో చదువుకున్నాడే శ్రీశ్రీలంగాడు- వాడేరా హాట్ ల్లో బిల్లులో ఏవో రాస్తాడు. వాడికి పెళ్ళి కుదిరిందిట్రా పాతికవేలు కట్టుం ఇస్తున్నారట్రా సర్కారుద్యోగం చేస్తున్న నీకు ఇరవైవేలవ్వడానికి ఏదీపోయాడు మీ మావగారు "

తల్లి మాటలకి కడుపులోంచి చురుం తన్నుకొచ్చింది ప్రకాశరావుకి. "అవునమ్మా. మనం మోసపోయాం ఘోరంగా మోసపోయాం" అని విధేశాడు

"ఏం జరిగిందిరా నాయనా " ఆదుర్దాగా అడిగింది

సర్వాపురం సంబంధం గురించీ రాంబాబుకి అత్తగారిచ్చిన మోటారుపైకిలు గురించీ చెప్పి "మావగారిచ్చిన కట్టుం పెళ్ళి ఖర్చుకే చాల్లేకుడో" అన్నాడు.

"అవునా నాయనా ఆ ముసలాయన ఏదో తప్పి తలనెత్తేస్తానని మాయమాటల్నిపెన్నరికి పడిపోయాంరా లేకపోతే నీకు ఇరవైవేలు కట్టుం ఇచ్చి పూరుకుంటారా? నువ్వేం ఇదవ్వకురా అబ్బాయ్. నువ్వు చలాయించి అడిగితే ఇంకో పదివేలు చచ్చినట్టు ఇస్తాడ్రా మీ మావగారు నీ మొహంమాని కాదురా కూతురి కాపురం గురించిస్తాడు వెళ్లి గట్టిగా అడగరా"

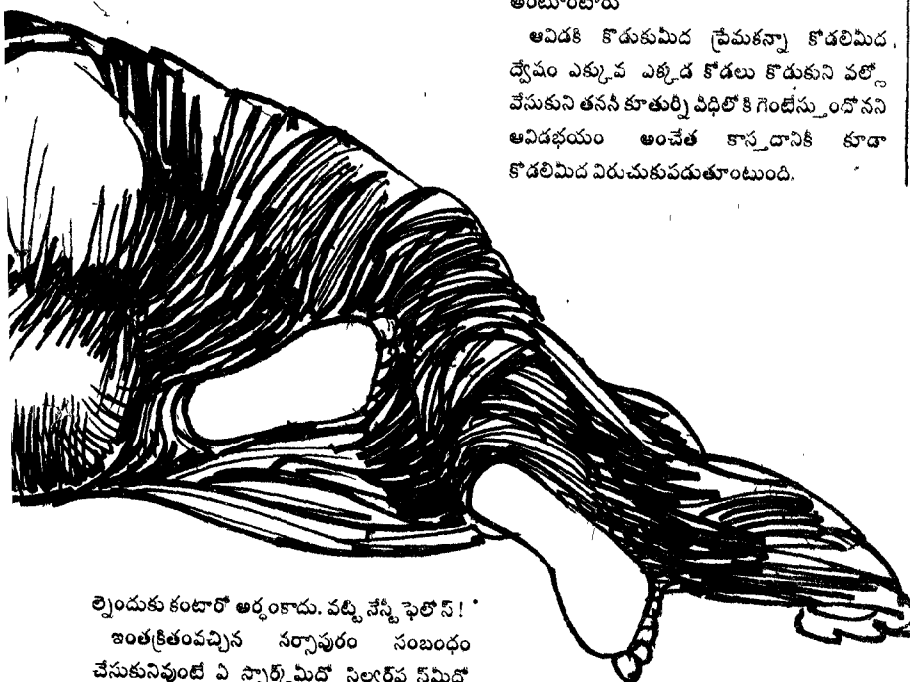
ప్రకాశరావు మొఖంలో చిరుకాంతి ప్రవేశించింది. ఏదో కొత్తదారి కనిపించినందుకు సంబరపడ్డాడు.

"నేనెళ్ళి అడిగితే బాగుండదే "

"పోనీ నీ పెళ్ళాన్నె పుత్రుల రాముమల్లా"

"సరే, ఒకరాయి వినరి చూద్దాం"

పుత్రాహంగా లేచి బట్టలేసుకుని పోస్టాఫీసు

ల్పించుకు కంటారో అర్థంకాదు. వట్టి నేస్టి ఫెలోస్! " ఇంతక్రితంవచ్చిన సర్వాపురం సంబంధం చేసుకునివుంటే ఏ స్పార్క్ మిదో సిల్వర్ ప్లస్ మిదో

కల్పాదు

ఆ సాయంత్రం సావిత్రితో చాలా సరదాగా ప్రేమగా ప్రవర్తించాడతడు. ఎన్నడూలేనిది పువ్వులు కూడా కొనుక్కొన్నాడు

భర్తలో హఠాత్తుగా వచ్చిన మార్పుకామె ఎన్నబోయింది అలాఅని అతర్ని సమీపానికామె మనస్సు అనుభవమూ ఒప్పుకోలేదు కూడానూ

రాత్రి పనిముగించుకుని గదిలో కొచ్చిందామె. ఎలకరింపుగా నవ్వేడతడు

"ఏమిటివా? చాలా పుత్రాహంగావున్నాడు..."

ఏమిటో చెప్పుకో చూడాలి

మీ మనసులో ఎముందో నాకెలా తెలుస్తుంది? మిమ్మల్ని చూస్తుంటే మాత్రం కోతికి కొబ్బరికాయ చొరికినట్టుగా ఉన్నారనిపిస్తోంది"

గతుక్కుమన్నాడు ప్రకాశరావు. పేలవంగా సవ్వేడు అమే చాలా తెలివైనదని తెలుసు తన ఆలోచనని కూడా పసిగట్టేసిందేమోనని కలవరపడ్డాడు అనవసరంగా ఎక్కువగా అనందిస్తున్నట్టు నటించి బోలావడ్డానే అని చింతించాడు. ఇప్పుడు తన ఆలోచనని బయటపెట్టి అమె తండ్రికి పుత్రరం రాయమంటే ఛస్తే రాయదనీ పైచెచ్చు ధర్మబోధ చేస్తుందనీ భయపడ్డాడు.

మరేమీ మాట్లాడకుండా సిగరెట్లని బూడిద చేస్తూ వరధ్యానంగా కూర్చుండి పోయిన అతడి ఐంక వింతగా చూసింది సావిత్రి అతడేమైనా జవాబిస్తాడేమోనని చూసి చూసి ఏదో వారపత్రిక తిరగేసి నిద్రపోయింది.

తనే స్వయంగా పుత్రరం రాస్తే ఎలా పుంటుందనిపించింది అంతలోనే కట్టుం గురించి గాకుండా వేరే అవసరార్థం అడిగినట్టుగా కాపిల్ డోసిగా అడిగితే బావుంటుందనిపించింది.

వెంటనే కవర్ని బయటికి తీసి సావిత్రి రాసినట్టుగా మావగానికి పుత్రరం రాశాడు. అర్థంబుగా ప్రమాదన పరిక్షల నిమిత్తం అయిదొందల రూపాయలు కావల్సిచ్చింది గనుక సర్దుమని రాశాడందులో.

చిరునామా కూడా రాసేసి నాలిక తడితో అంటించి పొంటుజేబులో దాచేడు. కానిని మంచిసళ్ళు త్రాగి పడుకోబోతూ భార్యవంక మాశాడు

సావిత్రి అందమైనదే చక్కనే తెలివి తేటలు కూడా

సావిత్రి

పున్నాయి ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే పుత్రమగ్నపాణి కుండాల్సిన లక్షణాలన్నిటినీ పుణికి పుచ్చుకుంది. కాని ఆ ఒక్క లోపమూ - అది కట్టుం తక్కువ తేకుండా తన హడాకి గౌరవానికి తగినట్టుగా ఏ యాభైవేల తేచ్చివుంటే పువ్వుల్లో పెట్టి పూజించేవాడుకామా?

ప్రే... నిట్టూరుస్తూ పడుకుని హాయిగా నిద్రపోయాడు

మర్నాడు తల్లి అడిగింది రహస్యంగా "ఉత్తరం రాయించేవుట్రా"

"లేదమ్మా. ముందునేనే చిన్న బాణం వేస్తున్నాను తర్వాత దానిచేత పాశుపతాస్త్రం వేయిస్తాను"

"ఇప్పుడు నా కొడుకు పన్నించేపురా" అభినందిస్తూ అంది.

నాలుగో రోజున డబ్బు తీసుకుని బాపమరిది తిన్నగా ఆఫీసు కొచ్చాడు డబ్బు చూసి పుక్కిరి చిక్కిరయ్యాడు ప్రకాశరావు. సావిత్రికి చెబుతాడేమోనని భయపడ్డానే ఇంటి కెళ్ళామంటూ అవ్వనించాడు. వేరే పని మీద విజయవాడ వెళ్తున్నాననీ ఇంకో నాల్గొండునీ చెప్పి వెళ్ళిపోయాడతడు.

తప్పిగా నిట్టూర్చాడు ప్రకాశరావు, చావ్వాళ్ల తర్వాత బారెకెళ్ళి రెండు పెగ్గులు కొట్టి బిర్యానీ తిన్నాడు.

పెళ్ళి కాకముందు అప్పుడప్పుడూ పార్కిల ఖర్చు మీద మందు కొట్టేవాడు. పెళ్ళయ్యాక ఇంట్లో ఖర్చు పెరగటమూ ఆఫీసులో సీటు మారటం వల్ల పైరాబిడ తగ్గి పోవటమూ జరగటంతో అతడి నాలిక ఈ మధ్యన తదారితోయిందని చెప్పాలి.

కట్టుం పేరుతో మావగారి దగ్గరింకో పాతికో జరపయ్యో వేలు గుంజితే జల్సాగా గడిపెయ్యొచ్చని కలలు కంటూ ఇంటికెళ్ళాడు.

"త్రాగేరా?" బాధగా కళ్ళ నీళ్ళు నింపుకుని అడిగింది సావిత్రి.

బున్నున కోపం పొంగి వచ్చిందతడికి "నాసొమ్ము నాకన్నం. నీ అబ్బ ఇచ్చిన మూటేమీ తగరియ్యటం లేదులే" అంటూ ఎరుచుకు పడబోయే నిగ్రహించు-

కున్నాడు అమెని మంచి చెసుకోవాల్సిన అవసరం గుర్తురావటమే దానిక్కారణం

తలొంచుకున్నాడు సారి. పార్కిలో ప్రంధ్ బలవంతం చేస్తున్నా

మరివారం రోజులు ప్రకాశతంగా గడిచాయి ప్రకాశరావు జేబు బరువుదిగిపోయింది

"చూడు సావిత్రి. పువ్వుగల జీవితాలూ గొర్రెతో కా కూడా ఎదుగూ బొదుగూ లేనివే పెరిగే ధరలకి జీతాలకి పొంతన వుండదు మనపెల్లలకి పెద్ద పదువులు చెప్పించాలన్నా స్వంతంగా ఇల్లు కట్టుకోవాలన్నా కేవలం జీతం రాళ్ళతో సాధ్యం కాదు అంచేత నీ సహాయం లభిస్తే సైడ్ బిజినెస్ చేద్దామనుకుంటున్నాను" అన్నాడో రోజును భార్యతో ప్రకాశరావు.

విప్లవిత నేత్రాలతో చూస్తూ "నా సహాయం మంటి..." అనాగింది

'ఏం లేదు ఈ రోజుల్లో కట్నాల రేట్లు గురించి తెలిసి వాళ్ళవరూ లేరు కదా ఆప్టాల్ బిస్ట్ ఫియిల్లిన నిరుద్యోగి కూడా ఇర్రై వేలు డిమాండ్ చేస్తున్న రోజులవి డిగ్గి. చక్కని పువ్వుగం అన్నీ పున్న నాకు యాభై వేలు కళ్ళు మూసుకునిస్తాడు కాని నేను ఇర్రై వేలకే ఒప్పుకున్నాను జేరసారా-ల్లేకుండా ఎంచేత? నువ్వు నాకు జాగా నచ్చేపు గనుక అంచేత మన బిజినెస్ కోసం మీ నాన్నగార్నడిగి పాతిక వేలు జేవాలి సావిత్రి ఇలా అడగాల్సివున్నందుకు నాకూ సిగ్గుగానే వుంది కాని ఇంతకంటే గత్యంతరం లేదు

అరుణిమ దిద్దుకున్న అమె నేత్రద్వయం నిప్పులు కురిపిస్తూ చూశాయి భయకంపతులై భీతిగా చూశాడతడు

"మోకిచ్చిన కట్టుం చాల్చేద్దంటారు.

అహ అదికాదు బిజినెస్ కోసం

అప్పా సహా చేసుకోవాలి. ఇంకో దారి చూసుకోవాలి అంతగాని కట్టుం తక్కువెచ్చారు గనుక ఇప్పుడివ్వడంలేదే ఏవట్టరం?"

"మన బాగు కోరే వాళ్ళకి బాగానే అర్థమవుతుంది. బాగానే వుంటుంది కూడా"

"ఇచ్చేవాళ్ళూ తమ బాగు చూసుకోవాలి కదా"

"అంటే ఏమిటంటావ్. మీ వాళ్ళు చిల్ల కానీ ఇవ్వలేరంటావ్ నేనడగటం అన్యాయమంటావ్

సినీతారలు

1986 సినీతారల అడ్డమల లిస్ట్ తో ముగ్గురి తారల కలర్ కార్డ్ బొమ్మలు రు. 5/- లు. అడ్డమల లిస్ట్ తో నలుగురి తారల శృంగార ఫోటోలు రు. 10/- లు. కేవలం అడ్డమల లిస్ట్ రు. 2/- లు.

కావాలినవారు ఎం.ఓ. చేయండి.

వై.కె. మూర్తి,

దాసరివారిపేడి, విజయవాడ-2.

ఆంధ్ర పత్రిక

దిన పత్రికలో

* మన సినీమాలు

* వింత యదార్థం

శీర్షికలు

చూస్తున్నారా?

'ఉత్తరాలు' శీర్షికకి

రా సే వారు

తమపేరు, పూర్తి చిరునామా

తెలుగు లిపిలో రాయాలని

మనవి చేస్తున్నాము.

-సంపాదకుడు.

అంతేనా? గట్టిగా అరిచాడు.

కించిత్తు విస్మయంగా చూసి అంది " ఆ కట్టుం ఇవ్వడానికి మానాన్న గారిత ఇదయ్యింది మీకు తెలియదు. తెలియంటే అలా మాట్లాడారు?"

'ఇరవై వేలివ్వడానికి తల్లికిందులై పోయే వాళ్ళు మా సంబంధానికెందుకు రావాలి?"

"మీ రొమ్మకున్నాడు గనుక"

దిమ్మరపోయాడు. మాటలు దొరక్క తినేసేలా చూశాడు.

"పెళ్లిలో కట్టుం దగ్గరా లాంఛనాల దగ్గరా బహుమతుల దగ్గరా గివి గివి బేరమాడి పుచ్చుకుని కూడా తప్పిపోవడక పెళ్ళయ్యాక ఇంకా కట్టాలు తెచ్చుని ఆడపిల్లల్ని హింసించే వాళ్ళని మావగారి సొమ్ము తింటూ జలాన్నిగా గడిపేద్దామనుకునే వాళ్ళని చాలా మందిని చూశాను"

అవాళ్ళిపోయాడు ప్రకాశరావు ఆమె నింకెలా తన దారికి తెచ్చుకోవాలి తెలిక తల పట్టుకున్నాడు.

ఆమె కళ్ళల్లో కదిలిన ఈనడింపుకి గుండెలు పట్టేసినట్టు బాధ పడ్డాడు మావగార్లుడిగిన అయిదొందల సంగతి ఆమెకి తెలిసిపోయి వుంటే మరెంత అనవ్యంగా చూసేదో తలమకునేసరికి ఒళ్ళు జలదరించింది.

సరిగ్గా అప్పుడే మెరుపు లాంటి ఆలోచన వుంది గుట్టి అదే బ్రిక్ ప్లే చేస్తే?

హుషారుగా ఈల వేశాడు.

కానీ సంపాదన లేని వాడికి కట్టుంగా వేలు కుమ్మరిస్తున్న ఈ రోజుల్లో తన భర్త కిచ్చిన కట్టుం చాలా తక్కువనీ, నలుగుర్నో చెప్పుకోడానికి చిన్నతనంగా కూడా వుందనీ, ఇంట్లో ప్రజ్ఞ గాడ్రేజో పీరువా మెక్సిలా వేమీ లేవనీ అంచేత అధమపక్షం ఇరవై వేలైనా వెంటనే ఇమ్మనీ లేకపోతే తన కాపురం నిలువదనీ సావిత్రి రాసినట్టుగా పుత్రరం రాశాడు మావగారికి.

ఉత్తరం పోమ్మ చేసిన ఉత్తర క్షణం నుంచి ఏదో తెలిసే భయంతో పుత్రరంతో పుక్కిరిచిపిక్కిరి పోయాడతడు.

మూడో రోజున అఫీనయ్యాక ఇంటి కెళ్ళి పైకిలు దిగుతూ యధాలాపంగా గుమ్మం వైపు చూసిన ప్రకాశరావు పులిక్కిపడ్డాడు. గుమ్మానికివలకున్న చెప్పుల జతని చూసేసరికి ఒళ్ళంతా చెమటలు పట్టాయి.

జారి పోతున్న ధైర్యాన్ని 'దగగట్టుకుంటూ అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ లోపలి కెళ్ళాడు.

పైకి పుట్టిన ఒదిగి నిలబడి వుంది. మావగారు ఎర్రగా కందిన మొహంతో నిలబడిన్నట్టు చూశారతల్లి. చెప్పగిల్లిన కళ్ళు తుడుచుకోకుండానే కోపంగా అనవ్యంగా చూసింది సావిత్రి.

బిళ్ళ చచ్చిపోయాడు ప్రకాశరావు. దొరికిపోయిన నేరస్థత్వా ఎవరి పంకా చూశాక ఎటూ వెళ్ళ లేక ఏమీ చెయ్యలేక తలొంచుకుని నిలబడిపోయాడు.

"రండి అల్లుడుగారూ--"

మావగారి పిలుపులోని మన్నింపుకి ప్రాణం లేచి

రాగా ఆశగా చూశాడు అయివ్వంగానే అటు నడిచాడు

సావిత్రి విసురుగా అతడి ప్రక్క నుంచి లోపలి కెళ్ళిపోయింది

"కూర్చో ఎవరో సావిత్రి పెరుతో పుత్రరం రాశారయ్యా. ఏం ఇదైపోతోందో బిడ్డ అని పరుగెత్తు కొన్న సావిత్రి తనసలు పుత్రరాలే రాయలేదంటోంది"

'ఉత్తరమా? ఎవర్రాశారంటారు?"

అమాయకంగా మొఖం పెట్టాడు. తనకా పుత్రరంతో సంబంధం లేదంటూ డబాయిద్దా-మనుకొంటోంటే మెల్లగా అన్నాడు 'పది రోజుల క్రితం వచ్చిన ఉత్తరాన్నీ ఈ పుత్రరాన్నీ ఒక్కరే రాశారు.'

గతుక్కుమన్నాడు తేలు కుట్టిన దొంగలా మిన్నకుండిపోయాడు

'అల్లుడుగారూ - మీరు చిన్నవారు. ఎంతో భవిష్యత్తు వున్న వారు. మనరెక్కలు బాగుండాని మనం బాగా సంపాదించుకోవాలి అనుకోవాలన్న పూరికే ఇతరుల సొమ్ము నాశించడం మంచి పద్ధతి కాదు ఆశీకి అంతం లేదు. పున్నదాంట్లోనే తప్పిస్తే చూడాలన్న లేనిదాని కొసం అంగలారీస్తే పున్నది పోతుంది లేని దుఃఖం వస్తుంది నలుగుర్నో చులకనపుతాం నగుబాట్లు మిగుల్తాయి. నా సంగతి మీకు తెలుసు. ఏదో పిల్లల్ని అడ్డం పెట్టుకుని బ్రతికేస్తున్నవాడ్ని. పెళ్లి ఖర్చుకి కట్టుం సొమ్ముకి సర్దుకోలేక ఎంత సతమత-మయ్యానో ఎందరి కాళ్ళు పట్టుకున్నానో ఆ భగవంతుడికే తెలుసు కలిగి వుంటే కూతురుకి పెట్టుకోవాలనే మానాన్న ఎలాటి తండ్రినా సరే మోకిచ్చిన కట్టుం తక్కువే కాదనను. కాని మా కదే శక్తికి మించిన పని. మిరలాటి తేడాలేం పెట్టుకోకండి. దేవుడు మీకు తప్పకుండా మేలు

చేస్తాడు సావిత్రి కనలే అభిమానం జాస్తి మారేమైనా అంటే చాలా బాధ పడుతుంది 'కళ్ళ నీళ్ళు కుక్కు తుని అల్పిడి చేతులు పట్టుకుని అర్చించారాయన

"అబ్బే. అలాటిదేం లేదండి ఆ గొడవలన్నీ ఎప్పుడో మర్చిపోయాను" అన్నాడు

మావగారేకేక మీ నాన్న దగ్గర డబ్బు వసూలు చెయ్యకపోగా నా పరుపు తీస్తావా అంటూ రంకె వేశాడు భార్య మోద ప్రకాశరావు!

* * * * *

ప్రక్కంటే అడ్డకుంటున్న ప్రియ సావిత్రి స్నేహితురాలు ఇద్దరి అభిరుచులూ అభిప్రాయాలూ చాలా పరకూ ఒకటే కావడంతో అతితక్కువ కాలంలో ప్రాణ స్నేహితులయ్యారు.

ప్రియకి సావిత్రి చక్కగా పాడుతుందని తెలుసు. ఆమె విషాద గీతం పాడితే కన్నీరు పొంగి పసుందనీ తెలుసు ఏలూర్నో వుంటే న్న ఆమె అన్నగారి కొసం 'పుష్పవిలాసం' పాడమనీ రికార్డు చేస్తాననీ అడిగింది ప్రియ ఒంటరిగా పాడి రికార్డింగ్ చేసుకొన్నానన్నప్పటి దేవ రికార్డర్ తీసుకున్నప్పుంది సావిత్రి.

గది తలుపులు దగ్గరికి వేసి రికార్డర్ ఆన్ చేసి గొంతు పెప్పింది నాలుగు చరణాలయ్యాయో లేదో విసురుగా తలుపులు త్రోసుకునొచ్చాడు ప్రకాశరావు. ఈ మధ్య త్రాగుడెక్కువవడంతో మనిషి రూపంలోనూ ప్రవర్తనలోనూ కూడా చాలా మార్చిచ్చింది

గబుక్కున లేచి నిలబడింది సావిత్రి.

"ఏం చెస్తున్నావే పసిపాటా లేదంటే. కప్పపడి తెన్నంటే తేరగా తిని కూర్చుంటున్నావుదే

"అతడి సంభాషణ పూర్వ వ్య లేదు కానామె నిశ్చయించింది. ఎదురుగా వుంటే విచక్షణా రహితంగా ప్రవర్తించాడని తెలుసు అందుకే

తిరువనంతపురంలోని వివేకానందహాలులో తెలుగు సాంస్కృతిక సంఘం ఆధ్వర్యంలో ఇటీవల దసరా సందర్భంగా జరిగిన కార్యక్రమాలలో శ్రీ అబ్బూరి గోపాలకృష్ణ రచించిన 'త్రిశాక్తి యమదర్శనము' అను నాటక ప్రదర్శన జరిగింది ఆ సందర్భంగా తీసిన ఈ చిత్రంలో శ్రీయుతులు పి. బి. వి రామ్మూర్తి, ఎం. వై. ఎస్. ప్రసాద్ (దర్శకులు), కె. మల్లిఖార్జునరావు, పి. భాస్కరరావు, జి. ఎ. చారి (అలంకరణ), బి. వెంకటరమణ, ఎం. ఆర్. ఎం. బాబు, కె. సుబ్రహ్మణ్యం, పి. ఎస్. ఆర్. శాస్త్రి, కె. అరవింద్, ఎం. ఎస్. నాయుడు, పి. సత్యనారాయణ, జి. వి. చారి, సి రవీంద్రనాథ్, సి హెచ్. శ్రీనివాసశాస్త్రి గార్లను చూడవచ్చు.

చిన్నగా స్వహతులొంటి కెళ్ళింది

సమాధానమైనా ఇవ్వకుండా అమె అలా నిర్లక్ష్యంగా వెళ్ళిపోయే సరికి అసహనంతో రెచ్చిపోయాడు కుర్చీని దట్టమని తన్నేడు

ఏ - వెదవ ఇల్లు వెదవ పెళ్లాం వెదవ సంబంధం

వెదామదా తిట్టిస్తోంటే ఏవైందిరా నాయనా అంటూ వచ్చిందతడి తల్లి అమె వెంట దూడలా వచ్చింది కూతురు

ఆ దిక్కు మాలిన సంబంధం చేసుకున్నందుకు ఎన్నో కష్టాలు ద్వి పడ్డాయిరా నాయనా నిన్నిలా మాస్తోంటే కడుపు తరుక్కుపోతోందనుకో ముక్కు పీడింది కాంతమ్మ

నీది మరి చాడస్తే అమ్మా అన్నయ్యలతో పెళ్లి చేసుకుంటేసరి తేలిగ్గా అనేసింది రాజేశ్వరి అమె అబిమాన రవయిత్రి మాయనవలలో ప్రతి హాళికి ఇద్దరు హోయిన్లుంటారు మరి

అదీ నిజమేదోయ్ మొన్న పంతులుగారు చెప్పేలా ఈ మధ్యనే ఇద్దరు పిల్లలున్న రెండో పెళ్లి వాడికి ముప్పై వేలు కట్టం ఇప్పించాట్ట

కాని ప్రభుత్వోద్యోగం చేస్తున్న వాళ్ళురెండు పెళ్లిళ్ళు చేసుకో కూడదే

పెళ్లాం వుండగా చేసుకో కూడదు గానీ పెళ్లాం చస్తే ఎందుకు చేసుకో కూడదురా

గుండ్రాయిలా వుంది తనేందుకు చస్తుందే? కూతురు అనుమానం వెలిబుచ్చింది

మనల్నిచంపుకు తింటుంది గాని అదీ చావదే అందుకని మనమే దాన్ని చంపేద్దాం గుట్టు చప్పుడు కాకుండా ఎలుకల మందో నల్లుల మందో పెట్టేద్దాం దెబ్బకి పిడ విరగడైపోతుంది

ఎలుకల మందుకి మనుషలు చావరంటమ్మా అందుకే కిరననాయిలు హాసి చంపేస్తున్నార్న అందరూనూ

అదే మంచిది స్వామి పిరంటుకుందని చెప్పి తప్పించుకోవచ్చు ఒక్కదెబ్బకి రెండు ఎట్టలు నవ్వుకున్నాడతడు

అది చాలా తెలివైందేదోయ్ మనం చాలా జాగ్రత్తగా వ్యవహరించాలా

హనుమంతుడి ముందా కుప్పగంతులు?

అలాగని అజాగ్రత్తగా వుంటే మొదటికే మోసం వస్తుందిరా పిల్లన రోజున కానిచ్చేద్దాం ఈలోగా మిగతా ఏర్పాట్లన్నీ చూడరా అన్నట్టి నాలోజులూ సావిత్రితో బాగా వుండలూ అబ్బాయ్ ఇరుగుపొరుగు వాళ్ళంతా గొడవలన్నీ సమసిపోయాయనుకోవాలి ముఖ్యంగా ప్రియకేమి అనుమానం రానివ్వకూడదు సుమా

ఓ అలాగే ఈసారి నీ పెళ్లితో బాటు గంతకు తగ్గ బొంతని చూసి దీనిక్కుడా నాలుగక్షింతలు వేసయ్యాలా అబ్బాయ్

చూద్దాంలే

గాలివాన తగ్గివుంటుందనుకు నొచ్చింది సావిత్రి అంతా గదిలో చేరి మాట్లాడుకోంటోంటే గూడు పురాణి చేస్తున్నట్టుగా అన్నింటిందామెకి ప్రకారంకంగా చూసే సరికంతా బెదరినట్టుగా చెదరిపోయారు

సమాజం

మనిషి ఎదురయితే

గుర్తింపుగా పలకరింపు

మనిషికి అవసరమయితే

తెలియనట్టుగా ఈసదింపు

మనిషి కలిమికి

కలుగుతుంది స్నేహం

మనిషి లేమికి

ఎదురవుతుంది అసహ్యం

ఈ సమాజంలో మనిషి

ధోరణి అసహ్యం

-సి వి. సత్యేశ్వరశర్మ

సావిత్రి

గదిలో కెళ్ళింది ఏదో పెద్ద పనున్న వాళ్ళా హడావిడిగా వెళ్ళిపోయాడు ప్రకాశరావు

సాలో వనగా అతడెళ్ళిన వైపు చూస్తున్న దర్లా టక్ మని శబ్దం రావడంతో టిఫ్ రికార్డర్ వంక చూసింది అమె నుదురు ముడిపడింది అంటే ఇందాకట్టుంది టిఫ్ రికార్డర్ రికార్డు చేస్తూనే వుందా?

తలుపులు దగ్గరికేసి రివైండ చేసి ఆన్ చేసింది

*****

చనువుగా ఇంటిలో కొచ్చిన హోటీసు ఇన్స్పెక్టర్ని చూసి ఇంటిల్లపాడి గాబరా పడిపోయారు అడవాళ్ళు తలుపు చాటున దాక్కుగా ప్రకాశరావు అతడి ముందు కెళ్ళాడు పాలిపోయిన ముఖంతో నమస్తే

నమస్తే మీతో చిన్న పనుండి వచ్చాను మీతోనే కాదులేండి మీ ఇంటి వాళ్ళందరోనూ వస్తుంది ఒక్కసారి రమ్మనంది

చేసిగురించే

చెబుదామనే పిలవ మన్నాను

ఆ మాటలకి మరింత కంగారుపడుతూ తల్లిని చెల్లిని బాధ్యని ఎలిచాడు వణకుతూ వచ్చి నిలబడ్డారు వాళ్ళు

మీ ఇంటి వరకట్టం గురించి గొడవలు జరుగుతున్నాయని మాకు సమాచారం అందింది

అట్టే అదెవరో కిట్టని వాళ్ళు చెప్పుంటారు సార్ ఎప్పుడో జరిగిన పెళ్లికి ఇప్పుడు కట్టం గొడవెవరు పెడతార్నార్ నవ్వటోయూ గాని అది విరిగి పోయింది

అవునండి మీరేదో పొరబడి వుంటారు మావారు మా అత్తగారు నన్నెంతో బాగా చూసుకుంటున్నారు కట్టం కాదుగదా బహుమతుల గురించి కూడా మావారెప్పుడూ అడిగిన పాపాన పోలేదు సావిత్రి అంది

ఇన్స్పెక్టర్ అమె వంక జాలిగా చూసి అన్నాడు నిజమా? పీఠంతా అంతమందివాళ్ళా?

అవున్నార్ అని ప్రకాశరావు అవునుబాబూ అని కాంతమ్మ రకిమని జవాబిచ్చారు

మిరలాచివాళ్ళో మీ కొడల్ని ఏం చెయ్యాలను కున్నారో టిఫ్ రికార్డర్ చేత చెప్పించ మన్నారా?

జేబులోంచి చిన్న టిఫ్ రికార్డర్ తీస్తూ అన్నాడు ప్రకాశరావు అతడి తల్లి మొబా మొబాలు చూసుకున్నారు బయంతో నిలు వెల్లా కంపించి పోతూ అతడి వంక చూశాను

మా సీక్రెట్ హోటీసులు - ఈ మధ్య కొత్తగా పెళ్లిన వాళ్ళమీదా వారి సంసారాల మీదా ఒక నేపేస్తున్నాం లిండి- మీ సంబావణంతో రికార్డు చేశారు అలాటి హత్యాప్రయత్నాలకి అరెళ్ళు జైలు శిక్ష పడుతుంది ఇక హత్య చేస్తే మరణ శిక్ష తప్పదు అడవాళ్ళని కనికరించే రోజులు పోయాయి ఈ మధ్యనే గుంటూరు జిల్లా అదనపు సెషన్స్ జడ్జి వరకట్టం హత్యకేసులో అత్తగారికి జర్రకి మరణ శిక్ష విధించారు ఇప్పుడు నేను మిమ్మల్ని అరెస్టు చేసి తీసుకెళ్ళి ఈ టిఫ్ రికార్డర్తో సహా కోర్టు కప్పజెబుతాను

మోల్కమన్నారు అడవాళ్ళు కాంతమ్మ వెళ్లి అతడి కాళ్ళ మీద పడింది అది చూస ప్రకాశరావు కూడా అమె ననుసరించాడు

నాచేం తప్పు లేదు బాబూ బంగారం లాంటి పిల్లని చంపేద్దామన్నది వీడే అని తల్లి ఆరోపిస్తే కాదార్ మా అమ్మే మళ్ళీ కట్టం వస్తుందని చంపేద్దామంది అని తిరిగి ఆరోపించాడు కొడుకు

నాశం తెలిపండి నన్ను జైలు పాలు చెయ్యకండి అని వెళ్ళి వెళ్ళి ఏడ్చేసింది రాజేశ్వరి

మీ అందరికీ కూడా హత్యా ప్రయత్నంలో పాతవుందని ఈ టిఫ్ రికార్డర్ చెబుతోందిమరి ఓ సారి విందామా?

వద్దొద్దంటూ బ్రతిమాలి లింపలేసుకున్నారు కన్నీళ్ళతో అతడి కాళ్ళు కడిగారు

ఇంకెప్పుడూ ఇలాటి వెరిమొర్రె వేపాలెయ్య కుండా బుద్ధిగా వుంటామని పుత్రరం రాసివ్వండి మాకమాత్రం అనుమానమొచ్చినా ఇది కోర్టులో మీరు జైల్లో అన్నాడు టిఫ్ రికార్డర్ని చూపిస్తూ

ఇంకెప్పుడూ అలా చెయ్యమని సావిత్రి నెంతో ప్రేమగా చూసుకుంటామని ఆమెకేం కష్టం గలిగినా దానికి తామె బాధ్యత వహిస్తామని రాసిచ్చారు ముగ్గురుకలసి

సువ్యస్ పెరి గొర్రెవిగనుక పిళ్ళినెంతో మంచివారను కుంటున్నావు గాని పిళ్ళు మనుష్యుల్లోని మృగాలు ఇక మనుష్యుల్లాగా ప్రవర్తించే వువు ఎప్పుడైనా కొమ్ము వింగిల్ నాకు చెప్పి దుష్ట శిక్షణ చేస్తాను అంటూ రిచిగా వెళ్ళి పోయాడు

హమ్మయ్య ఏం చేస్తాడో అని హడలి చచ్చాను ఏడుకొండలి వాడి దయ వల్ల గండం గడిచింది అంది సావిత్రి

అవునన్నట్టు తలూపారంతా తమ గొడవలు బయటి కెవరు పొక్కించారో వాళ్ళలా రికార్డు చేశారో ఎంతాలో చించినా ముగ్గుర్లో ఎవ్వరికీ వీసమంజైనా అర్థం కాలేదు అయినా నోరు మెదవ లేదు ఏ గొడలకి రికార్డు న్నాయో ఎవరికి తెలుసు? బలుసాకు తినడానికైనా బ్రతికుండా లంటే బుద్ధిగా వుండక తప్పదని లింప లేసుకున్నారు

డాక్ట్రి ప్రియ నా వ్లాన్ నే సమర్పించిన నీకూ మీ అన్నయ్య నటనకి నా బోహర్లు మనస్సులో అనుకుంది సావిత్రి

రాష్ట్రవితరణ త్వం -

ఈసారి ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరణ త్వం ఎదురైంది. ఒక రోజుకు కుదించినా మహాత్మా హేళితో జరిగింది ఉత్సాహానికి ముఖ్య అతిథిగా విచ్చేసిన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎన్ టి రామారావు ఉత్సాహాన్ని ప్రారంభిస్తూ ఆరున్నర కోట్ల ఆంధ్రులు తమ ఆత్మగౌరవాన్ని సంస్కృతి వైభవాన్ని సంరక్షించుకోడానికి తమను పునరంకితం చేసుకోవాలని కోరారు. వాట్ని శ్రీరాములు గారి ఆత్మార్పణంతో స్వామీ రామానందతీర్థ బుద్ధుల రామకృష్ణరావు గార్ల వంట వారి అనన్య కృపితో బాపాప్రయక్త ప్రత్యేక రాష్ట్రాన్ని పొందగలిగామంటూ వారికి జ్ఞాపకార్పించారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలు రాష్ట్రాన్ని ఆదర్శ రాష్ట్రంగా రూపొందించాలని తెలుగుదేశం ప్రమత్సం తలపెట్టిన సంక్షేమ పథకాలకు ప్రజలు హృదయపూర్వకంగా సహకరించాలని కోరారు. ఉత్సవ కార్యక్రమానికి ఆద్యక్షత పూరించిన సంఘ సంక్షేమ సాంస్కృతిక శాఖల మంత్రి శ్రీమతి క ప్రతిబాదాంతి ప్రసంగిస్తూ ఈ సందర్భంగా తెలుగు బాపా సంస్కృతులను ప్రోత్సహించడానికి తెలుగు విజ్ఞాన పరిషత్ నాలుగు కోట్ల కేటాయింబామని తెలుపుతూ తెలుగుదేశం ప్రమత్సం తలపెట్టిన వివిధ సంక్షేమ పథకాలను వివరించారు. ఈ ఉత్సవ కార్యక్రమాన్ని తెలుగు విజ్ఞానపరిషత్ రాష్ట్రప్రమత్స సాంస్కృతిక శాఖ సంయుక్తంగా రవేంద్రచారితో పరార్పణ చేసింది. కుమారి బి విజయశ్రీ మా తెలుగు తల్లికి మల్లెపూచంద గయంతో కార్యక్రమం ప్రారంభమైంది. శ్రీ కమల నాద బృందం దేశభక్తి గేయాలు అనంతరం శ్రీ టి నారాయణ బృంద నాచర్యరం వదన తెలుగు విజ్ఞాన వరం స్పెషల్ అవసర్ డాక్టర్ తూమాట దొణప్ప స్వాగతం పలికారు. తెలుగు విజ్ఞాన పరిషత్ ఇంతకు ముందున్న ఆకాశమాల లనమయ్యాయన ఆ ఆకాశమాల కార్యక్రమాలను విజ్ఞాన వరం కొనసాగించడమే కాక నూతన ప్రణాళికలు కూడ చేపట్టించి అయీ ఆకాశమాల నబ్బింది. బాగ్గులను శ్రద్ధగా చూస్తున్నదని ఆలాంటప్పుడు విజ్ఞాన వరం ఎవరూ చేయడం లేదని గొళ్ళు గిల్లుకుంటూ కూర్చున్నదని కొన్ని పత్రికలు విమర్శించడం సరికాదని డాక్టర్ దొణప్ప అన్నారు. ఈ ఉత్సవం సందర్భంలో ఈ సారి కళాకారులను ముఖ్యంగా జ్ఞానపథ కళాకారులను నన్నానిమ్మన్నామని గది ఎన్నోన కార్యక్రమానికి నాంది అని ఎటా బదుగుతుందని అన్నారు. తర్వాత ముఖ్యమంత్రి ప్రముఖ కళాకారులను డాక్టర్ శాలుపులతోను వెయిన్కూట పదారు రూపాయల బహుమతితోను సన్మానించారు. ముఖ్యమంత్రి సన్మానిమ్మన్నపుడు వారి జీవిత విశేషాలను ప్రకటించారు. ఈ జీవిత విశేషాలను ఒక చిన్న పుస్తకంగాను ప్రకటించారు. ముఖ్యమంత్రి సన్మానించిన కళాకారులు పిరు - శ్రీయుతులు అల్లాబకష్సేనటులు హరిశ్చంద్ర పాతలో విఖ్యాతులు. ఉన్నాన్ ఎడ్డిక (ప్రముఖ కళాకారులు) నేడునూరి కృష్ణమూర్తి (సంగీత విద్వాంసులు) కెతా గణపతి (చిత్రకారులు) గణపతి చుతి(శిల్పిచారులు) శ్రీరంగం గోపాలకృం

హైదరాబాద్ నోట్సు

(సంగీత విద్వాంసులు) దుగ్గిరాల జగదంబ - (నర్తకి-రాతీడు) శ్రీపాద పినాకపాణి (సంగీత విద్వాంసులు-ప్రముఖ వైద్యులు) ఆవటి పూర్ణిమ (రంగస్థల నటి) పెండలయ్య (పీడి నాటకం) పైడిరాజు (ప్రముఖ చిత్రకారులు), సీరిదే మాణిక్యమ్మ (రంగస్థల నటి) రాజసులోచన (సుప్రసిద్ధ చలనచిత్ర నటి నర్తకి) ఎ ఆర్ రాజు (ప్రముఖ చిత్రకారులు) ఎ ట రెడ్డి (ప్రముఖ చిత్రకారులు) కల్లూరి వేంకటరామయ్య (నటులై) దుగ్గిరాల జగదంబ (సుప్రసిద్ధ కూచిపూడి నర్తకి) తోట వేంకటేశ్వరరావు (చిత్రకళా దర్శకులు) తోట వెంకాయమ్మ (సుప్రసిద్ధ తోలుబొమ్మరాట నిపుణు) కొండపల్లి శేషగిరిరావు (ప్రముఖ చిత్రకారులు) మక్కా సత్తెయ్య (ప్రముఖ ఒగు కల నిపుణులు) ధైవాంధీ సత్యం (ప్రముఖ వాయా చిత్రకారులు) ముర్రా సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి (ప్రముఖ రంగస్థల నటులు-ప్రై పాత్రదారులు) ముఖ్యమంత్రి కళాకారులను సన్మానిమ్మన్నపుడు వారిని గురించి చర్చలు వినినారు. ప్రశంసలు చెశారు. రాజసులోచన ముఖ్యమంత్రికి పాదాభిషేచం చెశారు. ముఖ్యమంత్రి ఆమె గౌరవ సర స ప్రజాసేవారాయణ అని రాయలను కరువు కొనా తుపాను సహాయ కార్యక్రమాలలో త్వం బృందంతో పాటు తిరిగిరని నిలుగితి. వాటారు అనంతరం ముఖ్యమంత్రి కవులను ఇమ్మయ్యకులను సన్మానించారు. వారు అనాట కల సమేళనంలో పాల్గొన్న వారు డాక్టర్ దాశరథి ముఖ్యమంత్రిని గౌరవంగా ఆలంగసం చేసుకొన్నారు. డాక్టర్ ఊటుచారి లక్ష్మికాంతమ్మను ముఖ్యమంత్రి మా పెద్దాదబడుతు అనగా అమె మా పెద్దన్నయ్య అని ముఖ్యమంత్రిని ప్రశంసించారు. విజ్ఞాన వరం ప్రత్యేకాధికారి డాక్టర్ దొణప్ప వ్యాంతు పర్వలతో

రావడం మాచి ముఖ్యమంత్రి ఉద్వేగ నిర్వహణతో వ్యాంతు సరేగాని అలాటి సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలలో పంపకము, శోభ కలిగిస్తుందని చర్చికి విసరగా రవేంద్రచారతి సవ్యలతో ప్రతిధ్వనించింది. ఇవి ఎమ్మెల్యేలతో పాల్గొన్న వారు పిరు - శ్రీయుతులు కొలకలూరి ఇనాక్ నాగభైరవ కోటేశ్వరరావు జ్ఞానానంద ఇవి పెద్దారు జగన్నాథం దాశరథి అంతట సరసంపా నారాయణరెడ్డి, వానా బ్రహ్మతి జె బాపురెడ్డి బొయి పీమన్న కొనరాజు రామమయ్యచేచరి వి రామచంద్ర బేతవోలు రామబ్రహ్మం ఊటుకూరి లక్ష్మికాంతమ్మ లక్ష్మీరమణ అరిపరాల విశ్వం ముదిగొండ వీరబ్రహ్మూర్తి దివాకర్ల వెంకటాచారి గుంటూరి శేషలక్ష్మయ్య ఉత్తల సత్యనారాయణాచార్య (వర్ధ, క్రమంలో) రామబ్రహ్మం గారి కవిత చాల నవ్వులు కురిపించింది. ముఖ్యమంత్రి ఎందువు కనుల చెవుల విందువు - అని కొత్త ప్రయోగం చెశారు. నాకు పంటనే నబ్బల ప్రకటనలలోని ఈ సబ్బు మురికికి శత్రువు బట్టలకు మిత్రువు అన్న నివాదం జ్ఞాంకం పచ్చింది. మద్యాపానం అల్లెచూడూర్ స్పెషియంలో సాంస్కృతిక కార్యక్రమం ఎ యంకాలం ముఖ్యమంత్రి బాటను పంపనం వ్యకరించడం పోటను ఇవ తు బాటను సతకాల ఎవ్వారణ ముఖ్యమంత్రి సందేశం పోటను చకాల గుర్రపు ఎరుగుల ఎన్నానెలు జరిగాయి.

ఉపశ్రుతి -

ఎం కవిగూర్ అంతోత్సవం బాగా ఒరుగలదా చెంపకు చేయి అంటుంది కూర్చున్నారే - అనడిగాను ఒక పుస్తకం అంతోత్సవం జరిపిన ఒక విశ్వరుణ్ణి చక్క గా జరిగింది. కనుకనే అలా కూర్చున్నారే తోట రవేంద్రచారితో తూలనాదారుట ఈయన అవత చాచి లింకాయ కొట్టింది. బదు చేస్తూ కవిగూర్ కపాంపై అంకితమయ్యాయి అది ఆ బంగిమ - అన్నారు పక్కన ఉన్న అబిమాని ఒకరు.

-తిరుమల రామచంద్ర

జాంత కళాచరివత హైదరాబాదువారు ఏర్పాటు చేసిన అఖిల వారత చిత్ర కళా ప్రదర్శనం గౌరవనీయులు శ్రీ శంకరచయితాశర్మ హరందోత్సవం చెశారు. ప్రధాన కార్యదర్శి ఆర్ రాజు పరిషత్ అధ్యక్షులు శ్రీమం రామగారి పది తండ్రి మాతమయ్య

గడియారం వేంకట శేషశాస్త్రి అవార్డు

నిర్మాణాత్మక సాహిత్యకృషికి అంకితమైన "రచన సాహిత్యవేదిక-కడప" ఏర్పాటు చేసిన- మహాకవి, స్వర్ణీయ గడియారం వేంకటశేషశాస్త్రి అవార్డు-1985 సంవత్సరమునకు గాను - శ్రీ ఉత్తల సత్యనారాయణచార్య గారి గ్రంథం "శతరూప" కు ఇచ్చింది.

ఈ ఏటి అవార్డు నిర్ణయంలో శతాధిపతి శ్రీ భూతపురి సుబ్రహ్మణ్య శర్మ, డా. చల్లా రాధాకృష్ణశర్మ, డా. జి.వి. సుబ్రహ్మణ్యం గారలు న్యాయనిర్ణేతలుగా సహకరించారు.

వెంకట్ అవార్డు కార్పొరేషన్ పోటీ

యువ వ్యంగ్య చిత్రకారుడు "వెంకట్" పేరిట రొక్కం అవార్డుల బహుకరణకై వ్యంగ్య చిత్రలేఖనంలో 7వ పోటీని సాధన సమితి (హైదరాబాదు) ప్రకటిస్తున్నది. రూ. 516ల మొత్తాన్ని కనీసం ముగ్గురు విజేతలకు పంచుతారు.

ప్రవేశరుసుం లేదు. ప్రతి పోటీదారు రెండు కార్పొరేషన్ పంపవచ్చు. అవి ఎగ్జిబిషన్లో ప్రదర్శించడానికి అనువుగా 9x12 అంగుళాల పైజాలో వుండాలి. ఎగ్జిబిషన్ ప్యాస్ పోర్టు పైజా ఫోటో కూడా పంపవచ్చు.

ఎంట్రీలతో పాటు అవి సొంత కల్పనలనీ, వాటిని ఏ పోటీకి, పత్రికకూ పంపలేదనీ, నిర్వాహకుల నిర్ణయాలకు బద్ధులమై వుండగలమనీ ప్రకటిస్తూ పోటీదారులు హామీ వ్రాసు పంపాలి.

ఇటీవల మహాత్మాగాంధీ జయంతి సందర్భంగా బొంబాయి తెలుగు ఫెడరేషన్ నిర్వహిస్తున్న కాకతీయ రాత్రి విద్యాలయం మూడవ వార్షికోత్సవం సందర్భంగా వేదికపై నైయుతులు శైవరాములు, డా. వి. ఎన్. రావు (ఫెడరేషన్ ఛైర్మన్), దశరథ మధుకాంత్, గంగూరాంతాంధె (కోన్సిలర్), సుదర్శన్ (బొంబాయి ప్రాంతీయ మహాసభ విద్యా ఛైర్మన్) వచ్చి ఆరడి వెంకటరావు, డా. వీరనాధ్ గా, పి. చంద్రలను చూడవచ్చు.

అవీ - ఇవీ - అన్నీ

ఎంట్రీలను 1985 డిశంబరు 16వ తేదీ వరకు "కార్యదర్శి, సాధన సమితి, 1-1-336/20 వివేకనగర్, చిత్తూరుపల్లి, హైదరాబాదు - 500020, చిరునామాకు పంపాలి.

ఎత్తైన పీఠము

సిద్ధాంత వ్యాసాల పోటీ 1986

ఎత్తైన పీఠము (ఓంగ్లు) వారు 'నాచన సామన - ఎత్తైనల హరివంశ రచనము - తులనాత్మక పరిశీలన' అనే అంశంపై అరణ్య పైజాలో 150 పేజీలకి మించని సిద్ధాంత వ్యాసాలని అప్పనిస్తున్నారు. ఉత్తమ వ్యాసానికి రూ. 3000/- బహుమతి లభిస్తుంది. పోటీలో పాల్గొనేవారు మూడు వ్రాతప్రతులని శ్రీ ధారా రామనాథ శాస్త్రి, కార్యదర్శి, ఎత్తైన పీఠము, మామిడిపాలెం, ఒంగోలు - 523002 అన్న చిరునామాకి 1986 జనవరి 31వ తేదీలోగా అందేలా రిజిస్టర్డ్ పోస్టులో పంపగలరు.

ఉచిత హిప్పాటిజం ప్రదర్శనలు

హిప్పాటిజం పట్ల ఉన్న అపోహలు తొలగించి దాని శాస్త్రీయతను, ఉపయోగాలను సామాన్య ప్రజలకు తెలియజేసేందుకు, బాణామతి, చేతబడి, మొదలగు మూఢనమ్మకాలు తొలగించేందుకు రెండు నెలల పాటు ఉచిత హిప్పాటిజం ప్రదర్శనలు ఆంధ్రప్రదేశ్ అంతటా ఇవ్వడానికి ఆం.ప్ర. అకాడెమి ఆఫ్ హిప్పాటిజం సంస్థ నిర్ణయించింది. రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాంతాల వారు ఈ అవకాశాన్ని

ఉపయోగించు కోవచ్చును. ప్రదర్శనలు ఏర్పాటు చేయగోరే వారు శ్రీ టి. ఎన్. రాప్, హిప్పాటిజం, పోలకంపాడు, తాడేపల్లి పోస్టు, గుంటూరు జిల్లా, 522501కి రాయవచ్చు.

విజ్ఞప్తి

విజయనగరం జిల్లాలో గల బొత్తాపాక రచయిత రచయిత్రులను ప్రోత్సహించే సదుద్దేశ్యంతో - సమాలోచనం అనే సాహిత్య పాఠశాలను ప్రారంభించదలచింది. దయచేసి కథ, కవిత, నవల ఏదీ వ్రాసిన వారైనా సరే, క్రొత్త, పాత రచయిత్రులైనా సరే - తమ యొక్క వివరములు, చిరునామా - ఈ క్రింది అధ్రసుకు వెంటనే పంపి సహకరించ వలసిందిగా ప్రార్థన.

-కె.కె. రఘునందన

కన్యీవర్ - సమాలోచనం

4-3-10 క్రొత్త అగ్రహారం

విజయనగరం-531201

వీర సావర్కార్

'హిందూ-పద్-పాదషాహ'

గ్రంథావిష్కరణ

నెల్లూరు సాహిత్య సదస్సు యాజమాన్య సమితి దొడ్ల పద్మావతమ్మ మహిళా గ్రంథాలయములో సెప్టెంబర్ 22 న స్వాతంత్ర్య వీర సావర్కార్ చే అంగ్లములో రచించబడి కళా ప్రపూర్ణ మురుఘూర్ కోదండరామరెడ్డిగారిచే అంధ్రీకరింపబడిన 'హిందూ-పద్-పాదషాహ' అను గ్రంథ ఆవిష్కరణ సభ జరిగినది. తొలుత 'సాగరా' అను వీర సావర్కార్ చే రచించబడి లతామంగేష్కర్ చే పాడబడిన టిప్పు రికార్డు గీతముతో సభ ప్రారంభమైనది. ఈ సభకు అదనపు

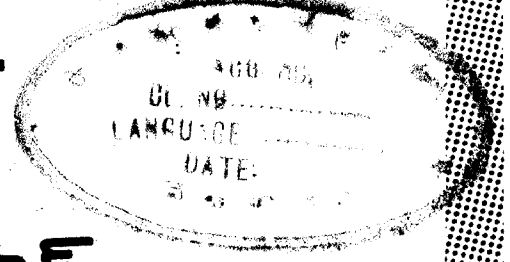
జిల్లా జడ్జి శ్రీ ఎ. వెంగళరెడ్డి అధ్యక్షత వహించి, గ్రంథమును ఆవిష్కరించారు. ఈ గ్రంథమును ప్రచురించిన స్వాతంత్ర్య వీర సావర్కారు సాహిత్య సమితి వారికి రిభిర్న డిప్యూటి కలెక్టర్ శ్రీ చక్ర.రాల రమణయ్య అనువాదకులను నూతన వస్త్రములతోను, నూటపదహార్లతోను సత్కరించారు. ఎ.ఆర్. కాళిజ చారిత్రోపన్యాసకులు శ్రీ సి. వి. రామచంద్రరావు గ్రంథ అనుకూలము గావించారు. శ్రీ డాక్టరు మురుఘూర్ సమాధానము చెప్తూ ప్రారంభములో తమకు బహుకరించిన 116/-లను సావర్కారు సాహిత్య సమితికి ఇచ్చారు. సావర్కారు సాహిత్యపేత డీవెలము, అయిన హిందూ జాతికి చేసిన సేవలను వివరించారు. సదస్సు వ్యవస్థాపకులు శ్రీ గోసుకొండ వెంకట సుబ్బయ్య వందన నమర్చుణతో సభ ముగిసినది. □

సరికొత్త

అమృతాంజన్

స్ట్రాంగ్

పెయిన్ బామ్

మొండి నొప్పులకు మీకు చాలా పూటైన,

శక్తివంతమైన అమృతాంజన్ స్ట్రాంగ్ పెయిన్ బామ్ కావాలి.

అమృతాంజన్ స్ట్రాంగ్ పెయిన్ బామ్ అతి శక్తివంతమైన, ముఖ్యమైన మూల

పదార్థాలతో సమ్మేళనం చేయబడి భరించలేని

విపరీతమైన తల నొప్పులకు, ఒళ్ళు నొప్పులకు,

కండరాల నొప్పులకు మరియు బెణుకులకు అతి శీఘ్రంగా ఉపశమనాన్నిస్తుంది.

అమృతాంజన్ స్ట్రాంగ్ పెయిన్ బామ్ ఎల్లప్పుడూ అందుబాటులో ఉంచుకోండి.

కొత్త వయసు కోరికలు అల్లుకున్న మాలికలు ఆప్టో చేనేతలు!

యుక్త వయసు రాగానే
కొత్త వయసు
వచ్చిందనుకోవాలి. కొత్త
వయసు రాగానే కోరికలు
మాలికలు అల్లుకోవాలి.
ఆ వయసుని - ఆ
కోరికలను కలనేసిన
నేతతో ఆప్టో చేనేతలు.

ఆప్టో చేనేతలు

డి.ఆంధ్రప్రదేశ్
స్టేట్ హెండ్రాం మీవర్సు
కోఆపరేటివ్ సొసైటీ లిమిటెడ్
హైదరాబాద్-500 029